

Samrådsredogörelse

Översiktsplan för Kinda kommun

Sjöriket Kinda – en hållbar kommun fylld av framtidstro,
engagemang och närhet!

Samrådsredogörelse

Upprättad: 2024-xx-xx

1 Inledning

Kinda kommuns översiktsplan är från slutet av 2004. Ett nytt förslag till Överiktsplan för Kinda kommun har tagits fram och nyligen varit ute på samråd. Översiktplanen som är gjord för att läsas digitalt har varit ute på samråd mellan 15 december 2022 och 26 februari 2023. Under samrådetiden hölls fyra samrådsmöten på platserna Folkets Hus/Leoparden i Kisa, Rimforsa skolas matsal, Höganlid i Hycklinge samt ett digitalt möte via Zoom.

Under samrådetiden har sammanlagt 149 yttranden inkommit från privatpersoner, myndigheter, politiska partier, företag och föreningar. Dessa yttranden är redovisade i sin helhet i denna samrådsredogörelse. Redogörelsen beskriver hur yttrandena tagits om hand och vilka ändringar eller kompletteringar som yttrandena eventuellt har föranlett.

Förslaget till ny översiktsplan kommer därefter att ställas ut för granskning där det finns ytterligare möjlighet att inkomma med synpunkter.

2 Inkomna yttranden

Nedanstående har yttrat sig under remisstiden:

Länsstyrelsen	2023-03-02
Lantmäteriet	2022-12-22
Trafikverket (via Länsstyrelsens yttrande)	2023-02-06
Skogsstyrelsen (via Länsstyrelsens yttrande)	2023-01-12
SGI – Statens geotekniska institut (via Länsstyrelsens yttrande)	2023-01-26
Region Östergötland	2023-02-16
Region Kalmar	2023-02-08
Ydre kommun	2023-01-04
Linköpings kommun	2023-02-14
Västerviks kommun	2023-02-28
Elevrådet Västgårdsskolan 7 till 9	2023-02-01
Elevrådet Västgårdsskolan 4 till 6	2023-02-07
E.ON Energidistribution AB	2023-02-23
Sofidel Sweden AB	2023-02-21

Rimforsa biodlarförening	2022-11-29
Friluftsförbundet	2023-02-19
Bostadsrättsföreningen Åsunden	2023-02-16
Björkfors GOLF	2023-02-23
Tjärstad Hembygdsförening	2023-02-18
Föreningen Hållbart Rimforsa	2023-02-24
Oppeby/Björkfors Bygderåd	2023-02-26
LRF - Lantbrukarnas Riksförbund	2023-02-25
Södra Kinda LRF	2023-02-26
Kristdemokraterna	2023-02-26
Liberalerna	2023-02-26
LPO – Landsbygdspartiet oberoende	2023-02-24
Miljöpartiet	2023-02-26
Moderaterna	2023-02-24
Socialdemokraterna	2023-02-26

Övriga inkomna synpunkter
Synpunktsförfattare 01 - 120

2022-11-29 till 2023-02-08

3 Ändringar som gjorts i planhandlingar

Efter samrådet har följande ändringar gjorts i planhandlingarna.

3.1 Ändringar som gjorts i plankartan

- Område HVU4 har utökats.
- Område HBU5 och HVU1 har utgått och ersatts med HBU3 som har utökats söderut.
- Inför granskningen har sju nya primära gång- och cykelvägar pekats ut.
- I granskningsversionen har område RBU9 tagits bort.
- Område RBU16 har utökats västerut och RBU19 har kraftigt minskats ner.
- Område RVU4 tagits bort.
- Område RBU9, RVU2, RVU3 och RVU14 har tagits bort.
- Område RVU6 har utökats söderut.
- Område KBU2 har justerats och delats upp i två områden.
- Område KBU3 har utökats väster ut och RBU18 har tagits bort. Området vid ringleden har justerats. Område RBU8 har justerats och den södra delen av området tagits bort.
- Områdena RVU1 och RVU17 samt HBU5 har tagits bort.
- Område RBU17 har tagits bort. KBU2 har justerats och delats upp på två områden för bostadsbebyggelse. RBU7 har justerats och minskats ner i nordost. RBU15 har minskats ner och anpassats efter topografin i området.
- Tre områden för bostadsbebyggelse har pekats ut vid Linnäs.
- Utvecklingsområde RBU16 har utökats väster ut.

3.2 Ändringar som gjorts i tillhörande planhandlingar

- Bedömningen av konsekvenserna av förslaget och genomförandet har tydliggjorts.
- Läsbarheten för föreslagna utvecklingsområden har ökats och kategoriserats ytterligare efter utbyggnadsprioritering och tidshorisont.
- Texten om strategisk miljöbedömning har kompletterats.
- Texten om Riksintressen har kompletterats med värdebeskrivning.
- Översiktsplanen har kompletterats med information om särskilt tillstånd enligt 7 kapitlet 28 § miljöbalken (naturvård och Natura 2000).

- Värdebeskrivningar har lagts till under kulturmiljövård.
- Översiktsplanen har kompletterats med analys avseende påverkan på riksintresse för friluftsliv.
- Redovisningen av väg 23/34:s koppling till riksintresset har kompletterats. Det har avsatts ett markreservat för en framtida förbifart i översiktsplanen.
- En tydligare motivering av de utpekade LIS-områdena bidrar till landsbyggdutveckling. Vissa områden har omformats eller ersatts.
- Analysen av föreslagen markanvändning för bostäder i utvecklingsområden och LIS-områden har kompletterats där särskild hänsyn kan krävas med avseende på dagens förorenade områden och miljöfarliga verksamheter men också idag och i framtiden bullerutsatta områden, konflikter i utvecklingsområden och risker med buller.
- Översiktsplanen har kompletterats med kartunderlag som redovisar kommunens förorenade markområden.
- Översiktsplanen har kompletterats med information om miljöfarlig verksamhet.
- Kommunen har kompletterat översiktsplanen med sin syn på klimatrelaterade risker och en strategi för hur klimatrelaterade risker i den bebyggda miljön skall hanteras, hur riskerna kan minska eller upphöra.
- Texten om bostadsförsörjning har utvecklats.
- Behovsbilden gällande ytanspråk för jordbruket och areella näringar har fördjupats.
- Viljeinriktningarna i avsnitten Jordbruksbygd och Skogsbruksbygd har setts över avseende hänsynstagande till jordbruksmark.
- Kommunen har förtydligat och omformulerat viljeinriktningen så det framgår att mindre intrång i form av nya eller ombyggda djurstallar respektive äkta generationsboende är acceptabelt om det inte avsevärt försvårar möjligheten till ett rationellt jordbruk.
- Översiktsplanen har förtydligats gällande avsikten med småbåtshamnar/marina.
- Översiktsplanen har kompletterats med områden för naturreservat.
- Under avsnitt 3.2 *Värdefulla natur – och vattenområden* har lagskyddet för biotopskyddade miljöer i landskapet beskrivits mer utförligt.

- Bryggor och båtplatser har uppmärksammats under avsnittet om strandskydd.
- Översiktsplanen har kompletterats med riktlinjer /rutiner för hanteringen av bebyggelsen på landsbygden utanför detaljplanelagt område.
- Planeringsunderlag har lagts in som ett lager i kartan till översiktsplanen.
- Kartunderlag som redovisar fornlämningar har justerats och kompletterats.
- Planförslaget har kompletterats med information vad gäller skyltningsfrågor i vägmiljö och kommunens förhållningssätt gällande reklam och bildväxlande skyltar så att placering och utförande blir korrekt.
- Bild på sidan 155 har bytts ut.
- Ställningstagandet om att markens stabilitet vid behov ska utredas och riskbedömas vid byggnation av nya områden, har kompletterats med text om hur befintlig bebyggelse med stabilitetsproblematik ska hanteras.
- Texten om ras, skred och erosion har kompletterats med information om att framtida detaljplanering ska följa PBL-s regler i frågan.
- Texten om klimatförändringarnas effekter på stabiliteten har kompletterats med en förklaring till varför exempelvis ökad nederbörd och förändrad temperatur kan öka förutsättningarna för ras, skred och erosion liksom inverkan från mänskliga aktiviteter (exploatering, avverkning, skyddsvallar etcetera).
- Texten på s. 139 under rubrik "Elektromagnetiska fält" textstycket "Inom Kinda kommun är de största elledningarna på 130 kV, vilket inte påverkar allmänhetens exponering för magnetfält", har uppdaterats.
- Texten, i de delar som hänvisar till Region Östergötland som aktör och organisation och i de fall förslaget hänvisar till regionen som geografi, har förtydligats.
- Textavsnittet hälsa, sjukvård och folkhälsa har omarbetats.
- Texten om att Boverkets rekommendationer, när det gäller skolgårdarnas utformning, ska efterlevas har tydliggjorts.
- Översiktsplanen har kompletterats med ställningstagande kopplat till den biologiska mångfalden.
- Benämning på Vimmerby turistcentrum har i granskningsversionen ändrats till "Astrid Lindgrens Vimmerby".

- Handlingarna har kompletterats med text om in- och utpendling till grannkommunerna Hultsfred och Vimmerby.
- Beteckningarna och numrering av LIS-områdena har reviderats och buffertzonen justerats.
- Viljeinriktningen har kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar i avsnitt 2.14.
- Texten om vindkraft har förtydligats.

3.3 Övriga ändringar efter samråd

- Utpekade utvecklingsområden i översiktsplanen har reviderats, omformats och i vissa fall tagits bort till granskningskedet.
- För planhandling och plankarta har övriga redaktionella förändringar (ej kopplat till inkomna yttranden) genomförts till granskningskedet.
- Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats och uppdaterats efter utförda ändringar i planhandlingarna.

4 Allmänt samrådsmöte

- Sammanfattning av synpunkter som framfördes vid samrådsmöten och ungefärligt antal personer som deltog redovisas i bilaga PM Sammanställning minnesanteckningar samrådsmöten, våren 2023

5 Utredningar framtagna efter samråd

- Klassning av jordbruksmark i Kinda, daterad 2024-01-12
- Utredning om klimatpassning för översiktsplan sjöriket Kinda 2023-12-08

6 Redogörelse av inkomna yttranden med kommentarer

I detta avsnitt presenteras de inkomna yttrandena i sin helhet tillsammans med kommentarer.

Myndigheter, grannkommuner, föreningar och politiska partier

6.1 Länsstyrelsen

Allmänt och övergripande

Länsstyrelsen ser positivt på att en ny digital översiktsplan tas fram för hela Kinda kommun och ersätter tidigare översiktsplan, fördjupningar och tillägg, samt väger ihop väver in ställningstaganden från föregående översiktlig planering. Den föreslagna översiktsplanen är väl avvägd mellan olika samhällsintressen, där de globala målen för hållbar utveckling och de nationella miljö kvalitetsmålen ligger till grund. Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanen i stort redovisar det som behövs för att uppfylla kraven på planers innehåll enligt 3 kap 4 och 5 §§ plan och bygglagen, dock med de påpekanden som följer nedan. Länsstyrelsen vill framhålla den goda läsbarheten och disposition som den digitala versionen av översiktsplanen ger. Det är mycket bra att olika kartlager kan kombineras i att den digitala översiktsplanekartan. På så sätt kan användaren få en bättre överblick över vilka planeringsförutsättningar som finns för ett område. Här ser Länsstyrelsen möjlighet att förbättra översiktsplanen genom en tydligare koppling till planeringsunderlaget. Kommunen behöver lägga kraft på att bedöma konsekvenserna av förslaget och att tydliggöra genomförandet för att möjliggöra ett fortsatt proaktivt förändringsarbete i översiktsplanens intentioner. Vidare skulle läsbarheten öka om föreslagna utvecklingsområden kategoriseras ytterligare efter utbyggnadsprioritering och inom vilken tidshorizont. Det är viktigt att ha i åtanke att hur kommunen väljer att styra lokaliseringen av bostäder och verksamheter får stora konsekvenser på det framtida trafikarbetet, på såväl det kommunala som det statliga vägnätet.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunens utvecklingsambition är att i första hand prioritera utveckling av redan ianspråktagen mark och att eftersträva en tätare och mer blandad bebyggelse i tätorternas centrala delar. Det skapar förutsättningar för en bra markhushållning och väl fungerande tätorter i linje med en hållbar utveckling. Samtidigt noterar Länsstyrelsen att planen lägger fast ganska stora ytanspråk för tätorternas utveckling, delvis på helt oexploaterade markområden och uppfattar dessa ytanspråk som mycket långsiktiga markreservationer. Detta kan med fördel markeras i planen.

Det är värdefullt att kommunen har arbetat utifrån den regionala utvecklingsstrategin för Östergötland, Region Östergötland, 2021. Det är positivt att kommunen har formulerat en viljeinriktning som kopplar ihop kulturhistoriska värden och lokala särdrag som en förutsättning för utveckling av god arkitektur och därmed också kopplar till de nationella målen för Gestaltad livsmiljö, som antogs 2018.

Strategisk miljöbedömning

Länsstyrelsen bedömer att planens konsekvensbeskrivning har en bra och pedagogisk utformning, både den övergripande hållbarhetsbedömningen och beskrivningarna av förslagets miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser.

Vad avser miljöbedömningarna ser dock Länsstyrelsen att vissa delar skulle behöva fördjupas och konkretiseras. Det gäller särskilt områdena hushållning med jordbruksmark, naturvård, friluftsliv och vattenmiljö. Det är också viktigt att miljöbedömningen tillförs ett avsnitt om hur den antagna miljöpåverkan ska följas upp.

Det skulle också vara till stor nytta om MKB tillförs ett avsnitt om hur kommunen bedömer behoven av fördjupade MKB-studier i samband med fortsatt planering.

Riksintressen

Planförslaget berörs av riksintressen inom miljöbalken kapitel 3 för naturvård, Natura 2000, kulturmiljövård, friluftsliv, kommunikationer och totalförsvarets militära del. Förekommande riksintressen redovisas i planförslaget på karta och i vissa fall även dess motiv och syfte (värdebeskrivningar). Länsstyrelsen påminner om att sådan värdebeskrivning behöver finnas till alla riksintressen. Vidare behöver planen tillföras tydligare redogörelser om hur kommunen ska tillgodose respektive riksintressena. Här är det inte tillräckligt att kommunen avstår från att föreslå exploateringar inom områdena, utan även behoven av aktiva insatser från samhället för att stärka eller främja riksintressena bör analyseras och beskrivas. Exempel på detta kan vara områden där det finns särskilt behov av utökat formellt skydd för natur- och kulturmiljövärden.

Naturvård och Natura 2000

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen har tagit hänsyn till förekommande riksintressen och Natura-2000 områden i utformningen av översiktsplanen då dessa områden undantagits från exploatering. Länsstyrelsen påpekar att exploateringsföretag eller andra åtgärder som påverkar miljön i ett Natura 2000-område kräver särskilt tillstånd enligt 7 kap 28 § miljöbalken. Även åtgärder utanför det skyddade området kan kräva tillstånd, om områdets bevarandestatus påverkas negativt. Om sådant tillstånd krävs måste den prövningen avgöras först, innan eventuella andra tillstånd, som till exempel bygglov, får beviljas. Det kan vara bra att tillföra information om detta i översiktsplanen.

Kulturmiljövård

Länsstyrelsen bedömer att riksintressena för kulturmiljövärden inte fullt ut tillgodoses i planen och kommunen behöver komplettera kartinformationen med texter som rör de enskilda riksintressenas, värden och uttryck (värdebeskrivningar). I anslutning till riksintressen där kommunen har utpekade utvecklingsområden eller viljeinriktningar som kan förutses beröra riksintressen bör analys göras i syfte att aktivt beakta riksintressets värde i fortsatt planering. Det gäller till exempel bebyggelseutveckling som kan beröra riksintresset E23 Tidarsrum eftersom planen visar en ambition att utveckla Tidarsrum som bebyggelsenod på landsbygden. Länsstyrelsen välkomnar också ett mer utvecklat resonemang om hur de riksintresseförklarade miljöernas värden ska säkerställas, exempelvis genom ställningstaganden kring behov av att detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas i syfte att värna riksintresseförklarade kulturmiljövärden.

Friluftsliv

Riksintresset friluftsliv (längs Åsunden och Järnlunden) berörs på flera platser av

utpekade utvecklingsområden för bebyggelse. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver göra en analys och redogörelse för påverkan på riksintresset för friluftslivet. Viktiga aspekter att ta hänsyn till i sammanhanget är påverkan på naturmiljön, landskapsbilden, tillgänglighet för allmänheten och hur eventuella privatiserande anläggningar, så som uppförande av byggnader eller bryggor kan påverka riksintresset. Även behoven av åtgärder för att främja friluftslivet, till exempel förbättrad service för besökare/turism bör belysas.

Kommunikationer

Väg 23/34 är utpekad som befintlig väg av riksintresse. I översiktsplanen föreslås en omdragning av riksvägen vid Kisa, kallad förbifart Kisa, som dock inte är ett riksintresseanspråk. Trots det kan det vara strategiskt viktigt inför framtiden, även med koppling till riksintresset, att översiktsplanen avsätter ett markreservat för en kommande eventuell förbifart.

Totalförsvar

Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommunen pekar ut områden lämpliga för vindkraft i översiktsplanen. Totalförsvarets riksintressen och påverkansområden täcker hela kommunens yta. Dels är det stoppområde för höga objekt kring Malmens flottilflygplats, Vilebo och påverkansområdet för Vilebo och lågflygningsområdet Småländska höglandet. Etablering av vindkraftsområden inom stoppområdet för höga objekt riskerar att påtagligt skada riksintresset och bedöms därför inte kunna genomföras. I övrigt uppmuntrar Länsstyrelsen till dialog med Försvarsmakten om utvecklingen av vindkraft i den fortsatta planeringen.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanens redovisade viljeinriktningar för att skydda och förbättra vattenmiljön är mycket bra. Särskilt betydelsefullt är ambitionerna att slutföra arbetet med en VA-plan och att jobba med öppna dagvattenlösningar som bidrar med rening av dagvattnet innan det når recipient. Kommunens avsikt att aktivt arbeta med förbättringar av yt- och grundvattenförekomster som inte uppnår god status är också mycket bra. Länsstyrelsen saknar dock ett tydligare planeringsunderlag med information som redovisar status och riskklassning för de vattenförekomster som berörs av planen. Specifikt behöver översiktsplanen redogöra för hur genomförandet av föreslagna utvecklingsområden påverkar på aktuell förekomst och vilka skyddsåtgärder och åtgärder behövs för att MKN för vatten ska kunna följas. Det är viktigt att bedömningarna görs med utgångspunkt från ett avrinningsområdesperspektiv. Om det finns behov av lokala åtgärdsprogram så bör det framgå av översiktsplanen.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Länsstyrelsen bedömer att planens övergripande utgångspunkter för utpekande av LIS-områden är rimliga och relevanta. Mängden utpekade områden bedöms inte heller vara mer omfattanden än att en fortsatt god tillgång till stränder kan tillgodoses i alla delar av kommunen. Länsstyrelsen ser gärna att de utpekade områdena får en tydligare motivering till hur den föreslagna bebyggelseutvecklingen bidrar till landsbygdsutveckling.

Det är viktigt att kravet på fri passage vid utveckling av LIS-områden har markerats tydligt i planen. Inom många av de utpekade områdena kommer hänsyn att krävas till förekommande naturvärden, särskilt inom LIS-område 2, 5, 6, 9, 10, 12, 14, 24, 29, och 31. Dessa områden behöver studeras ytterligare inför kommande granskning. Detsamma gäller områdena 8 och 22 med anledning av att de gränsar mot Natura 2000-områden. Länsstyrelsen ställer sig tveksam till utpekande av LIS-områdena 1, 3, 5, 10, 13 och 18 på grund av dess svaga koppling till befintlig bebyggelse och infrastruktur. Dessa områden bör ersättas på andra platser eller motiveras ytterligare.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsen anser att det regionala perspektivet är väl inarbetat i planförslaget och uppmanar att alla frågor av mellankommunal betydelse vidareutvecklas i den fortsatta planprocessen.

Människors hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver komplettera analysen av föreslagen markanvändning för bostäder i utvecklingsområden och LIS-områden där särskild hänsyn kan krävas med avseende på dagens förorenade områden, miljöfarliga verksamhet men också bullerutsatta områden idag och i framtiden, konflikter i utvecklingsområden och risker med buller.

Förorenade områden

Länsstyrelsen saknar kartunderlag i översiktsplanen som redovisar kommunens förorenade områden och i nuläget är det svårt att se var det finns konflikter mellan förorenade områden och tänkta utvecklingsområden. Eftersom förtätning bostäder uppmanas i översiktsplanen är det extra viktigt, för det kan påverka lämpligheten föreslagen åtgärd eller stora exploateringskostnader vid genomförandet.

Exempelvis utvecklingen av silon i Rimforsa med centrumverksamheter där objektet är riskklassat med riskklass 2 i Länsstyrelsens databas och det finns behov av att utreda och eventuella åtgärda föroreningssituationen innan omvandling av området.

LIS-områdena som ligger vid sjön Verveln (LIS1 och LIS4) är ett ytterligare ett område där föroreningssituationen bör uppmärksammas. Sedimenten i sjön är kraftigt förorenade av koppar från en tidigare impregneringsverksamhet som låg vid den södra delen av sjön Verveln. Utredningar pågår men det kan innebära vissa risker för ökad spridning av förorening om båttrafik skulle öka. Kan även krävas undersökningar och åtgärder vid eventuella anläggande av nya bryggor i sjön om det skulle bli aktuellt. Utredning av området pågår och Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.

Miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen instämmer i slutsatsen att behovet av skyddsavstånd vid miljöfarliga verksamheter behöver utredas inför plangenomförandet. För de nya bostadsområden i översiktsplanen som har närhet till en miljöfarlig verksamhet kan informationen om att en riskbedömning behövs vid fortsatt planering vara viktig. De

miljöfarliga verksamheter som förekommer inom kommunen bör markeras på karta för att tydliggöra dessa som planeringsförutsättning inför det fortsatta arbetet.

Risken för olyckor, översvämning och erosion

Kinda kommun har på en övergripande nivå tagit hänsyn till ett förändrat klimat i sin ÖP. Kommunen har formulerat relevanta viljeriktningar för hänsyn till klimatrisker vid planering av ny bebyggelse. Dock vill Länsstyrelsen påpeka vissa delar som behöver bearbetas vidare.

Det som saknas, utifrån nuvarande lagstiftning och ändringar i PBL från 2018 om klimatrelaterade risker, är en strategi för hur klimatrelaterade risker i den bebyggda miljön skall hanteras. Kommunen skall i översiktsplanen ge sin syn på klimatrelaterade risker, samt hur riskerna kan minska eller upphöra.

För att förenkla och förtydliga vid detaljplanering kan kommunen med fördel redan i Översiktsplanen specificera mer i detalj vilka flöden/nivåer mm som man planerar att utgå ifrån. Utgångspunkter för bedömning av översvämningsrisk - PBL kunskapsbanken - Boverket Statens geotekniska institut har yttrat sig över översiktsplanen de vill framhålla att de geotekniska förutsättningarna ska redovisas översiktligt i en översiktsplan. Det gäller både förutsättningar för ras, skred, erosion och översvämning samt vad som påverkar sannolikheten för att en naturolycka inträffar. Klimatförändringarnas effekter på stabiliteten finns delvis beskriven i översiktsplanen men bör kompletteras med en förklaring till varför exempelvis ökad nederbörd och förändrad temperatur kan öka förutsättningarna för ras, skred och erosion. Även effekten av mänskliga aktiviteter såsom exploatering, avverkning, och skyddsvallar behöver ingå i beskrivningen.

I sin översiktsplan anger kommunen att vid byggnation av nya områden ska markens stabilitet utredas och riskbedömas vid behov. SGI anser att ställningstagandet även bör inbegripa hur befintlig bebyggelse med stabilitetsproblematik ska hanteras.

Det bör framgå av översiktsplanen:

- att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras en bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL.
- att klimatförändringens effekter behöver vägas in i planprocessen. Markanvändningen ska vara lämplig under en byggnads hela förväntade livstid.
- Att planläggning inom områden där geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande kan innebära svårigheter vid planläggning och innebära krav på utredningar.
- att nivåförändringar som exempelvis fyllning och schakt kan öka sannolikheten för ras och skred vilket behöver uppmärksammas i detaljplanen.

Länsstyrelsen instämmer i SGI:s synpunkter. Det fullständiga yttrandet från Skogsstyrelsen finns som bilaga.

Allmänna intressen

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanen har ett bra fokus på bostadsförsörjning och boendekvalitéer. Planen skulle dock stärkas om den kan ges en tydligare koppling till kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning och det samlade behovet av bostäder. Så som framgår under rubrik social hållbarhet nedan är det viktigt att socialnämndens erfarenheter inkluderas i kommunens arbete med översiktsplanering och annan planering för att tillgodose behoven av bostäder.

Jordbruk och areella näringar

Länsstyrelsen noterar att översiktsplanen har en intention att vara återhållsamt när det gäller exploatering av produktiv jordbruksmark. Vid Rimforsa kan det dock vara ofrånkomligt att en del jordbruksmark kommer att beröras av planförslaget. Länsstyrelsen anser att behovsbilden gällande ytanspråk behöver fördjupas för att begränsa omfattningen där det går och se till alternativ, samt att en strategi för utbyggnadsordning tas fram, och där ytanspråktagande av jordbruksmark bör ske i sista hand. Vidare behöver konfliktrisker mellan bostadsbebyggelse och yrkesmässiga djurstallar närmare analyseras och lämpliga riktlinjer och helst även en kartering som medger principer för respektavstånd tillföras översiktsplanen.

Vidare anser Länsstyrelsen att beskrivningarna och viljeinriktningarna i avsnitten Jordbruksbygd och Skogsbruksbygd bör ses över avser hänsynstagande till jordbruksmark. Dessa texten kan ge intryck av att jordbruksmark anslutning till tätbebyggelse eller i skogsbygder har ett sämre skydd för bevarande än annan jordbruksmark vilket inte är korrekt. Bestämmelserna i 3 kap 4 § miljöbalken om skydd för brukningsvärd jordbruksmark gäller all jordbruksmark. Länsstyrelsen ser vidare att översiktsplanen bör förmedla att både jord- och skogsbruk är näringar av nationellt intresse.

Kommunen behöver också förtydliga eller omformulera viljeinriktningen så det framgår att mindre intrång i form av nya eller ombyggda djurstallar respektive äkta generationsboende är acceptabelt om det inte avsevärt försvårar möjligheten till ett rationellt jordbruk.

Skogsbruk

Skogsstyrelsens har inkommit med ett yttrande till Länsstyrelsen, och Länsstyrelsen instämmer med följande synpunkter. Det framgår av översiktsplanen att kommunen är mån om att värna kommunägda skogsmarken olika miljövärden, till nytta för bland annat friluftsliv och rekreation, medan brukandet av den privatägda skogen tillåts vara mer produktionsinriktad. Miljöhänsyn inom skogsbruket är viktigt på såväl privatägd som kommunägd skogsmark och styrs av regelverken i skogsvårdslagen och miljöbalken. Det fullständiga yttrandet från Skogsstyrelsen finns som bilaga.

Vatten

Det är positivt att kommunen tar fram en ny VA-plan och policy och dagvattenpolicy och det är önskvärt att underlagen används som planeringsunderlag i utformningen

av översiktsplanen och att relevanta ställningstaganden och riktlinjer arbetas in i översiktsplanen.

Kommunen behöver tydliggöra avsikten före de platser som planeras för utvecklingen av småbåtshamnar och bryggor och badplatser så det tydligt framgår vilken typ av vattenverksamhet de vill planera för och att anläggningarna kräver en anmälan om vattenverksamhet och i vissa fall tillstånd.

Länsstyrelsen uppmantrar att kommunen använder sig av den regionala vattenförsörjningsplanen från 2020 i planeringsunderlag till översiktsplanen. Vidare anser Länsstyrelsen att kommunen bör påbörja arbete med att revidera vattenskyddsområdena för Kisa, Horn och Hycklinge samt tillskapa ett vattenskyddsområde för vattentäkten i Ydrefors.

Naturvård

Länsstyrelsen anser att planen redovisar en bra viljeinriktning för hur hänsyn ska tas till förekommande naturvärden. Länsstyrelsen ser mycket positivt på att kommunens initiativ att uppdatera naturvårdsprogrammet, då många av de ingående områdena har en daterad inventering och naturvärdena kan ha förstärkts eller minskat sedan inventeringen utfördes. Ett uppdaterat program ger ett bättre utgångsläge inför planläggningsarbetet och man har möjlighet att redan i ÖP:n ta hänsyn till kända naturvärden, vilket i sin tur bidrar till att effektivisera kommande detaljplanearbete.

Kommunen visar att man tagit hänsyn till naturvårdsprogrammet i sin planering. Många utpekade områden med naturvärden har i förslaget planlagts som natur. Det är viktigt att man har en tydlig idé om en framtida målsättning för dessa områden så att värdena består och utvecklas genom fortsatt naturvårdande skötseln av områdena.

Många av de utvecklingsområden som anges i planen innehåller skyddsvärd natur vilket kräver särskild hänsyn och även fördjupade inventeringar inför detaljplaneläggning.

Översiktsplanen bör kompletteras med områden för naturreservat under fliken natur och vatten.

Ekosystemtjänster

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens viljeinriktning att mer grön- och blåstruktur ska integreras inom sammanhållen bebyggelse och att kommunen avser att arbeta mer med ekosystemtjänster och dess integration i kommunens detaljplanehandläggning. Positivt är även att man avser att ta särskild hänsyn till att spridningsvägar och gröna samband kan vidmakthållas vid planering av ny bebyggelse och att nya barriärer inte ska tillkomma.

Artskydd

Kommunen har en bred spridning av förekomster av fridlysta och rödlistade arter, som till exempel förekomster av orkidéer och andra fridlysta kärlväxter, ekoxe, läderbagge, flera fladdermusarter i anknytning till orterna. Starkt skyddade arter och deras livsmiljöer ska ses som en planeringsförutsättning och Länsstyrelsen

rekommenderar att beskriva detta i det kommande naturvårdsprogrammet såväl som i översiktsplanen. Frågan är mycket viktig bland annat arbete med miljöbedömningar i samband med kommande detaljplaneläggning.

Generellt biotopskydd

Eftersom kommunen har en stor spridning av biotopskyddade miljöer i landskapet inom hela kommunen är det viktigt att även detta lagskydd uppmärksammas i översiktsplanen. Länsstyrelsen påminner om att exploatering i biotopskyddade miljöer i första hand ska undvikas och att i de fall ingrepp ändå måste ske ska det finnas särskilda skäl.

IAS (Invasiva främmande arter)

Länsstyrelsen anser att kommunen bör ha en strategi för hantering av invasiva främmande arter. Arter som klassats som invasiva sprider sig lätt och riskerar att tränga undan inhemska vilda växtarter. Det är alltid förbjudet att odla eller orsaka spridning av de växter som finns på EU:s förteckning över invasiva främmande arter. Dit hör till exempelvis jättebalsamin, jätteloka och gul skunkkalla. Det finns även växter som inte är förbjudna på unionsnivå, men som kan skada den biologiska mångfalden i Sverige, till exempel blomsterlupin, parkslide och vresros. Jordmassor som innehåller frön eller växtdelar från invasiva växter måste hanteras på ett sådant sätt att spridning undviks.

Det är en fördel om kommunen redan i ÖP-arbetet analysera vilka förekomster av invasiva arter som finns inom planområdet. Med analysen som underlag bör kommunen ta fram en handlingsplan/rutin för hantering av invasiva arter när sådana förekommer i ett område som ska exploateras. Med god framförhållning bekämpningsinsatser sätts in redan i planeringsstadiet, vilket är en stor fördel eftersom bekämpningsinsatser vanligtvis krävs under flera år i rad. Det är även viktigt att säkerställa att endast entreprenörer med expertis på IAS-området används vid en eventuell bekämpning, både vid bekämpningsåtgärden samt efterföljande hantering och transport av avfall och jordmassor.

Strandskydd

Länsstyrelsen bedömer att kommunen på ett bra sätt har inarbetat strandskyddet som en viktig planeringsförutsättning inför översiktsplanens genomförande. Länsstyrelsen understryker vikten av att avsteg från strandskyddet ska motiveras med särskilda skäl enligt 7 kap 18 c§ miljöbalken. Det är bra att planen lyfter fram betydelsen av att ordna fri passage utmed stranden.

Länsstyrelsen anser vidare att behovet av bryggor och båtplatser behöver uppmärksammas mer under avsnittet om strandskydd. Länsstyrelsen rekommenderar att utveckla befintliga anläggningar för småbåtshamnar för att tillgodose behovet av nya båtplatser.

Kulturmiljö - bebyggelse

Det är positivt att kommunen i anslutning till tätorterna har med en beskrivning av ortens kulturmiljö och historia och formulerar tydliga viljeinriktningar. Det är också positivt att byggnadsinventeringar har genomförts i flera orter och att dessa avses att kompletteras. Länsstyrelsen uppmuntrar kommunen att komplettera

översiktsplanen med riktlinjer /rutiner för hanteringen av bebyggelsen på landsbygden utanför detaljplanelagt område.

Länsstyrelsen rekommenderar att ett kulturmiljövårdprogram tas fram i syfte att stötta plan- och bygglovsprocesser både inom och utanför detaljplanelagda områden. Översiktsplanen kan också med fördel kompletteras med t ex principiella resonemang om lokalisering av ny bebyggelse i kulturlandskapet, identifiering av särskilt känsliga kulturmiljöer och landskapsrum och ställningstaganden om krav på anpassning i vid nybyggnation. Det är särskilt viktigt att dessa ställningstaganden görs i utpekade områden så som riksintressen för kulturmiljövården, regionala kulturmiljövården och områden identifierade i kommunens egna inventeringar.

Byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen

Länsstyrelsen påminner om att byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen (kyrkor och begravningsplatser) är skyddade enligt kulturmiljölagens 3 och 4 kapitel. Översiktsplanen eller dess planeringsunderlag bör kompletteras med information om dessa lagskydd samt med en karta där aktuella objekt framgår.

Kulturmiljö - fornlämningar

Bevarade fornlämningar ovan mark har ofta upplevelsevärden som rätt förvaltade kan berika nya bebyggelsemiljöer, förankra dem i platsens historia och fungera identitetsskapande. Fornlämningsmiljöer i natur- och grönområden kan i en tät bebyggelsemiljö bidra till vardagsnära rekreation, natur- och kulturupplevelser.

Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen till att i översiktsplanen ta ställning till att fornlämningsmiljöer med höga upplevelsevärden som kan beröras av exploatering identifieras i tidiga skeden för att integreras i nya bebyggelsemiljöer. Fortsatt planering kan med fördel även beröra strategier för hur fornlämningsmiljöerna tillgängliggörs, fysiskt och genom information, och vårdas t ex hålls fria från igenväxning. Kommunen kan överväga att formulera en viljeinriktning som hjälper till att ge vägledning för kommande planering.

Kulturmiljölagstiftningen är i huvudsak en bevarandelagstiftning. Beslut om huruvida tillstånd att undersöka och ta bort fornlämningar ska ges beslutas i varje enskilt fall. Det är därför mycket viktigt att i ett tidigt planeringsskede söka formellt samråd med Länsstyrelsen enligt 2 kap KML.

Länsstyrelsen vill göra kommunen uppmärksam på att ett gravfält (L2012:9855) norr om Milingetorp berörs av planförslaget. I området finns även flera möjliga fornlämningsområden. Vid Horn berörs fornlämningsmiljöerna på båda sidorna Åsunden vid Torssund (tre gravfält), området kring Åby säteri, liksom en kyrkomiljö. Dessa utgör tillsammans ett sammansatt kulturmiljöområde med lång kontinuitet som även utgör regionalt intresseområde för kulturmiljövården K16 Horn Kyrkomiljö -Åby. Dessa typer av sammansatta kulturlandskap behöver beaktas med stor hänsyn i den kommande planeringen.

Förnybar energi

Avseende förnybar energi läggs i planförslaget stort fokus på sol- och vindkraft, medan energi från biomassa får ett mindre utrymme. Biomassa från skogen kan i

framtiden utgöra en betydande del av energiförsörjningen och så som uttrycks under rubriken Bioenergi är det viktigt att värna skogens långsiktiga produktionsförmåga.

Trafik

Trafikverket har valt att yttra sig och de belyser följande aspekter. En grundsten att alltid försöka stärka kollektivtrafiken och förbättra framkomligheten för den. Hållplatser ses kontinuerligt över i samarbete med Östgötatrafiken men det är de boende som nyttjar hållplatser och kollektivtrafik samt kommunen som planerar utbyggnad av bebyggelse som är specialister på området och Trafikverket är helt beroende av en kommunikation för att kontinuerligt kunna förbättra förhållandena och Trafikverket ser det av stor vikt att kollektivtrafiken fortsätter att prioriteras högt framförallt vid utbyggnad av nya bostadsområden och när förändringar sker i det befintliga gatunätet.

För gång och cykeltrafiken vill Trafikverket framhålla att samhällsplaneringen har en viktig roll för att utnyttja cykelns potential att bidra till ett långsiktigt hållbart transportsystem och det är viktigt att kommunen fortsätter arbetet med att kontinuerligt trimma gång- och cykelnätet.

Trafikverket anser att det är önskvärt att översiktsplanen redovisar kommunens ambitioner gällande miljön inom vägars- och järnvägars närområde och det är viktigt att se dessa aspekter från två håll, det är både resenären och även de boende längs med infrastrukturen som skall få en positiv upplevelse.

Vad gäller vägmiljön är skyltningsfrågor viktiga, framförallt i vägens närhet är det önskvärt med ett tydligt förhållningssätt gällande reklam och bildväxlande skyltar så att placering och utförande inte påverkar trafiksäkerheten för de trafikanter som färdas på vägen.

Länsstyrelsen instämmer i Trafikverkets synpunkter. Trafikverkets fullständiga yttrande finns bilagt.

Rekreation och friluftsliv

Det är positivt att kommunen gör en stark koppling mellan blågrön struktur och de ekosystemtjänster som är betydelsefulla för en hållbar förvaltning av naturresurser och till nytta för såväl människor som arters överlevnad. De rekreationsmöjligheter som kommunens gröna och blåa strukturer innehar är bra beskrivet tillsammans med relevanta viljeinriktningar. Länsstyrelsen uppmuntrar att planen görs med en tydligare koppling till den regionala friluftstrategin Naturnära vägar till hälsa, hållbar tillväxt och utveckling, 2019 och att kommunen redovisar lokala målpunkter/områden som är viktiga för friluftslivet på lokal nivå i kartunderlaget.

Social hållbarhet

Länsstyrelsen bedömer att den sociala konsekvensbeskrivningen i planen har en bra utformning. Kommunens intentioner att utveckla barnkonsekvensanalyser i fysisk planering är mycket värdefullt för det fortsatta planeringsarbetet.

Länsstyrelsen vill alltid uppmana kommunen att försäkra sig om att alla grupper i samhället har möjlighet att delta i samråd. Kommunen bör generellt överväga

aktiva insatser för att nå alla grupper i samhället och att kvalitetssäkra sitt arbete för att möjliggöra alla medborgares rätt till deltagande i de demokratiska processerna. Detta gäller såväl tillgänglighetssäkrad information samt tillgänglighet till informationen för alla rättighetsinnehavare exempelvis kvinnor/män, födda i Sverige/utrikes födda eller gamla/unga.

Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen att involvera kommunens socialnämnd i planeringsarbetet utifrån nämndens uppgifter att enligt

Socialtjänstlagen 3 kap att göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen, medverka i samhällsplaneringen och i samarbete med andra samhällsorgan, organisationer, föreningar och enskilda främja goda miljöer i kommunen. Socialnämndens medverkan i samhällsplaneringen ska bygga på nämndens sociala erfarenheter och särskilt syfta till att påverka utformningen av nya och äldre bostadsområden i kommunen. Nämnden ska också verka för att offentliga lokaler och allmänna kommunikationer utformas så att de blir lätt tillgängliga för alla. Nämnda uppdrag kan i samverkan med övriga förvaltningar kring planering av framtida bostäder skapa bra förutsättningar för ett samhälle som inkluderar även de som har utmaningar i att göra sina röster hörda.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen har i granskningsversionen bearbetas och utvecklas avseende följande kapitel utifrån Länsstyrelsens yttrande:

Allmänt

Har ändrats.

Strategisk miljöbedömning

Kompletteras.

Riksintressen

Riksintressen har kompletterats med värdebeskrivning

Naturvård och natura 2000

Översiktsplanen har kompletterats med önskad information om särskilt tillstånd enligt 7 kapitlet 28 § miljöbalken.

Kulturmiljövård

Värdebeskrivningar har lagts till.

Friluftsliv

Översiktsplanen har kompletterats med analys avseende påverkan på riksintresset.

Kommunikationer

Redovisa väg 23/34-s koppling till riksintresset och att det i översiktsplanen avsätts ett markreservat för en kommande eventuell förbifart.

Miljökvalitetsnormer

Det finns i dagslägen inga planer på att ta fram lokala åtgärdsprogram för vattenförekomsterna. Det kan eventuellt på längre sikt bli aktuellt att ta fram till lokalt åtgärdsprogram för Kisasjön".

Landsbygdsutveckling LIS

En tydligare motivering av de utpekade områdena bidrar till landsbyggdutveckling. Vissa områden omformas eller ersätts.

Människors hälsa och säkerhet

Komplettera analysen av föreslagen markanvändning för bostäder i utvecklingsområden och LIS-områden där särskild hänsyn kan krävas med avseende på dagens förorenade områden, miljöfarliga verksamhet men också bullerutsatta områden idag och i framtiden, konflikter i utvecklingsområden och risker med buller.

Förorenade områden

Översiktsplanen har inför granskning kompletterats med kartunderlag som redovisar kommunens förorenade markområden.

Miljöfarlig verksamhet

Översiktsplanen har inför granskning kompletterats med detta.

Risken för olyckor, översvämning och erosion

Översiktsplanen har inför granskning kompletterats i linje med synpunkterna.

Bostadsförsörjning

Inför granskning har texten om bostadsförsörjning utvecklats.

Jordbruk och areella näringar

Behovsbilden gällande ytanspråk behöver fördjupas.

Viljeinriktningarna i avsnitten Jordbruksbygd och Skogsbruksbygd ses över avser hänsynstagande till jordbruksmark.

Förtydliga eller omformulera viljeinriktningen så det framgår att mindre intrång i form av nya eller ombyggda djurstallar respektive äkta generationsboende är acceptabelt om det inte avsevärt försvårar möjligheten till ett rationellt jordbruk.

Vatten

Översiktsplanen har förtydligats gällande avsikten med småbåtshamnar/ marina.

Arbetet med att revidera vattenskyddsområdena kommer att påbörjas efter att översiktsplanen är antagen.

Naturvård

Översiktsplanen kompletteras med områden för naturreservat.

Artskydd

Kommunen tar med sig synpunkten till arbetet med revideringen av naturvårdsprogrammet.

Generellt biotopskydd

I granskningsversionen av översiktsplanen under avsnitt 3.2 *Värdefulla natur – och vattenområden* har lagskyddet för biotopskyddade miljöer i landskapet beskrivits mer utförligt.

IAS invasiva främmande arter

Kommunen ser det inte som aktuellt i nuläget.

Strandskydd

Bryggor och båtplatser behöver uppmärksammas mer under avsnittet om strandskydd.

Kulturmiljö-bebyggelse

Översiktsplanen kompletteras med riktlinjer /rutiner för hanteringen av bebyggelsen på landsbygden utanför detaljplanlagt område. Ett kulturmiljöprogram kommer att tas fram efter översiktsplanen.

Byggnadsminne och kyrkliga kulturminnen

Planeringsunderlag är inlagt som ett lager i karta till översiktsplanen.

Kulturmiljö fornlämningar

Kartunderlag som redovisar fornlämningar har kompletterats inför granskning. Anpassningar har gjorts till fornlämningar, där de finns inom utvecklingsområden och ska i kommande detaljplanering anpassas efter dessa och framhåvas.

Trafik

Kommunen ser det inte som en översiktsplanefråga.

Rekreation och friluftsliv

Kommunen ser det inte som prioriterat i nuläget.

6.2 Lantmäteriet

Lantmäteriet har av nedanstående skäl inte granskat den aktuella översiktsplanen (daterade 2022-10-28) och lämnar därför inga synpunkter.

Lantmäterimyndigheten har ingen lagstadgad skyldighet att granska översiktsplaner och dessa berör normalt sett endast indirekt Lantmäteriets kommande arbete. Många av de ställningstaganden som beskrivs i översiktsplaner kommer i och för sig att innebära förändringar i fastighetsindelningen eller att fastighetsanknutna rättigheter (servitut, ledningsrätter, gemensamhetsanläggningar etcetera) kommer att bildas eller ombildas. Omfattningen av dessa behov kommer dock att konkretiseras i senare skeden, till exempel då områden detaljplanearbetas. Lantmäteriet genomför däremot granskning i detaljplaneprocessen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Yttrandet medför inga ändringar.

6.3 Trafikverket

Trafikverket ser mycket positivt på att Kinda kommun tar fram en ny kommunövergripande översiktsplan. En översiktsplan är ett mycket viktigt verktyg där planer, mål och strategier skall förankras och klarläggas på lång sikt. Översiktsplanen skall även väga samman många olika intressen och visa kommunens strategi för att nå en långsiktigt hållbar utveckling. Trafikverkets uppdrag är att ansvara för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar. De transportpolitiska målen är en utgångspunkt för Trafikverkets arbete och för hur trafikplaneringen ska integreras i samhällsplaneringen.

Transportpolitikens mål är att säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

Funktionsmål tillgänglighet = Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska vara jämställt, dvs. likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmål säkerhet, miljö och hälsa = Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt samt bidra till att det övergripande generationsmålet för miljö och miljö kvalitetsmålen nås samt bidra till ökad hälsa.

Kinda kommun tar höjd för att kommunens befolkning ökar från ca 10 000 till ca 15 000 invånare på 25-30 års sikt vilket innebär ca 5000 nya Kindabor. Det är i översiktsplaneringen som kommunen har möjlighet att lägga grunden för en planering som bidrar till en utveckling i linje med att de transportpolitiska målen. Hur kommunen väljer att styra lokaliseringen av bostäder och verksamheter får stora konsekvenser på det framtida trafikarbetet, på såväl det kommunala som det statliga vägnätet.

Övergripande

Trafikverket anser att det är viktigt att kommunen och Trafikverket har en fortsatt aktiv dialog vad gäller transportsystemet och att detta blir en grund för samarbete och gemensamma ansträngningar för en hållbar utveckling. Trafikverket konstaterar att översiktsplanen ger en mycket god beskrivning av områdets nuläge och aktuella problemställningar.

Då översiktsplanen redovisar behov av nya vägsträckningar vill Trafikverket tydliggöra planeringsprocessen för länsvägar. Det är region Östergötland som tar fram länstransportplanen och finns önskemål om nya vägsträckningar så måste de kommuniceras med regionen. När länstransportplanen är fastställd så ligger genomförandet av den hos Trafikverket.

Riksintressen

Trafikverket har pekat ut de mark- och vattenområden enligt 3 kap 8 § miljöbalken som Trafikverket bedömer vara riksintressen för kommunikationer och inom det aktuella översiktsplaneområdet är riksväg 23/34 utpekad som riksintresse.

Kollektivtrafik

Trafikverket ser det som en grundsten att alltid försöka stärka kollektivtrafiken och förbättra framkomligheten för den. Hållplatser ses kontinuerligt över i samarbete med Östgötatrafiken men det är de boende som nyttjar hållplatser och kollektivtrafik samt kommunen som planerar utbyggnad av bebyggelse som är specialister på området och Trafikverket är helt beroende av en kommunikation för att kontinuerligt kunna förbättra förhållandena och Trafikverket ser det av stor vikt att kollektivtrafiken fortsätter att prioriteras högt framförallt vid utbyggnad av nya bostadsområden och när förändringar sker i det befintliga gatunätet.

Gång- och cykeltrafik

Samhällsplaneringen har en viktig roll för att utnyttja cykelns potential att bidra till

ett långsiktigt hållbart transportsystem och det är viktigt att kommunen fortsätter arbetet med att kontinuerligt trimma gång- och cykelnätet.
Gestaltningssprogram – vägar- och järnvägars närområde

Trafikverket anser att det är önskvärt att översiktsplanen redovisar kommunens ambitioner gällande miljön inom vägars- och järnvägars närområde och det är viktigt att se dessa aspekter från två håll, det är både resenären och även de boende längs med infrastrukturen som skall få en positiv upplevelse. Vad gäller vägmiljön är skyltningsfrågor viktiga, framförallt i vägens närhet är det önskvärt med ett tydligt förhållningssätt gällande reklam och bildväxlande skyltar så att placering och utförande inte påverkar trafiksäkerheten för de trafikanter som färdas på vägen.

Planförslag

Kisa

Planförslaget skiljer sig från gällande översiktsplan då kommunen redovisar ett nytt stort utvecklingsområde för bostäder parallellt med den planerade förbifarten för riksvägen.

Att ändra från enbart verksamhetsområden enligt gällande översiktsplan till även bostadsbebyggelse innebär att det finns risk för att de problem som finns inne i dagens tätort kommer att flyttas ut till förbifarten.

Trafikverket anser även att kommunens ändrade strategi riskerar att påverka den samhällsekonomiska nyttan för förbifarten eftersom förslaget innebär att förbifarten kommer ett antal hundra meter längre bort från Kisa sjön vilket dels innebär en längre färdväg för förbifartstrafiken men även en ökad kostnad för förbifarten då det innebär mer längdmeter väg som behöver byggas.

Rimforsa

Trafikverket har pekat ut väg 23/34 som ett riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap och 8 § Miljöbalken. Enligt planförslaget sker kommande utveckling både väster och öster om riksvägen. Detta innebär att riksvägen blir en barriär vid kopplingen mellan nya och befintliga bostadsområden vilket gör det extra viktigt att säkerställa att gång – och cykeltrafiken leds mot de befintliga gång- och cykelportarna under riksvägen så att gång- och cykel blir ett naturligt förstahandsval i Rimforsa.

Planförslaget redovisar utbyggnad av bostäder i östra delen av Rimforsa där det norra området kommer att innebära ökad trafik över en plankorsning med järnvägen. Detta innebär att den på sikt behöver förbättras på grund av ökad trafikmängd och Trafikverket anser att kostnaden för detta även kommer att belasta den kommunala exploateringen.

Innan kommande detaljplaner i Rimforsa behöver övriga trafikfrågor samt gång- och cykel studeras noga och Trafikverket ser fram emot ett samarbete i dessa frågor.

Översiktsplanen redovisar markreservat för transportinfrastruktur med en ny länk som ansluter till riksvägen ca 1,5 km söder om befintlig cirkulationsplats. Trafikverket anser att med dagens ca 2300 invånare samt med väl utbyggd kollektivtrafik med både tåg samt expressbusstrafik så bör Rimforsas tillväxt i första

hand tas om hand genom ett förändrat resande. Det finns även möjligheter att öka kapaciteten i den befintliga cirkulationsplatsen genom ett ytterligare körfält.

Kommentar

Planförslaget kompletteras med information vad gäller skyltningsfrågor i vägmiljö och kommunens förhållningssätt gällande reklam och bildväxlande skyltar så att placering och utförande blir korrekt.

Kisa

Den ändrade utvecklingsstrategin från enbart verksamhetsområde till att även omfatta bostäder är en visionstanke som behöver studeras närmare i kommande detaljplaneprocess.

Rimforsa

Utvecklingsområden för Rimforsa samhälle har omarbetats inför granskningen.

6.4 Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har beretts möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

Den föreslagna översiktsplanen förefaller vara väl avvägd mellan olika samhällsintressen, där de globala målen för hållbar utveckling och de nationella miljö kvalitetsmålen ligger till grund. Det framgår att man på den kommunägda skogsmarken är mån om att värna skogens olika miljövärden, till nytta för bland annat friluftsliv och rekreation, medan brukandet av den privatägda skogen tillåts vara mer produktionsinriktad. Miljöhänsyn inom skogsbruket är viktigt på såväl privatägd som kommunägd skogsmark och styrs av regelverken i skogsvårdslagen och miljöbalken.

Det är positivt att man gör en stark koppling mellan blågrön infrastruktur och de ekosystemtjänster som är betydelsefulla för en hållbar förvaltning av naturresurser och till nytta för såväl människor som arters överlevnad.

Avseende förnybar energi läggs i planförslaget stort fokus på sol- och vindkraft, medan energi från biomassa får ett mindre utrymme. Biomassa från skogen kan i framtiden utgöra en betydande del av energi-försörjningen och så som uttrycks under rubriken Bioenergi är det viktigt att värna skogens långsiktiga produktionsförmåga. En genomtänkt strategi för naturhänsyn vid uttag av biomassa från skogen kan vara avgörande för att värna biologiska värden i skogsmiljön.

En detalj vi uppmärksammat är bilden på sidan 155 i planförslaget, vilken kan ge associationer till droger, då plantan har en viss likhet med cannabisplantan. Bilden har ingen avgörande betydelse för planen men kan missförstås.

Skogsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på den föreslagna översiktsplanen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Bild på sidan 155 har bytts ut.

6.5 Statens Geotekniska Institut

Bakgrund och förutsättningar

Geologiska och geotekniska förutsättningar i kommunen

Topografin är kuperad och det finns flera sjöar och vattendrag inom kommunen.

Enligt SGU:s jordartskarta är de dominerande jordarterna berg och morän. I

dalgångar och längst vattendrag och sjöar förekommer lera och silt.

SGI:s synpunkter

Redovisning av geotekniska förutsättningar

Allmänt anser SGI att geotekniska förutsättningar ska redovisas översiktligt i en översiktsplan. Det gäller både förutsättningar för ras, skred, erosion och översvämning samt vad som påverkar sannolikheten för att en naturolycka inträffar. Klimatförändringarnas effekter på stabiliteten finns delvis beskriven i ÖP:n men bör kompletteras med en förklaring till varför exempelvis ökad nederbörd och förändrad temperatur kan öka förutsättningarna för ras, skred och erosion. Även effekten av mänskliga aktiviteter (exploatering, avverkning, skyddsvallar etcetera) behöver ingå i beskrivningen.

LIS-områden

SGI anser att det är bra att kommunen har tagit fram tydliga kriterier [1] för vad som är ett lämpligt LIS-område men vill lyfta följande. Föreslagna LIS-områden är lokaliserade utmed vattendrag där det kan förekomma låg stabilitet (risk för ras eller skred). Det är därför inte klargjort om marken är lämplig för byggnation. SGI rekommenderar kommunen att använda sig av SGU:s kartlager Förutsättningar för skred i finkorniga jordarter samt Skogsstyrelsens kartlager över branta skogspartier vid utpekande av LIS-områden.

Redovisning i karta

SGI anser att det är mycket bra att olika kartlager kan kombineras i översiktsplanekartan. På så sätt kan användaren få en bättre överblick över vilka planeringsförutsättningar som finns för ett område. Vi rekommenderar att kartlagren kompletteras med ytterligare geotekniskt underlag, se avsnittet Rekommenderat planeringsunderlag längre ned i yttrandet.

Slutligen bör riskfrågorna samlas under samma rubrik för att underlätta för användaren. Exempelvis geotekniska risker, översvämningsrisker och förorenade områden.

Kommunens ställningstagande

I sin översiktsplan anger kommunen att vid byggnation av nya områden ska markens stabilitet utredas och riskbedömas vid behov. SGI anser att ställningstagandet även bör inbegripa hur befintlig bebyggelse med stabilitetsproblematik ska hanteras.

Inför detaljplanering

Det bör framgå av översiktsplanen:

- att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras en bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL.

- att klimatförändringens effekter behöver vägas in i planprocessen. Markanvändningen ska vara lämplig under en byggnads helaförväntade livstid.
- Att planläggning inom områden där geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande kan innebära svårigheter vid planläggning och innebära krav på utredningar.
- att nivåförändringar som exempelvis fyllning och schakt kan öka sannolikheten för ras och skred vilket behöver uppmärksammas i detaljplanen.

Rekommenderat planeringsunderlag

I översiktsplanen har kommunen använt MSB:s översiktliga stabilitetskartering¹. SGI vill upplysa om att det finns flera statliga underlag (rapporter, vägledningar och kartvisningstjänster) som kan vara värdefulla att nyttja vid strategisk planering. Nedanstående punktsatser visar på några av de statliga planeringsunderlagen och det tillkommer nya underlag allteftersom.

- SGI har i ett regeringsuppdrag om harmonisering av statligt framställda planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion tillsammans med bl. a MSB och SGU tagit fram en Vägledning ras, skred och erosion (<http://www.swedgeo.se/globalassets/publikationer/sgi-vagledning/sgi-v1.pdf>).
- Underlagen finns åskådliggjorda i en kartvisningstjänst: <https://gis.swedgeo.se/rasskrederosion/>. Kartvisningstjänsten uppdateras regelbundet och nya underlag kan tillkomma. Informationen är från geoteknisk synpunkt värdefull vid strategiska val av lämplig markanvändning.
- För ytterligare information om hur geotekniska säkerhetsfrågor bör hanteras i planprocessen, se följande film: <https://www.youtube.com/watch?v=Aldfd98UopU>.

Det är viktigt att vara medveten om att underlagen inte är tillräckliga, varken i skala eller detaljeringsgrad, för att

kunna utesluta geotekniska säkerhetsfrågor inom andra ej utpekade riskområden. Notera särskilt att MSB:s översiktliga kartering över stabilitetsförhållandena är begränsad till (vid utredningstillfället) bebyggda områden. Det kan således finnas andra områden med förutsättningar för skred.

1 <https://www.msb.se/sv/verktyg--tjanster/stabilitetskartering-finkorniga-jordarter/>

Kommentar

Texten om klimatförändringarnas effekter på stabiliteten kompletteras med en förklaring till varför exempelvis ökad nederbörd och förändrad temperatur kan öka förutsättningarna för ras, skred och erosion liksom inverkan från mänskliga aktiviteter (exploatering, avverkning, skyddsvallar etcetera).

Det ligger i sakens natur att LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) är lokaliserade vid vatten. I Översiktsplanen ges en översiktlig redovisning

av förutsättningarna, vilka i den följande planprocessen kommer att utredas mer detaljerat genom kompletterande utredningar.

Ställningstagandet om att markens stabilitet vid behov ska utredas och riskbedömas vid byggnation av nya områden, kompletteras med text om hur befintlig bebyggelse med stabilitetsproblematik ska hanteras.

Texten om ras, skred och erosion kompletteras med information om att framtida detaljplanering ska följa PBL-s regler i frågan.

6.6 E.ON Energidistribution AB

Befintlig elförsörjning

Elförsörjningen är en grundläggande förutsättning för utvecklingen av kommunens näringsverksamhet och bostadsbyggande. Inte minst är utbyggnad och ombyggnad av elnätet viktig för att garantera fullgod leveranssäkerhet och en bidragande faktor i omställningen till det förnybara samhället. E.ON försörjer Kinda kommun med el idag via en regionnätsluftledning med systemspänning 130 kV som går in från nordöstra hörnet in mot centrala delarna i kommunen, med en avgrening mot Rimforsa.

E.ON innehar nätkoncession för stora delar av kommunen gällande lokalnätsledningar. Genom detta är E.ON, enligt ellagen, ensamt skyldigt att inom koncessionsområdet ansluta nya elanläggningar.

Matning till abonnenterna i det lokala distributionsnätet som ingår i E.ON:s områdeskoncession sker via mellanspanningsledningar med systemspänning 10- och 20 kV för överföring av el till nätstationer. I nätstationerna transformeras spänningen ner till 400V. Från nätstationerna förgrenar sig ett lågspänningsnät via kabelskåp och servisledningar ut till E.ON:s kunder, vilket främst sker genom markkabel.

För att öka leveranssäkerheten och nätkapaciteten till kommunen så förstärker E.ON sitt regionnät med ytterligare en 130kV-ledning till Kisa. På så vis erhålls också matning från ett annat regionnät till området. Syftet med ny ledning är att skapa redundans i överliggande nät. Det innebär en förstärkning av elnätet och att risken för elavbrott för boende och verksamheter minskar.

På sikt bedömer E.ON också att en andra 130kV-matning erfordras för att tillmötesgå den tillväxt som råder i området kring Rimforsa. En ny ledning behöver då byggas mellan befintligt 130kV-nät och E.ON:s transformatorstationen i Rimforsa. En delvis förnyelse av transformatorstationen i Rimforsa planeras också för att höja leveranssäkerheten. Med anledning av detta kommer E.ON att behöva utöka befintligt stationsområde inom stationsfastigheten.

För att kunna bedriva vår verksamhet i området med att leverera el med god leveranssäkerhet till kommunens boende och näringsidkare samt kunna ansluta nya

kunder till elnätet, är det viktigt att denna del av infrastrukturen beaktas även vid kommunens fortsatta planering.

Elnät i fysisk planering

E.ON:s utgångspunkt i den fysiska planeringen är att sträva efter att behålla befintlig infrastruktur i nuvarande utförande och i ianspråktaget läge.

Det är särskilt viktigt att betona och bibehålla utrymme i den fysiska planeringen för regionnätledningarna som står för försörjningen av hela kommunen, men som även är en del i det större ledningsnätet för elförsörjning vidare till angränsande kommuner och regioner. Dess placering och utförande har noga utretts och sanktionerats genom koncessionsbeslut av Energimarknadsinspektionen (Ei) och markupplåtelse genom ledningsrätt och servitut.

Framtida elförsörjning och kapacitet

De områden där man tar ny mark i anspråk för ny bebyggelse utgör samtidigt en ökad belastning på elnätet som också ställer nya krav på en robust energiförsörjning. Det är viktigt att se energiförsörjningsfrågan ur ett helhetsperspektiv och att kommunen tillsammans med E.ON på ett tidigt stadium prognostiserar och planerar för det framtida energibehovet kopplat till den tidshorisont man ser för utbyggnadstakten. Till det bör fogas de trender som påverkar behovet av el såsom ökningen av eldrivna transporter och uppbyggandet av nya laddningsmöjligheter, samt alltför många små elproducenter av solceller och dylikt. Allt detta sammantaget påverkar den kapacitet som behövs i lokalnätsanläggningar såväl som i det överliggande regionnätet.

Kommunen verkar inte ha några tillväxtplaner som kraftigt avviker från den organiska tillväxt man kan vänta sig i nätplaneringssammanhang. Dock bör man vara noga med att alla nyanslutningar eller uttagsändringar behöver meddelas oss i god tid för att vi ska kunna genomföra anslutningen inom den tidplan som man tänkt sig. Ledtiderna är som bekant långa för att åstadkomma nya anslutningar.

Magnetfält

E.ON noterar på s.139 under rubrik "Elektromagnetiska fält" textstycket "Inom Kinda kommun är de största elledningarna på 130 kV, vilket inte påverkar allmänhetens exponering för magnetfält", vilket bör omformuleras.

När el produceras, transporteras och förbrukas uppstår magnetfält. Magnetfältet kring en kraftledning beror framförallt på hur stor ström som går genom ledningen, avståndet till ledningen och stolptyp. Spänningsnivå har ingen direkt påverkan på just magnetfält.

Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att magnetfält upp till 0,2 mikrottesla i årsmedelvärde är att betrakta som normala för boendemiljö, och att årsmedelvärden över 2 mikrottesla kan anses vara kraftigt förhöjda. Det är ett konstaterande utifrån uppmätta nivåer och har ingen koppling till eventuella hälsoeffekter.

Vid ny- och ombyggnation av ledningarna tas hänsyn till att inte överskrida det referensvärde som framgår i Strålsäkerhetsmyndighetens allmänna råd om exponering för allmänheten på 100 mikrottesla. Trots detta, i de fallen där

magnetfältets årsmedelvärde överskrider 0,4 mikrotesla vid angränsande fastigheters närmaste hörn utreder E.ON vilka åtgärder som är möjliga och rimliga att genomföra för att reducera magnetfält i områden där människor återkommande kan förväntas vistas under längre tid, exempelvis bostäder, skolor, daghem och arbetsplatser.

Av denna anledning upplyser E.ON om magnetfält om bostäder eller lokaler där människor återkommande kan förväntas vistas under längre tid planeras inom:

- 200 meter från 130 kV ledningar
- 100 meter från 50 kV ledningar
- 20 meter från 50-130 kV jordkabel

E.ON för en öppen och saklig dialog om magnetiska fält och eventuella risker. E.ON följer kontinuerligt pågående forskning inom området och strävar efter en kunskapshöjning beträffande magnetiska fält. E.ON beaktar berörda myndigheters rekommendation och miljöbalkens regler om försiktighet och tar människors oro på allvar. E.ON mäter, beräknar och redovisar vid behov magnetfältsnivåer kring våra anläggningar.

Vindkraft och solkraft

Man bör ha i åtanke att för anslutning av vind- och solcellsparker eller andra effektkrävande verksamheter så kan långa ledningsdragningar komma att krävas. Om det rör sig om linjekoncessionerade regionnätledningar så innebär det tillståndsprocesser och att det kan komma att ta flera år att få en sådan anslutning etablerad. Emellertid så är det, ur elnätsperspektiv och ett etableringsperspektiv, att föredra att stora produktions- och uttagsanläggningar placeras nära regionnäten. Både för att exploatören ska kunna ansluta billigare och för att minimera förluster.

Förslag på ny bebyggelse och fortsatt planarbete

E.ON har översiktligt studerat förslagen på utbyggnadsområden för verksamheter, bostäder m.m. som planen föreslår. På några ställen noterar vi att förslagen på exploateringsytor kan komma i konflikt med det befintliga regionnätet, dessa är följande:

Område KVU21: (karta 2.1b Kisa verksamhetsområde) kommer att beröras av den nya 130 kV- ledningen Vimmerby-Kisa.

Område HVU5 (2.3b Horn verksamhetsområde) och HBU5 (2.3a Horn bostadsområde): E.ON vill påpeka att områdena hamnar nära planerad regionnätluftledning Vimmerby-Kisa.

Område RBU17: (2.1 Rimforsa utvecklingsområde) Ett utvecklingsområde för bostäder är planerat i det område där E.ON:s 130kV-ledning är framdragen. Ledningen är av strategisk betydelse för elförsörjningen av Rimforas med omnejd. Ledningen är uppförd och drivs med separat linjekoncession och nya tillstånd erfordras om ledningen behöver justeras. Våra ledningar är uppförda med en placering som minimerar exponering av elektriska och magnetiska fält. Det är därför av största betydelse att en ändrad användning av marken invid ledningen aviseras till ledningsinnehavaren i god tid före en eventuell ändring.

För ledningen finns också en ledningsrätt som reglerar vilka förutsättningar som gäller för användningen av marken invid kraftledningen. Med tanke på att inga bostäder ska byggas inom ett område som inte uppfyller gränskraven för elektromagnetiska fält, så bör bostadsområdet planeras med erforderligt avstånd till befintlig ledning. Tidig kontakt med E.ON krävs för vidare bedömning.

I planerna är det viktigt att man beaktar förutsättningarna att även i framtiden kunna komma åt att genomföra skötselåtgärder för ledningen. Vidare medför kommunens tillväxtplaner att det inom en relativt snar framtid kommer att behövas ytterligare en 130kV-ledning som ansluter till E.ON:s befintliga transformatorstation i det nordöstra området av planerat bostadsområde. Den nya ledningen kommer att behöva dras fram mellan transformatorstationen och befintligt regionnät öster om utvecklingsområdet. Det vore önskvärt med skyddande markområde parallellt med befintlig 130kV-ledning som matar transformatorstationen Rimforsa för att kunna uppföra ytterligare en 130kV-matning och på så vis säkerställa en bättre leveranssäkerhet till Rimforsa inom planerat utvecklingsområde för bostäder. Vidare kontakt med E.ON krävs för att säkerställa att inte stationen och ledningar ut från stationen byggs in.

En delvis förnyelse av transformatorstationen i Rimforsa planeras också för att höja leveranssäkerheten. Med anledning av detta kommer E.ON att behöva utöka befintligt stationsområde inom den befintliga stationsfastigheten, vilket kan få konsekvenser för den mindre väg som går utmed befintligt staket. Ett visst buller från fläktar till stationens transformatorer och från annan utrustning i stationen förekommer och på grund av detta bör ingen bostadsbebyggelse etableras i direkt anslutning till E.ON:s transformatorstation. Utvecklingsområdet för bostäder bör därför justeras till att inte innefatta stationsfastigheten utan hellre dras med ett avstånd från denna med ca 50 meter.

Stationsfastigheten som ligger inom utvecklingsområdet bör lämnas utanför, och vara markerad som verksamhet, eller E-område.

På karta 2.1.c (Kisa transportsystem) E.ON noterar ett markreservat för transportinfrastruktur, förbifart Kisa, vilket kommer påverka flertalet av våra anläggningar, både för lokalnät och regionnät, samt stationen. Markreservatet korsar befintlig regionnätledning, vilken är av strategisk betydelse för elförsörjningen av området. Inför en ändring av markanvändningen under kraftledningen, så är det viktigt att korsningspunkter undersöks och eventuellt anpassas till de nya förutsättningarna. Ledningen är uppförd och drivs med separat linjekoncession och nya tillstånd erfordras om ledningen behöver justeras. Det är därför av största betydelse att en ändrad användning av marken invid ledningen aviseras till ledningsinnehavaren i god tid före en eventuell ändring. I det fall korsning medför ombyggnader av ledningar är detta en kostnad som exploitören får hantera.

I detta område och på andra ställen där markanvändningen föreslås att ändras invid regionnätledningarna vill E.ON bli kontaktade i god tid innan detaljplaneringen startas. Detta för att säkerställa att tillkommande planer inte innebär inskränkningar på elledningarna och för att kunna svara för vilken typ av bebyggelse

som är möjlig att uppföra och på vilket avstånd det får ske givet de säkerhetsföreskrifter som gäller kring den typ av elanläggningar.

För anpassningar och anslutningar till lokalnätet till följd av översiktsplanens förslag på förändringar av markanvändningen så önskar E.ON att få vara delaktiga i vid fortsatt detaljplanering för att säkerställa elförsörjningen. Bolaget är angeläget om ett gott samarbete med kommunen vid dessa och andra infrastrukturella projekt. Det är önskvärt att kommunen tidigt i planprocesserna och i nära samråd med elnätsägare arbetar för att hitta bästa möjliga framdragning av nytt elnät med minsta möjliga intrång. Vid nya anslutningar till elnätet är det önskvärt att E.ON kontaktas i god tid. Detta i synnerhet när det gäller vindkraftsanslutningar, effektkrävande industrier och andra anslutningar som ställer stora krav på var i elnätet man kan ansluta dem. Planärenden som berör E.ON tar vi tacksamt emot via pbl@eon.se.

Övrigt

Kommunen och E.ON behöver fortsatt ha en tät dialog för att studera de områden som kan komma att påverka regionnätet och kommunens planer. Avslutningsvis vill vi hänvisa till www.ledningskollen.se, för utbyte av relevanta kartunderlag för de av E.ON:s anläggningar och ledningar som nämns ovan där det finns möjlighet att få dessa digitalt och i diverse filformat.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet och översiktsplanen justeras enligt följande: Texten på s.139 under rubrik "Elektromagnetiska fält" textstycket "Inom Kinda kommun är de största elledningarna på 130 kV, vilket inte påverkar allmänhetens exponering för magnetfält", har i granskningsversionen av översiktsplanen uppdaterats.

Övriga synpunkter om konfliktsituationer vid utpekade områden är kända. Dessa frågor lyfts i detalj i kommande detaljplanearbete. Översiktsplanen är endast ett mål och visionsdokument och är inte juridiskt bindande.

6.7 Elevrådet Värgårdsskolan 7 till 9

Elevrådet på högstadiet har svarat på frågorna:

De vill ha fler gång- och cykelvägar men de får inte bli ett längre avstånd än "bilvägen", då de tror att de kommer välja det snabbaste alternativet ("lata"). De tror även att fler skulle gå och cykla om det fanns fler gång- och cykelvägar. Ett önskemål är en gång- och cykelväg till Harg utanför Kisa. Där bor det en del barn och är ett promenadstråk för många.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen ser i nuläget inget behov av en gång- och cykelväg till Harg.

Yttrandet föranleder ingen ändring av översiktsplanen.

6.8 Elevrådet på Västgårdsskolan 4-6

“Vi tycker det vore bra med fler gång- och cykelvägar skyddade från motortrafik. Det skulle göra det bättre och säkrare för oss att ta oss till och från skolan, fritidsaktiviteter och kompisar. De streckade förslagen tycker vi ser bra ut, men saknar en cykelväg ut till Pinnarp där vi vill gå på ridskola och kunna cykla och bada på stranden. Om vi skulle få dessa förbättringar tror vi att det skulle vara jättebra för oss och vi skulle cykla och gå oftare.”

“Vid IP behövs en cykelväg. Mycket trafik och trångt pga buskar på en del ställen”

“Det vore bra med flera gång- och cykelvägar. vi skulle absolut gå och cykla mer om det fanns trygga vägar. Gång- cykelbana till IP vore bra om man kunde börja med.”

“Cykelväg från kulla till Värgårdsskolan är bra, och till IP. Det vore också bra med fler övergångsställen. Ex vid Frendo och vid Industrivägen (nya brandstationen).”

“Vi saknar cykelväg till Rimforsa, och gång- och cykelväg till Millingetorp och Harg. Fler övergångsställen t ex vid skon vid bron och nya brandstationen

Kommentar

Yttrandet har noterats. Kommunen för en kontinuerlig dialog med Trafikverket avseende utveckling av gång- och cykelvägar. Övergångsställen är också en fråga som hanteras med Trafikverket.

6.9 Ydre kommun

Ydre kommun ser positivt på Kinda kommuns samrådsförslag till ny översiktsplan i synnerhet avseende regionala och mellankommunala frågor som arbets- och skolpendling, samt utvecklingsfrågor för landsbygdsområden. Ydre ser positivt på Kindas utvecklingsinriktning av transportsystemen och syftet att möjliggöra arbetspendling och kompetensförsörjning som inte endast påverkar Kinda kommun utan även Ydre kommuns befolkning. Som påpekas i förslaget är det en dessutom viktig del av det regionala utvecklingsarbetet. Ydre kommun stödjer förslaget om omdragning av väg 134 söder om Kisa tätort vilket förkortar och förenklar resvägen från Österbymo och norrut genom Kinda kommun. Ydre kommun ser positivt på utvecklingsmål för orter som Rimforsa och Kisa vilket kan stärka Ydre på sikt genom ökad arbetskraft och utökat serviceunderlag.

Området mellan Kisa och Österbymo utgörs av en väldigt gles bebyggelse med mindre orter som har avfolkat, Ydre kommun ser gärna framtida samarbete kring hur denna geografi kan utvecklas. Vidare efterfrågas resonemang kring hur grön- och blåstruktur hanteras mellankommunalt eftersom grön- och blåstruktur inte följer administrativa gränser. Ydre ser positivt på hur kommersiell handel hanteras som en mellankommunal fråga för att säkerställa god service till invånare i vår del av Östergötland. Ydre kommun ser positivt på utpekandet av LIS-område i de södra delarna av Kinda. Ydrefors är ett samhälle som gränsar mellan våra två kommuner

samt Vimmerby vilket gör att samhället skulle må bra av utökad mellankommunal samverkan som inte nämns i detta förslag till Kinda kommuns översiktsplan.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen ser det positivt att fortsätta ha en dialog och samverkan gällande bland annat framtida utveckling av Ydrefors.

6.10 Linköpings kommun

Sammantaget är översiktsplanen väl genomarbetad och tydlig, där man fokuserar bland annat på miljö- och kulturfrågorna, för att lyfta fram Kinda kommuns kvalitéer som jord- och skogsbrukskommun. I planen uttrycks en vilja att skapa en identitet som stark aktör inom turistnäringen, naturturism och det aktiva friluftslivet.

Linköpings kommun anser att det är positivt att planen tydliggör betydelsen av utvecklingen av god infrastruktur och kollektivtrafik till Linköpings södra delar. Linköping konstaterar också att bostadsutvecklingen, främst i Rimforsa, i många fall är relaterad till arbetsmarknads- och bostadsutvecklingen i Linköpings kommun.

Vikten av regional samverkan över kommungränserna lyfts på ett tydligt sätt i planen, där flera synergieffekter beskrivs. Bland annat beskrivs Linköping kommun som en faktor för kommande tillväxt i form av dagpendling inom teknik- och tjänstesektorn samt som en viktig vårdleverantör och inpendlingsort för arbetare i Kinda kommun i stort.

Kinda kommun visar i sin översiktsplan även en vilja att utveckla sitt ställningstagande i miljöfrågor och ta en aktiv roll i att utveckla landsbygden och tätorter för kommande generationer.

Planförslagets genomgång av utvecklingsmöjligheter utgör en bra grund för det mellankommunala samarbetet inom LA-Linköping. Samarbetet syftar till att identifiera potential för att öka samverkan mellan kommunerna i den lokala arbetsmarknaden med fokus på ökad funktionalitet och effektiva lösningar för välfärdstjänster.

Kommentar

Yttrandet har noterats och föranleder inga ändringar.

6.11 Friluftsförbundet Kinda

Friluftsförbundet Kinda är en lokal del av riksorganisationen Friluftsförbundet vars ändamål är att främja en aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Friluftsförbundet Kinda har ca 300 medlemmar och är en förening med stark tillväxt under de senaste 10 åren.

Friluftsförbundet Kinda har aktiviteter under vår och höst för barn i åldrarna 1-15 år, där barnen utifrån ålder och förutsättningar bekantar sig med skogen och dess

invånare. De leker och lär sig färdigheter såsom att laga mat på stormkök och slå upp en lägerplats. De får med sig erfarenheter som de kan dra nytta av hela livet. Barngrupperna aktiverar ca 120 barn varannan vecka under vår och höst. Utöver det bedriver föreningen aktiviteter inom bl.a. vandring, löpning, mountainbike och paddling.

I dagsläget utgår en stor del av verksamheten i barngrupperna från samlingsplatsen med parkering vid Björkfors Golf's klubbstuga och elljusspåret. Det är en relativt centralt belägen plats som är enkel att ta sig till, den har en stor yta att samla ihop grupperna på och parkering för enkel tillgänglighet. Till denna plats kan även de lite större barnen cykla själva. Utifrån samlingsplatsen går barnen i åldrarna 5-10 år ungefär 15-20 min in i skogen för att komma till den plats där gruppen återkommande bedriver aktivitet. De äldre barnen tar sig på denna tid förbi elljusspåret och en bit ut i skogen.

En vandringsaktivitet kan idag planeras där utgångspunkten är torget i Rimforsa. Efter 10 minuters promenad är deltagarna i grönområdet nedanför vattentornet och kan därefter ta sig ut i skogen utan att behöva gå genom några bostadsområden.

Utöver aktiviteterna för medlemmar så har Friluftsförbundet i samarbete med kommunen arrangerat Tomtevandring de senaste 7 åren. Vanligtvis kommer mellan 200-300 personer från Kinda och Linköping kommun för att ta del av denna speciella och mysiga upplevelse. Tomtevandringen utgår från starten för elljusspåret vid Björkfors Golf's klubbstuga, den korsar elljusspåret och går vidare upp på höjden med masten precis söder om elljusspåret, där tar tomten emot önskelistor och pratar med barnen.

Närheten till naturen är en tillgång för Rimforsa. Det finns både sjöar och skog nära inpå samhället vilket drar nya invånare att flytta till orten, och det är inte ovanligt att invånarna har ett naturintresse både för vatten och för skog. I planen finns särskilt utsedda grönområden nära vattnet men Friluftsförbundet noterar att skogen väster om samhället, vilken är en stor tillgång i sig, inte har några utsedda naturvärden.

Planen som den ser ut skulle innebära att en stor del av Friluftsförbundets verksamheter påverkas. Att vistas i skogen är en upplevelse som inte går att jämföra med att vistas i ett grönområde inringat av bostäder och vägar. Planen behöver ta större hänsyn till barnperspektivet, så att barngrupperna kan komma ut i skogen direkt från sin samlingsplats, utan att gå genom bostadsområden. För att kunna bedriva verksamheten behövs en samlingsplats som tillgängliggör skogen. Hur har kommunen planerat att Friluftsförbundet ska kunna fortsätta att bedriva verksamhet och att allmänheten ska få tillgång till skogen med denna översiktsplan?

Friluftsförbundet föreslår en förändring av planen för att öka naturvärdena för hela Rimforsa. Vi vill se en anslutning mellan elljusspåret och skogen, se rödmarkerat område på kartan. Även ringleden behöver dras om. Utan bostäder och större väg som stänger in elljusspåret så kan:

- barngrupperna även fortsatt utgå från samlingsplatsen vid Björkfors Golf's klubbstuga,
- vandringar utgå från torget/stationen/busshållsplatsen på 34:an med endast en kort promenad genom bebyggelse innan man når grönområde och skogen, och även framöver befintlig parkering och samlingsplats komma hela Rimforsa och tillresande från övriga kommunen/kommunerna till nytta.

Kommentar

Yttrandet har noterats. Aktuellt elljusspår kommer troligtvis att omlokaliseras till annan lämplig plats vid en framtida utbyggnad av bostäder i Rimforsa. Förslaget på ringled har utgått.

6.12 Bostadsrättsföreningen Åsunden

Generella synpunkter

Vi delar uppfattningen att Rimforsa har goda möjligheter att locka till sig nya invånare tack vare sitt sjöläge och goda pendlingsmöjligheter. Ökad inflyttning ger förutsättningar att behålla och utveckla samhälls- och kommersiell service, skapa fler arbetstillfällen och bidra till en livskraftig boendemiljö, även för oss som redan bor här. Därför måste vi också acceptera att ny mark tas i anspråk för att bygga bostäder, även om det också påverkar oss negativt i något avseende.

Våra synpunkter rör endast Rimforsa tätort, dels vad gäller planering för ortens utveckling i ett generellt perspektiv, dels det som berör vår förening som markägare och närboende.

När det gäller föreslagna utbyggnadsområden är vi införstådda med att genomförandet i första hand är beroende av respektive markägares eget intresse av exploatering. Men om en markägare har andra intressen, t ex att komplettera sitt lantbruk med gårdsförsäljning eller annan verksamhet som gynnar bygden, bör inte översiktsplanen hindra detta. Det är inte heller rimligt att enbart exploateringsintressen ska styra hur Rimforsa ska växa. Vi menar att den senaste tidens bostadsbyggande medfört både bristande trafiksäkerhet och förväntningar på bad- och båtplatser och annan rekreation som inte uppfyllts. Kommunen bör därför, *innan ytterligare bostadsutbyggnad detaljplaneras*, ta fram de planer som beskrivs i genomförandekapitlet för dels gång- och cykelvägnätet dels grönstruktur

och rekreation. För att marknadsföra Rimsforsa som sjö- och naturnära måste också tillgänglighet till detta erbjudas, utan att konflikter och problem med andra intressen uppstår! Till det som bör prioriteras hör också utvecklingen av Rimforsa centrum. Satsa hellre på att göra torget till en attraktiv träffpunkt än att ta ytan i anspråk för ett bostadshus.

Hur påverkas vårt område?

Vi har tidigare beskrivit för kommunen vilka konsekvenser den senaste tidens *bostadsutbyggnad* fått för vår förening. Avsaknaden av lek- och vistelseytor i det nya området och förväntningar som vi beskriver ovan har lett till konflikter och inskränkningar för oss själva. Vårt generella påpekande, att sådant måste tillgodoses innan detaljplaner för nya bostäder antas, gäller i synnerhet markområdet RBU9, men också planerade områden längre söderut.

Vi är förmodligen inte ensamma om att åter påtala den bristande *trafiksäkerheten* utmed Kalmarvägen, där både belysning och utrymme för oskyddade trafikanter saknas. Vi vet att planering för ny gång- och cykelväg är på gång och ser fram emot en stråkanalys, som binder samman alla viktiga målpunkter. När det gäller sträckan från infarten till Rimforsa Strand till den punkt vägbelysningen börjar norr om vårt område är läget akut.

En utbyggnad av nya bostadsområden söderut kan göra den planerade nya anslutningen av Kalmarvägen till R23/34 nödvändig. Vi antar att den inte kommer till i närtid och översiktsplanen bör därför belysa förutsättningarna för genomförandet.

På kartan som beskriver *Rimforsa grönstruktur* ingår delar av vårt område i "RGR3 Förstärk och utveckla grönblått rörelsestråk utmed Åsunden". Vi ställer oss frågande till kommunens avsikter här. Det utpekade området omfattar i södra delen mark som sedan 1995 till en del ingår i föreningens bostadsfastighet och därutöver i ett 50-årigt nyttjanderätts- och skötselavtal. Det består till stor del av sankmark, vilket beskrevs redan i detaljplanen för vårt område. "Själva strandområdet beläget öster om planområdet är låglänt och saknar attraktivitet för allmänheten..." Längst i söder har det varit betesmark och där finns en kulle som registrerats som fornlämning. Det är bara halva kullen som ligger på vår fastighet. Den andra halvan ägs av kommunen. Längs hela sträckan, inom vår detaljplanelagda bostadsfastighet, löper en gång- och cykelväg som kommunen ansvarar för.

Strandområdet utanför den detaljplanelagda delen omfattas av strandskydd enligt miljöbalken och ingår i skyddsområdet för Rimforsa vattentäkt. Detta, liksom att en del av området består av en fornlämning, har redan från början begränsat föreningens nyttjande av marken vi äger. Genom varsam gallring och kontinuerlig slyröjning har föreningen gjort området tillgängligt, inte bara för våra egna medlemmar. Inom markområdet som totalt omfattar 1 ha finns en mindre brygga, en grillplats och några sittplatser på ytor som hålls öppna genom gräsklippning. Vi är införstådda med att andra kan nyttja området med stöd av allemansrätten så länge dessa regler om hänsyn följs. Men vi har också mötts av åsikten att vi inte har mer rätt än andra att vistas där.

Vi anser att det är vilseledande att beskriva hela RGR3 som ett utvecklingsstråk (men undanta kommunens egen fastighet). Det kan ge uppfattningen att strandområdet är tillgängligt utmed hela sträckan och att kommunen erbjuder möjligheter till vistelse och aktiviteter. I stället för att öka trycket på vårt begränsade område kan kanske kommunen komplettera med exempel sittbänkar inom sin del av kullen. Utan tvekan har område RGR3 stort rekreativvärde även på den här sträckan. Gångstråket som löper från Rimforsa hamn i norr mot Rimforsa Strand i söder används flitigt av både närboende och turister, alla årstider. Hundpromenader, motionsrundor, cyklande småbarn och äldre med eller utan gångstöd samsas här. Vi har i föreningen fått mycket beröm och lovord för att vi håller utsikten mot sjön öppen genom slyröjning och uppstamning av björkarna längs gångvägen. Vi skulle uppskatta kommunens stöd, både ekonomiskt och praktiskt, i våra ansträngningar att även i fortsättningen kunna förhindra att det växer igen.

Kommentar

Yttrandet har noterats. De planer som beskrivs i genomförandekapitlet kommer att tas fram efter att ÖP är klar.

Frågan om utveckling av torget i Rimforsa hanteras i pågående planprogram för Rimforsa.

Förutsättningarna för anslutning av Kalmarvägen till R23/34 är inte klara då förhandlingar och samtal pågår i frågan.

6.13 Sofidel Sweden AB

Sifiadel Sweden AB ser i det stora hela positivt på den föreliggande översiktsplanen för Kinda Kommun. Särskilt positivt ser bolaget på ny dragning av väg 134 söder om Kisa, vilket bolaget under 2014 själva tog fram en förstudie samt kostnadskalkyl på, och presenterade till Kinda Kommun.

Bolaget har en reservation och yrkar på att bostadsområdet med områdes-ID *KBU1 Ny bostadsbebyggelse*, ska utgå. Bolaget anser att nybyggnation av bostadsområden i nära anslutning till störande verksamheter bör undvikas i möjligaste mån. bostadsförsörjningen bör kunna lösas på andra sätt utan detta område tas i anspråk i närtid. På grund av områdets topografi borde initialkostnaderna för att exploatera detta område vara omfattande.

Även områdes-ID *KBU6* och *KBU9* bör utvärderas noggrant och Kommunen bör beskriva hur ljudfrågan från trafik och störande verksamheter ska hanteras i kommande planprocesser med hänvisning till *Förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader samt Boverkets vägledning för industribuller och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder (Rapport 2015:21)* och *Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller (Rapport 6538) avseende bostäder*.

Bolaget anser det vara viktigt för kommande detaljplanering att säkerställa bostäder och boendemiljöer för goda ljudmiljöer och möjliggöra en framtida utveckling av befintliga industriverksamheter samt möjlighet till nyetablering av störande verksamheter.

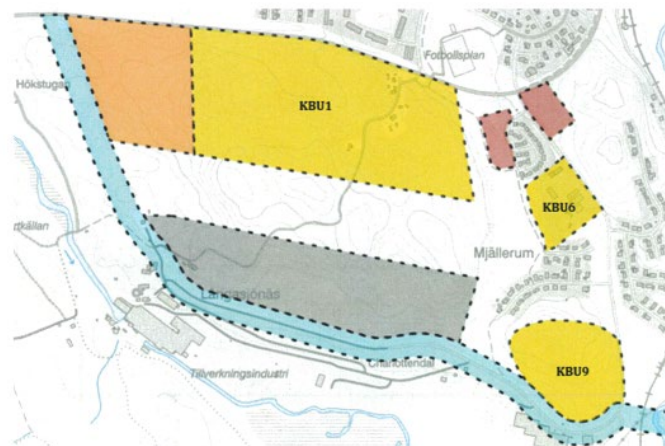

Fig. 1 Översikt över områdes-ID KBU1, KBU6 och KBU9.

Kommentar

Yttrandet har noterats. KBU1 har minskats och anpassats utifrån inkomna synpunkter.

KBU6 är oförändrat medan KBU9 har minskats, västra delen har utgått. Ljudfrågan hanteras i detaljplaneprocessen

Förslaget har omarbetats utifrån inkomna synpunkter.

6.14 Björkfors Golf

Björkfors Golf är en Kindabaserad motionsförening med fokus på friidrott, orientering, skidor samt föreningens festplats Valö och dess verksamhet. Huvuddelen av den idrottsliga verksamheten är förlagd till Rimforsa samt Björkfors vad gäller Valö. Föreningen är organiserad inom Sveriges Riksidrottsförbund. Antalet medlemmar vid årsskiftet 2022/23 var 407 st.

Vid vår analys, av vad förslagen i Översiktsplanen betyder för vår verksamhet, har vi koncentrerat oss på verksamheten knuten till vår klubbstuga i Rimforsa och området däromkring. Vid klubbstugan bedriver vi sedan många år ungdomsträning inom orientering för ca 50 ungdomar och skidor (när det finns snö) samt olika motionsarrangemang för alla åldrar. Vi arrangerar varje år inom orientering ungdomstävlingar för ungdomar i södra Östergötland, motionsorientering i form av veckans bana under vår/sommar och höst (ca 150–200 deltagare) samt orientering för Rimforsa skolas klass 5 och 6. Vi deltar även i veteranverksamhet för veteraner i södra Östergötland och norr Småland. Utöver detta arrangerar vi träningsorienteringar öppna för alla intresserade. Alla dessa arrangemang utgår från vår klubbstuga och närheten till skogen är för detta en förutsättning.

Genom våra fina förutsättningar, med en klubbstuga i direkt anslutning till karterad skog, kommer varje år även personer från angränsande områden (Småland och övriga Östergötland) hit just pga de fina förutsättningar som finns här. Detta gäller framför allt orientering men även skidor och motionslöpning som finns här. Detta gäller framför allt orienteringen men även skidor och motionslöpning i terräng den sk Sommarcupen (en deltävling) Omklädnings och dusch sker ofta i klubbstugan. Efter motion samlas man för fika och grillning över öppen eld vid en uppbyggd grillplats omedelbart utanför klubbstugan. Klubbstugan (färdig 1987) är i hjärtat i verksamheten och uppskattad samlingsplats för och efter de olika aktiviteterna.

För vår ungdomsträning, som bedrivs från tidig vår till sen höst, med uppehåll under högsommaren, krävs ledare som i förväg ”hänger ut” kontroller för övningar med olika svårighetsgrad och sedan leder övningarna med ungdomarna. För att detta skall kunna genomföras med rimlig tidsinsats krävs närhet mellan klubbstugan och vår idrottsplats som är SKOGEN. Vid vår klubbstuga har vi skapat en infrastruktur som anpassats sedan verksamheten började växa under 70-talet dvs skog-kartornärhet till klubbstugan och samhället. Det senare är viktigt ur säkerhetssynpunkt så att våra ungdomar säkert kan ta sig hemifrån och till träning även om inte någon äldre är med.

Vi kan nu, då vi analyserar ÖP, konstatera att förutsättningarna för ovan beskrivna aktiviteter i anslutning till klubbstugan och skogen, förstörs med föreslagen utbyggnad av bostadsområde väster, söder och norr om klubbstugan. Den skog som finns inom elljusspåret är av otillräcklig omfattning för ungdomarnas träningsaktiviteter och bildar dessutom en isolerad ö inom bostadsområdet (RBU8). Därför måste aktiviteter genomföras i skogsområde utanför elljusspåret.

Vid förflyttning från klubbstugan efter omklädnad i föreslagen ÖP, måste förflyttning genom bebyggelse (RBU8) samt passage av en troligen ganska väl trafikerad väg (RVU1) ske innan ungdomarna når träningsområdet, SKOGEN. Stor del av träningstiden kommer åtgå för denna förflyttning.

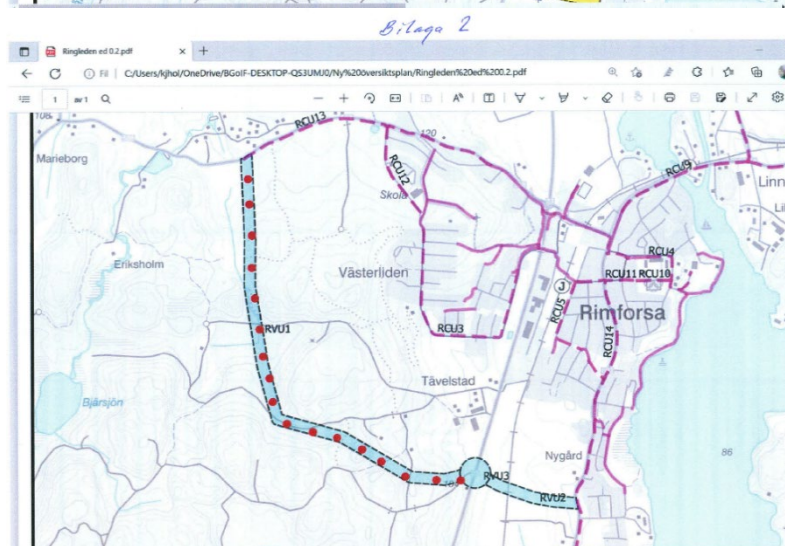
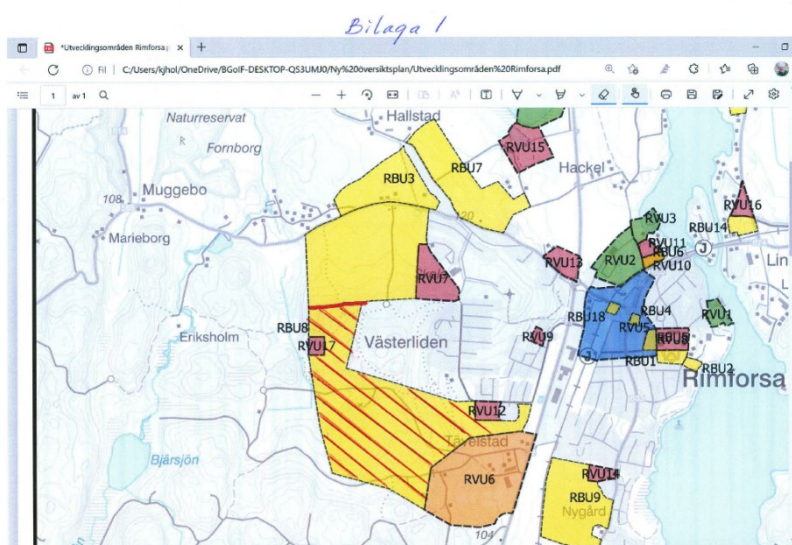
Vid vår ungdomsträning kommer både ledare och föräldrar från arbetet ofta beläget i Linköping. De måste då, innan träningen kan börja, ta sig från klubbstugan till vårt övningsområde, SKOGEN, vilket är dyrbar tid. Föreslagen lösning försvårar också avsevärt våra ledares uppföljning av ungdomarna vid träningens slut vid återsamling vid klubbstugan (för närvarande finns ju klubbstugan centralt och är lätt tillgänglig). Ungdomarna måste bland annat åter ta sig över den trafikerade vägen (RVU1) och sedan genom bostadsområdet (RBU8) för att komma till klubbstugan.

I klubbstugan serverar vi efter träningarna enkel fika och man kan i lugn och ro diskutera erfarenheter från kvällens träning med ungdomarna. Hur skulle det fungera om ungdomarna och ledarna efter träningen först ska ta sig över troligen väl trafikerad väg och sedan genom ett bostadsområde under senhösten då dagsljuset är svagt!!

- En lösning är, om det heltäckande området väster och söder om vår klubbstuga (RBU8) begränsas (se bifogad karta) och att RVU1 ej genomförs. Då skapas en öppning väster och söderut. Därigenom bibehålls de goda

förutsättningar som nu gäller vid klubbstugan och angränsande idrottsplats, SKOGEN.

- Vi har under årens lopp (sedan 70-talet) skapat ett för vår ungdomsverksamhet mycket fint och lättillgängligt stigsystem i anslutning till klubbstugan. Stigsystem som även i hög grad utnyttjas som rekreatiomsområde av allmänheten. Här inkluderar vi naturligtvis även elljusspåret som ansluter till klubbstugan.
- Förslagen lösning vid klubbstugan förstår förutsättningarna för att bedriva ungdomsträning säkert och effektivt inom de idrotter som vår förening omfattar, framför allt orientering men även skidor och övriga motionsaktiviteter för alla åldrar.
- När det gäller friidrotten, ser vi oss stimulerande förutsättningar vid Hackelområdet.

Kommentar

Yttrandet har noterats.

Område RBU8 har justerats och den sydvästra delen har utgått. Område RVU1 kvarstår, inga ändringar. Förslaget har omarbetats utifrån inkomna synpunkter.

6.15 Tjärstad Hembygdsförening

Tjärstad hembygdsförening har bland annat som målsättning att värna och vårda hembygdens natur- och kulturarv. Vi tror också det är viktigt att hembygdsföreningen medverkar vid samhällets förändringar. Vi uppskattar att en del av kommunens strategi är att uppmuntra ett livskraftigt föreningsliv. Föreningarna är en stor resurs i kommunen och är viktiga att värna. Därför känns det angeläget att vi bidrar i processen kring en ny översiktsplan för Kinda kommun. Vi fokuserar geografiskt på Rimforsa/Tjärstad socken och i sak på de frågor som ligger oss närmast föreningens mål och verksamhet.

Vår bygd har många kvalitéer. Översiktsplanen (ÖP) tar upp dessa kvalitéer som i mångt och mycket handlar om närhet samt tillgång till natur, kultur och friluftsliv. Vill här särskilt betona vikten av att dessa kvalitéer verkligen tas till vara då samhällena expanderar, så att värdena inte byggs bort eller trängs undan.

En levande tätort och landsbygd

Hembygdsföreningen välkomnar kommunens satsning på Rimforsa, men även betona vikten av att det ska vara enkelt att bo och leva ute på landsbygden. För landsbygden behöver trygga och bra kommunikationer - vägar, cykelvägar, skolskjuts/kollektivtrafik och bredband. I tätorten behövs ett mer varierat bostadsutbud så att fler kan bo och leva här, utifrån sina utmaningar. Det ger en ökad mångformighet bland invånarna som stärker orten och gör den mer levande. Vi ser särskilt ett behov av bostäder för ungdomar och äldre personer. Utvecklingsförslaget föreslår sammanhängande bebyggelse långt utdraget åt både norr och söder samt öster och väster om nuvarande Rimforsa. Detta gör bostäderna sprids ut över större ytor och att mer jordbruksmark och natur förloras. Avstånden och topografin med ett bilberoende. Sådant är inte att anse som hållbart i längden. Hembygdsföreningen ser gärna att man i första hand lokaliserar ny bebyggelse och verksamheter till outnyttjade ytor i Rimforsas centrala delar. Detta bör medverka till att tätorten blir mer levande och inbjudande för såväl boende som besökare samtidigt som man är rädd om jordbruksmark, natur och stränder. Centrum behöver en tydlig torgfunktion och mer grönska. Vi ser fram emot att delta i den kommande dialogen kring torgets utformning.

Den lantliga karaktären med nära kontakt med omgivande landsbygd och lantbruk är stor en del av Rimforsas själ. Vi ser därför en problematik i att ny bebyggelse planeras på såväl åker- som betesmark och nära aktiva gårdscentrum. Detta minskar lantbrukens möjlighet till att vara livskraftiga och praktiskt kunna bedriva sin verksamhet. För bevarandet av Rimforsas natur- och kulturmiljö krävs livskraftiga lantbruk där både betesdrift och återbruk är möjligt, även för dem som har verksamhet i mindre skala. Lokalt och småskaligt brukande är att föredra när det gäller vården av natur- och kulturarvet. Jordbruksmark ska endast tas i anspråk för exploatering om andra alternativ saknas. Det finns också ett pedagogiskt värde i att levande lantbruk finns nära invånarna. Det ökar förståelsen för hur mat produceras och vad som format och vårdar landskapet. Det är viktigt att hänsyn tas till jordbruksmark och gårdscentra så att nya bostadsområden eller verksamheter inte hindrar fortsatt brukande eller förstör områdenas natur- och kulturvärden. Hembygdsföreningen anser att ÖP bör belysa frågan om lantbrukens möjligheter att kunna bedriva fortsatt djurhållning och övrig markanvändning utifall utvecklingsförslagen genomförs.

Värnandet om kulturarvet

Hembygdsföreningen betonar vikten av att värna om ursprungsbebyggelsen, att synliggöra och vårda kulturmiljö samt att ta fram en plan för kulturmiljön. Vi utgjorde remissinstans åt kommunen inför den kulturmiljöinventering som gjorts i Rimforsa och noterar att det av ÖP framgår att den kompletteras under 2022 gällande landsbygden. Vi kan dock inte hitta den och skulle uppskatta att få ta del av den. Det är bra att den avses användas som underlag i fortsatt planering. I detaljplaneskedet bör stora krav på placering, utformning, gestaltning och kvalitét råda i anslutning till kulturhistoriskt intressanta och värdefulla miljöer så att den nya bebyggelsen harmoniserar med den befintliga. Vi vill även uppmana till att visa hänsyn till och tillvarata äldre vägsträckningar eftersom de bidrar till en förståelse för landskapet och bygdens sammanhang över lång tid. Föreningen ställer sig positiv till att även fortsättningsvis föra en dialog med kommunen i dessa frågor och i den mån vi kan bidra med lokal kunskap.

Bevarande och nyttjande av naturmiljön

Närheten till naturen och möjligheten att bedriva friluftsliv är en av de allra främsta kvalitéer som Kinda och Rimforsa/Tjärnstad kan erbjuda. Särskilt sjöarna och vattendragen är viktiga. Detta är också mycket uppskattat av såväl invånare som besökare och en av anledningarna till att folk väljer att flytta hit och besöka bygden. Det är därför av högsta vikt att dessa värden tas tillvara på ett klokt sätt. Hembygdsföreningen ställer sig positiv till de viljeinriktningar kring natur och friluftsliv som kommunen presenterar. Det är viktigt att kommunen avsätter mer egen mark för rekreation, men även säkerställer att sådan finns där exploatering planeras men kommunen inte är markägare. Detta är särskilt viktigt med tanke på det stora antalet bostäder, ytterligare skola och förskolor som föreslås i Rimforsa. Föreningen ser i övrigt att det är viktigt att Östergötalands kvalitéer tas tillvara och att allmänhetens tillgång till stränder främjas. De oexploaterade stränderna är en stor attraktion och vi uppmanar till att låta dem få vara orörd så att alla kan få njuta av landskapet och naturen, både från land och vatten. Om det byggs strandnära gynnar det bara ett fåtal, men förstör naturupplevelsen och begränsar friluftslivet för de flesta. Av samma anledning vill vi att man är sparsam med nya platser för småbåtshamnar. Det är bättre att koncentrera dem och utveckla servicen vid de befintliga. Området vid strandpromenaden och fd campingen bedömer vi som lämplig och möjlig att nyttja i högre grad än i dag som en nod för sjöknutna aktiviteter. Här finns goda möjligheter att kombinera bad-, is- och båtliv, gästbrygga, småbryggor, besöksnäring, idrott, natur och skolundervisning. Det är dags att ta ett nytt grepp kring området, förslagsvis i samband med att skolan och Åsundavallen ska planeras.

Vidare vill föreningen poängtera naturvärdenas beroende av skötsel som tidigare nämnts vad gäller de tätortsnära lantbrukens möjlighet till fortsatt brukande. Utan livskraftiga tätortsnära lantbruk försämras möjligheterna till en nära och praktisk skötsel av naturmiljön i och runt Rimforsa. I ett större perspektiv kan detta även få följd effekter på skyddade områden som Hallstad ängar, Hackelboö och Viggeby som idag betas av djurbesättningar från tätortsnära gårdar. Det är en stor fördel att ha så lokal djurhållare som möjligt eftersom det underlättar den dagliga tillsynen och genom att de har god kunskap om markerna.

Kommentar

Yttrandet har noterats. Förslaget för Rimforsa har omarbetats utifrån inkomna synpunkter. ÖP-n inkluderar en analys av jordbruksmark i kommunen.

6.16 LPO Kinda – Landsbygdspartiet oberoende**Yttrande A****Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ett gått rätt till**

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är felaktigt agerande enligt **Plan och bygglagen**. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplan. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste de skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte.

Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykortmed en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Det behöver i översiktsplanen planeras områden för 60+ boende i Horn. Det finns många ensamstående i stora hus som vill hyra eller köpa en lägenhet i Hon. Det här kan generera att fler hus blir tillgängliga för inflyttning.

Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids-/idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagds där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

Det behöver planeras för ett äldreboende i Björkfors så att hänsyn tas till den demografiska utvecklingen i översiktsplan.

Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandsstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser i hamnområdet.

Förutsättningen för att bo, leva och/eller driva företag idag kräver tillgång till bredband / bra uppkoppling. I översiktsplanen behöver Infrastrukturella förutsättningar för de snabbare bredbandsutveckling införas om målet att vi ska bli 15 000 invånare ska kunna genomföras i rimlig tid.

Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktig för rekreation och friluftsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

I underlaget till översiktsplan finns idag 360 ha åkermark inritade som lämpliga för bostäder och annan verksamhet. Vår självförsörjningsgrad är idag på en extremt låg nivå och det är inte okej att i en översiktsplan för framtiden planera för ytterligare

försämringar utan att detta utreds på lokal, regional och nationell nivå innan översiktsplanen antas.

Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.

I moderna och i Horn bör det inte planeras för stora bostadsområden utan för fler områden med bostäder i mindre grupper.

Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och friluftsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning. Motionsspåret bör märkas upp som ett område för idrott/fritid och rekreation.

Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter. Lämpliga områdena för ändamålet bör markeras översiktsplanen för Kinda.

Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.

Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboende kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldre aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump" område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshovra sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång- och cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshovra via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

I det framtagna underlaget till översiktsplan har inte energislaget biogas undersökts överhuvudtaget. Jag anser att vi behöver utreda energislaget och planera lämplig mark i Kisa för en biogasanläggning. Idag har vi börjat samla in "gröna" påsen från våra hushåll och företag. Matavfallet transporteras sedan till Tekniska verken. Genom att planera för en mindre biogasanläggning i Kisa kan vi själva ha en anläggning som används för att producera el till vår kommun eller fordonsgas för att minska fossilberoendet. Investeringskostnaden för biogasanläggningen är mycket låg och man kan förvänta sig att utvecklingen kommer att gå emot minst en biogasanläggning i varje kommun i framtiden. Jag anser att biogas är ett så viktigt område att det behöver utredas innan översiktsplanen kan fastställas.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Bet här området bör ritas in i ÖP som lämplig bostadsmark.

Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräcklig antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl. omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex. torgdagar kan genomföras.

Brandstationen i Horn ska vara där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermåliga och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda.

- I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola, affär, bibliotek och bank.

- Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister. Båtuptionsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtuptionsplatser eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.
-
- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.
-
- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.
-
- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.
-
- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång cykeltrafik över bron.
-
- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.
-

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversion av översiktsplan har viljeinriktning kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversion av översiktsplan, har utpekade område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversion av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs och i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av inanspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend där fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Ända gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversion av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversion av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande C

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt

elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t.ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun. Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanearbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör

tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.

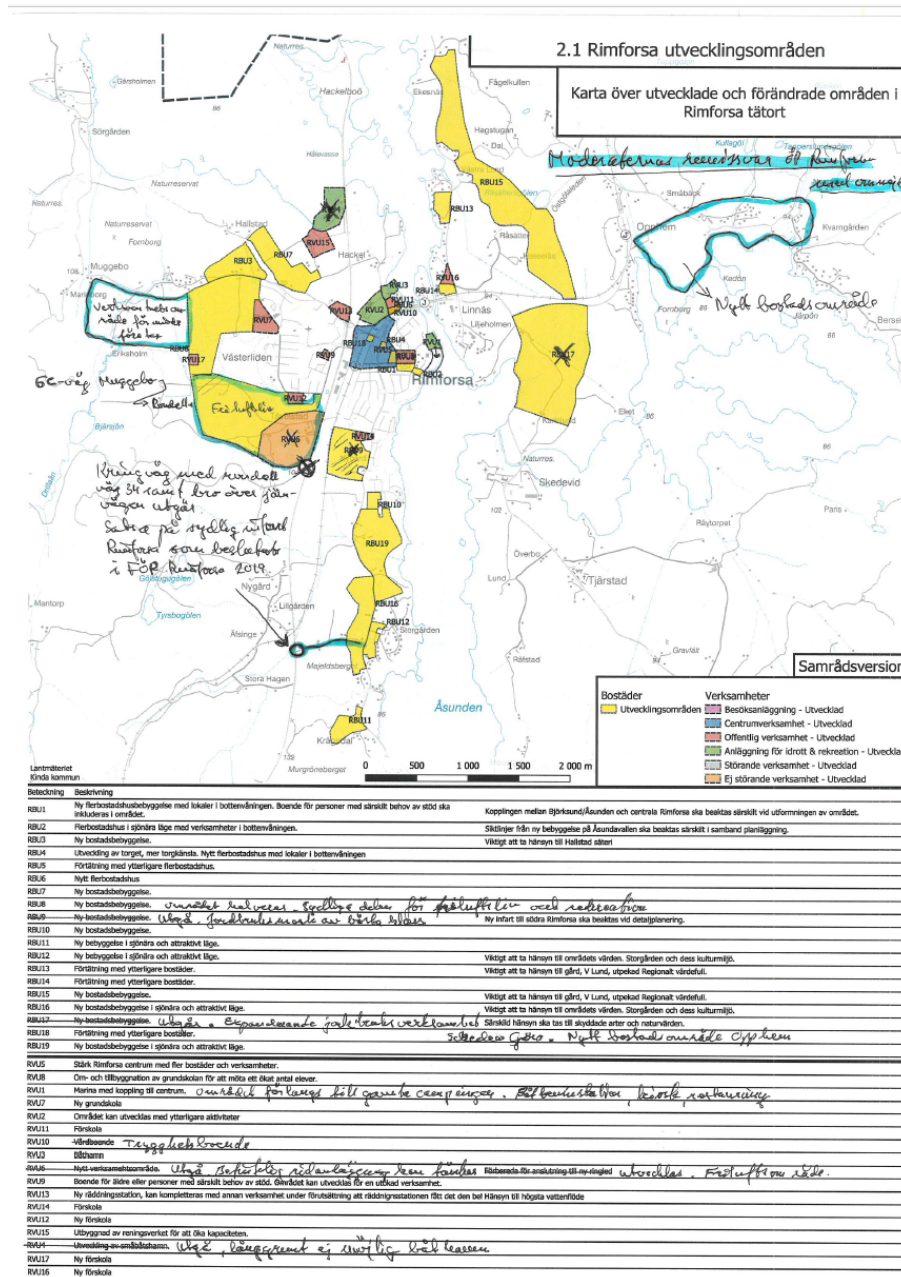
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden. Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrade artrikedom om man placera vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt **som ett synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

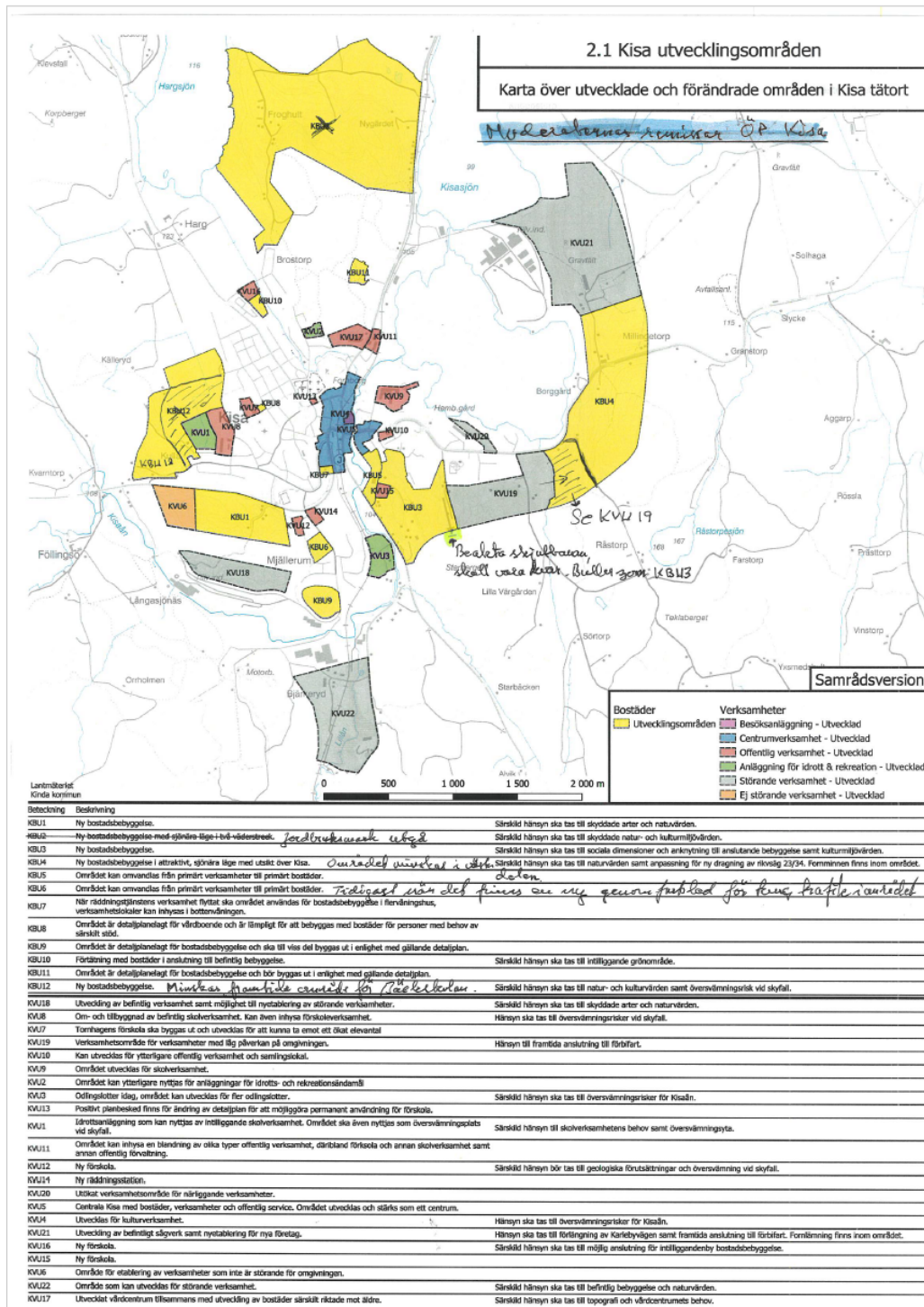
Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörende, kulturmiljövärdesförstörende och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

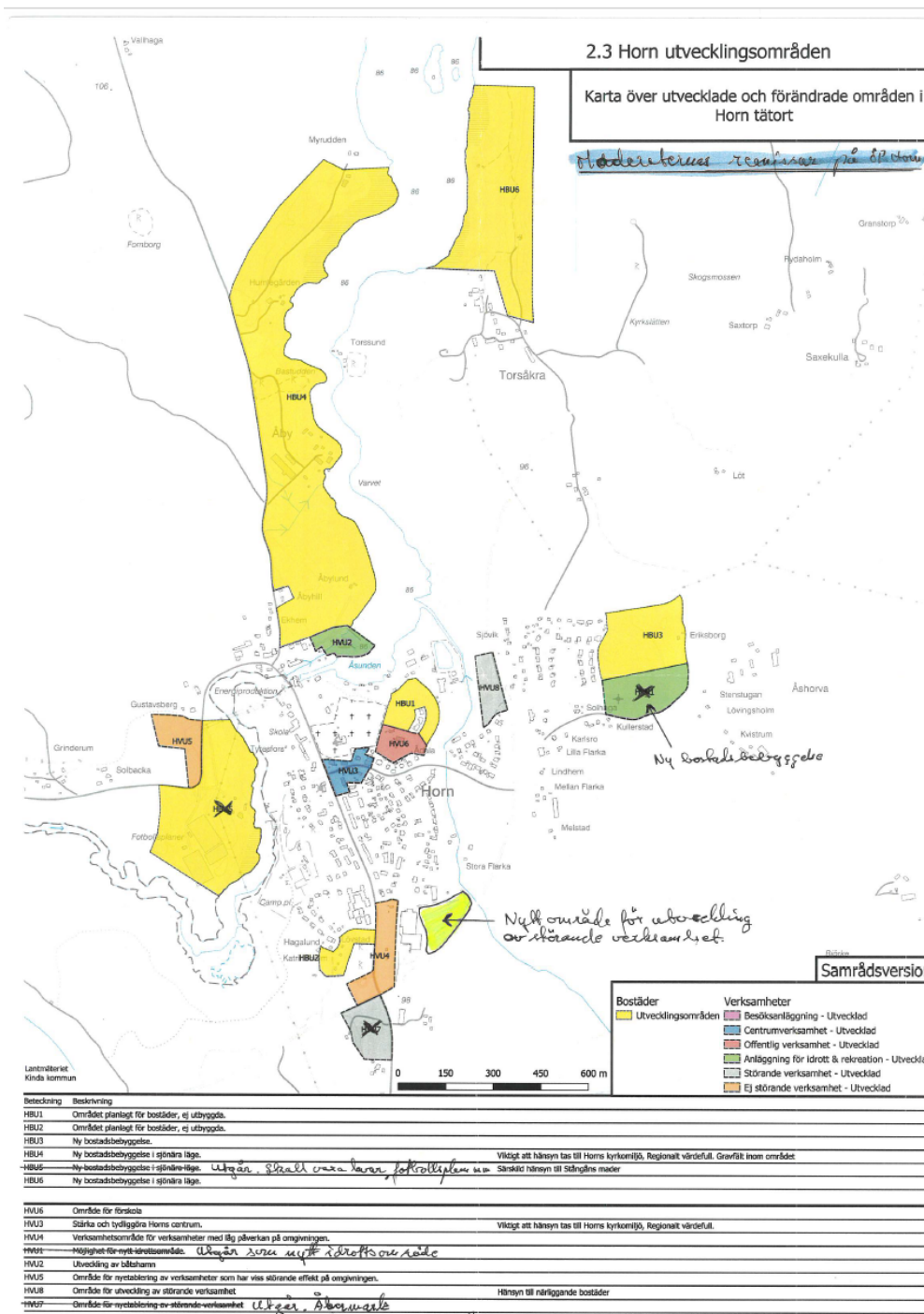
Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislager utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.17 Moderaterna

Kommentar
Kinda kommun tackar för yttrandet.

Rimforsa:
Verksamhetsområdet som är utpekat mellan Muggebo och Västerliden bedöms inte vara möjligt att utveckla sett till topografin samt ökningen av tunga transporter på den redan trafikerade Ulrikavägen.

En gång- och cykelväg föreslås i granskningsversionen sträcka sig längs Ulrikavägen fram till RBU15, gång- och cykelvägen skulle kunna förlängas till Muggebo.

De södra delarna av utvecklingsområdet för bostäder RBU8 har tagits bort i granskningsversionen.

Som en del i att minska ianspråktagandet av jordbruksmark har RBU9 och RBU17 i samrådsversionen tagits bort inför granskning.

Opphem har lagts till som en bebyggelsenod och området är enligt förslaget ovan utpekade som utvecklingsområde för bostäder.

Ett område för småbåtshamn har lagts till vid Björksund i granskningsversionen benämnt som RVU4 intill marinan.

Kommunen anser att utvecklingsområdet för icke störande verksamhet RVU6 ska vara kvar och utökas söderut på grund av bristen på verksamhetsmark i Rimforsa.

Gällande infart: I granskningsversionen föreslår kommunen att den tidigare infarten till Kalmarvägen vid Äfsinge ska öppnas upp igen.

Gällande RVU10, iframtagen detaljplan kan området användas för såväl vårdboende som trygghetsboende.

Gällande RVU4 i samrådsversionen, kommunen delar uppfattningen att området inte är lämpligt för småbåtshamn. Ett nytt läge föreslås i granskningsversionen.

Kisa:

KBU2: Ianspråktagandet av jordbruksmark har minskats i granskningsversionen och delar av området kvarstår. I granskningsversionen benämnt som KBU11 och KBU12.

KBU12: Kommunen bedömer att tillräcklig yta för Bäckskolan som finns föreslaget i samrådsversionen. I granskningsversionen har området minskats till följd av översvämningsrisk, torvmark och minskat ianspråktagande av jordbruksmark. I granskningsversionen är det benämnt som KBU8 och KBU9.

KBU4: Kommunen ser gärna bostäder på föreslagen plats. Verksamhetsmark för icke störande verksamhet har pekats ut runt Millingetorp och området för störande verksamhet KVU21 har utökats.

Horn:

I granskningsversionen har området HBU5 tagits bort till förmån för befintlig användning.

Utvecklingsområde HVU1 har ersatts med utvecklingsområde för bostäder HBU8.

Utvecklingsområde HVU4 har utökats enligt yttrandets förslag.

HVU7: Områdets utsträckning är oförändrad.

6.18 Region Östergötland

Bakgrund

I förordningen om regionalt tillväxtarbete (2007:713) anges det att det regionala tillväxtarbetet ska samordnas med kommunernas översiktsplanering. I plan- och bygglagen (2010:900) finns motsvarande bestämmelse om att det ska framgå av översiktsplanen hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling.

Region Östergötland svarar på remisser om översiktsplaner utifrån gällande regionala strategier och tillhörande understrategier. Region Östergötland har som regionalt utvecklingsansvarig i uppdrag att ta fram och fastställa en strategi för utvecklingen i länet, samt samordna insatser för att genomföra strategin. Målbilden för Utvecklingsstrategi för Östergötland (RUS) är

”Goda livsvillkor i Östergötland” med tre delmål:

- Ett inkluderande Östergötland
- Ett innovativt Östergötland
- Ett grönare Östergötland

I strategin finns ett antal prioriterade områden för att nå målbilden. Det handlar om att skapa attraktiva livsmiljöer, skapa förnyelseförmåga och konkurrenskraft, bygga kunskap och kompetens, knyta samman Östergötland och ta tillvara det goda läget samt arbeta för ett mer digitalt Östergötland och för ett grönare Östergötland. Ett arbete med att fördjupa de rumsliga utvecklingsfrågorna i en rumslig strategi pågår. Den rumsliga strategin ska tas fram utifrån följande principer:

- prioritera bebyggelseutveckling på platser med goda förutsättningar till platsutveckling på landsbygder, i städer, tätorter och byar i syfte att stärka och utveckla attraktiva livsmiljöer där människor vill bo och
- verka för en tät och sammanhållen bebyggelse med fokus på platser med goda förutsättningar till effektiv kollektivtrafik och god service och med hänsyn tagen till olika platsers förutsättningar på landsbygder, i städer, tätorter och byar för att främja en hållbar struktur.

Det regionala utvecklingsansvaret omfattar även Länstransportplanen (LTP) och Regionala trafikförsörjningsprogrammet (RTP). Detta yttrande fokuserar på tematiska sakfrågor inom det regionala utvecklingsansvaret och på dem som har mellanregional och/eller mellankommunal funktionalitet.

Synpunkter

Allmänt

Region Östergötland bedömer att samrådsförslaget till översiktsplan på ett övergripande plan bidrar till att uppnå utvecklingsstrategins mål, och delmål, om goda livsvillkor i Östergötland. Översiktsplanen redogör för kommunens olika geografier på ett lämpligt sätt, och anger hur olika orter, platser och geografier prioriteras och kan utvecklas.

Tillväxtnålet om 15 000 invånare är ambitiöst. Kommunen bör på lämpligt sätt jobba vidare för att konkretisera tidsperspektiv/etappindelning/eller dylikt. För

Region Östergötlands verksamheter är det angeläget med ytterligare prioritering vad gäller nya befolkningskoncentrationer, särskilt när det handlar om landsbygderna, är till hjälp för strategisk planering av exempelvis hälso- och sjukvård, men även kollektivtrafik, platsutvecklingsmedel m.m. Förslaget till översiktsplan saknar i vissa avseende koppling mellan viljeinriktningar om prioritering av utbyggnad av orter med goda infrastrukturförutsättningar och de faktiska prioriteringarna i geografin.

Kinda kommun gör en tolkning av Utvecklingsstrategin för Östergötland där dokumentet anses ha ett för stort fokus på tätorter och befolkningsantal. I vissa verksamhetsområden kan antalet invånare vara tongivande och bestämma förutsättningar, men Region Östergötland har arbetat med, och arbetar med, ett geografiskt helhetsperspektiv för att synliggöra de regionala intressena i olika geografier och skalnivåer. Region Östergötlands arbete med rumslig strategi är en del i detta arbete, och Region Östergötland ser fram emot fortsatt dialog med kommunen i dessa frågor.

Region Östergötland välkomnar Kinda kommuns förslag på utvecklingsinriktningar. Utpekandet är i linje med vad Regionen önskar från kommunerna och ger en bild av kommunens inställning i frågor av bl.a. regional karaktär. Dock hade tillhörande karta tydligare kunnat spegla den text som beskriver utvecklingsinriktningarna: tydliggöra noderna och stråken. Region Östergötland önskar också att kommunen jobbar vidare med inriktningar och karta och sätter kommunen i ett större sammanhang och i centrum i Östergötland: vad är Kindas roll i regionen? I kartan hade det också varit möjligt att tydliggöra de olika noderna och stråken, och hur de skiljer sig. Se vidare under kommersiell service, serviceplan. Kommunen har en kort beskrivning av målpunkter utanför kommunen. Region Östergötland delar den bilden, men hade gärna sett att avsnittet utvecklas.

Kommunen bör gå igenom förslaget och tydliggöra i de delar där texten hänvisar till Region Östergötland som aktör och organisation, och i de fall förslaget hänvisar till regionen som geografi. I dagsläget är det stundtals otydlig och i vissa fall anges fel.

Nedan följer ytterligare synpunkter utifrån teman.

Hälso- och sjukvård, folkhälsa

Ur vårdperspektiv har inte Region Östergötland några synpunkter. Samrådsförslaget är dock av värde för fortsatt samverkan och diskussioner i hälso- och sjukvårdsfrågor såsom: hur fortsatta utvecklingen i Rimforsa påverkar hur hälso- och sjukvården bör arbeta med utbudspunkter för vård på orten; hur faktum att stor andel av boende i Rimforsa pendlar till Linköping påverkar utbud; pågående arbete med förstudie om vårdcentrum i Kinda kommun.

Gällande folkhälsoperspektivet gör samrådsförslagets omfattning att det är svårt att få en samlad bild över de identifierade viljeinriktningarna. Textavsnitt bör ses över. På vissa ställen texten är bitvis svårförståelig. En synkronisering av konkretiseringsnivå på texten hade behövts. Nu blandas en strategisk nivå med avsnitt på detaljerad nivå.

De delar som berör social hållbarhet och folkhälsa är avgränsade och fokus ligger på olycksförebyggande arbete, brottsförebyggande arbete, trygghet och fysisk aktivitet. Det vore önskvärt att samrådsförslaget hade ett bredare perspektiv som utgick från nationella folkhälsopolitiken och den regionala folkhälsostrategin. Dock kopplar kommunen samman åtgärder, som behovet av utbyggnad av gång- och cykelåtgärder, med aktiviteter som främjar fysisk aktivitet på ett lämpligt sätt istället för att hantera frågorna i olika stuprör.

Det är bra att barnkonventionen finns med, men det saknas information om hur kommunen avser att konkret i olika delar integrera den i fortsatt arbete, mer än att öka barns delaktighet i planering av markanvändning. Vidare vore det önskvärt om kommunen tydliggjorde att Boverkets rekommendationer när det gäller skolgårdarnas utformning ska efterlevas.

Kollektivtrafik

Kinda kommun har idag linjelagd landsbygdstrafik på sträckan Hyckling-Horn-Kisa och både express- och landsbygdstrafik på sträckan Kisa-Rimforsa-Linköping. I Kisa tätort finns även en linjelagd kollektivtrafik av servicekaraktär. Utöver dessa finns närtrafiken på landsbygden. Kollektivtrafikresandet i stråket Kisa – Linköping är ett utav de starkare i regionen medan stråket Kisa – Horn - Hycklinge har ett vikande resandeunderlag. Ytterligare underlag för att stärka befintliga linjer är välkommet. Region Östergötland ser inte att det är aktuellt med ytterligare linjer. Kommunens utpekande av bebyggelsenoder och prioriterade noder är således viktiga. Prioritering när det kommer till ny bebyggelse stärker möjligheten att kollektivtrafiken ska kunna finnas kvar.

Ur kollektivtrafiksynpunkt kan det konstateras att utveckling utanför de prioriterade orterna Kisa, Rimforsa, Horn och Hycklinge i första hand även fortsättningsvis trafikförsörjs via närtrafik. Kollektivtrafikmyndigheten arbetar för tillfället med en busstrategisk målbild för 2040 som kommer vara föremål för samråd under första halvåret 2023. I denna tydliggörs Region Östergötlands strategiska inriktning och ställningstagande vad gäller den regionala busstrafiken.

Relationen Kinda-Rimforsa-Linköping är stark med stor potential för kollektivt resande, och där finns det stor potential att överflytta bilresande till kollektivt resande.

Utvecklingen av orterna sker i en kombination av förtätning i befintliga strukturer, men också genom utbredning. Det är positivt att i största möjliga mån förtäta för att öka och förbättra resandeunderlag till kollektivtrafiken. För mer perifera områden anser Region Östergötland att det är viktigt att kommunen i samband med exploatering av sådana säkerställer goda gång- och cykelmöjligheter till hållplatslägen. Detta förbättrar möjligheterna till kollektivt resande, och till att kollektivtrafiken blir konkurrenskraftig i de situationer den kan vara det.

Gällande Stångådalsbanan ligger ansvaret för spåranläggningen och dess utveckling hos Trafikverket. För trafikeringen ansvarar Region Kalmar Län och det är genom deras engagemang som trafiken bedrivs. Ur ett östgötskt perspektiv, när Krösatåget jämförs mot Östgötatrafikens busslinjer, är resandet på tåglinjen lågt. På sträckan

finns också högkvalitativ expressbuss och landsbygdstrafik som står för det inomregionala uppdraget.

Transportinfrastruktur

Samrådsförslaget pekar ut ett antal infrastrukturinvesteringar. I frågan om Förbifart Kisa ser Region Östergötland att det finns en utarbetad dialog kring projektet. Några beslut om eventuella medel är dock inte tagna. Flera av de större infrastrukturåtgärderna som beskrivs i Kisa och Rimforsa har övervägande lokala nyttor och vid eventuell planering av åtgärder behöver detta tas med i diskussion om ansvar och finansiering.

Region Östergötland ser positivt på ambitionen att få resenärer att i högre grad ställa om till gång, cykel och kollektivtrafik. Gällande investeringar i cykel och kollektivtrafik har Region Östergötland svårt att särskilja ansvarsfördelning gällande cykelvägnätets utbyggnad samt önskemål/prioritering om objekt inom kollektivtrafik. Region Östergötland ser positivt på att kommunerna i arbetet med sina översiktsplaner ser över vilka infrastrukturobjekt som kan vara aktuella för medfinansiering inom ramen för länstransportplanen.

Angående vägavsnitt 23/34 Kisa – Vimmerby har Region Östergötland återkommande dialog med Region Kalmar (och även övriga grannregioner) i länsöverskridande frågor. Vägsträckan diskuterades bl.a. inför föregående revidering av länstransportplanen för att säkerställa samsyn mellan regionerna. Givet de ekonomiska förutsättningar som råder, och som läget och plan ligger, ser Region Östergötland inte att det är aktuellt med 2+1-standard för sträckan. Däremot kan andra åtgärder komma att vara aktuella, dock efter dialog och samsyn med Region Kalmar.

Elektronisk kommunikation

Översiktsplanen ska enligt plan- och bygglagen beakta elektronisk kommunikation som ett allmänt intresse. I samrådsversionen används både digital infrastruktur och elektronisk kommunikation. Begrepps användningen skulle kunna förtydligas i en ordlista. Samrådsförslaget bör särskilt betona vikten av samförläggning ur ett risk- och sårbarhetsperspektiv. För Kinda kommun utgör kommunens eget bredbandsnät en stor andel av den fasta infrastrukturen i kommunen och att flertalet verksamheter (offentliga och privata) därmed är beroende av denna.

En viktig del av den digitala infrastrukturen är det trådlösa nätet. Samrådsförslaget bör nämna kommunens förutsättningar för utbyggnad av det trådlösa nätet kopplat till bygglov och eventuella stoppområden för höga objekt som i delar påverkar Kinda kommuns geografi.

Kommersiell service, serviceplan

I linje med inriktningarna i Utvecklingsstrategi för Östergötland arbetar Region Östergötland genom Regionalt serviceprogram Östergötlands län 2014 – 2022 med regional serviceplanering, vilket bland annat innebär prioritering av platser eller orter som är viktiga servicenoder för en god tillgänglighet till service inom rimliga avstånd.

Region Östergötland ser positivt på kommunens förståelse för betydelsen av tillgänglighet till grundläggande kommersiell service för möjligheterna att bo och leva på en plats. Kinda kommun har på ett lämpligt sätt pekat ut strategiska

servicenoder och rimlig nivå av service i respektive nod. Det finns också tydligt redovisat platser där kommunen också ser att det är önskvärt med service. Vidare beaktas betydelsen av kommersiell service i angränsande kommuner.

Serviceplanens innehåll ligger i linje med inriktningarna i Utvecklingsstrategi för Östergötland och följer Region Östergötlands rekommendation till kommunerna om att serviceplanen bör integreras i översiktsplanen. Region Östergötland hade välkomnat att servicenoderna än tydligare framträdde i en karta, exempelvis kartan över utvecklingsinriktningar. På så sätt kan kommunen på ett enkelt sätt förmedla bilden över de olika prioriterade orterna och noderna.

Kultur, gestaltad livsmiljö

Region Östergötland ser positivt på den tydliga kopplingen till det regionala utvecklingsarbetet, och kommunens roll i det arbetet. Kinda kommun redogör på ett föredömligt sätt för både bakgrund och sammanhang gällande politikområdet gestaltad livsmiljö, och redogör vidare för viljeinriktningarna på området. Viljeinriktningarna skulle dock kunna förstärkas avseende vikten av att konstnärlig kompetens tillämpas i bred bemärkelse i samhällsplaneringsarbetet, för att utveckla och tillvarata estetiska och konstnärliga värden, praktiker och kompetenser. Det är positivt att både landsbygd och tätorter lyfts i viljeinriktning gällande utveckling av hus, orter och offentliga rum. Ett förtydligande hade kunnat tilläggas om att kommunen även avser att följa politikområdets, gestaltad livsmiljö, inriktning mot att hållbarhet och kvalitet inte ska underställas ekonomiska övervägande. Det är vidare mycket positivt kommunen betonar kulturhistoriska värden och särdrag, och att kommunen särskilt tydliggör tillämpningen av procentregeln för konstnärlig gestaltning.

Östgötaleden

Östergötlands natur är en tillgång för såväl invånare i länet som besökare från andra delar av Sverige och utlandet och intresset för vandring och naturturism i Östergötland ökar. Region Östergötland efterfrågar att översiktsplanen kompletteras med skrivning om Östgötaleden som en regional angelägenhet. Leden utgör en värdefull infrastruktur för både rörligt friluftsliv och besöksnäring. Samverkan är reglerat i en överenskommelse. Region Östergötland vill påtala den potential som finns, och som till viss del redan utnyttjas, i leden som både rekreations- och besöksmål.

Östgötaleden genomkorsar flera områden i Kinda kommun och ansluter till etapper i andra kommuner och även till andra leder (Sevedeleden). Dessa områden utgör attraktiva närströvområden, kommunrekreationsområden och turist- och besöksnäringområden som bör uppmärksammas. Leden passerar attraktiva naturreservat och kulturmiljöer. Vidare är flera företag i kommunen inriktade på vandrings-/och naturturism, en potential som kommunen bör beakta och ta tillvara.

I översiktsplanarbetet vill Region Östergötland särskilt betona vikten av en genomtänkt tillgänglighet, som behov av angöring och parkering, och att detta belyses för att både friluftsliv och turism ska kunna utvecklas hållbart.

En omfattande kvalitetsförstärkning av den fysiska leden i Kinda är genomförd med finansiellt stöd från EU:s Landsbygdsprogram och Region Östergötland. Arbetet

syftar till att utveckla infrastruktur för vandringsturism och rörligt friluftsliv och omfattar vägvisning, etappkartor och startskyltar. De gemensamma insatser som görs på Östgötaleden sker i enlighet med Ramverk för vandringsleder, vilket är nationella rekommendationer som ska bidra till höjd kvalitet och gemensam standard på svenska vandringsleder i syfte att bidra till stärkt folkhälsa, hållbar landsbygdsutveckling och destinationsutveckling.

Fortsatt arbete

Region Östergötland har idag en god dialog med Kinda kommun och ser gärna fortsatt dialog, både inom de etablerade samrådsformerna, men även i specifika dialoger där det finns behov av samråd. Som exempel är både Region Östergötlands arbete med rumslig strategi och busstrategisk målbild föremål för dialog under våren. Region Östergötland välkomnar att Kinda kommun, i arbetet med sin översiktsplan och samrådsversionen ser hur denna påverkas av Region Östergötlands arbeten, och vice versa kan komma med inspel till Region Östergötlands arbeten.

Kommentar

Yttrandet har noterats. Förslaget har omarbetats utifrån inkomna synpunkter. Texten tydliggörs i de delar där texten hänvisar till Region Östergötland som aktör och organisation, och i de fall förslaget hänvisar till regionen som geografi. Textavsnittet hälsa, sjukvård och folkhälsa omarbetas. Texten om Boverkets rekommendationer när det gäller skolgårdarnas utformning ska efterlevas tydliggörs.

6.19 Hållbara Rimforsa

Yttrande A

Synpunkter på Översiktsplanen för Rimforsa från föreningen Hållbart Rimforsa

- Vi saknar en kommunal klimatplan med avseende på klimatkonsekvenser vid all nybyggnation, både kommunal och privat. Det behövs en klimatstrategi i kommunen som kan bevaka miljöaspekten i kommunal verksamhet.
- Vad gäller kommunens skogshantering behöver man ha ett mer genomarbetat miljötänk vid framtida skogsavverkning. Man bör i allt större omfattning övergå till kontinuitetsskogsbruk, och se till att bevara/främja artrikedomen vad gäller både växter och djur.
- Torget i Rimforsa måste bevaras öppet som en mötesplats för alla, ett ställe som man ser och lätt kommer till från alla håll. Där ska finnas planteringar, sittplatser och ev lekredskap, samt möjlighet till torghandel, uppträdanden, utlämningsplats för Reko-ringen mm. Detta är inte möjligt om torget bebyggs. Inte något av förslagen till bebyggelse lämnar tillräckligt med plats för ett sådant torg.
- Man skulle kunna ha parkeringsplats nere vid återvinningsstationen istället för på torget.

- Trafiksituationen i centrum måste anpassas efter människorna. Där rör sig många skolbarn dagligen det behövs tydliga cykelbanor som hänger ihop. Det behövs även cykelbanor bl a till Krågedal och mot Opphem åtminstone fram till Björnstigen.
- Stångådalsbanan är mycket viktig för arbetspendling och andra resor. Vi måste minska vårt bilåkande för klimatets skull. Tågen behöver gå ända fram till tågstationen i Linköping eftersom det ska gå smidigt att resa vidare med tåg. Vi vet att kommunen är av samma åsikt och jobbar med frågan. Vi vill stötta dem i detta arbete.
- Viktigt att planera för fungerande avloppssystem vid all nybyggnation, bl a i Opphem

Yttrande B

Utarbeta en konkret miljö – och klimatplan

I det förslag till ÖP som vi kommuninnevånare nu kan lämna våra synpunkter på finns flera viktiga inslag som handlar om hur vi kan möta kommande klimatförändringar. Det är bra. De behövs.

Men vi står inför långt större klimatförändringar än de flesta av oss ens kan tänka oss. Det är viktigt att kommunen förbereder sig för översvämningar, värmeböljor mm. Detta räcker dock inte.

För att ha någon som helst möjlighet att stå emot de förändringar som redan börjar synas behövs en Miljö – och klimatplan för ett långsiktigt strategiskt miljöarbete. Det är bra att ÖP innehåller en hel del av vad som kommer att behövas när klimatförändringar slår till. Då behöver åtgärder komma snabbt.

Men det är viktigare att få en klimatplan på plats och tillsätta en kompetent person som kan arbeta enligt denna plan.

Ställ om till ett hållbart Kinda! Utarbeta en miljö - och klimatplan som sen utgör grunden för omställning till en hållbar utveckling. Ett exempel på vad som kan ingå är att man upprättar en plan för att fasa ut och slutligen avskaffa all fossil energi. Planen bör sätta upp konkreta mål och arbeta för en hållbar utveckling enligt Agenda 2030.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Klimatplan och frågan om kontinuitetsskogsbruk hanteras inte i Översiktsplanen.

Detaljfrågor som parkering och trafik kopplade till torget i Rimforsa hanteras i pågående arbete med planprogram för Rimforsa torg. Utbyggnad av vatten och avlopp är ingen fråga som hanteras i översiktsplanen utan regleras genom vattentjänstplaner och verksamhetsområden för vatten och avlopp.

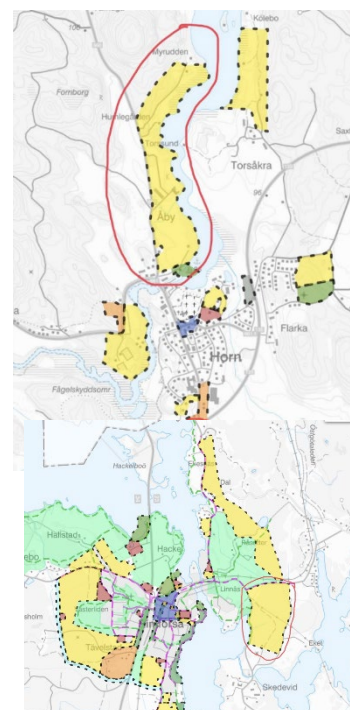
6.20 Kristdemokraterna

Inledning

Vi i KD i Kinda är glada över att det jobbas fram en ny detaljplan, och vi ser många positiva saker i det förslag som är ute för samråd. Vi tycker det är positivt att man vill fortsätta att ha samhällsservice som t.ex. förskolor och särskilt boende i både Kisa, Rimforsa och Horn. Vi vill verka för att hela Kinda ska leva och tycker det är viktigt att man inte har alltför långt till service även om man bor på landsbygden. Vi tycker även att det är viktigt att vi som kommun är med och bidrar så mycket som möjligt till att lösa Sveriges energiförsörjning och ser mycket positivt på att man har markerat många områden som möjliga vindkraftsområden. Vi tycker även det är bra att stångådalsbanan nämns som en viktig transportlänk för kommunen då vi tror att den kan utvecklas och skapa ännu bättre kommunikationer både söderut och norrut vilket också det är en viktig förutsättning för att hela Kinda ska kunna vara levande. Vi tycker även det är bra att man vill förstärka tillgängligheten till Kindas sjöar och att man vill utveckla gröna rörelsestråk, småbåtshamnar och badplatser. Vi tycker även det är bra att man skriver att man vill främja ett aktivt friluftsliv och göra det enklare för medborgare att nyttja Kindas vackra natur.

Jordbruk.

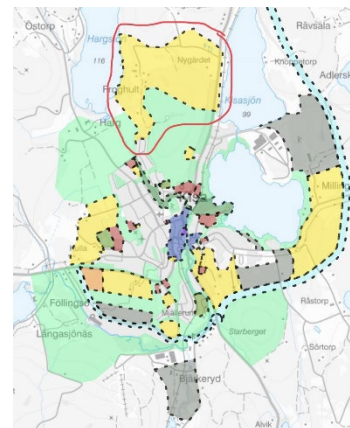
Vi ser anser att jordbruket är väldigt viktigt i Kinda kommun och att det är viktigt att våra bönder kan bedriva ett effektivt och hållbart jordbruk på sina åkrar. Vi anser därför att det är viktigt att vi värnar om åkermark och särskilt sådan åkermark som har stor yta och som ger bra skördar. Markerat gult område i Horn är ett sådant område som vi anser är särskilt bra och som ej bör bebyggas. Vi har även markerat det södra industriområde för störande verksamhet som vi anser ligger för nära befintlig bebyggelse och gård. Vi anser även att områdena som pekas ut som nya bostadsområden öster om Rimforsa är problematiska eftersom de ringar in åkermark och gränsar till Skedevis åkrar vilket gör att det blir svårt att bruka på ett lika effektivt sätt som om åkrarna ligger avskilt. Åkrar som ligger mycket nära tätbebyggt område kan ju t.ex. ej gödulas på samma sätt eller brukas med maskiner kvällstid.

Vi tycker även att det markerade området längst norrut i Kisa bör skyddas då det är ett viktigt odlings- och hagmarksområde.

Skydda samhällsnära skog

Många som väljer att bo i Kinda gör det för att man vill ha nära till naturen. Vi har ju ett fantastiskt sjörike vilket ses i förslaget till ÖP där man valt att peka ut många strandlinjer som gröna utvecklingsområden i våra samhällen, men vad vi däremot tycker att man har missat lite är att skogen är minst lika viktig för friluftslivet i Kinda. Man har skrivit om det i text, men inte skyddat så många områden på kartorna. Väldigt många promenerar dagligen i de samhällsnära skogsområdena och t.ex. friluftsförbundet, scouterna och föreningar för orientering och löpning bedriver sin verksamhet i dessa skogar. Vi skulle därför gärna se att man även pekar ut områden i samhällsnära skog som gröna utvecklingsområden, som t.ex delar av skogen väster om Rimforsa och skog vid tolvmannabacken i Kisa. Se bild till vänster för förslag till skyddad skog i Rimforsa.

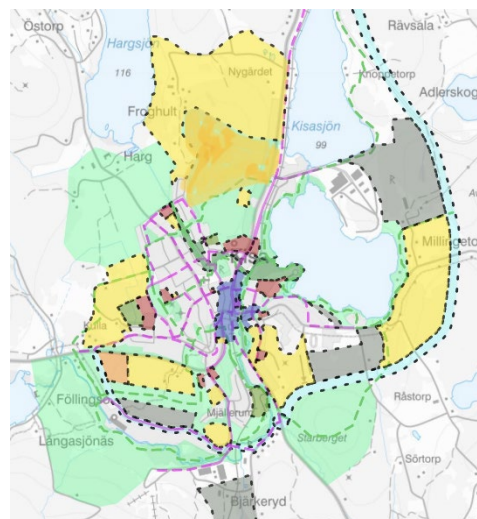
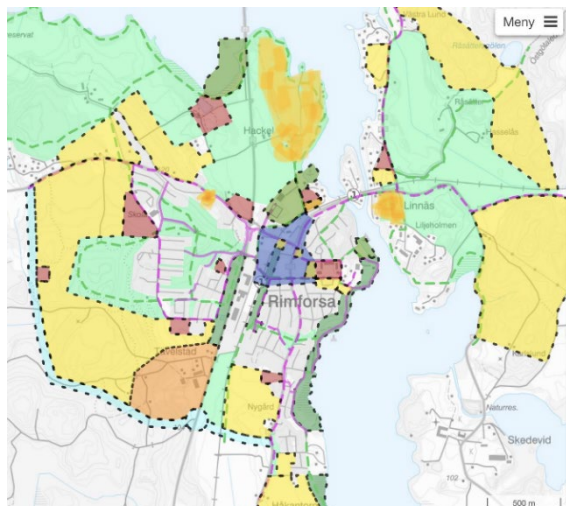
Vi ser även att den nya ringleden väster om Rimforsa är problematisk eftersom den skär av hela samhället från skogen. Dessutom är vi tveksamma till hur mycket den skulle användas, då den mesta trafiken från väster på Ulrikavägen ska vidare norrut eller in till Rimforsa centrum vilket gör att de flesta troligen ändå skulle välja att ta Ulrikavägen ner till 34:an istället för en ringled som går söderut. Vi tycker i så fall att det är bättre att den nya södra avfarten kopplas med den befintliga västra vägen för att ändå ge en bättre koppling mellan östra och västra Rimforsa.

Vi tycker även att det är viktigt att det planerade området vid nuvarande Millingetorp som kommer att bli instängt innanför den nya förbifarten, får koppling med skogen på andra sidan vägen i form av GC-tunnlar eller Ekodukter. Vi ser att det är markerat ett grönt rörelsestråk som korsar vägen, men ser gärna att man markerar flera. Vi tycker även att man skulle kunna markera tolvmannabacken som ett område för fritid och rekreation då ju också det är en form av idrottsplats som vi värdesätter och tycker ska bevaras.

Sammanhållen bebyggelse

Vi ser att en viktig del för att skapa hållbara samhällen är att man skapar relativt tät och sammanhållen bebyggelse i våra samhällen. De invånare som bor nära t.ex. skola, barnomsorg, matbutik och resecentrum tenderar att cykla och gå i högre utsträckning än de som bor längre ut på landet och att få fler att gå och cykla är ju viktigt ur klimatperspektiv, men också för att förbättra folkhälsan. Man ser ju generellt att både barn och vuxna rör sig allt mindre och att många inte når upp till folkhälsomyndighetens rekommendationer för fysisk aktivitet och stillasittande och vi ser därför stora vinster med att försöka förtäta våra samhällen eller bygga nya områden i direkt anslutning till befintlig bebyggelse, istället för att breda ut dem över stora områden. På bilderna intill har vi markerat tätortsnära områden som vi tycker passar för bostäder och som inte redan är markerade i ÖP:n.

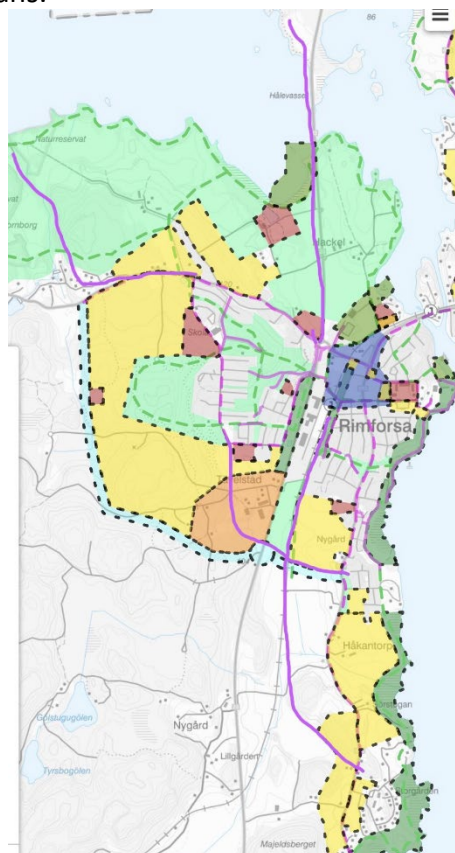

Gång- och cykelbanor i tätorter.

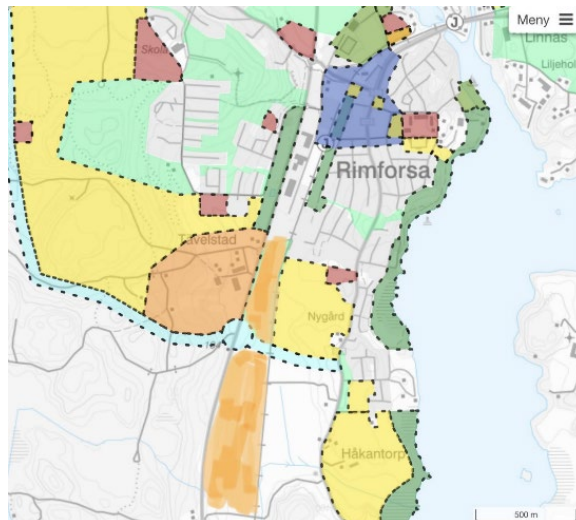
För att vi ska främja mer vardagsrörelse för Kindas invånare så ser vi att man skulle behöva prioritera GC-banorna högre än vad man gör idag. Vi skulle gärna se att man i GC-banenätet pekade ut ut viktiga målpunkter i våra samhällen och jobbade för att göra GC-vägarna så korta och lättcyklade som möjligt till dessa målpunkter. Exempel på målpunkter som vi ser är: resecentrum, bibliotek, skolor, förskolor, idrottshallar, övriga idrottsanläggningar (t.ex. elljusspår, klubbstugor och utegym), vårdcentral/tandläkare, torg/centrum med butiker samt naturreservat, sevärdheter och badplatser inom tre kilometer från tätortsgräns.

Vi tycker även det är viktigt att nya områden kopplas ihop med befintliga och att man redan nu kan rita upp hur man tänker sig att dra större GC-vägar till nya utvecklingsområden för bostäder och skolor/förskolor. Vi tycker även att det är viktigt att man passar på att skapa en GC-väg mellan östra och västra Rimforsa när man bygger en södra infart till Rimforsa och att detta bör markeras ut på kartan. De stora områdena söder om Rimforsa behöver också få en snabb GC-väg in till Rimforsa resecentrum för att främja cykelpendling till kollektivtrafiken. Förslagsvis läggs den GC-banan längs med järnvägen då det är den kortaste och minst kuperade sträckningen. Den nu föreslagna GC-banan längs med befintlig väg är mycket kuperad och ger en betydligt längre cyklingstid till resecentrum. En ny cykelbana längs med järnvägen skulle ju även ge en mycket kort och snabb anslutning till resecentrum för eventuell ny bebyggelse söder om Tävelstad. Bilden bredvid visar några förslag på GC-banor i Rimforsa som vi tycker ÖP:n bör kompletteras med.

Verksamhetsmark

Vi ser att det är utpekade väldigt lite mark för verksamheter i Rimforsa. Vi vet att detta efterfrågas och föreslår därför att området mellan järnvägen och 34:an avsätts för att vara mark för icke störande verksamhet. Detta är ju mark som inte kan användas till så mycket annat, och läget för den här typen av verksamhet skulle ju bli mycket bra med direkt koppling till den nya södra avfarten. Dessutom skulle befintligt industriområde då kunna kopplas till södra avfarten vilket vi vet efterfrågas av de företag som idag ligger längs med Industrivägen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Jordbruk: Området har i granskningsversionen av översiktsplanen minskats till följd av förekomst av fornlämningar och anpassning till översvämningsrisk vid höga flöden. Den norra delen utgörs främst av skogsmark. Den södra delen befinner sig så nära Horn att den fortsatt bedöms vara lämplig för utveckling med bostäder om markägaren finns det intressant. Området kring Åby gård har ändrats till ett område för icke störande verksamhet för vidareutveckling av befintlig verksamhet.

Området vid Skedevi har tagits bort. Lanspråkstagande av jordbruksmark har minskats vid Froghult och hänsyn har tagits till jordbruksmark i större utsträckning.

Skydda samhällsnära skog: Kommunen har minskat utvecklingsområdet för bostäder. Ringleden har ersatts med en alternativ lösning för att minska belastningen på Ulrikavägen. En markreserv som förbinder Ulrikavägen i RBUX och Blåbärsstigen/Västra vägen omlöder trafiken. Det nya markreservatet RTU6, som förbinder Ulrikavägen och Västra vägen bakom motellet RVU22 ökar tillgängligheten till Västerliden och tillskapar en alternativ väg in i området. Tunneln under riksvägen är dels för låg för godstransport, dels riskerar översvämmas vid höga flöden och skyfall. Kommunen bedömer att följande åtgärder är tillräckliga för att säkerställa allmänhetens åtgång till den tätortsnära skogen. Den sydliga infarten till Rimforsa är fortsatt belägen där... för att avlasta cirkulationsplatsen bör trafikplatsen vara så långt norr ut som möjligt eftersom majoriteten av Rimforsaborna bor där.

Tolvmannabacken i Kisa pekas ut som utvecklingsområde för besöksnäringen kopplat till cykling, motorsport och vintersport. I övrigt bedömer kommunen att

övrigt utpekande av området som ett utvecklingsområde för grönska inte är nödvändigt.

Markreservatet för transportinfrastruktur har sedan samrådet breddats för att förutsättningarna för den framtida förbifarten inte ska byggas bort. Detta har medfört att KBU4, nu kallat KBU14 har minskats. Kommunen bedömer att KBU14 inte kan bebyggas med bostäder innan en vägplan tagits fram. I samband med vägplan ska kommunen arbeta för att möjliggöra gångtunnlar för att allmänheten ska obehindrat kunna sig öster om riksvägen. Vart dessa blir och hur många är svårt att bedöma i nuläget, de som är markerade i kartan idag är förslag och kan behöva korrigeras.

Sammanhållen bebyggelse: När det gäller Rimforsa delar kommunen uppfattningen om att området vid Linnäs är ett lämpligt område för bostäder, det är tillagt i granskningsversionen, RBU9. Området vid Hackel är utpekade som regionalt värdefull kulturmiljö och utgörs av ett större block jordbruksmark. Kommunen vill minska ianspråktagande av jordbruksmark.

Gång- och cykelbanor i tätorter: Kommunen delar uppfattningen att en gång- och cykelväg bör anläggas ut till naturreservatet på Hackelboön, det är tillagt i granskningsversionen av översiktsplan. Kommunen delar även förlängningen av gång- och cykelväg längs Ulrikavägen fram till de nya utvecklingsområdena på Västerliden. Kommunen ser dock inget behov av en gång- och cykelväg till Hallstad ängar via Hallstad säteri då det redan finns en väg dit via säteriet som inte är hårt trafikerat.

Verksamhetsmark: Som en del i att minska ianspråktagandet av jordbruksmark bedömer kommunen att verksamhetsmark främst ska omlokaliseras till det utökade området för icke störande verksamhet RVU6, nu benämnt som RVU24 och som i huvudsak utgörs av skogsmark.

6.21 Lantbrukarnas Riksförbund

LRF är en medlemsorganisation på ca 140 000 medlemmar som företräder de gröna näringarna på lokal, regional och nationell nivå. LRFs synpunkter beskrivs ur ett jord- och skogsbruksperspektiv där vikten av hållbarhet, framtida livsmedelsförsörjning och landsbygdsutveckling utgör grunden.

Jordbruksmarken är värdefull och måste alltid värnas

Det är glädjande att kommunen i sitt underlag till kommande översiktsplan beaktar de areella näringarna och inte minst åkermarkens betydelse inför framtiden. I översiktsplanen konstaterar kommunen att åkermarken på nationell nivå minskat drastiskt över en längre tidsperiod, inte minst till bebyggelse vilket enligt kommunens egen utsago är en irreversibel åtgärd vilket i sig riskerar att hota nuvarande och kommande generationers livsmedelsförsörjning. Vidare finner man i texten att det i det globala perspektivet blir alltmer värdefullt med åkermark då den ska föda fler människor samtidigt som klimatförändringar och markförstöring gör att den minskar. Utöver livsmedelsförsörjning är jord och skogsbruk också en viktig

förvaltare av natur och kulturvärden. Det rika och vackra, pastoralala landskap som vi känner från Kindabygden. En förutsättning för att kunna bedriva andra näringar och rekreativa aktiviteter som upplevelseturism, friluftsliv och jakt. Att bevara ängar och betesmark för den biologiska mångfalden framställs i texten som viktigt med stor betydelse för ekosystemen. Även den nationella livsmedelsstrategin omnämns där målet är en hållbar ökning av matproduktionen för en ökad självförsörjningsgrad, fler jobb och minskad sårbarhet i livsmedelskedjan.

Väsentligt samhällsintresse för byggnation på åkermark

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast exploateras för bebyggelse eller anläggning då det inte finns någon annan mark och syftet är att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Att bebygga jordbruksmark för att det är enkelt eller stadsnära får aldrig bli rutin. Det är även av yttersta vikt att all planerad exploatering föregås av en grundlig lokaliseringsutredning.

Utveckla Kinda genom att avveckla 356 ha jordbruksmark

Att som Kinda kommun resonera utifrån olika indelningar av kommunen i sammanhållen bebyggelse, jordbruksbygd, skogsbruksbygd och vatten känns märkligt. Kanske har man genom detta resonemang i översiktsplanen funnit ett sätt att rättfärdiga en mycket stor exploatering av jordbruksmark. Noterbart är att den åkermark som finns i anslutning till Kindas "bebyggelsenoder" är precis lika brukningsvärd som den åkermark som finns i utpekade "jordbruksbygder".

Alla de "bebyggelsenoder" som anges i översiktsplanen ligger idag i en aktivt brukad jordbruksbygd. Det är ett antal både större och mindre lantbruksföretag som brukar dessa marker. Såväl vid Kisa, Rimforsa, Horn, Slätmon, Tidsum och Hycklinge. Möjligen Björkfors undantaget. I dagens jordbruk, inte minst mjölkproduktionen, är ofta maskiner och anläggningar noga anpassade efter brukade arealer. Ett bortfall av även mindre odlingar eller beten kan i vissa fall vara avgörande för möjligheterna att fortsätta med sin drift. Exploatering av jordbruksmark för bebyggelse är irreversibel. För att minska de negativa konsekvenserna ser LRF gärna att kommunen kunde ta ett större ansvar och erbjuda annan odlingsmark, alternativt nyodling, som kompensation då exploatering är oundvikligt.

Tätortsnära lantbruk

LRF vill också belysa vikten av att inte begränsa de lantbruksföretag som är eller planeras bli tätortsnära. Om kommunen väljer att bygga bostadsområden i närhet till jordbruksmark så måste kommunen och de boende förstå att jordbruksmarken måste brukas för att ge livsmedel i slutändan. Då man bosätter sig i närheten av jordbruksmark får man också acceptera att det vissa delar av året kanske luktar lite mera och att det kör maskiner. Det är en väldigt naturlig del inom livsmedelsproduktionen och det måste samhället acceptera.

Fokus på landsbygden

Istället för att begränsa möjligheterna att utveckla lantbruksföretag genom att bebygga åker och betesmark, så bör istället kommunen fundera över hur de kan hjälpa till att göra den lokala livsmedelproduktion som redan finns ännu effektivare och bättre. Jordbruket är exempelvis en viktig del för omställningen till fossilfri

energi. Jordbruket ger en bra grund till biogas och många av jordbrukets stora byggnader kan producera solenergi med hjälp av solceller.

För att ytterligare stärka försörjningsmöjligheterna för redan etablerade, men även mindre nysatsningar, inom jord- och skogsbruk samt turism i Kindabygden, önskas en generösare och mer flexibel syn på nybyggnation av sjönära boenden för uthyrning, enligt LIS intentioner. Detta stärker i förlängningen även andra näringar ex. handel och service samt ökar kommunens skatteintäkter. Med det stora antalet sjöar som finns i Kinda skulle detta i en lagom omfattning inte inkräkta på det rörliga friluftslivet, utan istället tillföra positiva effekter för "Sjöriket Kinda".

En annan aspekt som är viktig att fånga upp är att det inte nödvändigtvis är självklart att bygga vidare på befintliga orter, där det är svårt att exploatera utan att ta jordbruksmark i anspråk. Ett alternativ kan vara att istället hitta områden med icke produktiv mark och etablera byggnation där det finns potential för framtida utbyggnad. På så vis kan nya bostadsområden växa fram, där framtida tillväxt har bättre förutsättningar.

Kommentar

Yttrandet har noterats. Frågan om kompensationsåtgärder vid ianspråktagande av jordbruksmark lyfts i klassnings av jordbruksmark i Kinda kommun och som finns redovisad som en bilaga till översiktsplanen.

Vid bygglov och annan tillståndsgivning måste kommunen följa gällande regelverk för strandskydd och LIS och övrig lagstiftning.

6.22 Oppeby/Björkfors Bygdegård

Nedan följer synpunkter som vi, Oppeby/Björkfors Bygderåd samlat som bedöms vara väsentligaför bygdens utveckling. Det förtjänar att påpekas att Oppeby/Björkfors området har haft, om än liten, men positiv befolkningsutveckling de senaste 4 åren enligt SCB. För att den positiva trenden skall fortsätta är det nödvändigt att vissa servicefunktioner upprättas.

1

Anordna en pendlingsförbindelse till Rimforsa av något slag främst för gymnasieelever. Vi har flera familjer som deklarerat att de kommer att flytta när deras ungdomar når gymnasieålder. Att inte förbindelsen finns hämmar naturligtvis inflyttning.

År 2018 arbetade vi fram ett kostnadseffektivt förslag som byggde på nyttjande av skolskjutsar och samarbete med Östgötatrafiken. Förslaget föll på Östgötatrafikens bristande intresse och stelbenthet men även på SBN:s ointresse att bistå oss i samtalen med Östgötatrafiken.

Några år har gått och förhoppningsvis har Östgötatrafiken blivit mjukare i sitt ställningstagande och att även SBN har ändrat inställning.Vi från bygderådets sida önskar med det snaraste återuppta diskussionerna och sondera terrängen för att hitta en lösning.

2

Bristen på bredband är också en starkt hämmande faktor för inflyttning och för att kunna behålla medborgarna i bygden. Under ca 10 år har vi i bygderådet och tillsammans med kommunen bearbetat alla kända bredbandsaktörer för att få till stånd en lösning både vad gäller grävd fiber så väl som luftburenfiber. Problemet är brist på pengar eftersom det är svårt att få tillräckligt med abonnenter för att få lönsamhet.

Vi har varit i kontakt med flera fritidsboende som deklarerat att den kan flytta ut permanent om de har en tillräckligt bra uppkoppling för att kunna sköta sitt arbete.

Under de år vi arbetade för att finna en lösning kom nya tekniska lösningar bl.a. air fibre och tycker det vore värt att ånyo djuploda vad som finns på marknaden av tekniska lösningar.

Vi hade långtgående diskussioner med bl.a. Telia, Iponly, Terracom/blue com för att nämna några.

Ett problem vid dessa samtal var att operatörerna arbetade antingen med grävdas fiber eller air fibre, inte i kombination vilket kanske vore en framkomlig väg.

Vi tycker arbetet skall fortsätta med att söka en lösning som vi bedömer är nödvändig för bygdens utveckling.

3

Fram till 2016 bedrevs det förskoleverksamhet i Björkfors skola. Lokalerna är fortfarande tillgängliga. Vi har ca 12 barn i förskoleålder och fler på gång. Vi tycker det är orimligt att de skall bilas till Rimforsa vilket innebär 10 mil tur och retur för föräldrarna. För några år sedan hade vi framtaget ett förskole alternativ tillsammans med privat aktör. Det föll på den pedagogiska kompetensen där vi önskade ett samarbete med kommunen där vi önskade att kommunen skulle tillhanda den kompetensen inkl en rektor. Vi fick beskedet att ett sådan samarbete inte längre var möjligt på det sätt som tidigare.

Vi önskar återuppta diskussionen med kommunen för att söka finna en lösning.

Ovanstående är det mest prioriterade för att bygden skall utvecklas. Nedan följer ett antal punkter som är väsentliga för bygden.

A

Från och till nås vi av rykten om räddningstjänstens vara eller icke vara. För oss är räddningsstationen av vital betydelse och det har bevisats genom flera uttryckningar varje år. Vi önskar få fastställt att räddningstjänsten skall vara kvar i Björkfors.

B

Tidigare fanns de anpassade lägenheter för äldreboende. Det är självskrivet att har man levat större delen av sitt liv i en bygd vill man också tillbringa sina sista år där. Vi tycker kommunen skall bygga ett äldreboende i Björkfors

C

På sommarhalvåret och när Valöserveringen är öppen är det mycket gångtrafik till och ifrån Valö. Vi önskar att en gångbana anläggs till Valö.

D

Motionsslingan var elektrifierad till för några år sedan då kommunen monterade ner den. Vi önskar få den återinstallerad.

E

Beviljande av sjönära bebyggelse. Generellt förenklat hanterande av bygglöv.

Kommentar

Yttrandet har noterats. Synpunkterna är till stor del detaljfrågor som inte hanteras i en översiktsplan.

6.23 Södra Kinda Lantbrukarnas Riksförbund

Som lantbrukare och ordförande för Södra Kinda LRF (dvs Horn och Hycklinge) så vill jag lämna en del synpunkter på det som vi tycker är viktigt vid upprättande av en ny översiktsplan. Som vi alla vet så har tryggheten och förutsättningarna för landets försörjningssituation kraftigt försämrats de senaste åren med krig, torka och kraftigt ökade kostnader för oss lantbrukare som försvårar våra förutsättningar att producera mat på en konkurrensutsatt marknad. Kinda kommun är främst en skogsbygd med många små och dåligt arronderade åkrar men som ändå bidrar till mångas försörjning. Därför är det väldigt viktigt att man inte bygger på åker eller betesmark som förr eller senare kommer att behövas för landets försörjningssituation.

De kommunala långsiktiga målen är enligt LIS-planen bl.a:

Jord och skogsbruk är viktigt för att kunna bibehålla det öppna kulturlandskapet.

Kommunen kommer att verka för att nya näringsverksamheter etableras på landsbygden.

I vägningen mellan näringsverksamhet och andra intressen har näringsverksamheten hög prioritet.

Nya bostäder bör lokaliseras och utformas så att de stämmer överens med de natur- och kulturvärden som finns på platsen.

Det är viktigt för kommunen att kunna erbjuda ett boende i attraktiva miljöer.

Även EU har fått upp ögonen för att Sverige har så lite betesmark kvar, endast 10 % av det när vi hade som mest. Bevarad åker- och betesmark bidrar till att upprätthålla sysselsättning och serviceunderlag på landsbygden. Lantbrukarna bidrar dessutom till en vackrare och levande landsbygd som med sina djur upprätthåller livsmiljöer för växt- och djurriket samt håller landskapet öppet vilket är värdefullt för så väl turister som ortsbefolkning. Även den nationella livsmedelsstrategin där målet är en hållbar ökning av matproduktionen för en ökad självförsörjningsgrad, fler jobb och minskad sårbarhet i livsmedelskedjan.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast exploateras för bebyggelse eller anläggning då det inte finns någon annan mark, och syftet är att tillgodose väsentliga samhällsintressen.

Ett alternativ till bostadsområden är att utnyttja och även utöka LIS-områdena samt minska på det utökade strandskyddet från 150 till 100 m runt Åsunden. Att bygga i skogsmark, gärna i höga lägen, där exemplet söder om Rimforsa mot Staverö, visar på fint byggande med vacker utsikt, tätortsnärlighet och utan att konkurrera med värdefull odlingsmark.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen anser att angivna LIS-områden är tillfredsställande. Områden har pekats ut mot bakgrund av kriterier och med hänsyn till miljöbalkens regler gällande landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Flera olika intressen har vägts mot varandra.

6.24 Miljöpartiet

Exploatering av jordbruksmark

I takt med att befolkningen förväntas växa, både lokalt och globalt, behöver vi kunna producera mer mat. Att ta jordbruksmark i anspråk för att bygga bostäder kan inte definieras som hållbar samhällsutveckling.

I översiktsplanen beskrivs på flera ställen vikten av att inte ta jordbruksmark i anspråk. Trots detta är stora arealer jordbruksmark inkluderade i utvecklingsområde för bostäder.

Integrera "hierarkin för ianspråktagande av mark" i översiktsplanen enligt EUs markstrategi

I november 2021 presenterades EU:s markstrategi för 2030; Frisk mark till förmån för människor, livsmedel, natur och klimat. I strategin är det långsiktiga målet till 2050 inget nettoianspråktagande av mark. I strategin beskrivs att medlemsstaterna senast 2023 bör fastställa sina egna ambitiösa nationella, regionala och lokala mål för att minska nettoianspråktagandet av mark fram till 2030 för att på ett mätbart sätt bidra till EU:s mål för 2050 samt rapportera om framstegen. Vidare bör medlemsstaterna integrera "hierarkin för ianspråktagande av mark" i sina stadsförgröningsplaner, se bild nedan. (Länk till EU:s markstrategi: EU:s markstrategi)

Förtätning i tätorter

I översiktsplanen beskrivs fördelarna med förtätning vid byggande av bostäder. I synnerhet Rimforsa förväntas att växa och både nya bostadsområden och förtätning syns i översiktsplanen. Miljöpartiet i Kinda tror att målet på 4500 invånare är alltför optimistiskt.

Under kapitel 1.1 Strategi skriver ÖP att "Vi tar hand om vår natur och kultur genom att vi ställer om till ett förändrat klimat". Miljöpartiet önskar tillägget "Vi ökar den biologiska mångfalden" eftersom dessa två hänger mycket tätt samman.

Under kapitel 1.3 Regionalt perspektiv: Effektiv kollektivtrafik. Miljöpartiet önskar att kommunen ska jobba mer intensivt än tidigare för att upprusta Stångådalsbanan och att detta ska skrivas in specifikt i ÖP.

Under kapitel 1.4 Hållbar utveckling: vi anser att i stycke 1 ska den sista meningen strykas, peka inte ut att ekonomin går före ekologisk hållbarhet. Det som kostar pengar att förbereda sig för idag kommer att kosta mångdubbelt mer att åtgärda senare.

Under kapitel 1.6 Trygghet och folkhälsa beskrivs viljeinriktningarna som bland annat: Planera för grönytor som tryggt och säkert kan nyttjas av fler, som uppmuntrar till rekreation och möten, lek och rörelse och stimulerar rörelseförmåga oavsett ålder

Under kapitel 1.7 Arkitektur och gestaltad livsmiljö beskrivs viljeinriktningarna som bland annat: Stärk tätortscentréer och centrala delar genom att göra dem tydligare och mer inbjudande

Integrera mer grönstruktur inom sammanhållen bebyggelse, särskilt i centrala delar. Trots dessa viljeinriktningar saknas en naturlig central grönyta i Rimforsa i översiktsplanen.

I översiktsplanen så planeras både det som idag kallas Rimforsa torg och Åsundavallen för bostäder genom förtätning, båda platser med potential att bli en central grön mötesplats. Rimforsa riskerar, utan en mer tydlig plan, att bli en tätort utan ett naturligt centrum och utan någon form av mötesplats. En central plats borde, precis som ovan beskrivet i viljeinriktningen, utformas **med uppmuntran till rekreation och möten, lek och rörelse och stimulera rörelseförmåga oavsett ålder.**

Exempelvis grönska i kombination med bänkar, lekpark, utegym och möjlighet till gemensamhetsodlingar för människor som bor utan egen tillgång till trädgård. Stora träd är önskvärda för att ge svalka till människor i alla åldrar under kommande värmeböljor.

Miljöpartiet vill därför se att det lämnas utrymme för centrala grönytor i Rimforsa i översiktsplanen. De förtätningar som idag är planerade som utvecklingsområde för bostäder i centrala Rimforsa skulle även kunna bli en grön korridor i öst-västlig riktning, se bild nedan. Detta skulle kunna fungera som en sammankoppling av skogsområdet i väst med sjön i öst med funktion som både promenadstråk och spridningsvägar för biologisk mångfald. Förtätningar kan göras möjligt på dessa ytor men det måste vara tydligt att dessa också ska ha funktionen som centrala grönytor. I översiktsplanen borde dessa därför ha en egen kategori och inte ligga som "utvecklingsområde för bostäder" utan istället "centrala grönytor/grön korridor med möjlighet till bostäder". Speciellt Åsundavallen kan bli en grön oas som till vardags även kan nyttjas som en förlängning av skolgården under både raster och lektioner utomhus. Om kommunen huggar ned ett träd så ska det planteras två nya. Utefter 34:an nedanför Västerliden finns ett lämpligt område att plantera en rad med träd.

Under kapitel 2.3 Rimforsa tätort anser vi att Rimforsa torg inte ska bebyggas med nya hus eller bebyggelse (se ovan). Vi önskar att man undersöker vilka alternativa platser för bebyggelse som finns. Även stråket Hasselås - Råsäter bör inte bebyggas, liksom idrottsplatsen. Eventuellt skulle man kunna ha ett äldreboende där. Flytta återvinningen till grusplanen vid motellet och gör en parkering på den frigjorda ytan. Det medför att endast en liten yta, typ parkeringsficka, behövs på/vid torget och att detta kan få en större grönyta istället. Låt torget vara torg med möjlighet till handel och som mötesplats. Inget bostadsbyggande på torget. Lekplats och större grönyta. Gör gåfartgata av Kalmarvägen mellan Melkers och Torget och höj körbanan till trottoarnivå. Det skulle göra cykel- och gångväg säkrare för skolbarnen. Planlägg möjligheten att bygga bostäder ovanpå Melkers. Det skulle estetiskt också tillföra torgmiljön mycket. Bygg bostäder där räddningsstationen ligger, när den flyttar. Även hyreshuset mittemot nuvarande brandstationen i Rimforsa skulle kunna få fler våningar med lägenheter.

Om Rimforsa växer mycket söderut på västra sidan om väg 34 bör man möjliggöra plats/område för handel där på den västra sidan, t ex en matbutik till. Det behövs ett större utbud och konkurrens i Rimforsa framöver. Vi anser också att man bör planlägga en grön korridor från elljusspåret ut till den tätortsnära skogen med en tunnel under vägen, så att man kommer åt andra löpslingor. Om bostäder runt elljusspåret blir verklighet måste det finnas en grön korridor till spår och skog utanför bostadsområdena.

Angående båthamnar i och vid Rimforsa anser vi att kommunen bör ställa krav på att båtägare använder elmotorer och lägre hastighet utmed Rimforsa stränder. Dels för djur och växter som lever i och vid sjö och strand men också för att badande, paddlare och de som uppskattar friluftsliv ska känna sig trygga och kunna njuta av naturen ostört.

Under kapitel 2.16 Förnyelsebar energi anser vi att i andra stycket första meningen om vattenkraft ska "kan" och "viss" strykas. Skriv istället "vattenkraften påverkar miljön", för det vet man att den gör. Viljeinriktning beskrivs som att "kommunen ska verka för att anpassa befintlig vattenkraft enligt EU:s vattendirektiv". Bioenergi kan utvinnas på fler sätt än skogsråvara, t ex hampa. Skogen ska även brukas hållbart med fokus på biologisk mångfald och även som kolsänka. Miljöpartiet de Gröna önskar att ytor i hela kommunen avsätts för kolonilotter med odling och tiny houses (även "off grid"). Vi vill dessutom att statsmaktens beslut att kommuner ska vara självförsörjande på livsmedel skrivs in som ett specifikt mål (där kolonilotter kan vara en viktig del). I den bedömningen behövs en medvetenhet om att befolkningen i Linköping kan röra sig nedåt i händelse av kris och att matförsörjningen även behöver inkludera dem. Vi anser också att solcellsutbyggnaden ska öka.

Dagvatten

Miljöpartiet efterfrågar en mer konkret övergripande plan för dagvatten och fler grönytor för att öka infiltrationskapaciteten. Ytor för dagvattenhantering efterfrågas som dammar, våtmarker och att ersätta raka diken med slingrande vattendrag för att öka vattnets uppehållstid. Detta borde ligga som en egen kategori "ytor för dagvattenhantering" för att visa på dess betydelse i framtiden, gärna integrerat med grönområden. Översiktsplanen saknar idag tydliga planer på dammar och

våtmarker. I takt med klimatförändringarna spås extremväder som skyfall att öka och en översiktsplan måste därför innehålla fler grönytor som motvikt till allt mer hårdgjorda ytor.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Exploatering av jordbruksmark: Kommunen anser att jordbruksmark som finns i kommunen är värdefull. För att Kinda kommun fortsatt i framtiden ska kunna tillhandahålla invånarna en god välfärd och samhällsservice behöver kommunen växa med fler invånare och nå vårt tillväxtmål om att växa till 15 000 invånare i och med en åldrande befolkning. Jordbruksmark är en viktig aspekt att ta hänsyn till vid utpekandet av nya utvecklingsområden och det finns flera samordningsvinster, exempelvis möjligheterna till att effektivt anordna vatten och avlopp, offentlig service och värdefull natur. Mot bakgrund av detta kommer det vara svårt att på vissa platser inte peka ut jordbruksmark för bostäder. Kommunen avser dock peka ut så lite jordbruksmark som möjligt i översiktsplanen.

I översiktsplanen beskrivs på flera ställen vikten av att inte ta jordbruksmark i anspråk. Trots detta är stora arealer jordbruksmark inkluderade i utvecklingsområde för bostäder. Sedan samrådet har ianspråktagandet av jordbruksmark för bostäder minskat med 44 procent och verksamheter med 36 procent.

Förtätning i tätorterna: Strategierna bestämdes under tidiga skeden av översiktsplaneprocessen och antogs av kommunfullmäktige.

Kinda kommun berör Stångådalsbanan i avsnitt 2.14 *Transport 8 och kommunikationer*.

Kommunen delar uppfattningen av vikten av grönska och mötesplatser. Mötesplatser och grönska lyfts i de övergripande strategierna. Kommunen avser utveckla RGU1 till ett centralt beläget grönområde för att hantera skyfall. RGU2 längs med Åsunden är ett annat område för utveckling av grönska. I gestaltungsprogram fördjupa i mötesplatser och det gröna.

Planprogram för Rimforsa torg håller på att tas fram. Hasselås – Råsäter borttaget tagits bort i granskningsversionen. Kommunen ser ett behov av att möjliggöra fler bostäder i centrala Rimforsa och bedömer idrottsplatsen som en lämplig plats för flerbostadshus.

I översiktsplanen finns en återvinningscentral utpekad.

Texten om *förnyelsebar energi* har i granskningsversionen uppdaterats.

VA-plan har i granskningsversionen omvandlats till Vattentjänstplan, riktlinjer för dagvatten har uppdaterats.

6.25 Södra Kindas Hästförening

Så var det då dags igen med vindkraften.

Jag är oftast för vindkraft men i detta läge så är jag emot. Området mellan Horn och Hycklinge som i texten sägs inte ha så stora naturvärden eller annat riksintresse, är för oss som är och har rid-verksamhet i Råshult helt avgörande. Här är det ett stort område som anses vara lämpligt för vindkraft där den närmsta punkten är ca 1 km ifrån stallet, Råshult, där Södra Kinda Hästföreningen bedriver sin barn- och ungdomsverksamhet. Det är den enda rid-verksamheten i den här delen av kommunen och under en vecka så är det runt 40 elever som kommer till stallet.

Den här verksamheten kommer ha svårt att vara kvar om det kommer vindkraftverk så nära. Vår verksamhet kommer behöva flytta eller upphöra med verksamheten, flytt är inte så lätt då det finns ca 20 hästar i verksamheten utan då blir vi tvungna att lägga ner och den södra delen av kommunen blir utan ridskola. Bara att bygga upp dessa stora torn kommer att förstöra stora delar av skogen och vägarna som finns där uppe, vägar där vi bedriver veckoverksamhet och hela somrarna bedriver uteritter. Vägarna här i skogen är smala och naturen stupar brant på vissa ställen så det kommer krävas en hel del för att få upp allt material som behövs, vilket kommer göra det nödvändigt att skapa större och vägar som klarar den tunga trafiken. Vi såg väl alla hur transporten med vingarna gick igenom Kisa, om detta ska ske genom skogen här kan vi lika gärna ta ner allt, det blir inget kvar.

Vid ett möte i Höganlid så lovade de flesta av partierna att detta område skulle plockas bort som intressant. Tycker det är på sin plats att man håller vad som lovades där. Vi som bor här har inte glömt det mötet. Vi som förening ser gärna att hela kommunen ska leva men det är fler bofasta människor vi behöver inte vindkraft som förstör vår skog.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.26 Rimforsa biodlarförening

Remissvar Kinda kommuns översiktsplan

Förutom honungsbin, som sköts av människan, finns det ca 270 arter vildbin i Sverige. Omkring en tredjedel av arterna är rödlistade det vill säga arterna är hotade av utrotning. Både honungsbin och vildbin är beroende av blommande växter för att kunna hämta mat. Samtidigt pollinerar de växterna. Mycket av den

mat vi äter kommer från växter som pollinerats av insekter, de utför alltså ekosystemtjänster till nytta för oss människor. Det ligger i därför i vårt intresse att se till att pollinerande insekter kan överleva i de miljöer vi skapar.

Tyvärr minskar mängden och mångfalden av blommande växter och pollinatörer. Det finns flera skäl till detta som främst hänger samman med förändringar inom jordbruket och kemisk bekämpning av oönskade gräs och insekter. Det innebär att trädgårdar och grönytor i tätorter framstår som en viktig miljö där små förändringar i skötsel kan få stort genomslag för pollinatörerna. Av det skälet tycker vi det är viktigt att Kinda kommuns översiktsplan inte bara lyfter fram vikten av fler grönområden utan även hur dessa ska skötas.

PBL anger i 3§ ”Planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja

1. en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder
3. en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt”

Och likaså 7§ ”vid planläggning enligt denna lag ska hänsyn tas till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns

3. parker och andra grönområden
4. lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse..... ”

Översiktsplanen bör ta ställning för att öka den biologiska mångfalden. Det bör tydligt uttalas att andelen ytor för biologisk mångfald ska öka. Det går att sätta upp ett mål, till exempel att 10% av grönytan i ett nytt planområde ska avsättas för ökad biologisk mångfald. Detta bör sedan följas upp i detaljplaneringen där det går att skriva in bestämmelser hur grönområden ska anläggas och skötas, till exempel för att gynna eller skapa av en rik och blommande flora, extensiv och sen skötsel där det är möjligt samt att kemikalieanvändningen ska minimeras. Det är också viktigt att förankra översiktsplanen politiskt så att de mål som sätts upp genomförs och bidrar till kontinuitet in i framtiden.

Kommentar

Översiktsplanen kompletteras med ställningstagande kopplat till den biologiska mångfalden.

Kinda kommun tackar för yttrandet. Yttrandet föranleder ingen ändring av förslag till ny översiktsplan.

6.27 Liberalerna

Vi liberaler har följande synpunkter på Översiktsplan 2024

Rimforsa:

Det är idag brist på industrimark och detta behöver åtgärdas i översiktsplanen. Det behövs byggas fler hyreslägenheter i varierande storlek. Brandstationens placering mitt i samhället kan kännas strategisk men risker finns vid både infart och utfart till stationen vid akuta händelser. En ny brandstation bör placeras så att det är smidigt att nå hela samhället och snabbt komma ut på 34:an. En lekplats som är centralt placerad saknas i dag. Att det skapas möjligheter till att kunna bygga en hundrastgård på kommunal mark där en förening kan sköta rastgården.

Lite längre fram i tiden:

Rimforsa samhälle delas av järnvägen och för att få ett centrum som blir mer sammanhållande föreslår vi att området där det idag står stora silos och andra byggnader blir en del av centrum. Det skapas möjligheter att bebyggas med ex höghus och att det då även byggs över delar av järnvägen.

Kisa:

Förbifarten runt Kisa och från industriområde Tolvmannabacken mot Ydrevägen är strategiskt viktiga för att få en bra trafikmiljö i samhället. Vi har i dag många skolelever som passerar 34:an mot Bäcksolan och mot Värgårdsskolan. Behovet av gång och cykelväg över eller under 34:an är stort. Cykelväg ut mot Pinnarp där det finns både bad, ridklubb och golfbana. En central lekplats saknas i dag. Att det skapas möjligheter till att kunna bygga en hundrastgård på kommunal mark där en förening kan sköta rastgården.

Horn:

Behov finns av ytterligare industrimark. Att en gång och cykelbro byggs över ån. Bron som finns i dag är trång och ger inte någon trygg trafikmiljö för de som vill cykla och gå över bron. Att det skapas möjligheter till att kunna bygga hundrastgård på kommunal mark där en förening kan sköta rastgården.

Kommentar

Kinda kommun tackar yttrandet.

Rimforsa: Kinda kommun delar uppfattningen om att det finns brist på verksamhetsmark och har pekat ut fler områden i granskningsversionen.

Lite längre fram i tiden: Kommunen delar att silobyggnaderna och området är intressanta omvandlingsprojekt för bland annat bostäder. Området är inlagt som en del av centrumområdet och har fått ett utvecklingsområde för bostäder, RBU3.

Horn: Kommunen delar uppfattningen och har pekat ut mer mark för verksamheter i granskningsversion av översiktsplanen. Kommunen föreslår att gång- och cykeltrafiken leds ner via Strömvägen och Kvarnen till Kvarnbacken genom en ny gång- och cykelbro.

6.28 Socialdemokraterna

Synpunkter från Socialdemokraterna i Kinda

Socialdemokraterna i Kinda har läst och gått igenom samrådsutkastet för översiktsplanen för Kinda. Det är ett gediget arbete, väl genomarbetat och väl utfört av förvaltningen. Våra synpunkter följer nedan. Vi har strukturerat dem utifrån respektive ort och därefter synpunkter som är övergripande för hela Kinda.

Horn

Vi vill se en tydligare sammankoppling av centrumområdet – skolområdet – hamnen – nya bostadsbyggandet kring Åby säteri. Vi ser att det är ett område som har stora utvecklingsmöjligheter och som kan dra nytta av varandra om det finns en tydligare koppling och sammanbindning av områdena.

Vi tycker att området vid campingen/badplats bör lyftas som ett möjligt utvecklingsområde för besöksnäring. Vi tycker att det är förvånande att Horn pekats ut specifikt för satsning inom besöksnäringen men inte har något utpekat utvecklingsområde för syftet.

Vi är tveksamma till området HVU8 då vi ser en risk att det delar samhället om vi ska utveckla med bostäder och fritid och rekreation på andra sidan lv 135

Kisa

Vi saknar Tolvmannadalen som utpekat utvecklingsområde för besöksnäring. Vi ställer oss tveksamma till KBU9 utifrån närheten till störande verksamhet – ljud och tung trafik.

Vi vill se en utveckling av Kisaån i centrum och ser en möjlighet att tydligare förbinda centrum med Värgårdsudde med fokus på ån. Vi vill se ett förtydligande av detta.

Vi saknar en tydlig planering av en trafiksäker passering av rv23/34, både för att koppla Stora torget till Vråken men framförallt för en säker skolväg.

Vi har invändningar mot område KBU3. Skjutbanan har legat där sedan 1895 och bör även ligga där fortsättningsvis. Vi saknar även planering för ljudvall för området.

Vi vill ha ett förtydligande kring hur man tänker förbinda nuvarande bebyggelse vid Brostorp och KBU2.

Rimforsa

Frågetecken kring RBU18 – går det att bygga så nära järnvägen?

Vi saknar tydlig planering för pendlarparkeringar vilket vi tror blir nödvändigt för att få till en effektiv kollektivtrafik när Rimforsa växer.

Den andra södra infarten till Rimforsa anser vi vara placerad för långt norrut i nuvarande förslag. Vi anser att den ska flyttas längre söderut.

Övergripande Besöksnäring

Vi saknar planering för möjligheten till flera och utveckling av befintliga besöksnäringens anläggningar. Det enda utpekade området är Vråken i Kisa. Vi saknar bland annat Tolvmannadalen i Kisa, campingområdet i Horn, strandlinjen till Åsunden i Rimforsa. Vi vill se en tydligare prioritering av just besöksanläggningar i översiktsplanen då det är en av våra stora näringsgrenar i kommunen. Vi ser att det bör planeras för möjligheten till besöksanläggningar även i Björkfors och Hycklinge.

Vi saknar en tydlighet och planering för ställplatser och iläggingsramper under blåstrukturen. Ett enkelt sätt att göra Sjöriket tillgängligt för många fler.

En snabb sökning visar att ordet camping eller ställplats inte finns med i dokumentet. Vi önskar en framåtsyftande planering för möjligheter att bedriva och utveckla besöksnäringen i kommunen.

Vi ser positivt på antalet kommunala badplatser idag och ser inte att en utökning behövs inom närmsta framtiden. Nuvarande utbud uppfyller de flestas önskemål och behov. Däremot ser vi att nuvarande badplatser behöver underhållas, utvecklas och tillgänglighetsanpassas.

Båtturismen

Vid planeringen för båtturismen förutsätter vi att fokus ändras från att bara beröra Rimforsa till att beröra hela Kinda, en helhet från norr till söder som förbinder kommunen. Vi ser att det är begränsande att fokusera på enbart hamnarna i Rimforsa och ser att ambitionen måste gälla hamnar i hela Kinda. Vår styrka i kommunen är hela sjösystemet och inte bara Åsunden i Rimforsa.

Lis-områden

Vi ställer oss väldigt frågande till de utpekade LIS-områdena då vi har svårt att se hur deras topografiska och geografiska förutsättningar främjar utveckling i kommunen.

Övriga orter

Vi ser positivt på Opphem som ett lämpligt område för bostadsbyggande. Här finns närhet till hamnen och natur som vi vet är attraktiva anledningar till att bygga och bosätta sig.

Hycklinge ser vi är lämpligt för etablering av besöksnäring och boende och önskar en tydlighet i planeringen som ger förutsättningar för det.

Tidersrum ser vi är lämpligt för kultur- och besöksnäring och önskar en tydlighet i planeringen som ger förutsättningar för det.

Slätmon ser vi är lämpligt för besöksnäring och boende och önskar en tydlighet i planeringen som ger förutsättningar för det.

Björkfors ser vi är lämpligt för besöksnäring och boende och önskar en tydlighet i planeringen som ger förutsättningar för det.

Vi saknar utpekade områden för odlingslotter i varje större ort.

Mötesplatser

Vi vill se en tydlig planering för mötesplatser över generationsgränser där vi ger möjligheter till olika åldersgrupper att umgås på samma ställe. Vi ser att detta skulle stärka tryggheten på mötesplatser och bidra till folkhälsa och integration. Vi ser att det behövs mötesplatser med ett tydligt fokus att uppmuntra till rörelse och social samvaro. Vi anser att vår förändrade demografi ställer krav på att vi vid all planering ska ha med perspektiven tillgänglighet för alla och folkhälsa. Detta kan exempelvis vara att planera för mötesplatser som inte är exkluderande för de med någon funktionsnedsättning och samtidigt inbjuder till att umgås samtidigt som man rör på sig utifrån sina egna förutsättningar. Vi ser ett gott exempel, som kan utvecklas att vara inbjudande för flera, i Kullaparken som erbjuder sysselsättning för flera målgrupper samlat på ett ställe. Vi anser att detta koncept ska finnas på alla våra orter i kommunen.

Övrigt

- Vi ser att avsnittet om strategisk servicenod behöver anpassa begreppsformuleringarna och överensstämna med regionens begrepp.
- Vi ser det som olämpligt att peka ut jordbruksmark som möjligt för bostadsbyggande om nuvarande ägare redan har andra utvecklingsplaner för området.
- Gällande ny återvinningscentral som ska placeras inom utökningen av Ödängs verksamhetsområde, önskar vi förtydligat kring hur resonemanget gått kring placeringen.
- Vi önskar förtydligande kring formuleringen ”Kommunen ska i planprocessen beröra förutsättningar för solenergi” med konkreta exempel på vad som menas.
- I formuleringen ”Kommunen är positiv till att bevara den vattenkraftsproduktion som sker i kommunen idag.” föreslår vi en förändring till ”Kommunen är positiv till att bevara och utveckla vattenkraft i kommunen. Bedömning sker i varje enskilt fall.
- Vi ställer oss frågande till de olika formuleringarna kring de olika förnybara energikällorna och önskar att de formuleras om med att bedömning sker i varje enskilt energikällor och utifrån vilka premisser denna prioritering har skett.
- Vi önskar även ett förtydligande kring hur de olika kulturmiljöerna har pekats ut.
- Vi förutsätter att dokumentet uppdateras och blir mer logiskt i sin struktur bland annat gällande hänvisningar mellan avsnitt i textdokumentet och kartbilagor.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Horn: Kommunen föreslår en ny gång- och cykelväg för att binda samman områdena mer.

Kommunen delar uppfattningen och campingen har ändrats till utvecklingsområde. Kommunen ser ett behov av mer verksamhetsmark i kommunen, området är planlagt för verksamheter och bör byggas ut i enlighet med översiktsplanen.

Kisa: I granskningsversionen av översiktsplan har området Tolvmannadalen pekats ut som utvecklingsområde för besöksnäring.

Området KBU9 är planlagt för bostäder men enbart den östra delen bedöms kunna byggas ut. Utvecklingsområdet är anpassat efter det.

Kisaån är tillagt som ett utvecklingsområde för grönområden KHU3 som är sammanbundet med grönområdet vid Värgårdsudde KGU2.

Kommunen arbetar för att Förbifart Kisa ska bli verklighet. Storgatan/ riksväg 23/34 är en statlig väg som kommunen inte har rådighet över. I samband med Förbifart Kisa avser kommunen ta över storgatan och kan då omvandla den till en gata snarare än en riksväg.

Kommunen köpte området (KBU3) med syfte för att utveckla folketspark området till ett bostadsområde. Att ha en skjutbana intill ett bostadsområde och en idrottsplats intill en skjutbana bedöms inte som lämpligt. Förbifartens breddade korridor medför att skjutbanan kan hamna i konflikt med en framtida förbifart. Kommunen ser skyttet som en viktig del av Kinda och för att skyttet fortsatt ska kunna verka i kommunen bör skyttebanan på sikt omlokaliseras till en annan plats.

I granskningsversionen visas hur området (KBU2) avses sammanbindas med Brostrop genom en ny tillfartsgata och utökning av utvecklingsområde för bostäder söderut öster om befintligt bostadsområde vid Brostorp.

Rimforsa: Hänsyn har tagits till järnvägen i granskningsversionen. Gällande byggande intill järnvägar finns det generella råd. Generellt sett råder ett skyddsavstånd om 30 meter för bostäder från spårmit. Vid detaljplaneläggning behöver riskerna undersökas närmare. Öster om järnvägen pekats ett område ut för utveckling av icke störande verksamhet, handel med bostäder ovanpå. I detta fall behöver risker kopplade till järnvägen också undersökas närmare vid planläggning.

Kommunen delar uppfattningen av pendlarparkeringars roll för ett ökat hållbart resande. Pendlarparkeringar pekats ut intill Motellet och riksväg 23/34, RVU21 och vid Rimforsa station, RVU25.

Besöksnäring: Tolvmannadalen i Kisa och campingen i Horn är utpekade. Kommunen ställer sig positivt till initiativ som innebär utveckling inom besöksnäringen i alla delar av kommunen.

Båtturism: Det går inte att nå Kisa via sjövägen. I granskningsversionen av översiktsplan har avsnittet *Näringsliv* justerats.

Lis-områden: Kommunen har i arbetet med att ta fram LIS-områdena bedömt att förutsättningarna finns för utveckling.

Övriga orter: Opphem är i granskningsversionen utpekad som en bebyggelsenod/bebyggelsenodszon och har fått utvecklingsområden för bostäder.

Hycklinge är utpekad som bebyggelsenod/bebyggelsenodszon och har fått utvecklingsområden för bostäder. Två områden för utveckling i strandnära läge är utpekad i översiktsplanen för utveckling av bostäder och verksamheter inom besöksnäringen (LIS17).

Tidersrum är utpekad som en bebyggelsenod/bebyggelsenodszon. Två områden för utveckling i strandnära läge är utpekad i översiktsplanen för utveckling av bostäder och verksamheter inom besöksnäringen (LIS3).

Slätmon är utpekad som en bebyggelsenod bebyggelsenodszon. Kommunen är positivt inställd till initiativ inom besöksnäringen men pekar inte ut något särskilt område i översiktsplanen.

Björkfors är utpekad som en bebyggelsenod bebyggelsenodszon med möjligheter till fler bostäder och utveckling inom besöksnäringen. Utvecklingsområden för bostäder är tillagda i Björkfors, i övrigt ställer sig kommunen positiv till initiativ inom besöksnäringen men pekar inte ut i översiktsplanen något område för det.

Utvecklingsområde för odlingslotter finns utpekad i Kisa, kommunen ställer sig positivt till initiativ för utveckling av odlingslotter i Kindas alla orter.

Övrigt: Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen utan pekar ut kommunens långsiktiga viljeinriktning för mark- och vattenområden. Utvecklingen bygger på ett samarbete mellan kommunen och markägare.

Viljeinriktningen för solenergi har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

Viljeinriktning för vattenkraft har justerats till "*Kommunen ser positivt på effektivisering och modernisering av befintliga vattenkraftsanläggningar*".

Avsnittet om Förnyelsebara energikällor har justerats i granskningsversionen av översiktsplan.

Riksintresse för kulturmiljövård och regionalt värdefull kulturmiljö pekas ut av länsstyrelsen.

Den digitala översiktsplanens struktur är svår att ändra på, innehållet har dock setts över för att vara tydligare.

6.29 Västerviks kommun

Yttrande

Enheten för samhällsbyggnad ser generellt sett positivt på den utveckling som anges i översiktsplanen.

Det finns ett tydligt "hela Kinda"-perspektiv med eget tillväxtmål för ökad landsbygdsbefolkning. Översiktsplanen vilar på fördelarna i småskalighet, vilket gynnar landsbygderna. I översiktsplanen anges det ett mål att bli 1000 fler invånare på landsbygden. Ryms dessa inom befintliga planer för LIS-områden? Eller finns befintlig obebyggd tomtmark i bebyggelsenoderna?

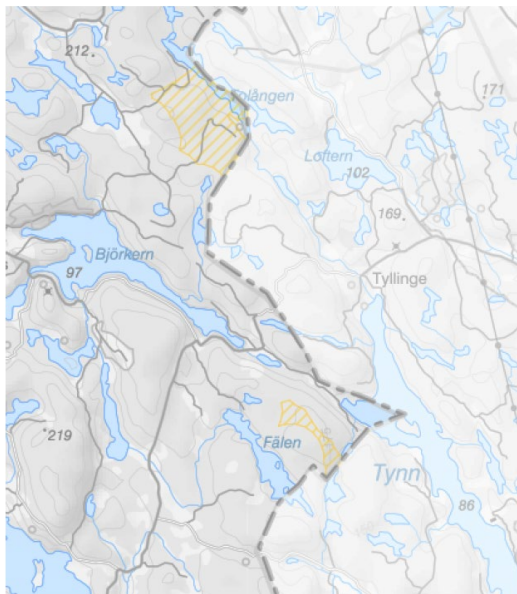
Längs vår glesa kommungräns mot Kinda kan vi gärna tänka tillsammans kring frågor inom landsbygdsutveckling och service i något samarbetsforum om intresse finns. Att ta med planering för kommersiell service i översiktsplanen, som Kinda kommun gjort, gör att serviceplaneringen stärks, i stället för att ha en separat serviceplan. Det ger tyngd i frågor kring service, som är viktigt för landsbygdsbor.

Frågor som rör blå- och grönstruktur kan ofta sträcka sig över ett större område än de administrativa, och i de fall där Västerviks kommun berörs är vi gärna med för att få en samsyn. Det område som främst är aktuellt är det som i översiktsplanen benämns som östra skogsområdet och som följer vår gemensamma kommungräns.

När det gäller kommunikationer så har Kinda kommun liknande förutsättningar som Västerviks kommun, att det till största delen sker längs ett viktigt regionalt stråk i nord-sydlig riktning, med framför allt Linköping i den norra riktningen. Länsväg 135 pekats ut som en viktig förbindelse mellan våra kommuner, vilket vi instämmer i, även om det inte är ett lika viktigt stråk som de nord-sydliga för respektive kommun.

I översiktsplanen pekats ett antal områden ut som kan komma att prövas för vindkraftsverk. Dessa områden är resultatet av en vindkraftsanalys som är ett av underlagen till översiktsplanen. En av parametrarna i analysen är en buffertzona på 1 km runt bostäder där vindkraftverk inte bedöms som lämpligt. Dock ser det ut som bostäderna i Västerviks kommun inte tagits med i beräkningarna. I bilaga 1 visas de två utpekade områdena som berör bostäder inom Västerviks kommun. Finns det behov av data för att komplettera analysen är vi gärna behjälpliga med detta.

Västerviks kommuns inställning till vindkraft har tidigare redovisats i kommunens vindbruksplan. Sedan hösten 2022 har kommunen ingen gällande vindbruksplan efter att den beslutades vara inaktuell av kommunfullmäktige 2022-10-24. En ny vindbruksplan kommer att tas fram i samband med framtagandet av den nya kommunövergripande översiktsplanen med start tidigast hösten 2024.

Utsnitt ur karta över områden där vindkraftsverk kan prövas**Kommentar**

Kinda kommun tackar för yttrandet. Målet på 1000 fler invånare i kommunen har ingen direkt koppling till LIS-områdena (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) eller obebyggd tomtmark utan är ett allmänt mål.

Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan. Likaså gäller om resultatet kring analys av förutsättningar för vindkraft. Buffertzonen har justerats och likaså vindkraftsanalysen har kompletterats.

6.30 Region Kalmar**Yttrande över Översiktsplan för Kinda kommun**

Region Kalmar län har ansvar för hälso- och sjukvården, den regionala kollektivtrafiken samt den regionala utvecklingen i Kalmar län. För det senare ska Region Kalmar län vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling genom att stimulera och bidra till tillväxt, bildning, god hälsa och tillgång till kultur. Region Kalmar län ska bistå länets kommuner med underlag och inspel vad gäller regionala mål, planer och program som är relevanta för kommunens översiktsplan, se 3 kap. 5 § punkt 2 i Plan- och bygglagen (PBL).

Sammanfattning

Region Kalmar län bedömer att Kinda kommun (kommunen) på ett tydligt sätt har satt in kommunen i ett större geografiskt sammanhang som sträcker sig utanför den egna kommunen. På så sätt har kommunen utifrån Region Kalmar läns uppdrag och perspektiv lyckats fånga de viktigaste frågorna som är av interregional betydelse. Förslagen översiktsplan utgör därmed ett betydelsefullt underlag för regional planering och regional infrastrukturplanering för Kalmar län. Det skapar en bra

grund för att vi tillsammans kan arbeta för en starkare och mer livskraftig storregion. Region Kalmar läns Regionala utvecklingsstrategi I centrum för det regionala utvecklingsarbetet i Kalmar län finns "Klimat att växa i – Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2030" (RUS), antagen av regionfullmäktige 2018. Nuvarande RUS är under revidering och en aktualiserad version förväntas att antas av Regionfullmäktige under våren 2023.

De fyra prioriterade utvecklingsområdena nedan tillsammans med de tre horisontala målen digitalisering, internationalisering och kompetensförsörjning föreslås att bestå.

1. Delaktighet, hälsa och välbefinnande
2. God miljö för barn och unga
3. Hållbar samhällsplanering
4. Stärkt konkurrenskraft

Regional planering

I regioner som saknar ett utpekat ansvar att ta fram regionplaner enligt PBL sker arbetet med regional planering under det regionala utvecklingsansvaret. I Kalmar län sker det arbetet genom att en Strukturbild för Kalmar län håller på att tas fram. Strukturbildsarbetet består av att ta fram kunskapsunderlag och strategier för hur de mest betydelsefulla strukturella och fysiska sambanden mellankommunalt, regionalt och storregionalt ska hanteras. Syftet med en strukturbild är inte minst att överbrygga gapet mellan RUS och kommunernas översiktsplaner.

Strukturbildsarbetet är fortfarande i sin linda men vad som redan står klart är att tillväxtmotorerna Kalmars spridningseffekter till norra länet är kraftigt begränsade och att norra länets utveckling måste bygga på sina egna styrkor tillsammans med de södra kommunerna i Östergötland och Eksjö kommun i Jönköpings län. Även tillväxtmotorerna Linköping (och Norrköping och Jönköping) är avlägsna, men stärker norra länet genom sitt utbud av kultur, handel och transporter. Region Kalmar län kommer under de närmaste åren att ta fram kunskapsunderlag där norra länets funktionella geografi ges särskilt utrymme.

Regionala målpunkter

Kommunen redovisar på ett positivt sätt Vimmerby turistcentrum som ett regionalt besöksmål (1:3 Kinda i ett regionalt perspektiv). Kommunen får gärna benämna detta regionala besöksmål som "Astrid Lindgrens Vimmerby" i och med att det benämns så när Region Kalmar län har valt att peka ut fem prioriterade regionala besöksmål. Även "Skärgården runt Västervik" är ett utpekat regionalt besöksmål på grund utav sin regionala betydelse för besöksnäringen, vilket även den med fördel kan redovisas i översiktsplanen. Vidare är det positivt att Stångådalsbanans betydelse och potential för en mer hållbar besöksnäring i såväl Östergötland som Kalmar län lyfts fram.

I översiktsplanen pekas även gymnasieutbildningen i Vimmerby och simhallen i Gullringen ut som regionala målpunkter av vikt, vilket Region Kalmar län ser positivt på eftersom administrativa gränser inte får utgöra ett hinder i människors vardag. Kommunen kan med fördel även peka ut att arbetsmarknadsregionen Vimmerby (Vimmerbys och Hultsfreds kommuner) är en betydelsefull regional målpunkt då antalet inpendlare till Vimmerby kommun från Kinda kommun ökar över tid sen 2009. År 2017 hade 231 kindabor sin arbetsplats i Vimmerby kommun.

Offentlig och kommersiell service

Kommunen tar på ett tydligt sätt ställning för att Horn som servicenod ska bibehållas och utvecklas och att orten genom sina funktionella samband även har betydelse för Västerviks och Vimmerbys kommuner (1:2 Utvecklingsinriktning). Betydelsen av livsmedelsbutiken och drivmedelsförsäljningen lyfts på ett tydligt sätt fram, men det vore positivt om kommunen tydliggjorde vilken offentlig service som finns på orten och om kommunen har några utvecklingsplaner för den offentliga servicen.

Infrastruktur

Kommunen redovisar enligt Region Kalmar län en tydlig och önskvärd inriktning för Stångådalsbanans bevarande och utveckling samt de positiva effekter som järnvägen för med sig för kommunens invånare och näringsliv. Gemensamma insatser har genom åren genomförts för att öka förståelsen för behoven av investeringar på denna järnväg som vi delar tillsammans. Ett samarbete som Region Kalmar län önskar ska fortsätta även framgent. För att stärka argumentationen ytterligare vore det positivt om kommunen kunde visa på en tydligare framtidsbild av vilka effekter snabbare och robustare resor på Stångådalsbanan skulle ha för kommunen, exempelvis genom att knytas närmare till arbetsmarknadsregionen Vimmerby. Region Kalmar län ser positivt på kommunens viljeinriktning att förbifart Kisa samt 2+1 mellan Kisa och Vimmerby byggs, båda utmed Rv 23/ 34. Sträckan mellan Vimmerby och Kisa pekas ut som en brist i den nu gällande regionala transportplanen för Kalmar län 2022–2033. En upprustning av Rv 23/ 34 på sträckan Hultsfred-Vimmerby är enligt handlingsprogrammet för Transportinfrastrukturen i Kalmar län 2020–2025 det större vägprojekt som ska prioriteras i nästkommande regionala transportplan. I översiktsplanen (1:2 Utvecklingsinriktning) framkommer att ny bebyggelse ska prioriteras nära existerande infrastruktur och kollektivtrafik för en mer resurseffektiv hållbar samhällsutveckling. Region Kalmar län ser positivt på utvecklingsinriktningen då en prioriterad bebyggelseutveckling utmed Rv 23/ 34 och Stångådalsbanan kan skapa ett bättre resandeunderlag i stråket samt bidra till en mer hållbar samhällsutveckling.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Benämning på Vimmerby turistcentrum har i granskningsversionen av översiktsplanen ändrats till "Astrid Lindgrens Vimmerby".

Handlingarna kompletteras med text om in- och utpendling till grannkommunerna Hultsfred och Vimmerby.

Kommunen kan i dagsläget inte ge en tydlig framtidsbild Stångådalsbanans vikt och värde i pendlingsfrågan. Denna utvärdering bör ske på en regional nivå.

Övriga inkomna yttranden

6.31 Synpunktsförfattare 01

Jag har ingen önskan att vår kommun ska bli större med allt vad det innefattar (fler invånare, mer skatt in, mer trafik, större utbud på affärer, fler skolungdomar) Jag ser positiva konsekvenser mer fler invånare men jag ser många fler negativa följder som är svårt att ångra i efterhand.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har en skyldighet att upprätta en översiktsplan. Yttrandet föranleder ingen ändring av översiktsplanen.

6.32 Synpunktsförfattare 02

Jag har läst igenom översiktsplanen, främst delen gällande rimforsa då det är där jag bor. Jag tycker att det är bra att ni vill göra någonting att de silos som finns i Rimforsa. Det är det första man ser när man kommer från Linköping och de ser inte så trevliga ut. I Söderköping har de byggt bostäder av liknande silos (bostadsrätter eller hyresrätter) och byggnaden har blivit mycket trevligare. Även macken och motellet ser man när man kommer från Linköping, kanske skulle man även kunna göra något åt det området för att göra det lite mer tilltalande? Jag läste ett stycke om förtätning i översiktsplanen. Jag tycker personligen om när det inte är för tätt och när det finns mycket grönområden. Det ger en bättre luftkvalitet men är också trevligt för ögat. Jag tycker om idén att göra någonting mer av torget! Det jag saknar i Rimforsa är mer lekplatser. Speciellt här där vi bor, på blåbärs/lingonstigen. Men jag tycker att det saknas överlag i Rimforsa samhälle. Kanske skulle man kunna bygga ett område med utegym och lekplats någonstans i Rimforsa? Kanske skulle det kunna finnas utrymme för en park någonstans? Jag saknar också lite planteringar och rabatter, det är fint och ger hemtrevnad. Saknar även fler matställen, som inte serverar pizza.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Yttrandet berör inget som omfattas av översiktsplanen. Vilken typ av ägande bostäder ska ha är inget som kan regleras varken i översikts- eller detaljplan. Enda gången kommunen har möjlighet att styra om det ska vara hyres- eller bostadsrätter är om kommunen själv äger marken och skriver markanvisningsavtal.

6.33 Synpunktsförfattare 03

Översiktsplanen! Blev väldigt glad när vi fick erbjudande att tycka till om Kinda kommuns översiktsplan. Men lika besviken när vi förstod att den endast gäller Rimforsa. Vi är många pensionärer i Kisa som sitter i stora hus och som gärna skulle sälja dem till barnfamiljer, om vi bara hade någonstans att flytta till. Mindre lägenheter i markplan, gärna bostadsrätter. Vårt förslag är att kommunen låter bygga bostadsrätter på f.d. folkets Park-området. Ett perfekt område som 70+ boende.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I översiktsplanen pekas 14 områden ut för bostadsutveckling i Kisa. Vilken typ av bostäder det blir fastställs först i efterföljande detaljplaner där markens lämplighet prövas och fastställs. Detsamma gäller om det ska vara hyres- eller bostadsrätter. Kommunens enda möjlighet att styra vad det ska vara är om kommunen själv äger marken och skriver markanvisningsavtal.

6.34 Synpunktsförfattare 04

Här kommer lite återkoppling på översiktsplanen. Men jag vill inleda med att säga att det är väldigt positivt att det nu tas fram en plan och att den i stora delar är väl genomarbetad. Mina synpunkter är följande:

Område för bostäder: RBU8

Undvik bebyggelse i den sydvästra delen av RBU8 (se bifogad fil Översiktsplan_RBU8) då detta används flitigt av Rimforsa-borna för rekreation. Om man bebygger området tas möjligheten till tätortsnära skog bort vilket drabbar samhällets karaktär och drabbar många verksamheter, såsom Friluftsrämjandets barn och ungdomsverksamhet samt Björkfors GOLF:s orientering. Det är också ett område i vilket många rör sig på fritiden, t.ex. med sina hundar, på löpning eller promenader. Översiktsplan_Stigar är hämtad från trailforks och visar tydligt att det finns många stigar i området. Översiktsplan_Aktiviteter är hämtad från Strava Heatmaps och visar hur folk rör sig i området. Båda dessa indikerar att det är ett av de mest populära tätortsnära strövområdena i Rimforsa.

Översiktsplan_Fornminnen är hämtad från Riksantikvarieämbetet och visar på fornminnen i området, inklusive Jordkulan som är ett populärt utflyktsmål, dit bland annat Friluftsrämjandets tomtevandring går. Det är mycket viktigt för Rimforsa-borna att bevara skogen i detta område. Detta ska också vägas in vid planeringen av RVU1 (Ringled), RVU17 (Ny förskola) samt RVU6 (Verksamhetsområde).

Bostäder RBU1:

Bör absolut sparas till framtida utbyggnad av skolan. Redan idag har man en liten skolgård för antalet elever och om byn ska växa så mycket som översiktsplanen påvisar, så kommer denna mark att behövas. Att bebygga denna för att ■■■ vill, är väldigt kortsiktigt tänkt. Det finns gott om tomter som företag vill bygga på, vilket inte minst har bevisats genom att både han och Kindahus faktiskt har gjort det efter den "undersökning" som han säger sig ha gjort 2012. Så var inte så kortsiktiga att ni bygger bort skolans möjlighet att växa och utvecklas. Då måste vi ju bygga en helt ny skola igen om 15 år.

Området runt vattentornet (9:87)

Detta bör vara markerat som ett rekreationsområde. Idag finns bland annat Friluftsrämjandets parcourebana, en kähphästbana, två populära grillplatser samt

Kinda bikepark i området. Det är också ett mycket uppskattat område för de äldre som inte längre kan ta sig ut i skogen på annat sätt.

Området norr om Kalvudden samt Norra hackel

Det vore attraktivt att bebygga området mellan Ulrikavägen och Kalvudden samt halvön mellan 34:an och Järnlunden (Runt gården Hackel) med bostäder. Det är attraktiva områden i sjönära läge som verkligen tar vara på det unika i Rimforsa. Där tror jag många skulle vilja köpa sin framtida tomt. Kanske kan ett 55-plusboende vara en bra idé alldeles norr om fotbollsplanen?

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har område RBU8 justerats och den södra delen har tagits bort.

I samband med upprättande av detaljplan prövas markens lämplighet och utredningar som bedöms som nödvändiga tas fram, till exempel arkeologisk undersökning om det finns fornlämningar inom det aktuella området. I granskningsversionen har område RVU1 och RVU17 tagits bort och RVU6 har utökats söder ut, då kommunen ser att det finns ett behov av verksamhetsmark i Rimforsa.

Kommunen har gjort bedömningen att område RBU1 ska finnas kvar.

Kommunen har valt att inte peka ut området vid vattentornet som rekreationsområde i översiktsplanen. Detsamma gäller för området vid Kalvudden och Norra Hackel, då områdena berörs av jordbruksmark.

6.35 Synpunktsförfattare 05

Yttrande 05 A

Jag bor längs med riksväg 23/34 genom Kisa och har märkt genom åren att trafiken där ständigt ökat. Speciellt lastbilstrafiken har ökat betydligt. Stora ökningar blev det när Öresundsbron blev klar samt att vägen också fick nummer 23. Användandet av GPS kan också ha påverkat vägvalet.

Eftersom en ny sträckning av vägen förbi Kisa har blivit mer och mer diskuterad, med både ris och ros beroende på var man bor och åker, har jag tittat på kartan var vägen skulle kunna gå. Jag har därvid talat med en mängd personer och då fått höra att det fanns ett östligt förslag redan på 60-talet. Det var en sträckning längs Dankedalen i nord-sydlig riktning. Den skulle börja vid Kölefors och gå söderut och komma ut på nuvarande R23/34 söder om Rothult.

Den sträckningen blir i och för sig längre att bygga än sträckan Kölefors-Gummetorpasjön men det skulle också betyda att arbetet med den skulle kunna försiggå ifred från nuvarande trafik och att man behöver inte bygga om sträckan Gummetorpasjön och söderut till där Dankedalsalternativet skulle ansluta till R23/34 till väg med mitträcke. Man slipper också vägbanken i Gummetorpasjön.

Nackdelen blir att Trafikverket får längre sträcka att underhålla eftersom den nuvarande vägen blir kvar som infartsväg till Kisa söderifrån.

Det vore intressant att höra din och Trafikverkets åsikter om förslaget.

Bifogar kartor där jag både innan och där jag ritat in Dankedals alternativets sträckning för att tydliggöra vilken dalgång jag syftar på.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen redovisar kommunens ställningstagande om en ny dragning av riksväg 23/24 genom Kisa. Kinda kommun ser främst att den tunga trafiken genom centrala Kisa är ett betydande hinder för ortens utveckling och en ny dragning av vägen skulle medföra markanta effekter på trafikmiljön.

Trafikverkets ställningstagande finns att läsa under Trafikverkets yttrande i denna samrådsredogörelse.

Yttranden 05 B

Jag har följande åsikter och information om översiktsplanen i området kring före detta

Folkets Park.

1. Folkets Park låg i en dalsänka strax norr om Starberget. Det medförde att berget skymmer solen en stor del av året och dagen för att komma ner på marken där parken låg. Att därför använda området för bostadsändamål passar inte riktigt in.

2. Starbergets norra område avvattnas genom Folkets Parks södra område och det området blir ganska vattensjukt. Detta område avvattnas i sin tur vidare via åkrarna ner mot riksväg 23/34. Där har Trafikverket lagt ner gummiduk i dikena längs med vägen för att samla ihop oljor och bensin vid trafikolycka. Gummiduken syns inte då den är övertäckt med jord och sand. Gummiduken går dessutom en bit under asfalten. Dessa diken med gummiduk leder sedan allt vatten till oljeavskiljare som töms på oljerester med jämna mellanrum. Anledningen till denna anordning är skyddet av vattentäkten som ligger på västra sidan om ån. Att då dränera eller hårdgöra marken där avvattningen från berget sker medför att vattnet kommer fortare ner till oljeavskiljarna och frågan är om de är dimensionerade för det vattenflödet.
3. Om den föreslagna dragningen av förbifart Kisa blir av kan det ändra på avrinningen av vattnet från Starberget så att den följer dikena längs tänkta vägsträckningen. Det förändrar dock inte skyddet av vattentäkten. Sträckningen av vägen medför också trafikbuller och även om motorerna blir elektrifierade så är däcksljudet och vindbruset det som dominerar redan idag. Detta medför att bostäder är olämpliga i närheten av den föreslagna sträckningen. Bostäder kan anläggas i sluttningen upp mot Bergdala men mobilmastens placering är då inte lämplig med tanke på solskymning och olycksrisk när folk vandrar i närheten av den. Vid vissa väderlekstyper bildas is på stag och mast som faller ner.
4. Tre till fyra rådjur får årligen sätt livet till då de vill till koloniområdet i Mjällerum mellan ån och järnvägen. De blir påkörda när de passerar över Riksväg 23/34 när de ska gå till bron som går över ån. Viltstängsel behövs både längs nuvarande vägsträckning och kommande förbifart Kisa.

Jag hoppas att mina åsikter inte ska stör er planing av översiktsplanen utan bara klargöra de förutsättningar som finns.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har gjort bedömningen att området är lämplig för utveckling av bostadsbebyggelse och ser flera möjligheter att skapa ett sammanhållande bostadsområde för Bergdala/Singelberget och Folkets Park. Om kommunen väljer att påbörja detaljplanearbete kommer markens lämplighet att prövas och utredningar som bedöms som nödvändiga tas fram först då.

Stycke 4 är en frågeställning som inte hanteras i översiktsplanen utan hanteras av Trafikverket.

6.36 Synpunktsförfattare 06

Jag heter [REDACTED] och är tillsammans med mina syskon delägare i gården [REDACTED] vid Opphem/Rimforsa. Jag har läst igenom underlaget för den uppdaterade översiktsplanen har några frågor kopplade till detta.

Vi har haft ett tidigare ärende om strandskyddsdispens med hänvisning till LIS på [REDACTED] vid sjön Ämmern, SBN 2018-693. Vi fick i det fallet godkänd dispens

från Kinda kommun, men avslogs senare av Länsstyrelsen och vidare instanser. [REDACTED] har hela historiken i detta ärende. Vår önskan är naturligtvis att denna uppdatering skulle kunna leda till att det på sikt öppnas upp för en möjlighet att få en strandskyddsdispens enligt vår tidigare ansökan.

Frågor:

1. Kommer dokumentet enligt "LIS rapport underlag" att ersätta tidigare LIS områden antagande handling 2014, Tematiskt tillägg till översiktsplanen?

2. I dokumentet LIS rapport underlag finns nu vad jag uppfattar två områden som berör [REDACTED] vid Ämmern

3. Ämmern (Opphem)

Ämmern-Oppeby syd och väst om Opphems by består av åkermark med åkerholmar och en del ekar. Här finns också betesmarker. Området öster om Opphem består mest av betesmark med inslag av lövträd. Här finns viss befintlig bebyggelse. Det är både permanentbostäder och fritidshus. På strandsträckan finns en bergbrant med rik granskog som klassas som högt naturvärde. Ämmern som har förbindelse med Kinda kanals sjösystem via Schedevi kanal har betydelse för det rörliga friluftslivet. Förekomst av fornlämningar finns i området. Området

---

ligger några km från Rimforsa samhälle. Här finns järnväg och Rv 34/23 med goda allmänna kommunikationer. Områdena väster om Opphems by berör det yttre skyddsområdet för vattentäkt. En hög skyddsnivå krävs vid nybyggnation när det gäller avlopp/krav på anslutning till kommunalt VA när verksamhetsområde inrättas. Opphem är ett attraktivt område med ett etablerat permanentboende som kan växa ytterligare.

Kort beskrivning: Opphem är ett attraktivt område med ett etablerat permanentboende som kan växa ytterligare.

Typ av område: Bostadsutveckling

Denna text är vad jag erfar tagen från det tidigare tematiska tillägget och den vi åberopade i vår ansökan. Not: Den innehåller ett mindre fel i första meningen Oppeby=Opphem?

33. Ämmern (Opphem)

Området öster om Opphem består mest av betesmark med inslag av lövskog. Här finns befintligt bebyggelse. Det är både permanentbostäder och fritidshus. Ämmern som har förbindelse med Kinda kanals sjösystem vid Schedevi kanal har betydelse för det rörliga friluftslivet. Området ligger några kilometer ifrån Rimforsa samhälle. Där finns järnväg och riksväg 23/34 med goda allmänna kommunikationer. En hög skyddsnivå på avloppsrening krävs vid nybyggnation. Möjligheter finns för utveckling av befintlig lantbruksverksamhet och besöksnäring. Opphem är ett attraktivt område med närhet till natur och vatten som är etablerat med permanentboende som kan växa ytterligare.

Kort beskrivning: Möjligheter finns för utveckling av befintlig lantbruksverksamhet och besöksnäring.

Typ av område: Verksamhetsutveckling

Detta nya område har lagts till vilket gläder oss, jag erfar att detta till stor del refererar till vår ansökan. Typ av område här är dock endast verksamhetsutveckling, detta riskerar att bli en stor begränsning framöver då en förutsättning för verksamhetsutvecklingen, och enligt vår tidigare ansökan, samtidigt kräver en bostadsutveckling på platsen.

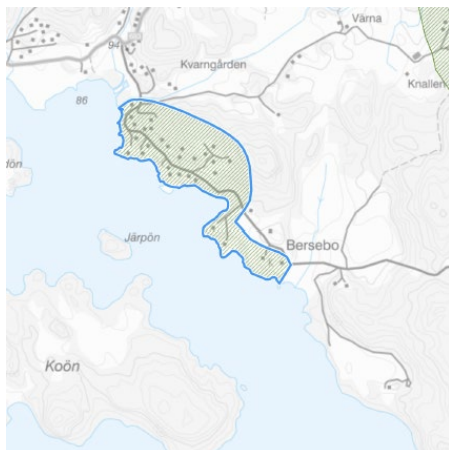
Önskemål för att kunna dra nytta av detta område att typ av verksamhet även omfattar bostadsutveckling.

3. Kommer dessa områden att som tidigare kompletteras med detaljerade kartor som pekar ut LIS området?

4. I strandskyddsutredningen finns vissa diskussioner kring hur lämpliga sk landsbygdsområden skall kunna identifieras i kommande lagstiftning. Min bedömning är att det underlag ni nu tar fram i LIS-rapport underlag sannolikt skulle kunna tillämpas initialt vid en uppdaterad lagstiftning. Om detta är fallet är vi mycket angelägna att dessa områden får en så korrekt beskrivning som möjligt även om det enligt nuvarande LIS regler (eg. anslutning till befintlig bebyggelse) inte skulle förändra utfallet i vår tidigare ansökan.

Jag ser gärna att ni återkopplar i dessa frågor, finns tillgänglig för dialog om det finns möjlighet till det. Vår erfarenhet i vårt tidigare ärende är att kommunens översiktsplan väger mycket tungt vid ansökning om strandskyddsdispens och att det är av stor vikt att den har tydliga formuleringar.

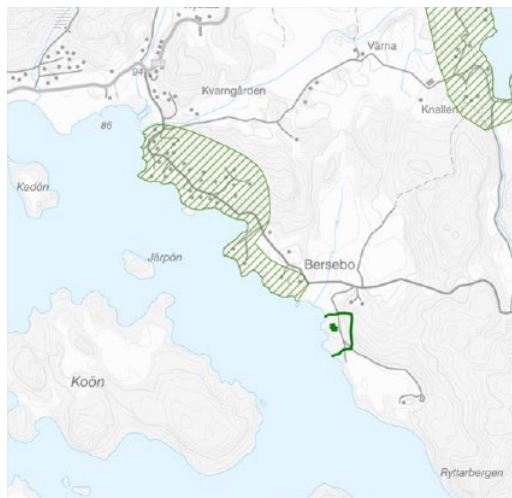
Tack för svar, den kartbilden hade jag inte hittat. Jag hittar denna karta, som jag tolkar detta är det område 3 enligt beskrivningen.

Vad är då område 33 enligt beskrivningen? Jag ser inget område som stämmer överens med det på kartan?

Det område som vi önskar omfattas av LIS är den tidigare sökta platsen inritad på kartan nedan. Här önskar vi då att LIS omfattar i första hand bostadsutveckling. Vår möjlighet att bygga ett nytt bostadshus inom det område på [REDACTED] som är markerat för område 3 ovan är i praktiken mycket begränsade så det ger en mycket stor påverkan vid den nuvarande mangårdsbyggnaden med ursprung från 1700-

talet. Den plats på gården som bäst lämpar sig för en nybyggnation ligger inom det markerade området nedan.

Kriterierna som ni ställt upp i samrådsdokumentet är uppfyllda även på den platsen, underlag för detta finns i dokumentation från vår tidigare ansökan och platsbesök har genomförts.

- Området har liten eller ingen betydelse för strandskyddets syfte.
- Urvalet ska i första hand ske inom områden som inte omfattas av riksintressena för naturvård och kulturmiljövård.
- Urvalet ska i första hand ske inom områden som inte omfattas av dokumenterade naturvärden.
- Hänsyn ska tas till om området eller platsen redan är exploaterad och hur bebyggelsestrycket kan förväntas öka eller minska. I ett långsiktigt perspektiv får inte strandskyddets syften urholkas på grund av åtgärderna.
- Mark- och vattenområden där det finns risk för översvämningar eller mark med dålig stabilitet ska undvikas.
- Området har tillgång eller närhet till befintlig infrastruktur såsom vägar, järnväg, VA-system, el, tele, lokaltrafik etc.
- Området tillhör inte ett storstadsområde, länscentra, eller tätort med liten tillgång till orörda stränder.
- Inga öar eller mindre uddar bör helt tas i anspråk för tomtplats.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Yttrandet har noterats.

Fråga 1: Ja, de i översiktsplanen utpekade LIS-områdena kommer att ersätta nu gällande tematiskt tillägg avseende LIS-områden.

Fråga 2: Beteckningarna i kartan för de olika områdena för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) stämde inte överens med numreringarna i dokumentet "*Beskrivning av de utpekade LIS-områdena*" som utgjorde en bilaga till Samrådsversionen av översiktsplanen.

I dokumentet "*Beskrivning av de utpekade LIS-områdena*" numreras de olika områdena enligt 1, 2, 3 och så vidare medan i kartan ges de beteckningar enligt LIS1, LIS2, LIS3 och så vidare. I samrådsversionen gick det inte att utläsa i dokumentet vilket område som hängde ihop med vilken beskrivning. I granskningsversionen av översiktsplanen har dokumentet uppdaterats så att det stämmer överens med beteckningarna i kartan.

I fallet med område 3 och 33 har dessa i sin tur också blandats ihop sett till såväl beskrivning som typ av område. I granskningsversionen av översiktsplanen har detta justerats och rätt information står under rätt område.

Fråga 3: Ja, LIS-områdena kommer att redovisas på karta. Sökvägen till kartan kommer att vara: <https://karta.itsam.se/kinda/oversiktsplan/samrad/> Om man går in på länken ovan, klickar "Markanvändning" och därunder väljer "2.7 Utveckling i strandnära läge (LIS)" får man upp en karta med de utpekade områdena.

Fråga 4: Kommunen har dock upptäckt att numreringen i det dokument du beskriver och numreringen i kartan inte stämmer överens. Detta gör det ottydligt och vi kommer att se över detta. Kartan för LIS-områdena justeras så att den redovisar samtliga beskrivna LIS-områden.

6.37 Synpunktsförfattare 07

Jag tänker att det är önskvärt att inte bygga just på Rimforsa torg utanför att istället skapa en inbjudande plats med fontän och samtidigt bevara ett 10-tal parkeringar. Jag tror att Rimforsa tjänar på ett mer inbjudande centrum.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen håller på med ett arbete kring ett planprogram för torget där olika alternativa utformningar undersöks. Planprogrammet har varit ute på samråd under våren 2023.

I översiktsplanen redovisar kommunen viljeinriktningen för torget enligt följande: "Utveckla Rimforsa torg för ett estetiskt lyft av centrala Rimforsa och en stärkt mötesplats för invånare"

6.38 Synpunktsförfattare 08

Jag är positiv till översiktsplanen för min mark ang. framtida bostadsbyggande. Men jag motsätter mig att lägga den tänkta förbifarten över fastighetens sommarbetesshagar som har restaurerats och har stora naturvärden. Förbifarten

skulle även omöjliggöra nybyggnation som det är tänkt då det skulle störa med trafikbuller och avgaser m.m. Förbifarten skulle också dela min fastighet på mitten vilket försvårar skogsbruket och begränsa ridvägarna för hästnäringen, och om sommarbetena försvinner så går det troligen inte att bedriva någon hästverksamhet på fastigheten. Så jag föredrar att förbifarten flyttas österut till andra sidan bergstoppen så att den blir en naturlig bullervall mot väster och Kisa. Om Kisa kommun vill ha attraktiva framtida tomter med en fantastisk utsikt över Kisasjön och Kisa så måste kommunen tänka om ang. dragningen av förbifarten annars har man nog stängt dörren till nybyggnation och får istället avflyttning av befintliga boenden. Kisa kommun har ju för avsikt/vision att växa betydligt framöver då ska inte en översiktsplan som ska gälla 20-100 år framåt redan nu begränsa möjligheterna till nya fantastiska tomter.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Ny dragning av riksväg 23/24 genom Kisa har diskuterats under många år och området som pekats ut är fortsatt aktuellt, men det är först när finansieringen är klar och upprättande av vägplan som den slutgiltiga dragningen fastställs. I översiktsplanen pekar kommunen ut dragningen på en övergripande nivå.

6.39 Synpunktsförfattare 09

1.) Finner nästan inget som tar upp beredskap vid kriser. Det nämns om översvämningsrisker, men var tar Översiktsplanen upp exempelvis beredskap för stormkatastrofer, krig, avspärningar (landet Sverige) och extrem flyktingvåg? Borde inte planen uppvisa platser där olika förråd anvisas? Borde inte planen uppvisa möjliga platser där snabbuppsatta boplatser, exempelvis baracker/tält, kan iordningställas? Borde inte planen uppvisa några "offentliga" skyddsrum-platser, exempelvis insprängda i berg?

2.) Karta 72.1 Kisa utvecklingsområden" visar ett område som benämns KBU3, beläget norr om Starberget. Borde inte där läggas till en förklarande text med ordalydelsen: "Anpassning för ny dragning av riksväg 23/34". Motsvarande text finns för KBU4, KBU19 och KBU21.

3.) I Översiktsplanen nämns att Kinda kommun ska verka för en s.k. "2+1-väg" mot Vimmerby. Här borde kommunen markera en vilja att en sådan väg skall ha större bredd än den (snål-)variant som byggts mellan Kisa och Linköping. Framkomligheten för ambulans och räddningstjänst kan i vissa fall försvåras av en smalare vägbredd.

4.) Allvarligt, är det verkligen tänkt att området benämnt KBU5 ska "kunna omvandlas till primärt bostäder"? Hur har kommunens planerare resonerat i detta fallet?

5.) Gällande Horn, borde inte Översiktsplanen skriva in att det är kommunens vilja att de två vattenkraftverken ska kunna försättas i s.k. "ödrift", d.v.s. kunna förse Horn och dess närområde medel vid kriser. Stångågården (med kök!), skolan, ICA-butiken och vattenförsörjning m.m skulle då kunna fungera mer eller mindre ostört.

2.15 Teknisk försörjning

Den tekniska försörjningen är en förutsättning för att samhället ska kunna fungera på ett bra sätt, genom att tillgodose kommuninvånarnas behov av tekniska tjänster som samtidigt minskar människans miljöpåverkan. Det är viktigt att den tekniska försörjningen är både effektiv och robust, det vill säga att den är trygg även vid kriser och plötsliga händelser. Idag är det en självklarhet, hos både invånare och företag, att det finns el i kontakterna, vatten i kranarna och värme i elementen. Men även en stabil internetuppkoppling är sådant som vi i dagens samhälle har behov av.

2.16 Förnybar energi

Förbränning av fossila bränslen, till exempel bensin och olja, bidrar till klimatförändringarna och ger utsläpp av försurande och övergödande ämnen. Kommunens ambition är att minska användandet av fossila bränslen och istället öka andelen förnybar energi. Energi används varje dag på många olika sätt, exempelvis till uppvärmning av bostäder, belysning och elektriska produkter, transporter, industrier och matproduktion. Fossila bränslen, med oljan i spetsen, täcker en stor del av vårt energibehov, inte minst inom transportsektorn. Oljan är en ändlig resurs och andra bränslen måste på sikt ersätta denna. Det är angeläget att energianvändningen effektiviseras i så stor utsträckning som möjligt för att beakta och minska miljö-, hälso- och klimatpåverkan och för att minska energiåtgången.

För att skapa ett hållbart samhälle är det viktigt att öka andelen förnybar energi. För att uppnå detta är det därför viktigt att energifrågor blir belysta i all utveckling och att kommunen är positiv till att främja innovativa projekt och nya idéer.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Översiktsplanen redovisar vägledande om mark- och vattenanvändningen men pekar inte ut exakta platser för krishantering.

Stycke 2: Kinda kommun håller förnärvarande på med ett arbete kring ett planprogram för området och anpassningar sker efter markreservat för ny dragning av riksväg 23/24.

Stycke 4: Kommunen ser det ur ett stadsutvecklingsperspektiv.

Stycke 2.15 I översiktsplanen under rubriken teknisk försörjning, har behovet av robusta tekniska lösningar redovisats.

Övriga synpunkter hanteras inte i översiktsplanen enligt plan- och bygglagen.

6.40 Synpunktsförfattare 10

Om man bygger ett nytt seniorbygge/äldreboende så önskar jag att man lägger det på plan mark nära centrum. Det är inte meningen att man likt Västerliden och Bergdala som boende ska behöva vara isolerad till enbart tomten runt byggnaden. Som äldre vill många delta i samhället på olika sätt! Även komma ut för att handla

livsmedel och annat. Det blir långa dagar av att bara sitta inne! Varken personal eller anhöriga mäktar med att följa med en rullstolsburen människa uppför branta backar!!!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har i översiktsplanen skrivit följande under rubriken omsorg, vård och utbildning: "Vård- och omsorgsverksamhet samt målgruppsanpassade bostäder bör lokaliseras i närheten av annan samhällsservice med tillgänglighet till gång, cykel- och kollektivtrafik."

I översiktsplanen görs avvägning mellan olika intressen och i samband med bygglovsprövning beaktas tillgänglighetsfrågorna utifrån Boverkets byggregler, som ska uppfyllas vid ett godkänt bygglov.

6.41 Synpunktsförfattare 11

På kartan angående ÖP har vi konstaterat att en väg är tänkt att byggas genom vår skog för att avlasta tung trafik från Ulrikavägen till Rimforsa. En sådan väg kommer iså fall att avsevärt försvåra för vårt skogsbruk. Det kommer att bli betydligt svårare med uppläggningsplatser samt förflyttning av skogsmaskiner m.m.

Skogen har dessutom funnits i vår släkt sedan sent 1700-tal. Nu är 6:e generationen på väg att ta över fastigheten. Skogen har alltid brukats för att få en inkomst, men också av försiktighet för ett framtida bruk och av vördnad för tidigare generationers arbete och hur de brukat skogen

Det kommer ju även att påverka friluftslivet som dock har tilltagit en del de sista åren. Skogsägare har av skogsstyrelsen och naturvårdsverket fått uppmaning att vid bl.a skogsavverkning ta stor hänsyn till fåglar och annat djurliv och särskilt ta i beaktande fåglar som kan vara sällsynta och därmed rödlistade. En väg genom skogen skulle definitivt försvåra det och tar man verkligen hänsyn till det om man ska bygga den här vägen som kommunen föreslagit??

Enligt vår uppfattning är denna väg helt onödig att bygga för att avlasta för tung trafik på Ulrikavägen. Vi har bott nära Ulrikavägen i 65 år och aldrig upplevt den tunga trafiken som några problem då det endast före kommer timmertransporter vid tillfällen när avverkning sker. För övrigt en och annan paketbil eller traktor annars är det enbart personbilstrafik som ska till Rimforsa. Så vår undran är: Hur ska man få trafiken att svänga söderut då de flesta ska vidare norrut (Linköping) ?? Det blir ju en omväg på flera km då flesta ska till Rimforsa eller vidare norrut.

Däremot har vi sett ett avsevärt ökat trafiktryck ut på Ulrikavägen från områdena Västerliden och Västerberget. Så varför inte sätta upp en bom, som tidigare fanns, vid gränsen Västerliden och Björkliden. Då skulle ju trafiken delas upp åt två håll och trycket på Ulrikavägen skulle minska till förmån för den bebyggelse som nu är tänkt (Lidéns mark)

Om nu denna väg ska byggas och mynna ut i en rondell på rv 23/34, så verkar det alldeles för nära rondellen i Rimforsa, då det endast är 1.5 km emellan. Dessutom ska tydligen vägen fortsätta till Gamla Kalmarvägen och därmed ska det byggas en planfri järnvägsövergång. Vad kostar det??? Däremot är vårt förslag att flytta rondellen till infarten vid Krågedal, men vägsträckan till Gamla Kalmarvägen får gå norr eller söder om Krågedals gårdscentrum. Med detta förslag skulle förmodligen trafiken till och från Storgården med dess villaområde, Krågedal och Murgröneberget fångas upp då de kommer ut på 23/34 direkt.

Men den STORA vinsten ligger i att inte behöva bygga en dyr järnvägsbro!! De pengar som sparas genom att slopa vägen, som skulle gå genom vår skog och att inte behöva bygga järnvägsbron skulle istället med fördel kunna användas för att få till ett kraftfullt VA- system genom Kinda kanal för att då kunna titta österut för byggnation. För att bevara centrumet i Rimforsa är det hög tid att få till bebyggelse både norr och österut. Samhället har ju de senaste 50 åren i huvudsak byggts ut västerut med Västerliden, Västerberget, Björkliden och nu ett nytt område på gång. På senare tid även söderut med områden som Stöveln och Rimforsa strand.

Slutligen, vår ambition är att INTE släppa ifrån oss någon mark för varken bostads eller vägbygge. Inte nu och inte heller i framtiden!!

Om detta inte går att lösa i samförstånd, så får vi inleda fas två.

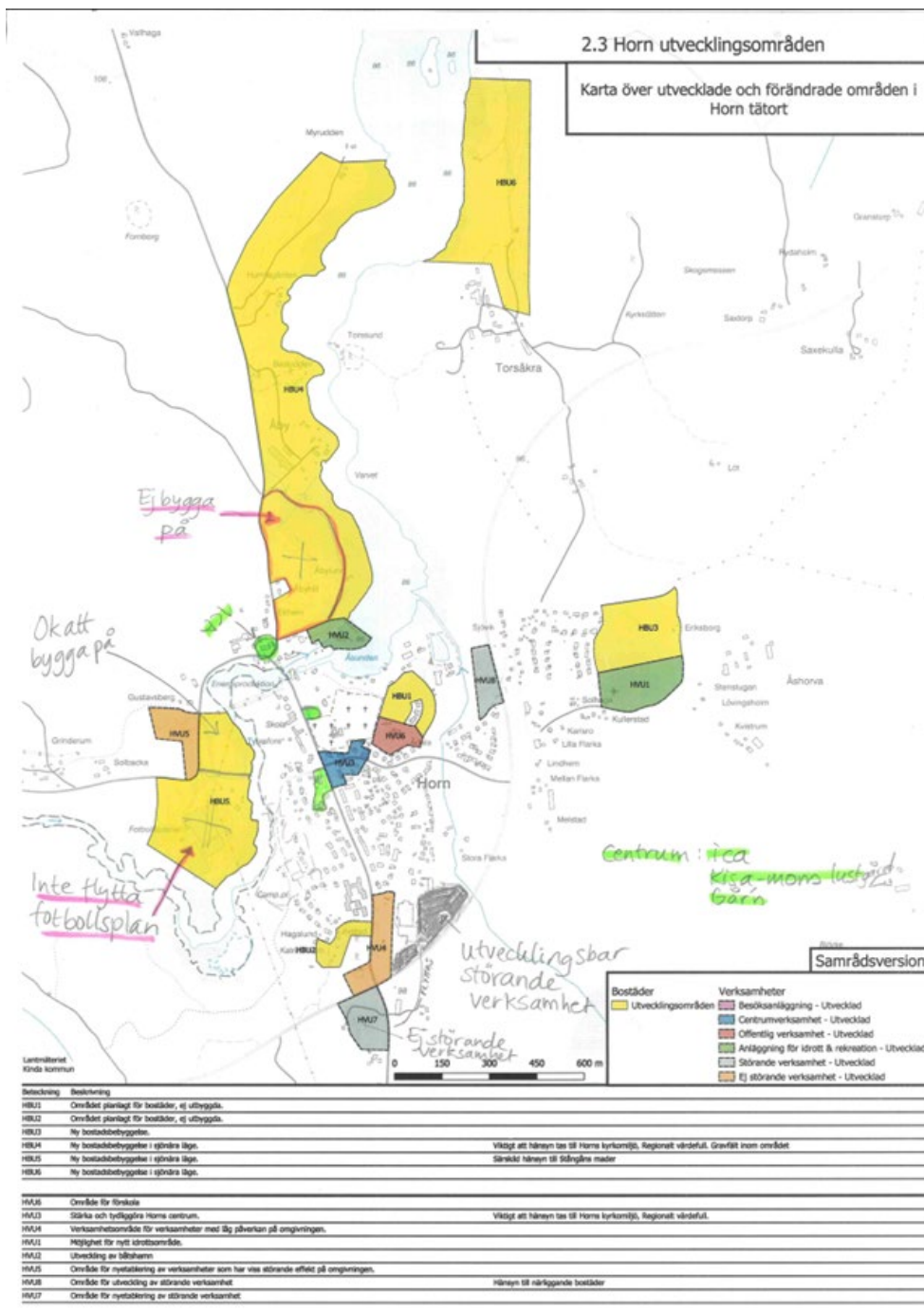
Kommentar

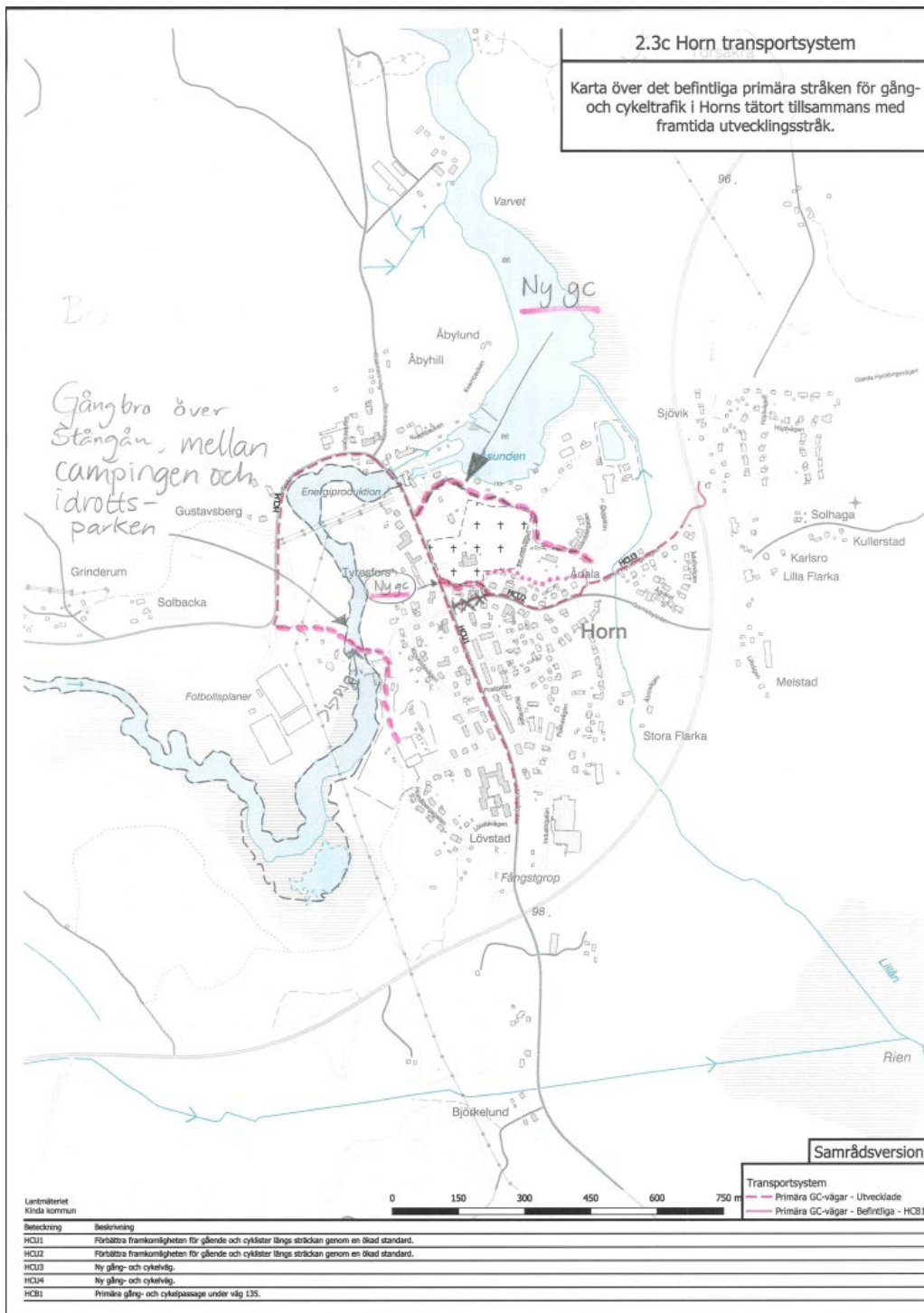
Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Den enskildes rätt över sin fastighet är fortsatt stark.

I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort samt har område RBU8 justerats och den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

RVU2 har i granskningsversionen av översiktsplanen bytt namn till RTU2. Området är oförändrat då kommunen bedömer den som fortsatt lämplig att peka ut tillsammans med RTU3.

6.42 Synpunktsförfattare 12

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har områden som pekats ut i Horn justerats. Området i den norra delen har justerats utifrån bland annat översvämningsriskerna. Området vid fotbollsplanen har tagits bort och ett område för "ej störande verksamhet" har lagts till i den södra delen av Horn.

6.43 Synpunktsförfattare 13

Jag är ägare till gården [REDACTED] som ligger nära Horns samhälle. Har varit med på två möten om planen för Horn. Bra möten med intressant information och många bra förslag men är mycket tveksam till två av förslagen som drabbar [REDACTED]. Det första förslaget att bygga bostäder på den fina jordbruksmarken nära hamnen och in mot gården. Det andra förslaget att ta bort idrottsplatsen och det fina området runt dansbanan är jag också emot. Tack för att jag fått informera om hur jag ser på förslaget till översiktsplan.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversion av översiktsplan har områden som pekats ut i Horn justerats. Området som pekats ut i den norra delen har justerats utifrån bland annat översvämningsriskerna och området vid fotbollsplanen har tagits bort.

6.44 Synpunktsförfattare 14

Det är dags för ett nytt medborgarmöte i Rimforsa - och ett fysiskt möte nu när pandemin är över.

Det är mycket på gång i Rimforsa; ny förskola, ombyggnad/utbyggnad av skolan, nya hyreshus och bostadsområden, förändrat torg mm. Medborgarträffarna i Rimforsa har alltid varit välbesökta och många yttrar sig och ställer frågor. Kloka politiker tar chansen att informera samt lyssna på invånarnas tankar och förslag. Ni politiker faktiskt valda för att representera invånarna i kommunen.

Själv vill jag lyfta frågan om torget. Samhället behöver en ansiktslyftning och bli mer välkomnande. Far man förbi Rimforsa på 34:an ser man silobyggnader, industrilokaler, ett motell med en stor grusparkering mm, och det känns knappast intressant. Åker man över järnvägsbron kommer man till en t-korsning och tittar rakt in gaveln på ett hyreshus. Men sedan finns torget m charmiga miljön Gästis. Gör om torget till en inbjudande, vacker samlingsplats med planteringar, trevliga sittplatser och möjlighet till torghandel och uppträdanden. Torget är vår enda naturliga samlingsplats centralt i Rimforsa. Bygg absolut inte igen det! Lägg ner eventuella planer på ett hyreshus som skulle skymma sikten ännu mer och vi skulle förlora möjligheten till en trevlig, öppen mötesplats.

Viljeinriktningar: (bilder)

Estetiskt lyft.

Tätortsentréer mer inbjudande.

Hänsyn till byggnader & miljöer av kulturhistoriskt värde.

Integrera mer grönstruktur i bebyggelsen

Kommentar

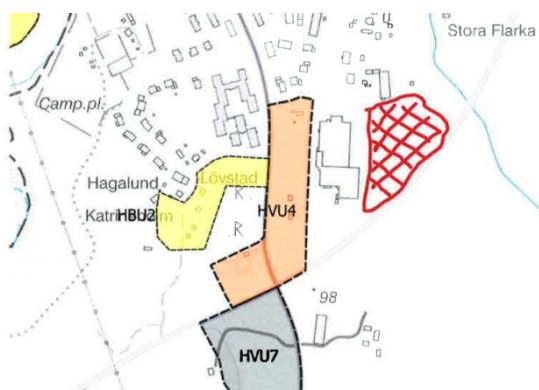
Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen håller på med ett arbete kring ett planprogram för torget där olika alternativa utformningar undersöks. Planprogrammet har varit ute på samråd under våren 2023.

I översiktsplanen redovisar kommunen viljeinriktningen för torget enligt följande: "Utveckla Rimforsa torg för ett estetiskt lyft av centrala Rimforsa och en stärkt mötesplats för invånare".

6.45 Synpunktsförfattare 15**Bakgrund**

I industrifastigheter på Industrigatan i Horn bedrivs idag verksamhet av bl.a. Expose Interiör AB och Rimaster Cab & Mechanics AB. De två fastigheter som idag finns, ägs av [REDACTED]

För att möta framtida behov av expansion hos bolagen är vår samlade bedömning av föreslagen utökning av mark för att bedriva verksamhet inte möter existerande bolags framtida utvecklingsplaner och riskerar att omöjliggöra framtida utveckling och expansion gynnsam för bolagen, Horn och Kinda kommun. Ytterligare markområde för verksamheter i anslutning till dessa fastigheter krävs.

Angivet nytt markområde HVU7 på andra sidan huvudvägen i korsningen utgör inte en möjlig etablering för utökning av befintliga verksamheter då detta skulle innebära att verksamheterna skulle bedrivas på två olika platser med tillhörande logistikproblem. Vi anser att HVU7 är ett bra nytt verksamhetsområde för nyetableringar av nya verksamheter. HVU4 nyttjas idag av befintliga verksamheter för parkering mm.

Förslag

För att säkra den framtida utvecklingen av bolagens verksamheter behöver översiktsplan för Kinda kommun kompletteras och omarbetas så att mark för verksamhet i anslutning till befintliga verksamheter i Horn på Industrigatan kan utökas.

Vi föreslår att följande förändringar skall göras i översiktsplanen:
Markerat markområde tas med i översiktsplanen för att möjliggöra utökning av befintliga och nya verksamheter.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversion av översiktsplan har område HVU4 utökats.

6.46 Synpunktsförfattare 16

Synpunkter på kartor.

Trafik.

Vid lila markering på kartan. Bron över Stångån uppstår allt som oftast problem. Detta beroende på att ingen gång-cykel-bana finns, bron är relativt smal, trafiken tidvis intensiv. Dessutom är det många som går till affären, både barn och vuxna. Skulle två lastbilar mötas på bron finns ingen plats för gående. Risken är stor att en olycka sker.

Förslag A. En gång-cykelbro hängs på den befintliga bronns sida. Och rejäla övergångsställen målas vid ICA-affären

Förslag B. Att hastigheten sänks till 30 km över bron och vidare på Bruksvägen och Kisamors väg förbi ICA.

Rödmarkerad cykel-gångväg. Borde inte sluta vid Gamla Hycklingevägen 13 utan minst fortsätta till Sjövik eller ännu hellre till Saxtorps gamla skola.

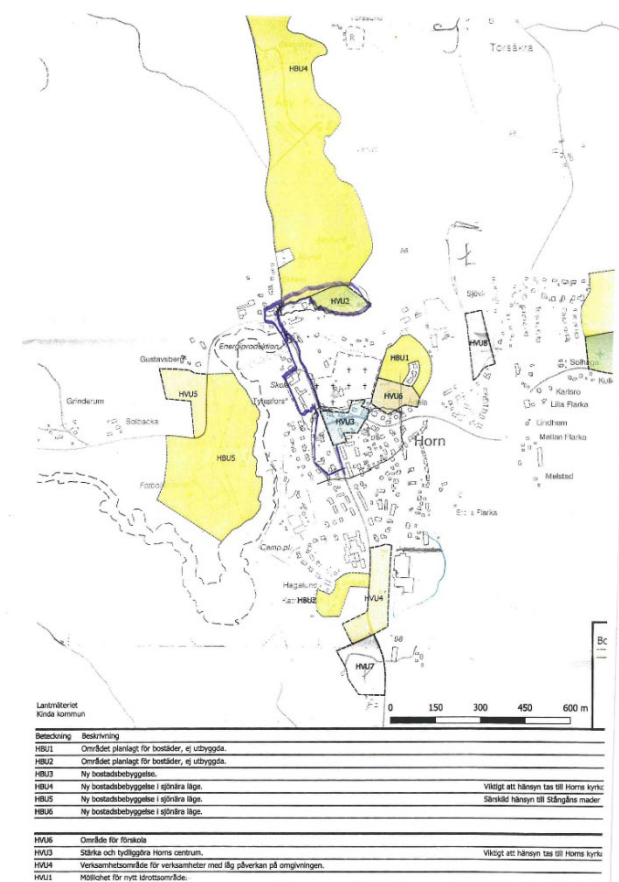
Centrum. Blåmarkerat på kartan.

Dess utbredning visar det gamla centrum. På den tiden fanns flera affärer där.

Ett nuvarande centrum med mycket folk i rörelse är ju ICA-affären och sommartid hamnen.

Förslag. Låt centrum markering innefatta Pingstkyrkan, Gård (?), brandstationen, skolan, ICA-Nära och hamnen. Se markering på bifogad karta.

Idrottsområde: Att placera detta på högsta punkten i samhället verkar ogenomtänkt. Platsen som markerats verkar alldeles för liten. Tillfartsvägarna är för trånga. Enligt min syn helt fel.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Trafik: Önskade åtgärder A respektive B är en fråga för Trafikverket som är huvudman för aktuell vägsträcka. Däremot har kommunen i översiktsplanen föreslagit en utveckling av gång- och cykelväg över Åsunden som binder samman Strömvägen med Kvarnbacken.

Idrottsområde: Område HBU5 och HVU1 har utgått och ersätts med HBU3 som har utökats söderut.

6.47 Synpunktsförfattare 17

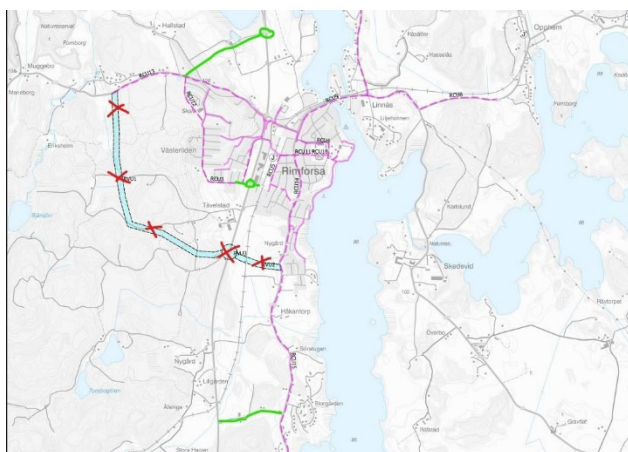
1. Kul att kommunen vill utveckla samhället Rimforsa, vi tror det är positivt för invånarna samt kommunen i sin helhet. Vi tror på att torget behöver få sig ett upplyft och att området nedanför samt runtomkring silon behöver tas hand om. Det är mycket yta som idag är oeffektivt och används inte på ett optimalt sätt (framför allt området runt silon – finns inte möjlighet att utveckla den fastigheten och angränsande fastigheter till något mer presentabelt?).
2. Vi finner att idén med en ny småbåtshamn är bra! Sjöarna är Rimforsas trumfkort och vi tror att flertalet som flyttar till Rimforsa vill kunna ha möjligheten att ha en båt. Dessutom skulle det vara en fin entré till Rimforsa norrifrån och även möjlighet till lek och bad för personer som besöker Rimforsa om sommaren.
3. Tävelstad Gård är vårt hem och är en gård vi byggt, utvecklat och investerat mycket i de senaste 22 åren. Detta har bland annat mynnat ut i att det är en vacker entré till Rimforsa söderifrån. Vi vill här med uttrycka vårt stora missnöje med vägen som är tänkt att knytas ihop med Västerliden ut till riksvägen. Vägen skulle förstöra naturen, skada djurlivet men också föreningslivet i allt från orientering, skidspår och hästverksamhet. Dessutom skulle det förstöra många viktiga faktorer på Tävelstad Gård så som minskad säkerhet, minskad trygghet samt att gårdens natur-, skog- och jordbruksmark skulle orsakas stor skada. Vi ställer oss högst emot denna idé och finner den totalt orimlig.

Förslag:

Skapa en rondell vid industrirakan innan den redan befintliga rondellen, denna kan knyta samman direkt till Västerliden och ner mot industriområdet.

Ytterligare ett förslag kan vara att utveckla redan befintlig väg mot Ulrika, bredda vägen och anlägga en ordentlig gång- och cykelbana. Det finns även en väg (se bifogad fil) från Hackel och upp mot Ulrikavägen – utveckla den? Framför allt om en tilltänkt småbåtshamn finns med i planen är det väl en bra möjlighet till att förbättra infrastrukturen där? Dessutom, Rimforsa är en pendlings-ort till Linköping, är det inte mer logiskt att utveckla vägen norrut vid Hackel än att dra en väg genom hela skogen? Vilka skulle ens vilja nyttja den?

Vi ställer oss emot och är högst tveklaktiga även när det gäller en ny väg som ska knyta ihop med Kalmarvägen. Varför utvecklar man inte redan befintliga vägar än att bygga nytt och då på perfekt jordbruksmark som används till foder och strö till hästar och kor? Den ekvationen för oss går inte ihop.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kommunen håller på med ett arbete kring ett planprogram för torget där olika alternativa utformningar undersöks. Planprogrammet har varit ute på samråd under våren 2023.

I översiktsplanen redovisar kommunen viljeinriktningen för torget enligt följande: "Utveckla Rimforsa torg för ett estetiskt lyft av centrala Rimforsa och en stärkt mötesplats för invånare".

Kommunen för dialog med Trafikverket om förändringar och eventuell omlokalisering av väg.

RVU1 och RVU3 har i granskningsversion av översiktsplanen tagits bort och RVU2 är oförändrat.

I övrigt föranleder yttrandet inte några ändringar av översiktsplanen.

6.48 Synpunktsförfattare 18

Jag äger i dag fastigheten Håkantorps 1:44 vars mark sträcker sig utmed Åsundens strand.

Jag äger även en gård i Brommhult där jag hyser får och nötboskap under vintern.

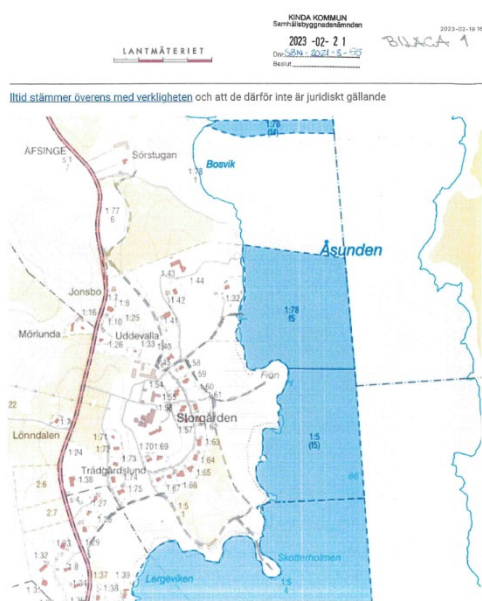
Jag har nyligen köpt ytterligare mark som gränsar till Åsunden där även fiskevatten i Åsunden ingår. Fastigheterna, del av [REDACTED] samt del av [REDACTED]. Jag tillträder dessa fastigheter så snart fastighetsbildningen är klar.

Tanken med detta förvärv är att exploatera och sälja tomter i området runt Storgården samt att kunna nyttja marken närmast sjön för beten och odling för min agrara verksamhet. Detta gör jag även för att kunna behålla ett öppet landskap ut mot sjön.

Mina planer för området närmast sjön är att kunna utöka mina agrara verksamheter. Odlas och betas områdena närmast sjön samt starta en fiskeverksamhet. Det fanns tidigare fiskare i sjön och Storgården är känd för sin gäddpaté.

För att få balans i min betesdrift och samtidigt kunna hålla det strandnära landskapet öppet för allmänheten önskar jag att man anpassar de tänkta strövområdena så att betesmarkerna kan hållas avskilda från strövområdena.

För att kunna driva min planerade verksamhet önskar jag att det tänkta gångstråket i området flyttas lite längre upp och tangerar tomterna nedanför Storgården samt följer en delvis befintlig gångstig och åkerkanten.

Det är viktigt att skilja gångstråken från ytorna där får och framförallt nötboskap beta. Samtidigt anpassas betena så att man når befintliga badplatser och båtplatser samt udden vid Skotterholmen. Se bilaga 1.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar kommunens viljeinriktning hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Den enskildes rätt över sin fastighet är fortsatt stark och utformning av stigar och gångstråk hanteras inte i översiktsplanen.

6.49 Synpunktsförfattare 19

Jag ser i stort mycket positivt på översiktsplanen och vill speciellt trycka på möjligheterna att utveckla besöksnäringen i vår unika natur och, på flera sätt, strategiska läge. Denna ambition rimmar illa med att tillåta vindkraft söder om Horn/Hycklinge. Här finns en fantastisk, orörd natur som lämpar sig väl för vandring, cykling, ridning, camping, fiske mm och kanske snart glamping. Att här diskutera vindkraftens för och nackdelar leder ingenstans men odiskutabelt är att en vindkraftsetablering blir till mycket stor skada på naturen på såväl kort som långt sikt, med ljud och ljus och dessutom med enorma betongfundament som blir kvar för evigt. Låt oss istället satsa på solenergi. Vi har många hektar mark inom kommunen som lämpar sig väl för solparker. De syns bara lokalt och, efter att de tjänat ut, tas de lätt bort och ingen skada är skedd. (Dessutom kan arealer för solparker fortfarande vara betesmark eller tillåta brukande av jorden beroende på dess utformande.) Vi vet alla att turism och besöksnäring är viktiga framtidsbranscher, och för oss i Kinda en stor möjlighet med vårt geografiska läge och fantastiska, osedvanligt vackra och växlande natur. Visst går det åt rätt håll - se bara på det växande utbud som tillkommit senaste 10 åren. Se utbudet på www.kindaturism.se Låt oss inte bryta utvecklingen och ta bort vår alltmer unika position. Tillåt inte den omtvistade vindkraften med alla oöverskådliga konsekvenser den kan få på människa, djur och natur!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I förslag till ny översiktsplan finns ställningstagande gällande solenergi under rubriken *förnybar energi*.

Det finns ett nationellt mål om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi till år 2040. I Rapporten "Regionala utbyggnadsbehov och generationsväxling" (Energimyndigheten och Naturvårdsverket 2021) redovisas ett behov av vindkraftsutbyggnad i Östergötlands län på 119 verk.

6.50 Synpunktsförfattare 20

Jag protesterar å det bestämdaste mot den vindkraftspark som planeras i Horn/Hyckinge. Vindkraft är varken miljövänligt eller klimatsmart. Forskning visar att det är direkt skadligt för fåglar, insekter och fladdermöss. Vidare tar det minst 30 år att kompensera koldioxidutsläpp för att bli så kallat klimatneutralt. Det har också visat sig vara direkt skadligt för människor som bor i närheten. Det är dessutom ett fruktansvärt förfulande av naturen. Stoppa denna dårskap.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.51 Synpunktsförfattare 21

Området RBU13 är det som gränsar till vår fastighet och kommer att ha en direkt påverkan på vår närmiljö.

RBU13 är idag jordbruksmark som odlas, vilket vi ser som positivt och torde ligga i ett nationellt intresse för livsmedelsförsörjningen att det bevaras som sådant.

Skulle jordbruksverksamheten upphöra och av denna anledning omvandlas till en detaljplan för bostäder önskar vi att hänsyn tas till den nuvarande typen av tomter/bostäder så att det blir ett estetiskt homogent område med liknande tomtstorlekar, bygghöjd och avstånd till närliggande fastigheter, samt ge möjlighet för alla fastigheter att installera mark/bergvärmepumpar. Det vore bra om anslutningsvägen mellan vägen (Kalmarvägen-Dal/V Lund) till det eventuellt nya bostadsområdet även inkluderar tillfart till de befintliga fastigheterna och att vägens lutning minimeras för ökad framkomlighet vintertid och ger utrymme för servicefordon (snöplogar, sopbilar m.m.).

RCU7: Anläggning av cykel/gångväg vore mycket positivt. Den befintliga DAL vägen är smal och används redan flitigt för cykel och gångtrafik, dock förenat med fara då biltrafiken stundtals är tämligen intensiv. Denna väg är önskvärd redan nu, oavsett framtida bebyggelseplaner.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar kommunens viljeinriktning hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras.

Om det skulle bli aktuellt med en utveckling av området kommer en detaljplaneprocess att inledas och då kommer markens lämplighet prövas. Då prövas även ett eventuellt ianspråktagande av jordbruksmark.

Område RBU13 är oförändrat och om det skulle bli aktuellt med en utveckling av området kommer en detaljplaneprocess att inledas och markens lämplighet att prövas. Inom ramen för en planprocess kommer bland annat en prövning av ianspråktagande av jordbruksmark att ske.

Yttrandet föranleder ingen ändring av översiktsplanen.

6.52 Synpunktsförfattare 22**Yttrande 22 A****Synpunkter på Översiktsplan Kinda****Samrådsmöten for Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till**

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala omför alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget.

Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll medtexten tyck till om Översiktsplanen. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyntill utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 22 B

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

-En bro över Stångån från campingen till Idrottsplats sidan.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Rondell eller tunnel för bilar under RV 135.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t. ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.
- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Florn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Självt ser jag detta som ett "sump"område där påmlning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola afiär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t. ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för

fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balansinellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång -cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen plan på att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversion av översiktsplan har viljeinriktning kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversion av översiktsplan, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversion av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekad som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för

underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

6.53 Synpunktsförfattare 23

Yttrande 23 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen. Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan. I lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 23 B**Synpunkter på Översiktsplan Kinda**

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.
- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats. Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man-bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning. Bygg ett 55+ boende vid Stångågården. Förskolan utökas på befintlig plats.
- I underlaget för ÖPKinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn medtillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser vi detta som ett "sump"område där påmlning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖPKinda..
- Fotbollsplanen ska vara där den är i dagsläget Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖParbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva Flarka sidan. Omså ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.
- I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.
- Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark. Sjonära vy.
- Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar. Det är angeläget att badplatsen är tillgänglig att tas sig ner och upp behövs ses över.

- En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.
- Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.
- Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.
- Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.
- Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.
- I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.
- Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda.
- I Kisa bör torget utvecklastill ett trevligt bilfritt affärscentrum.
- Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.
- Det är därför viktigt med grundservicen på alla orterna såsom skola affär, bibliotek och bank. Förskola äldreboende. Kök i alla kommundelar Horn-Kisa-Rimforsa Viktigt vid beredskap.
- Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister. Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.
- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.
- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.
- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.
- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.
- Saknar gång- och cykelväg vid andra infarten till Horn mot Flarka. Man åker alltid under tunneln.

Kommentar

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut som utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av inanspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekad som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur

olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning. Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 23 C

Synpunkter Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t.ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv

vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i förvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t. ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen

genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i Översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras. Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.

- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar försvarsmakten.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t. ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig kraftiga habitatsförluster om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt **som ett synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.54 Synpunktsförfattare 24

Jag protesterar å det bestämdaste mot att man uppför vindkraftverk i Kinda kommun. De förstör naturen. De gör stor skada på fågellivet. De släpper ifrån sig stora mängder microplast. De utgör en hälsorisk med sitt oupphörliga ljus och ljud och elektriciteten de producerar är inte planerbar.

Kommentar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

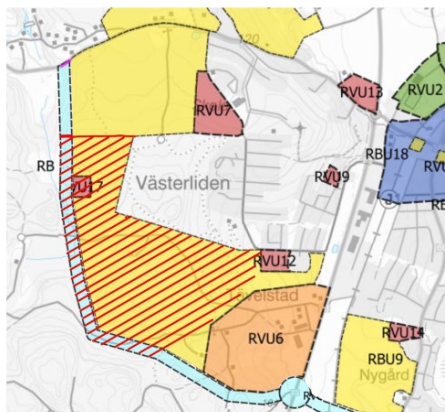
6.55 Synpunktsförfattare 25

Jag flyttade till Rimforsa för ca 20 år sedan efter en tid med husletande. Vad som var avgörande för att flytta till Rimforsa var närheten till vacker natur. Det är också anledningen till att jag bor kvar här och alltid rekommenderat andra att också flytta hit.

Jag bor ett stenkast från skogen. När barnen växte upp kunde vi gå direkt ut i skogen för små utflykter som blev längre och längre i takt med att barnen blev äldre.

För ca 15 år sedan gick jag en nybörjarkurs i orientering. Med karta i handen lärde jag mig att orientera längs stigar jag redan hittade. Nu är jag ledare och lär nya barn glädjen av att hitta nya stigar, stenar och branter med hjälp av karta och kompass.

Med det nuvarande förslaget till översiktsplan försvinner dessa naturvärden som

gör Rimforsa unikt. Att direkt från klubbstugan med elljusspår och stora stigar kunna komma ut till mindre och mindre stigar ut i naturen. Det här blir förstört om hela elljusspåret blir omringat av bostäder och en ringled. Varje vecka när jag sätter ut kontroller till veckans orienteringsträning möter jag folk ute i skogen. Några promenerar med hunden, andra är ute och springer, någon letar svamp. Det här är i ett område som är markerat som nya bostäder i förslaget. Jag undrar hur det är tänkt att Björkfors GOLF och Friluftsförbundet ska kunna

fortsätta med sin verksamhet om bygget av ringled samt bostäder runt elljusspåret blir av.

Mitt förslag är att bygga bostäder norr om elljusspåret mot Ulrikavägen men skipa ringleden och behåll en öppning i skogen så att vi även fortsättningsvis kan motionera, ta med våra barn ut i skogen och bedriva föreningsverksamhet utan att passera bostäder och en bilväg mitt i skogen. En bilväg som gör att föräldrar kanske inte vågar låta sina barn leka och träna i skogen.

Mitt förslag är att spara skogen som är markerad med röda ränder och inte bygga ringleden.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har område RBU8 justerats och den södra delen av området har tagits bort.

6.56 Synpunktsförfattare 26

Vid mötet i Höganlid kom jag fram till att tre frågor är viktiga för mej när det gäller Horn. Ingen bebyggelse på åkermark, varken av bostäder eller företag. Företag bör läggas i anslutning till de företagsbyggnader som redan finns. Bostäder ska läggas på sådan mark att det inte inkräktar på lantbrukarnas mark. Det är särskilt viktigt att bevara åkermarken i dessa orostider då vi kanske framöver behöver varje liten åkerbit att odla på. När det gäller bron precis innan ICA Vahlströms vore bästa alternativet trafikljus. Då blir det ingen trängsel på bron med bilar, gångare och cyklister m fl. Idag är det lagom att två bilar kan mötas på bron.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer

för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

6.57 Synpunktsförfattare 27

Varför ska ni förstöra den vackra naturen som omger Rimforsa? Ni bygger bort anledning till varför jag (och många andra med mig) har bosatt mig här. Jag bor en bit utanför Rimforsa för att jag ville ha skog och natur omkring mig, inte andra hus. Hur mycket skogs- och jordbruksmark kan man förinta innan idyllen i Rimforsa med omnejd är raserad?

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

6.58 Synpunktsförfattare 28

Varför ska ni förstöra den vackra naturen som omger Rimforsa? Ni bygger bort anledning till varför jag (och många andra med mig) har bosatt mig här. Jag bor en bit utanför Rimforsa för att jag ville ha skog och natur omkring mig, inte andra hus. Hur mycket skogs- och jordbruksmark kan man förinta innan idyllen i Rimforsa med omnejd är raserad?

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Se svar till yttrande 27 ovan.

6.59 Synpunktsförfattare 29

Angående kommunens vindkraftsplan södra kinda. En fastighetsägare handhar sin fastighet som han/hon vill. T.ex sätter upp vindkraftsverk. Kommun, föreningar eller invånare har därvid ingen laglig talansrätt, förutom gällande den ev. påverkan som t.ex vindkraftsverk kan ha utanför bebyggd fastighet vid så stora anläggningar som denna. Talansrätt gäller påverkan av t.ex mänsklig hälsa, djur och naturpåverkan, ekonomisk påverkan på området övriga fastigheter, framtida kommunala kostnader. En ekonomisk avsättning (fond ?) av byggbolag/fastighetsägare bör krävas av kommunen, för framtida rivnings och miljö kostnader, för att kompensera närliggande fastighetsägare för minskat fastighetsvärde vid ev. försäljning. En kommunpeng (skatteintäkt) för kommunen att använda i den kommunala verksamheten, minst 10% av nettointäkt. I övrigt tycker jag att det borde satsas på havsbaserad vindkraft som har mycket bättre vindförutsättningar, eller helt enkelt vänta på kärnkraftsutbyggnaden.

Kommentar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.60 Synpunktsförfattare 30

Tack för en fin översiktsplan. Jag ber er att ta hänsyn till produktiv jordbruksmark i Rimforsa. Vi är många i Kinda kommun som lever på jordbruket. Det är vi som skall producera mat till alla invånare. Som ni skriver är 12% av marken i Kinda kommun jordbruksklassad mark, och 2,5% kommer försvinna i Rimforsa med den nya översiktsplanen. Vi har svårt idag att bedriva jordbruk som det är, och en minskning av 2,5% odlingsyta är väldigt mycket för oss lantbrukare. Sverige har idag en låg självförsörjningsgrad, och för att den inte skall bli ännu sämre behöver vi alla vara rädda om den produktiva jordbruksmarken som finns kvar. Vi önskar därför att ni ser över mark som inte är produktiv och bygger där (till exempel som området som nyss byggts i krågedal) där man kan binda kolet från skogen till ett trähus istället. För att sammanfatta. Vi önskar att man bygger hus där man inte kan producera mat till befolkningen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

6.61 Synpunktsförfattare 31

Gällande utvecklingsplanen om byggandet av bostäder på jordbruksmark och vackra skogsområden på området från Rimforsa, Dal, Ekesnäs Ekholmen. Jag tycker det är mycket sorgligt att all denna vackra natur o användbara odlingsmark ska förstöras för att det bara är inriktat på att få in skattepengar. Mycket kortsiktigt tänkt. Var finns de långsiktiga planerna angående att kunna fortsätta att vara självförsörjande på att odla på de åkrar o öppna marker som finns. Vi ska värna om våra skogar o träd som är viktiga för miljön. Var finns det tänket? Angående de befintliga vägar som belastas något oerhört mellan Rimforsa -Hamra. Eftersom trafiken har ökat så mycket de senaste åren. Vi som bor här nu kan knappast använda vägen för promenader o. Cykelturer utan att vara rädda för trafiken. Dessutom blir man mer rädd för att låta barnen gå o cykla där. Jag tycker att vi som bor här inte ska få en

försämrad miljö bara för att ni strävar efter att bygga överallt i varenda skogsdunge. Det är ju viktigt att kunna använda omgivningarna till att få vardagsmotion o kunna promenera eller cykla till affären. Det ska inte behövas att gå på gym eller anpassade områden för att röra på mig. Bygg inte bort naturliga stigar, vägar, närheten till sjön för att bada, för att klämma in så många hus som möjligt. Angående byggnation på torget i Rimforsa så undrar jag hur det kan fortsätta att vara ett torg om man bygger ett flerbostadshus mitt på torget? Måste vi som redan bott här i många år flytta härifrån för att få uppleva trevnaden på landet?

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

I granskningsversionen av översiktsplanen har område RBU17 som ligger vid Ekesnäs Ekholmen tagits bort utifrån topografi och djurhållning.

6.62 Synpunktsförfattare 32**Bakgrund:**

Jag och min man xx flyttade till Kinda kommun år 1989. Den primära anledningen till att vi bestämde oss för att bygga ett hus i Rimforsa i stället för i Linköpings kommun, var småskaligheten, samt att Rimforsa samhälle alltid har känts väldigt tryggt att bo i. Barnen har gått i skola i Rimforsa och i Kisa på Värgårdsskolan. Allting har alltid fungerat som det ska och det är vi väldigt tacksamma för. Kommunens intention att utveckla Rimforsa till 4500 personer kommer med all sannolikhet att innebära stora förändringar just gällande trygghet, småskalighet och samhörighet. Det är inte en utveckling vi ser fram emot och inte anser gynnsam för oss som redan bor här, då kommunen måste annektera mark som generationer har brukat i jordbrukssyfte.

Aktuellt:

Idag bor jag på Linnäs marker vid Dal och Kinda kommun anser att ett bostadsbyggande skulle kunna ske på det stora vackra gårdet utanför mitt hus, RBU 13. För ca tio år sedan startades ett bostadsbyggande på gårdet utanför oss, där det uppfördes sex nya hus vilket pågick under nästan tio år. Detta byggande medförde otroligt mkt ljud, bök och stök och det var under långa perioder svårt med framkomligheten. Att ytterligare exploatera denna plats vore fullständigt förödande för oss som bor här då vi som ursprungligen bosatte oss här gjorde det för avskildheten på landet. Detta raderas helt och hållet om vi plötsligt befinner oss i ett mindre villaområde. De befintliga husen i området förlorar stort i fastighetsvärde och de nya som skulle byggas befinner sig väldigt nära vattnet men det finns ingen åtkomst till detta utan att expropriera ytterligare mark.

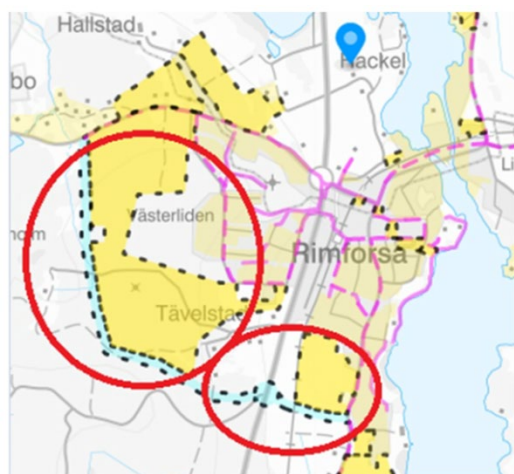

Vi har därmed väldigt svårt att se några som helst fördelar med att bebygga denna produktiva jordbruksmark.

Sedan 2001 är familjen ägare till [REDACTED] som ligger strax söder om Rimforsa längs väg 34. Vi kan inte med ord beskriva det jobb som är nedlagt de senaste 20 åren och som fortsätter idag för att få [REDACTED] att vara den vackra entré som Rimforsa förtjänar. För fem år sedan byggdes vårt fina ridhus i samarbete med kommunen och vi tycker verkligen att vi lyckats med detta! Att nu bli varse om att det planeras att dras en väg rakt över våra marker för att möjliggöra en marginellt snabbare transportsträcka söderut för att

tjäna ett nyexploaterat bostadsområde finner vi absolut förkastligt och ogenomtänkt.

Om man ska exploatera ett område borde även vägdragning ingå i det området och i minsta möjliga mån påverka andra medborgares gårdar, skog eller mark. Som vi redan antytt så anser vi att man inte bebygger jordbruksmark och detta gäller även självfallet RBU9, RVU14 samt RBU17. Det är gamla fina gårdar som försörjer både människor och djur med mat och detta är ett otroligt viktigt att slå vakt om.

RVU6 Tävelstad.

Är våra hagar och platsen för våra hästar, företag, verksamhet och det är även här allt vatten kommer ner från skogen. Vi finner att dessa områden som omfattas i översiktsplanen inte på något sätt tar hänsyn för oss som verkar och bor här. Vi förstår att det finns en vilja och ambition att utveckla Rimforsa och dess kringområden till det bättre men med dessa förslag så finner vi att kommunen tappar greppet om vad som finns där idag och vilka som bor och verkar i dessa områden. Vi upplever det som att ni drar streck över vårt livsverk och det känns inte som att de tjänstemän som författat detta verkar eller bor Rimforsa för det är svårt att föreställa sig att detta förslag skulle författas av personer med lokal

anknytning. Tävelstadsskogen är en enormt viktig faktor för hela Rimforsas friluftsliv och skogen används för promenader, skidåkning, cykling, löpning, ridning, skolor, dagis, utflykter, listan kan göras lång.

Slutsummering:

Kommunen måste inse att befintliga vägar går att användas och utveckla. Överfarten som korsar väg 34 vid Efsinge går att bredda och utveckla. Vi som bor här upplever att 90% av trafiken från Rimforsa med omnejd går norrut, att då välja att prioritera en y-ring som går tvärs över skog, stockar, berg och sten finner vi helt enkelt inte logiskt och har en stor inverkan på boende, verksamheter och friluftslivet för hela samhället.

Låt [REDACTED] lösa vägfrågan för det område han planerar att exploatera och gör riktiga mätningar för att undersöka hur mycket av trafiken från dessa områden som går norr resp. söderut. Vi kommer inte godta att en väg byggs över och genom vår mark utan att det finns data som stödjer att denna ger samhället ett positivt resultat i en omfattande kostnadsintäktanalys.

Vi vill att Kinda kommun fokuserar på kommunens kärnområden det vill säga skola, vård och omsorg. Vi finner det helt fel prioriterat att exploatera jordbruksbar mark samt vägar som enligt oss gör stor skada till liten nytta i jakten på att bli en förort till Linköping som Rimforsaborna ej vill bli en del av.

Silon har i årtionden varit en skamfläck för Rimforsa. Om den tas bort frigörs värdefull icke brukbar mark vilket kan användas till att bygga förslagsvis äldreboende och eller hyreslägenheter. Även vid Melkers Ica parkeringen finns möjlighet att bygga lägenheter då det idag är det ett område för källsortering som skulle kunna omlokaliseras.

Vi önskar att Rimforsa får fortsätta vara Rimforsa. En förstad till Linköping, inte en integrerad förort. Ett Rimforsa som präglas av trygghet och samhörighet där många människor känner igen varandra och barnen har Sveriges bästa uppväxt.

Utveckling ska alltid finnas, det mår ett samhälle bra av, med det ska ske med de befintliga invånarnas intresse satt först och främst. Utveckling ska heller inte exploatera värdefull jordbruksmark vilket denna översiktsplan i sin stora helhet fokuserar på och kommunen kommer ha enormt svårt att vinna invånarnas godkännande i denna fråga.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark. I granskningsversion av översiktsplan har områdena RBU9, RBU17, RVU14, RVU1, RVU2 och RVU3 tagits bort och område RBU8 justerats och den södra delen av området har tagits bort.

6.63 Synpunktsförfattare 33

Inledning

Kinda kommun/Samhällsbyggnadsförvaltningen tog ett gott initiativ till informationsmötet den 25 januari. Goda samtal och kreativa idéer präglade kvällen. Samtidigt vill undertecknade markera våra personliga åsikter på tre områden som berör oss:

1. Torget

Vi tar bestämt avstånd från tanken att bebygga torget!

Rimforsa saknar ett levande torg och därmed en naturlig mötesplats. Idag ser torget tråkigt ut. Det skulle kunna bli annorlunda. Med dess läge, centralt i samhället är det av stor vikt att forma torget till en levande mötesplats.

I nuvarande skick handlar det mest om parkeringsplats för bilar. Kinda kommun inbjuder till "Sjöriket Kinda". Här är Rimforsa den första orten norrifrån. Låt det framgå också av torgets framtida utformning. En fontän, vattenkälla som porlar, växter, parkbänkar mm. Varför inte låta någon av ortens konstnärer smycka med en skulptur (av trä eller järn) Säkerligen skulle fler butiker lockas till fastigheterna som redan finns runt omkring och på så sätt skapa en ny, attraktiv miljö.

2. Skissat vandringsstråk från Hallstad Ängar – Reningsverket

Klart olämplig skissad vandringsled

Som vi ser det är det en orealistisk skrivbordsprodukt/önsketänkande som saknar realism. Enligt skissen går den efter strandlinjen vid Järnlunden från Hallstad ängar, via hagar, betesmark och åkermark i riktning mot Reningsverket. Detta ser vi som helt ogenomförbart. Här går betesdjur av olika raser och storlek. Djuren är nödvändiga för ett öppet landskap. Vissa partier är svårgenomträngliga, lågt liggande/översvämmade. En annan sträcka går enligt skissen på åkermark. Som markägare och brukare motsätter vi oss en sådan kommande idéutveckling. Brukandet, djurhållningen och bestämmanderätten över egen mark värnar vi högt. Utveckla gärna möjligheter till naturupplevelser på andra områden. Varför inte områden såsom Liljeholmen - Östgötagården - Kalvudden?

3. Utbyggnadsplanerna för Rimforsa samhälle

För stort, för snabbt – alla blir förlorare

Kommunen har vidlyftiga planer och satsar på en omfattande befolkningstillväxt. En måttlig sådan kan vara av positiv karaktär. Men att näst intill fördubbla invånarantalet innebär också betydande utmaningar på många andra samhällsfunktioner. Rimforsa riskerar förändras från trivsamt tätort till problemfylld förort.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kommunen håller på med ett arbete kring ett planprogram för torget där olika alternativa utformningar undersöks. Planprogrammet har varit ute på samråd under våren 2023.

I översiktsplanen redovisar kommunen viljeinriktningen för torget enligt följande: "Utveckla Rimforsa torg för ett estetiskt lyft av centrala Rimforsa och en stärkt mötesplats för invånare"

Stycke 2: Översiktsplanen är ett vägledande dokument vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. Den enskildes rätt över sin fastighet är fortsatt stark. Kommunen har valt att peka ut området då reningsverket kommer utvecklas i framtiden.

Stycke 3: Översiktsplanen är ett viktigt dokument för kommunen för att få en hållbar tillväxt i kommunen och det finns en vilja hos politiken att Rimforsa fortsätter att utvecklas.

Yttrandet föranleder ingen ändring av förslag till ny översiktsplan.

6.64 Synpunktsförfattare 34

Samrådsmöten för översiktsplan har ej gått rätt till.

■■■■■■■■■■ ordförande i samhällsbyggnads förvaltningen inledde samrådsmötens med att tala om för alla närvarande att "inga synpunkter som kommer upp på de fysiska mötena kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in skriftligt. Detta känns felaktigt. Stämmer detta med plan och bygglagen?"

Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska väl beaktas och tas med i samrådsunderlaget? Samrådsprocessen samt samrådsmötens bör göras om. Det var även svårt för den som ville att få en plats på de fysiska mötena, då det snabbt blev fullt.

Även kallelsen till samråd eller vad man ska kalla den är inte optimal. Ett vykort skickas ut, med uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida. Väldigt många har inte fått detta vykort (inklusive mig), och många missar detta.

Jag anser också att berörda markägare skulle blivit kontaktade.

Samrådsmötens för översiktsplanen Kinda bör göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska

medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.65 Synpunktsförfattare 35

Kinda marknadsför sig som Sjöriket Kinda! Om vi vill ha fler personer till våra sjöar så vill jag veta hur kommunen har tänkt hantera detta. På min fastighet i Kärra finns några öar. På sjökortet finns utmärkta ankarplatser på öar som tillhör fastigheten. Under sommarmånaderna är det i princip alltid en eller flera båtar som lägger till där. När den ena båten lämnar så kommer nästa. Det är ju trevligt att folket vill ut i naturen och de flesta sköter sig mycket bra. Men ändå inte alla. Vi själva får åka dit och plocka toapapper, lägga tillbaka stenar från stenrosen som används till grillplatser, jag har flera gånger fått åka ut och släcka eld som spridit sig från grillplatser. Jag har även FÅR på en del av öarna. Vid ett tillfälle hade båtgäster släppt lös sina hundar som jagat fåren i sjön, jag såg det hela och åkte ut till ön för att höra om det var deras hundar som jagat fåren. Svaret jag fick var att det inte var deras hundar som jagat fåren. Jag undrar vem som ska stå för det slitaget och den nedskräpning som sker. Ska vi locka flera människor till våra sjöar måste vi tänka på detta. Tacksam för svar!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar hur mark- och vattenområden avses användas, utvecklas och bevaras. Skötsel strandkanter hanteras inte i översiktsplanen.

6.66 Synpunktsförfattare 36

Utifrån den information som delgivits vid samrådsmöte 23-01-24 respektive den som finns tillgänglig på kommunens hemsida, vill undertecknad lämna följande synpunkter att ta i beaktande, angående aktuell översiktsplan för Kisa. Perspektivet grundar sig dels i undertecknads egenskap av kommuninvånare och skattebetalare och dels i egenskap av markägare, med hänsyn till skyddsvärda biotoper, odlingslandskap och den karaktär, som än så länge är attraktiva rekreations- och boendemiljöer för invånare och turister.

1) Beträffande planens utvecklingsområden för bostäder

Områden som markerats på [REDACTED] och [REDACTED] marker för bostadsbebyggelse, är idag en viktig del av Kindas odlingslandskap med hävdad mark, där Froghults by har belagda anor från 1200-talet och Nygärdes ägor som utjord till Karleby från 1500-talet. Markerna utgör en förlängning av det s.k. eklandskapet, med kulturmiljöer där det bl.a. finns stensättningar och en fauna och flora med bl.a. vitryggig hackspett, ekoxe, hartass, jungfrulin, nattviol, dallergräs och blåsuga. Översiktsplanens ansats att planera för övergripande bebyggelse (KBU2) innebär sådana ingrepp i odlingslandskapet att lantbruk inte kommer kunna bedrivas, vilket är förutsättningen för de hotade arter som i dag har sitt habitat i området och som förutsätter hävdad mark. I sammanfattningen av de regionala målen i den fördjupad översiktsplan för Kisa (antagandehandling 2015, s.20) fastslås att *"...åkermarksarealen ska bibehållas, arealen ängs- och betesmark ska öka. Ängs- och betesmarker ska skötas så att deras värden består och de värdefulla kulturmiljöerna i lantbruket ska bevaras."* Vidare framhålls också att *"...arealen levande och variationsrikt jordbruk ska bestå. Kulturhistoriskt värdefulla lantbruksmiljöer ska bevaras..."*(s.14).

Principiellt är det heller varken lämpligt eller försvarbart att exploatera / bygga på jordbruksmark ur ett beredskapsperspektiv, då vi behöver eftersträva en högre självförsörjningsgrad, vilket också idag anförts politiskt på riksplanet. Kommande klimatförändringar med kraftigare svängningar och en osäker omvärld utgör tillsammans starka skäl att inte ta jordbruksmark i anspråk för exploatering. Berörd mark består till stor del av varvig lera; en gynnsam jordmån vid perioder av längre torka.

Ovannämnda ianspråktagande av mark torde därutöver strida mot miljöbalkens 3:e kapitel (Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden), §4 rörande markanvändningsintressen, vilken stipulerar att *"Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk ...endast om ... detta behov inte kan tillgodoses ...genom att annan mark tas i anspråk."* Därvid torde Kinda kommun i första hand se över befintliga områden avsatta för utveckling av bostadsområden och områden som ligger inom det i dag stadsplanlagda området. Genom att nyttja redan ianspråktagen mark, som också har närhet till samhällets VA-system / infrastruktur använder vi skattemedel mera rationellt och ansvarsfullt. Att utifrån det på samrådet nämnda "behovet av attraktiva och sjönära tomter" låta exploatera detta område skulle inte bara innebära ett ingrepp i odlingslandskapet och skyddsvärda biotoper. Det skulle också förverka ett samhällsnära och naturskönt strövområde som i dag är väl frekventerat av kommuninvånare och som också utgör en tillgång för turismen.

2) Beträffande transportsystem och förslag till sträckning av förbifart för RV 23/34

En förbifart har under en längre tid varit ytterst angelägen. Den konstant ökande tunga trafiken med ökad andel farliga transporter utgör en avsevärd risk, sliter otillbörligt på vägar och intilliggande fastigheter samt försämrar den inre miljön och attraktionskraften i samhället. En ny sträckning öster om Knoppetorps- och Kisasjön är inte bara önskvärd utan nödvändig, men bör inte göras förhastat. Låt inte snålheten bedra visheten. För framtida utveckling och minsta möjliga påverkan bör dragningen göras längre österut än liggande förslag, dels för att minska påverkan vid Knoppetorpssjöns närområde samt Råstorp och dels för att minska trafikljudets påverkan. Den nya sträckningen bör förläggas så att den medför minsta möjliga påverkan på landskapsbilden. Både beträffande sträckning och höjdläge. Om man har intentioner för säkrare trafikmiljö, där cyklisters och fotgängares behov tillgodoses och om man vill marknadsföra kommunen som ett tillgängligt och ett attraktivt naturområde, bör man också planera för gång- och cykelvägar mellan Kisa-Rimforsa, Kisa-Björkfors och Kisa-Pinnarp.

Den föreslagna översiktsplanen innebär att:

Åkermarksareal och ängs- och hagmark kommer att minska och att eventuellt kvarvarande odlingsmark troligtvis kommer påverkas negativt.

En nyexploatering av mark, kommer medföra att kulturvärden kommer beröras eller förstöras. Målet om att hävdad ängs- och betesmark ska öka och att arealen brukad åkermark ska bibehållas kommer inte kunna uppnås.

Den nya sträckningen av förbifarten bör förläggas så att den medför minsta möjliga påverkan på landskapsbilden. både beträffande sträckning och höjdläge samt minsta möjliga bullerpåvekan på nuvarande och framtida bebyggelse.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark. I granskningsversionen av översiktsplanen har område KBU2 justerats och delats upp på två områden. Anpassning har gjorts för att bland annat minska ett ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 2: Kommunen har dialog med Trafikverket gällande ny dragning av riksväg 23/24 genom Kisa. Den slutgiltiga dragningen fastställs i samband med fastställelse av vägplan. I översiktsplanen pekar kommunen ut dragningen på en övergripande nivå.

6.67 Synpunktsförfattare 37

Röstar NEJ till vindkraft i Horn-Hyckling på riddarhuset marker.

Min åsikt:

1. Jag har hörapparat närhet till vindkraft med susande vingar är ett störande ljud utan hörapparat märks nästan inget bara blinkande ljus som är störande.
2. Ägarnas till riddarhuset är inte boende i Kinda, många har aldrig varit i Hycklinge eller Horn.
3. Förstör inte en fin natur där jag bl.a plockar lingon, blåbär och svamp. Vi behöver inte en rak väg genom skogen från Hycklinge till Djursdala

Nej till vindkraft

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.68 Synpunktsförfattare 38

Angående de "vindkraftsvänliga" områdena i Översiktsplanen. Som fastboende i Horn känner vi oro över att få vår närmiljö förstörd av vindkraftsparker. Det finns en stark folkopinion emot etablering av vindkraft i det utpekade område 1 (sydost om Horn). I och omkring det området finns höga ornitologiska skyddsvärden. Med hänsyn till artskydd, landskapsbild och oss boende i området bör kommunen en gång för alla stryka område 1 som "vindkraftsvänligt" från översiktsplanen. Låt oss som bor i de södra delarna av kommunen slippa oro oss för framtida etableringar av vindkraft.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.69 Synpunktsförfattare 39

Yttrande 39 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 39 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Det behöver i översiktsplanen planeras områden för 60+ boenden i Horn. Det finns många ensamstående i stora hus som vill hyra eller köpa en lägenhet i Hon. Det här kan generera att fler hus blir tillgängliga för inflyttning.

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det behöver planeras för ett äldreboende i Björkfors så att hänsyn tas till den demografiska utvecklingen i översiktsplanen.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser i hamnområdet.

- Förutsättningen för att bo, leva och/eller driva företag idag kräver tillgång till bredband/bra uppkoppling. I översiktsplanen behöver Infrastrukturella förutsättningar för en snabbare bredbandsutveckling införas om målet att vi ska bli 15 000 invånare ska kunna genomföras i rimlig tid.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- I underlaget till översiktsplan finns idag 360 ha åkermark inritade som lämpliga för bostäder och annan verksamhet. Vår självförsörjningsgrad är idag på en extremt låg nivå och det är inte okej att i en översiktsplan för framtiden planera för ytterligare försämringar utan att detta utreds på lokal, regional och nationell nivå innan översiktsplanen antas.

- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.

- I moderna och i Horn bör det inte planeras för stora bostadsområden utan för fler områden med bostäder i mindre grupper.

-Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

-Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och friluftsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning. Motionsspåret bör märkas upp som ett område för idrott/fritid och rekreation.

-Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter. Lämpliga områdena för ändamålet bör markeras översiktsplanen för Kinda.

-Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.

Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

-I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där påmling lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

-Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

I det framtagna underlaget till översiktsplan har inte energislaget biogas undersökts Överhuvudtaget. Jag anser att vi behöver utreda energislaget och planera lämplig mark i Kisa för en biogasanläggning. Idag har vi börjat samla in "gröna" påsen från våra hushåll och företag. Matavfallet transporteras sedan till Tekniska verken. Genom att planera för en mindre biogasanläggning i Kisa kan vi själva ha en anläggning som används för att producera el till vår kommun eller fordonsgas för att minska fossiberoendet. Investeringskostnaden för biogasanläggning är mycket låg och man kan förvänta sig att utvecklingen kommer att gå emot minst en biogasanläggning i varje kommun i framtiden. Jag anser att biogas är ett så viktigt område att det behöver utredas innan översiktsplanen kan fastställas.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

- Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

- En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

- Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

- Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

- Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

- Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

- I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

- Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda.

- I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

- Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.
- Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.
- Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister. Båtuptionsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtuptionsplatser eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.
- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.
- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.
- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimfors och vidare till Linköping.
- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.
- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend där fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 39 C

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige

så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobebehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det

här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande

helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden. Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.70 Synpunktsförfattare 40**Yttrande 40 A****Synpunkter på Översiktsplan Kinda****Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till**

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 40 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.

- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.

- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.

- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t. ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Självt ser jag detta som ett "sump"område där påmlning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt, Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla, orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Idycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

-Nära vård= öppna distriktsköterska mottagningen i Horn igen. För att underlätta för äldre vid tex sårvård och blodtryckskontroller.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekade område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversion av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend där fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 40 C

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrad elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till

översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.

-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energilag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje

eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.71 Synpunktsförfattare 41

Yttrande 41 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska

medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 41 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.

- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.

- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.

- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t. ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt, Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kinda kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla, orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Idycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådal sbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.
- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..
- Nära vård, öppna distriktsköterska mottagningen i Horn
- Möjliggöra för flera bostäder i förlängningen av Badvägen i Horn. (på kommunens mark).

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktning kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekad som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend där fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller

permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 41 C

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrad elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv

vind kraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.

-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen

genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i

översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.72 Synpunktsförfattare 42

Yttrande 42 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i

vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun. Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor

och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun. Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för

totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

Yttrande 42 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått

vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.73 Synpunktsförfattare 43 **Synpunkter på Översiktsplan Kinda**

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn, Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t. ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.
- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Självt ser jag detta som ett "sump"område där påmling lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det

nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t. ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kinda kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola, affär, bibliotek och bank.

- Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen, Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtopptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtopptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

6.74 Synpunktsförfattare 44

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar i Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Hornm behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t. ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.
- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där påmlning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.
- Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.
- I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.
- Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark
- Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

-En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

-Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t. ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kinda kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola, affär, bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

-Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

-I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

-Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är

buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

-I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

* 55+ boende bredvid Stånggårdens

* Distriktköterska

* Cykelväg/ gångväg säkerhet från centrum mot ICA affären över bron

* Viktigt att samlingsplats IOGT/ Garn finns på befintlig plats

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanerad.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekad som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur

olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

6.75 Synpunktsförfattare 45

Yttrande 45 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobebehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outhärdlig i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrad artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning

inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

Yttrande 45 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.76 Synpunktsförfattare 46

Yttrande 46 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrad elbalans i stamnätet på bekostnad av

naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun. Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk

bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-

- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitats förluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

Yttrande 46 B

Synpunkter på översiktsplanen Kinda Vi ser i stort mycket positivt på översiktsplanen och vill speciellt trycka på möjligheterna att utveckla besöksnäringen i vår unika natur och, på flera sätt, strategiska läge. Likväl ser vi mycket positivt på att bygga bostäder och fördubbla antalet Hornbor. Dessa

ambitioner rimmar illa med att tillåta vindkraft söder om Horn/Hycklinge. Här finns en fantastisk orörd natur som lämpar sig väl för vandring, cykling, ridning, camping mm och kanske snart glamping och fiske. Att här diskutera vindkraftens för- och nackdelar leder ingenstans men odiskutabelt är att en vindkraftsetablering blir till mycket stor skada på naturen på såväl nära som långt håll, med ljud och ljus och dessutom med enorma betongfundament som blir kvar för evigt. Låt oss istället satsa på solenergi. Vi har många hektar mark som lämpar sig väl för solparker. De syns bara lokalt och, efter att de tjänat ut, lätt tas bort och ingen skada är skedd. (Dessutom kan arealer för solparker fortfarande vara betesmark eller tillåta brukande av jorden beroende på dess utformande.) Vi vet alla att turism och besöksnäring är viktiga framtidsbranscher, och för oss i Kinda en stor möjlighet med vårt geografiska läge och fantastiska, osedvanligt vackra och växlande natur. Visst går det åt rätt håll - se bara på det växande utbud som tillkommit senaste 10 åren. Se utbudet på www.kindaturism.se Låt oss inte bryta utvecklingen och ta bort vår alltmer unika position. Att försöka locka människor till att investera i boende eller verksamheter i Horn med hot om vindkraftsetablering i närområdet går helt enkelt inte ihop. Tillåt inte den omtvistade vindkraften med alla oöverskådliga konsekvenser den kan få på människa, djur och natur!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. I förslag till ny översiktsplan finns ställningstagande gällande solenergi under rubriken *förnybar energi*.

6.77 Synpunktsförfattare 47**Yttrande 47 A**

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

-Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrad elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i

mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.

-Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara utredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att

alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

-Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.

-I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för

lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett synnerligen olämpligt område för vindkraft än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

Yttrande 47 B**Synpunkter på Översiktsplan Kinda**

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.
- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om

till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.

- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.

- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.

- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kinda kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Buskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

6.78 Synpunktsförfattare 48

Yttrande 48 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på

Samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 48 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.
- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Självt ser jag detta som ett "sump"område där påmlning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för

fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..

- Hängbro över Stångån väster om befintlig trafikbro. Hängbro ska endast vara för gång/cykel

-Utöka bilparkering vid camping Horn

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys

av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 48 C

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer

grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun. Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och

det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun. Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitats förluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk

alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.79 Synpunktsförfattare 49

Yttrande 49 A

Ja - Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

Ja - Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

Ja - Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

Ja - Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

Ja - Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

Ja - Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.

Ja - Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

Ja - Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

Ja - Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.

Ja - Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats. Bygg en ny där den gamla låg

Ja - Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

Ja - I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Ja- Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

Ja- I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Ja -Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

Ja -Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

Ja - En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Ja -Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

Ja -Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Ja -Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Ja - Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

Ja -I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Ja -Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Ja - Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

Ja -Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

Ja -Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Ja - Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

Ja - Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

Ja - I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för

fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

Ja - Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

Ja - Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

Ja - I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..

Ja – Distriktsköterska samt 55+ boende

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversion av översiktsplan har viljeinriktning kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 49 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på

samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte.

Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.80 Synpunktsförfattare 50

Yttrande 50 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 50 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.
- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.
- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där påmlning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtuftagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtuftagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend där fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 50 C

Synpunkter på Översiktsplan Kinda Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med

hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och

innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitats förluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.81 Synpunktsförfattare 51

Yttrande 51 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av

naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun. Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk

bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-

- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitats förluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

Yttrande 51 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen. Mycket bra

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping. Ja
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.
- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.
- Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det

nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135. Låt fotbollsplanen ligga kvar.

-I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP. Vackert att bo utsikt

-Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar. Bra område

-En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

-Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras. Mycket viktigt Trevligt

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda. Rör inte den.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

-Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kinda kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

- Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank. Inget får läggas ned i Horn

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister. Vem ska städa runt åsanden

Båtopptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtopptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 51 C

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.82 Synpunktsförfattare 52**Yttrande 52 A****Synpunkter på Översiktsplan Kinda**

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte.

Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Yttrande 52 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.
- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med

förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtuptionsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtuptionsplatser eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..

- Ingenting i Horn får tas bort eller läggas ned om samhället ska kunna växa.

Tomter på näset bör tas fram och iordning ställas i Hycklinge.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen plan att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen har utpekade område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversion av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Stycke 34: I granskningsversionen av översiktsplanen har ett mindre utvecklingsområde för bostäder, kompletterande bebyggelse lagts till.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 52 C

Synpunkter på Översiktsplan Kinda Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t. ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrad elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobebehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den.

Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.

-
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit.

Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i Översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
-
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitats förluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som ett **synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg

påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.83 Synpunktsförfattare 53

Yttrande 53 A

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.
- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera

placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

-Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

~~- I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP. Vi måste värna om åkermarken på Udden men i hagmarken ikring kan det byggas en del.~~

-Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

~~-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar. Även där bör åkermarken värnas.~~

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

-Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

-Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

-Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

-Båtuftagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtuftagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP..

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen plan att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekade område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversion av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av inanspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend där fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 53 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnadsförvaltningens ordförande [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som

kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda”.

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande ”hämmat” samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.84 Synpunktsförfattare 54

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.
- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar i Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just

på Stånggårdens. Att återupprätta köket på Stånggårdens i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan Öppnas där.

Centrum i Hora (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kinda kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola, affär, bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen plan på att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen har utpekade område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av inanspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Ända gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplanläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

6.85 Synpunktsförfattare 55

Synpunkter Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt

elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t.ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i förvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktig hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar

och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i Översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en Översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i Översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets

- riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar försvarsmakten.
  - Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig kraftiga habitatsförluster om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt som **ett synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislager utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.86 Synpunktsförfattare 56

Synpunkter Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t. ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t.ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrade elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i förvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i

översiktsplanen för Kinda.

- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.
- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar försvarsmakten.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig kraftiga habitatsförluster om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt **som ett synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje

eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.87 Synpunktsförfattare 57

Yttrande 57 A

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.
- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.
- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar i Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.
- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just

på Stånggårdens. Att återupprätta köket på Stånggårdens i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135. Absolut ingen flytt utan istället knyta samman elljusspår, camping och fotbollsplan.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

Skolorområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppebyrn.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola, affär, bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtuptygningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtuptygningar eller båtföreningar för t. ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

* Förskola i anknytning till Stångågården ex gamla servicelägenheter på Lövstavägen, så de äldre kan se barnen leka. Skulle pigga upp dem.

** Sammanlänka Hornåbergs camping med en bro över Stångån till idrottsplatsen i Stångåvallen för att få ett ännu bättre rekreationsområde utmed elljusspår, camping, fotbollsplan som hänger ihop. Unikt för turism och rekreation.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen plan på att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekade område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 57 B

Synpunkter Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t.ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrad elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil energi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i förvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst

olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.

- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS. På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i

översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.
- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanearbetet ligger inom totalförsvarets riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.
- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar försvarsmakten.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig kraftiga habitatsförluster om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt **som ett synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrande, klimatförsämrande, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrande aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden

för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.88 Synpunktsförfattare 58

Synpunkter på Kinda kommuns vindkraftsanalys

Undertecknad har tagit del av Kinda kommuns vindkraftsanalys.

Jag noterar att området söder om Hycklinge, som redan tidigare varit föremål för ansökningar om vindkraftsetablering, fortfarande anges som prioriterat område. Det anges som Klass 1 med ”goda möjligheter till samexistens med vindkraft utan kända intressekonflikter”!

Jag vill gärna påminna om de två tillfällen då eon respektive [REDACTED] planerade vindbruk i området. Protesterna från berörda invånare var omfattande. Det utpekade området sträcker sig från Kobbosjön i söder, över flera sjöar av varierande storlek och ända fram på bergskammen ovanför min fastighet. Jag finner det chockerande!

Reaktionerna på tidigare miljökonsekvensanalyser innefattade negativ påverkan från ljus och ljud, störande av fågelsträck, häckning av berguv samt tjäderspelplatser. Lägg därtill hotet mot fladdermusarten Barbastella. Strax öster om området ligger det naturskyddade området Korpebogölen. I skuggan av det angivna området ligger resterna av ”Kila By”, som är riksbekant genom [REDACTED] [REDACTED] beskrivning av ”en östgötsk skogsby”. Byn var den sista i Sverige som genomförde Laga skifte. En modell av byn förvaras på Nordiska muséet.

Området används som uppskattat strövområde, rikt på svamp, bär, vilt och många synliga torpgrunder, vilka bär en rik skatt av lokalhistoria.

Undertecknad har tagit fasta på Kinda kommuns uttalade avsikt att främja besöksnäringen och träffar genom stuguthyrning och ridverksamhet, många hitresta besökare från Sverige och andra länder. Vilka upplevelser skattar man högst? Jo, tystnaden och mörkret - så sällsynt idag! Man framhåller även möjligheten att ströva fritt i vidsträckt och omväxlande natur.

Jag hoppas att Kinda kommun reviderar sin uppfattning om lämpligheten av vindbruk i område 1 och i stället låter oss som arbetar med Kinda kommuns uttalade avsikt att stärka besöksnäringen, få behålla de nödvändiga förutsättningarna för att locka besökare till vår bygd.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området

utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.89 Synpunktsförfattare 59

Synpunkter/Överklagan

Vi vill härmed lämna synpunkter på den framtagna översiktsplanen Sjöriket Kinda Samrådsversion 2022-10-28 gällande de avsnitt som avser Rimforsa och våra fastigheter [REDACTED]. **Vi ifrågasätter och misstyar** Kinda kommuns planer på att överta/expropriera vår fastighet [REDACTED] för att bygga "Marina/hamn" vilket i klartext innebär att bygga och utöka antalet båtbyggor och båtplatser på vår fastighet och på grannfastigheten [REDACTED]. Vi baserar våra synpunkter av översiktsplanen utifrån flera kriterier. För det första finns det ingen behovsanalys gjord för hur stort behov och efterfrågan är och hur många båtplatser som efterfrågas. Översiktsplanen bygger på antaganden/önskemål på hur kommunen tror att Rimforsa ska växa i antalet invånare och gissar att detta kan vara behovet. Vi anser vidare att en båtplats inte kan anses som grundläggande service såsom tillgång till bredband, mobilnät, livsmedel, drivmedel som man beskriver på sid 176 i Översiktsplanen under rubriken Markanspråk som anledning till att kommunen ska ta mark i anspråk. För det andra är det utpekade vattenområdet för en "hamn" en del av en smal passage mellan sjöarna Åsunden och Järnlunden. Att öka antalet båtar som ska lägga ut och lägga till samtidigt som passagerarbåten Kind och övriga båtar som färdas mellan de båda sjöarna anser vi är riskfyllt och kommer att leda till ökat antal av incidenter. Fler motorbåtar, vattenskotrar, flottor och övriga fartyg innebär även mer buller och utsläpp av avgaser i luften och bensin/olja direkt ut i vattnet vid tex tankning. Detta innebär en stor negativ effekt för både djurliv och för luft och vattenkvalité vilket man belyser i översiktsplanen på sid 138 under rubrikerna vattenkvalité och luftkvalité att man inte ska påverka. Vi anser att hamnen vid Hackel är en bättre placering för ev. utökat behov av båtplatser då sjön utanför är bredare och inte innebär lika stor fara för incidenter samt att det är en mindre trafikerad väg dit, dock smal men den borde gå och bredda på vissa ställen så att man kan mötas på ett säkrare sätt samt att vägen ej går utanför en skola där många barn går, cyklar eller vistas i samma utsträckning som på Skolvägen. De miljömässiga konsekvenserna blir dock desamma. För det tredje så är platsen av "Marina/hamn" inte lämplig utifrån trafiksituationen. Detta skulle innebära utökad biltrafik i området och fram till den tilltänkta "hamnen". Vägen dvs Skolvägen går direkt utanför Rimforsa skola som redan under de senaste årtionden har haft problem med trafiksituationen när föräldrar hämtar och lämnar barn till skola och fritids. I Översiktsplanen finns även planer på att bygga ca 100 nya lägenheter i direkt anslutning till Rimforsa skola vilket innebär ytterligare ett stort antal bilar och fordon till dessa lägenheter och till området. I översiktsplanen beskriver man redan dagens trafikproblem med hämtning och lämning vid skolan av föräldrar. Detta har man pratat om i minst 20 år. Men att då i stället för att lösa det problemet så vill ni utöka trafiken utanför skolan i och med tillkommande trafik till nya hamnen och

trafiken till de ca 100 nya lägenheter med dess hyresgäster och besökare. Detta kommer inte att förbättra trafiksituationen utan kraftigt försämra den. Utmed Skolvägen går och cyklar ortens barn och ungdomar som är på väg till skolan och till Åsundahallen både på skoltid och till fritidsaktiviteter såsom fotboll, pingis, tennis och paddel mm i och utanför området runt Åsundahallen. Ökad trafik med bilar med båtsläp innebär en ökad och allvarlig risk att något barn kan komma till skada. Trafiken på skolvägen är redan idag ett problem då bilar och båttransporter inte kan mötas i nedre delen av vägen mot vattnet vilket flertalet gånger har resulterat i att vårt staket blivit nedkört samt att man fått säga till bilister att sakta ner farten. Att barn och unga ska ha en säker och trygg närmiljö samt skolväg och väg till fritidsaktiviteter belyser översiktsplanen på sid 98 under rubriken Barn och unga i trafiken, men detta verkar man inte ha tagits hänsyn till i översiktsplanen när man vill öka trafiken utanför Rimforsa skola i och med den nya föreskrivna "hamnen" samt 100 nya bostäder i direkt anslutning till skolan. En bra skola med bra barnomsorg och utbildning med en unik och grön närmiljö är ett av de största argumenten för att få människor att flytta till Rimforsa. Det var ett tungt skäl till att vi flyttade till Rimforsa 1996 från Linköping. Skolgården används idag av barn och ungdomar även på kvällar och helger sommar som vinter vilket ev. kan komma att vara störande för de boende med bollspel och skridskoåkning och framför allt om målgruppen är äldre som flyttar från sina hus. Barnen på Rimforsa skola kommer genom byggandet av dessa lägenheter få en väsentligt sämre skolgård med ev. ett fyravåningshus som granne i stället för en fotbollsplan med löpbanor som idag ger inspiration till rörelse och idrott som ger barn god hälsa och ökat lärande. Skolan kommer även att behöva byggas ut i och med den förväntade befolkningsökningen vilket innebär att skolgård och grönområde runt skolan ytterligare kommer att behöva minskas väsentligt. Vi vädjar till Kinda kommun att göra ett långsiktigt klokt val för framtidens barn och ungdomar i stället för att ta den lätta vägen att sälja denna mark vid skolan för exploatering så att kommunen får in lite pengar i kassan. Detta är väldigt kortsiktigt tänkt. Det finns andra markytor som skulle kunna bebyggas och som skulle kunna bli attraktiva bostadslägenheter för att få till flyttkedjan som kommunen önskar. Förutom ovanstående argument att vi ej vill att ni anlägger en "hamn"/marina på vår fastighet [REDACTED] så innebär detta för oss som snart har bott här i 30 år och som hade planer på att bo kvar och utveckla vår fastighet till vår ålderdom och en samlingsplats för våra barn och kommande barnbarn att vi inte kan utveckla och investera i våra fastigheter då fastigheten kommer att försvinna och värdet på kvarvarande fastigheter kommer att sänkas drastiskt.

Vårt hus är byggt 1895 och stod på Ågatan i Linköping och flyttades till Rimforsa runt 1920. Våra fastigheter ingår i en historiskt större fastighet som Kinda kommun tidigare exproprierat sönder. Jag anser att kommunen borde vilja bevara det kulturarv som finns kvar i fastigheten. När vi flyttade till vårt hus i Rimforsa 1996 så var sjötomten den avgörande faktorn till att vi flyttade till Rimforsa efter att ha tittat på flertalet större fastigheter i Linköping. Vi har svårt att förstå kommunens val av plats för utveckling av "hamn"/marina på vår fastighet då Rimforsa har en lång strandremsa utmed hela orten som måste vara bättre lämpad, bättre ur säkerhetssynpunkt och billigare utifrån alla ovanstående fakta.

I och med ert framtagande av översiktsplanen Sjöriket Kinda så påverkar det värdet på våra fastigheter på ett direkt sätt, vi kan nu inte investera och utveckla våra fastigheter då vi riskerar att Kinda kommun kan komma att ta våra fastigheter i anspråk pga. expropriation. Vi kan heller inte sälja fastigheterna utan att detta är en stor påverkansfaktor av värdet på fastigheterna.

Vi önskar slutligen att Kinda Kommun på ett mer utförligt sätt motiverar och redogör för hur ni värderar våra enskilda intressen mot det allmänna och förutsätter att ni vill ha ett enskilt möte med oss så snart som möjligt för att diskutera hur vi kan gå vidare och få en lösning på detta.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett visionsdokument som är vägledande vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. En översiktsplan kan inte överklagas under pågående process utan endast efter att den blivit antagen. Markens användning fastställs först i samband med bygglovsprövning eller i samband med upprättande av detaljplan. Kommunen har utifrån översiktsplanen och utpekade utvecklingsområden ingen rätt att exproprieras fastigheter. Den enskildes rätt över sin fastighet är fortsatt stark och kommunen kommer inte exproprieras enskild tomtmark. Detta regleras i Expropriationslagen (1972:719).

Område RVU1 som berör 6 olika fastigheter är oförändrat. Idag finns det en marina med bryggor på platsen och kommunen anser att det finns goda förutsättningar för en utveckling av densamma. Kommunen har med hänsyn till plan- och bygglagen 2 kapitlet 1 § gjort avvägningar mellan enskilda och allmänna intressen. Vid ett framtida genomförande av utpekat utvecklingsområde kommer ytterligare utredningar och avvägningar att behöva göras med tillhörande detaljplaneläggning för att säkerställa lämpligheten.

6.90 Synpunktsförfattare 60

Vi skriver till er med anledning utav det förslag till översiktsplan som nu är ute på samråd. Vi äger fastigheten [REDACTED] i Rimforsa. På denna fastighet finns idag Kinda Motell, Ica Nära, Kristians restaurang samt en Ingo-station. Vi är både som fastighetsägare och som invånare mycket måna om Rimforsas utveckling och ser positivt på den höga ambitionsnivå kommunen har med den nya översiktsplanen. Dock har man i det första förslaget ritat in delar av vår fastighet, grusplanen mellan Ulrikavägen och riksväg 23/34, som en potentiell plats för en framtida räddningsstation. Detta ser vi inte med positiva ögon på, dels så var potentialen i nämnda grusplan en stor del till att vi förvärvade denna fastighet.

Man har i tidigare översiktsplan (från 2019) ansett detta område som ämnat för verksamheter och service, man skriver i planförslaget om område V:01 "området skulle kunna användas till externhandel eller mindre industri. Området har ett bra skyltläge intill väg 23/34 och är lättillgängligt att köra in till från väg 23/34".

Vi som fastighetsägare delar denna åsikt och anser att det skulle vara negativt för Rimforsa och kommunen att ta bort möjligheten till näringsverksamhet på en så väl

anpassad plats både med hänsyn till tillgänglighet och skyltläge längs med riksväg 23/34.

Man har tidigare använt "grusplanen" till tankstation för tyngre trafik, och planen används flitigt idag av densamme. Vi har långt gångna planer på att använda ytan till handel. Vi sökte för några år sedan ett tillfälligt bygglov för att uppföra ett industritält på platsen, dessa planer lever fortfarande men blev satta på paus då vi har tittat på att istället bygga en permanent hall för handel. Vår ambition är att denna verksamhet skall kunna bidra med ett 20-tal arbetstillfällen i Rimforsa, och därmed en del skattekonor till kommunen.

Vi anser att det skulle vara till Kinda kommuns och vår nackdel att förlägga räddningsstationen på denna plats. Det bör ligga i kommunens intresse att gynna det lokala näringslivet, vara med och skapa arbetstillfällen lokalt och därmed bidra till en levande landsbygd.

Vi hoppas Samhällsbyggnadsnämnden tar detta i beaktande i det fortsatta arbetet med översiktsplanen. Har ni frågor kring våra planer eller om vi som fastighetsägare kan vara behjälpliga på något sätt för att hitta en lösning som alla kan vara nöjda med så står vi positiva.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett visionsdokument som är vägledande vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. Markens användning fastställs först i samband med bygglovsprövning eller i samband med upprättande av detaljplan.

Kommunen har gjort bedömningen att det är lämpligt att föreslå område RVU13 för en ny räddningsstation tillsammans med annan verksamhet. I granskningsversionen av översiktsplanen har området minskat i omfattning.

6.91 Synpunktsförfattare 61

Frågor / synpunkter

1. Borde inte Kinda kommun börjat sitt stora arbete med översiktsplan att undersöka vad det skulle kunna vara som kan attrahera människor/familjer att flytta till Rimforsa med omnejd istället för att gissa. Kan det vara så att en centralt belägen skola med tillhörande idrottsplats tilltalar dom som kan tänka sig att flytta till Rimforsa?
2. Är det ens lagligt för en kommun att expropriera tomtmark från enskilda fastighetsägare för att skapa fler båtplatser/marina? Syftar på oss och våra grannar (██████████) (Båtklubben). Är det vad som krävs för att få fler invånare till Rimforsa?
3. Våra familjer emot säger oss till 100 % Kinda kommuns planer på att överta/expropriera vår fastighet ██████████ samt grannfastigheten. Fastigheten

har ett mycket stort värde för oss då den varit i familjens ägo sen 1930-talet. Det skulle vara ett extremt stort ingrepp i vår allas vardag om "sjötomten" inte fanns, framför allt sommarhalvåret.

4. Trafiksituationen kommer ju att bli ohållbar om man ska leda ner mer trafik och utanför skolan på Skolvägen som är vältrafikerad idag. I dagsläget problem när två fordon ska mötas. Bilar som kör ner staket för våra grannar och ut på vår gräsmatta. Hur har man tänkt lösa det? Kommer Kinda kommun ha anspråk på mer mark?

5. I dagsläget är Skolvägen också vältrafikerad av många små barn /skolbarn som använder denna väg ner till Björksund, Åsundahallen och badet. Hur har Kinda kommun tänkt att hantera den utökade trafiksituation?

6. Vilken påverkan kan en närliggande marina (inkl biltrafik till/från) tänkas ha på närliggande boendemiljö? bullerstörning, drivmedelanläggning, kemikalieanvändning. etc etc?

7. När det gäller mer båtplatser / marina / service. Är det inte lämpligast för Rimforsa och dom som bor där fortsätta satsa och utveckla befintlig marina i Hackel med gästplatser och service i stället för att sprida ut det. Man bör också beakta att det är ganska smal farled med mycket båttrafik i dagsläget med en och annan incident. Finns ju också en stor miljöaspekt att samla allt på ett ställe.

8. Värdeminskningen på [REDACTED] är ju svår att uppskatta om Kinda kommun tänkt ta [REDACTED] i anspråk. Hur har Kinda kommun tänkt att lösa det? Dessutom skulle jag fråga hur storlek på ersättning bestäms. Är det minskning av marknadsvärde som ersätts? Hur sker en eventuell värdering i så fall?

9. Eventuella framtida planer för vår familj gällande fastigheten är ju ganska avgörande beroende på hur Kinda kommun tänkt att agera med detta?

10. Vi önskar slutligen att Kinda kommun på ett mer utförligt sätt motiverar och redogör för hur de värderar "våra" enskilda intressen mot det allmänna.

Som ni säkert redan förstår så har den uppkomna situationen skapat väldigt mycket oro och funderingar hos oss och våra familjer. Tacksamma för svar från Kinda kommun snarast.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett visionsdokument som är vägledande vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. Markens användning fastställs först i samband med bygglovsprövning eller i samband med upprättande av detaljplan. Kommunen har utifrån översiktsplanen och utpekade utvecklingsområden ingen rätt att expropriera fastigheter. Den enskildes rätt över sin fastighet är fortsatt stark och kommunen kommer inte expropriera enskild tomtmark. Detta regleras i Expropriationslagen (1972:719).

Område RVU1 som berör 6 olika fastigheter är oförändrat. Idag finns det en marina med bryggor på platsen och kommunen anser att det finns goda förutsättningar för en utveckling av densamma. Kommunen har med hänsyn till plan- och bygglagen 2 kapitlet 1 § gjort avvägningar mellan enskilda och allmänna intressen. Vid ett framtida genomförande av utpekat utvecklingsområde kommer ytterligare utredningar och avvägningar att behöva göras med tillhörande detaljplaneläggning för att säkerställa lämpligheten.

6.92 Synpunktsförfattare 62

Angående översiktsplan; 2.1 Kisa utvecklingsområden

Yttrandet gäller KBU2 (Froghult- Nygårde)

Motsäger mig all exploatering av betes- och åkermark till byggnation av bostäder och industribyggnation som berör [REDACTED]

- Förutsättningarna för att kunna bedriva jordbruk med djurhållning och/ eller mjölkproduktion, som bedrivits oavbrutet sedan fem generationer tillbaka, omintetgjörs. En sammanhållen markareal är ett av de kriterier för ett så miljövänligt bruk som möjligt. Större avstånd och transporter medför större utsläpp av drivmedelsavgaser.
- Flera jordbrukande gårdar har exploaterats hittills på grund av samhällsutbyggnad, till exempel, Mjällerum, Karleby och delvis Harg/ Brostorp. Tidigare i historien har de ursprungliga gårdarna som Kisa byggts upp på, Kisa Gästgivaregård, Kulla, Prästgården, Värgården och Gammelgården använts.
- Lägg nuvarande jordbruk ned i Froghult kommer ett nystartande av detsamma tvingas att ha större markareal för att tillåtas att etableras. Till exempel Arla kräver att man minst levererar 500 000 liter mjölk per år. Det vill säga en "industri mjölkproduktion" – inte mjölkproduktion där mjölkkor går ute på sommarhalvåret och betar hagar och ängar. Mulens arbete för biologisk mångfald.
- Geologi: Från byn (Froghult) och norrut är en möränrygg / drumlin, som uppodlats efter senaste istiden.¹
- Avlagrad varvig glaciallera, några tiotal meter, innebär det finaste material (ler), finns från Blockängen ut till Rv 34.² En av de bördigaste åkermarkerna i närheten av Kisa, samt att lera är vattenhållande, dvs står emot torra.
- Borrkärna gjord från Nygårdet (Nilsson 1 968) innehålla 400 varv tappningslera.³
- Markkartering från 22 03 1 5 (22 06 1 4) innehåller i stora drag uppgifter om näringsämnehåll (kalium, fosfor, magnesium och pH-värde), som visar att jorden är mycket väl gödslad av biologisk gödsel, dvs ej mineralgödsel/ konstgödsel.
- Historia: Froghults historia är mycket gammalt. Froghult finns nämnt såsom Frodhult 1287, (avskrift 1337) och Frohult 1558.⁴

- Froghult finns med som bebyggelsenamn före 900-talet, tillsammans med Folkinge, Föllingsö, Karleby, Harg och Hitthemf
- Natur- och kulturvärden: Ekskogen Blockängen, (Lillängama och Ekängarna), Sjöhagen samt strandnära skogen utefter Hargsjöns östra sida NS-klassat av Södra Skogsägarna i skogsbruksplan.(NS-klassat innebär Naturvård, Skötsel krävande med bevarande av värde som syfte).
- Linbråten, delar av inventerat av Länsstyrelsen, tillika betesmark söder om Blockängen inventerad av Länsstyrelsens, därav genererar de ett högre ekonomiskt stöd. Till exempel: Ekskogen, sydväst om Blockängen, har ett 40-tal stora ekar, som ska bevaras och utvecklas till naturvärdesträd (Se bilaga 1)

1 Kisa Sockenbok, del 1, 1:16

2 Kisa Sockenbok, del 1, 1 :27

3 Kisa Sockenbok, del 1, 1:28

4 Kisa Sockenbok, del 1, 3:24

5 Kisa Sockenbok del 1, 3:54 och 3:55

- Krokrensspjällen, en liten hömig del av åker vid Krokängsbacken, norr om byn. ⁶
- Åkhallen, vagnslider vid nuvarande berghäll/ Rävgården). ⁷
- Torp, torpruiner; Mossen före detta grenadjärtorp (1696-1960), Haga, Lövenborg, S örstugan, Krokstorp (vid Klackberget), Ängsstugan, Ljungstorp och Hagstugan.
- Ett antal vattenkällor.
- Söder om Froghult finns flera bergsrygggar i nord-syd riktning som har branta stup och där vatten samlas i sänkor/ skrevor som ger upphov till kärr och mindre mossar. Bland annat nämns i Skogsbruksplan lodytor/ vertikala bergsytor) där förutsättningarna för lav, mollusker, mossor är särskilt god. Med anledning av att bergen fungerar som vattendelare och avrinning sker i "såk". Till exempel Alsåket och Rävsåket. Även fler andra lokaler (bergstoppar; hållar m m) har NS- värde.

Personligt kan nämnas att nuvarande markägare/ undertecknad är femte generationen brukare av fastigheten. (Min mormors mormor [redacted] var också syskon med Norrgårdens anfäder. Idag benämns [redacted], trots att det ligger längst norrut i byn).

Min målsättning

Kommande generationers möjlighet att bedriva jordbruk med djurhållning, som inte är "industri- jordbruk", det vill säga djur/ kor som går utomhus och betar i hagar, omintetgör av översiktsplanen och ev kommande detaljplan. Ett jordbruk med mjölkkor, som är betesrelaterat, som äter gräs utomhus direkt från marken i stället för utfodring av djuren i stallar i eller i anslutning till mjölkrobotar.

Idéer,

På kommunalägd mark finns möjligheter idag till byggande av bostäder med sjöutsikt.

Några förslag;

- 1 . Ovanför (öster om) Dagsverksgatan, mot Granliden.
2. Stjärneboskogen.
3. Karleby skogen, öster om Krokstorp och vid de öppna ytorna vid f d torpet Backen.
4. Ödängsområdet, söder om Cap Jocke.
5. Ridarhusets marker på båda sidor om Gäddefallsvägen.

Dessutom ligger de föreslagna områdena i anslutning till befintlig tätortsbebyggelse, vilket torde vara mer ekonomisk med tanke på anläggningskostnaderna. (Vatten, avlopp, el, fiber m m). Notera att topografin söder om Froghult är sannolikt ett område med höga anläggningskostnader.

Åsikter:

Att planera bostadsbyggande på stora ytor/ arealer, som i viss mån bygger på en slags agglomering av liknade typ som Linköpings Ekängen, Vidingsjö, är inte att föredra på en ort av Kisa storlek. Många som flyttar hit söker något unikt. Att ha mer än åtta meter till grannens tomtgräns.

Det tar tusentals år att "bygga" en odlingsbar mark. Det går fort att ta bort förutsättningarna för odling och betesmark/ Plantera försurande träd t ex gran på åker. Frakta bort matjord eller täcka den med asfalt.)

Att planera för att bygga bostäder på en av de bättre odlingsmarkerna i Kisa närhet är ett kortsiktigt tänk. Sjöutsikt mot Sveriges möjlighet till egen matförsörjning.

6 Kisa Sockenbok, del 1, 3:41

7 Kisa Sockenbok, del 1, 3:37

Sammanfattning'.

Mellan Kisa och Rimforsa väster om RV 34 finns endast undertecknad och en gård i Malma, som bedriver mjölkproduktion. En översiktsplan och ev detaljplan som innefattar Froghult- Nygårde som bostadsområde gör att framtidsutsikterna för mjölkproduktion/ lantbruk med framtidstro är mycket begränsande.

Undertecknad motsäger sig att [REDACTED] översiktsplaneras och ev detaljplaneras för bostäder, industri med mera, av de anledningar som anförts ovan.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Alla Sveriges kommuner är enligt plan- och bygglagen skyldiga att upprätta en kommuntäckande översiktsplan.

Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av inanspråktagande av jordbruksmark. I granskningsversionen av översiktsplanen har område KBU2 justerats utifrån bland annat jordbruksmark i området.

6.93 Synpunktsförfattare 63**Yttrande 63 A****Synpunkter på Översiktsplan Kinda**

- Det behöver i översiktsplanen planeras områden för 60+ boenden i Horn. Det finns många ensamstående i stora hus som vill hyra eller köpa en lägenhet i Hon. Det här kan generera att fler hus blir tillgängliga för inflyttning.

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det behöver planeras för ett äldreboende i Björkfors så att hänsyn tas till den demografiska utvecklingen i översiktsplanen. Förslagsvis på Ärjeboda 2:3

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser i hamnområdet.

- Föiutsättningen för att bo, leva och/eller driva företag idag kräver tillgång till bredband/bra uppkoppling, f översiktsplanen behöver Infrastrukturella förutsättningar för en snabbare bredbandsutveckling införas om målet att vi ska bli 15 000 invånare ska kunna genomföras i rimlig tid.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- I underlaget till översiktsplan finns idag 360 ha åkermark inritade som lämpliga för bostäder och annan verksamhet. Vår självförsörjningsgrad är idag på en extremt låg nivå och det är inte okej att i en översiktsplan för framtiden planera för ytterligare försämringar utan att detta utreds på lokal, regional och nationell nivå innan översiktsplanen antas.

- Del behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna. Även ställplatser på detaljplanerade områden. Om det är lämpligt

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll, brännboll och andra aktiviteter ökar.

- I noderna och i Horn bör det inte planeras för stora bostadsområden utan för fler områden med bostäder i mindre grupper. Mycket samråd med fastighetsägare eller enskilda hus/

- Biblioteket i Horn är viktigt/Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktigt för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning. Motionsspåret bör märkas upp som ett område för idrott/fritid och rekreation.

- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter. Lämpliga områdena för ändamålet bör markeras översiktsplanen för Kinda.

- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.

- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Själv ser jag detta som ett "sump"område där påmling lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

- Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det

nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

- I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och tätbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

- I det framtagna underlaget till översiktsplan har inte energislaget biogas undersökts överhuvudtaget. Jag anser att vi behöver utreda energislaget och planera lämplig mark i Kisa för en biogasanläggning. Idag har vi börjat samla in "gröna" påsen från våra hushåll och företag. Matavfallet transporteras sedan till Tekniska verken. Genom att planera för en mindre biogasanläggning i Kisa kan vi själva ha en anläggning som används för att producera el till vår- kommun eller fordonsgas för att minska fossiberoendet. Investeringskostnaden för biogasanläggning är mycket låg och man kan förvänta sig att utvecklingen kommer att gå emot minst en biogasanläggning i varje kommun i framtiden. Jag anser att biogas är ett så viktigt område att det behöver utredas innan översiktsplanen kan fastställas.

- Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

- Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

- En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

- Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

- Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

- Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

- Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

- I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns. (Sjöriket Kinda)

- Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda.
- I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.
- Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.
- Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola, affär, bibliotek och bank.
- Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister. Båtuptionsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtuptionsplatser eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.
- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.
- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.
- Bussförbindelser är oerhört viktigt for att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.
- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera for gång-cykeltrafik över bron.
- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen plan på att området eller dess närområde ska utvecklas.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekade områden tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av inanspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekade som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplanläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

Yttrande 63 B

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Vindkraft

- Stamnätet i Sverige klarar enligt färsk forskning inte av mer vindkraft än vi har idag. Blåsiga dagar måste nätet därför balanseras genom att dra ner på reglerbara elkällor som t.ex kärnkraft och vattenkraft. När elnätet inte kan

balanseras så finns det bara en utväg och det är att släcka ner delar av vårt elsystem. Det finns ett flertal exempel på länder som står med denna typ av problem t.ex Sydafrika. Så vill inte jag att vi ska ha det i Sverige. Kinda ska inte bidra till en försämrad elbalans i stamnätet på bekostnad av naturförluster för närboende. Följer man distributionen av elkraft i Sverige så ser man tydligt att 361 av årets 365 dagar så exporterar vi all vindkraftsel för vi har inget behov av den i Sverige. Övriga 4 dagar har vi ett marginellt bruttobehov av Vindkraftsel i Sverige. Att obefogat förstöra vår vackra natur och vårt rika djur- och fågelliv i Kinda för ett behov som inte finns är vansinne. Kinda borde istället utvecklas till att bli ett bevarandeområde med hög artrikedom och ett rikt natur- kultur- och fritidsliv utan någon som helst vindkraft. I Vindkraftsanalysen som utgör ett underlag i arbetet med ny översiktsplan Kinda nämns bara att den nationella överenskommelsen inom politiken är att vi ska ha 100% förnybar energi år 2040. Det finns inga som helst analyser av om vindkraft överhuvudtaget är en lämplig förnyelsebar energikälla eller ej. Underlagen verkar i mångt och mycket vara inhämtade från källor som är positiva till vindkraft. Området bör undersökas mer grundligt. Det finns många faktorer som inte tagits upp överhuvudtaget i vindkraftsanalysen såsom lågfrekvent buller, förorenad mark av mikroplaster samt regelbundna utsläpp av Bisfenol A och PFAS. Jag vill att vi i översiktsplanen tar bort alla områden som markerats som lämpliga för vindkraft och istället skriver att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft minskar inte vårt fossilberoende alls eftersom vi idag i princip inte alls producerar fossil elenergi i Sverige. Kinda bör därför gå i spets och bli en attraktiv vindkraftsfri kommun som tar stort klimatansvar i Sverige. Jag vill att Kinda ska vara en vindkraftsfri kommun.

- Vindkraft gör ingen som helst klimatnytta, tvärtom så förstör den vårt klimat. Vindkraft medför att man bygger enorma betongfundament med armeringsjärn där det inte finns några som helst krav på återställande av naturen den dagen vindkraftsverken läggs ner. Betong och järnframställning förstör klimatet samt ökar koldioxidutsläppen. Vi bör istället agera i spets för att minska koldioxidutsläppen i Sverige. I en rapport till riksdagen påvisas att ETT enda vindkraftverk släpper under en beräknad livstid på 15 år ut 6 ton mikroplaster rakt ut i vår natur. Jag vill att Kinda satsar på att bli en naturbevarande kommun och vill inte att mina barn ska uppleva skogen som en konstgräsplan med övertäckta cementkullar fulla med armeringsjärn. Det är också bevisat att vindkraft leder till ett uttorkat klimat och temperaturhöjningar. Ett av Klimatsyftena med vindkraft borde vara att bromsa jordklotets accelererande temperaturhöjningar inte höja den. Frågan behandlas inte ens i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag till översiktsplanen. Vi måste ta ansvar för en långsiktigt hållbar framtid och då är det ytterst olämpligt att överhuvudtaget planera för vindkraft. Jag anser att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun och att detta skall vara inskrivet i översiktsplanen för Kinda.
- Vindkraft är skadligt för vår hälsa. Det finns otaliga forskningsstudier som påvisar hur lågfrekvent buller påverkar människors hälsa negativt. De riskområden för buller som man beräknar vid vindkraftsetablering räcker inte enligt forskningen. Det lågfrekventa bullret som vindkraftverk genererar och

är direkt skadligt för människors hälsa kan vid gynnsamma förhållanden transporteras betydligt längre. Vindkraftsanalysen tar inte upp lågfrekvent buller eller anger några som helst skyddsavstånd för detta. Inga vindkraftverk bör placeras mindre än 15 km från närmsta fastboende eller fritidshus. Det här gör att vi inte har ett enda lämpligt område för vindkraft i Kinda. De 6 ton mikroplaster som ETT vindkraftverk släpper ut under sin livstid på 15 år innehåller Bisfenol A som är ett hormonstörande ämne. Bisfenol A påverkar människors och djurs reproduktionsförmåga negativt. I vindkraftsanalysen nämns inte heller nanopartiklarna på 50-80 kg som ett verk släpper ut och innehåller bl.a PFAS, På Jylland fick man nyligen slakta och bränna 180 kor som hade förhöjda PFAS värden efter att ha gått i ett område med mycket vindkraft. Vindkraft medför en negativ inverkan på vår mat och vår hälsa och denna anser jag vara outredd i underlagen för översiktsplan Kinda. Inte heller nämns de tungmetaller som vindkraft släpper ut eller de ljusföroreningar som påverkar människans dygnsrytm och årsrytm. Vindkraftsanalysen som genomförts är i stora delar direkt undermålig och det saknas mycket, t.ex utredning av magnetfälts påverkan på människor och djur i närheten av vindkraftsanläggningar. Jag vill att alla områden som i Översiktsplanen markerats som lämpliga för vindkraft tas bort och att det blir inskrivet i översiktsplanen att Kinda skall vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraft är skadligt för djurlivet. Otaliga studier påvisar hur djurriket påverkas negativt av vindkraft. I Kinda har vi flera skyddade arter som riskeras att påverkas negativt även vindkraftsetablering. Den vindkraftsutredning som kommunen genomfört är undermålig på detta område. Jag vill att Kinda tar ansvar för ett rikt djur och naturliv med högt fokus på bevarande av alla arter som finns idag. Vi ska gå i bräschen för långsiktig hållbarhet och hög artrikedom i vår natur och det gör vi inte genom att förstöra naturvärden genom etablering av vindkraft. Det behöver göras ett betydligt mer omfattande utredningsarbete av hur människor, natur, klimat och djurliv påverkas negativt innan något område i en översiktsplan kan markeras som lämpligt för vindkraft. Jag vill att Kinda i sin vindkraftsplan markerar att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Vindkraftverk i Kinda skulle betyda en kraftigt förändrad landskapsbild samt förminska kulturella värden för fastboende och turism. Vilka turister och fastboende vill ha blinkande röda ljus och höga vindavgivande stolpar i naturområden? Analysen som förvaltningen gjort berör bara frågan i förbifarten. Jag menar att ska vi nå en befolkningstillväxt på 15000 invånare i närtid kommer en vindkraftsfri kommun att vara just den faktor som ökar intresse för att flytta hit. Även turismen kommer att gynnas av höga naturvärden och bevarade kulturvärden. Jag vill att Kinda markerar i översiktsplanen att vi ska vara en vindkraftsfri kommun.

Det förekommer fornlämningar och kulturellt viktiga byggnadsminnen inom flera av de markerade områdena i vindkraftsanalysen. Innan områden markeras som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen bör en inventering av dessa kulturellt viktiga platser genomföras.

- Flera av de områden som markerats i vindkraftsanalysen som utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet ligger inom totalförsvarets

riksintressen och utgör stoppområde för höga objekt. Dessa områden bör tas bort direkt så de inte hamnar i en slutlig översiktsplan.

- I vindkraftsanalysen nämns totalförsvarets riksintressen, men inte att området runt Björkfors utgör ett övningsområde för lågflygande helikopterenheter inom försvaret. Det finns fler områden i Kinda där försvarsmakten övar lågflygning än vad som nämns i analysen och Förvaltningen behöver djupanalysera detta område eftersom det påverkar möjligheter till framtida vindkraft i flera av vindkraftanalysens områden.

Gällande det i översiktsplanen specifikt markerade området kring Gröninge och söderut som lämpligt för vindkraft så bör detta område inte vara markerat som lämpligt. Marken utnyttjas till stor del för fritids- och naturliv, den har samhällsviktig artrikedom i form av fladdermöss som t.ex barbarossa samt glada, ugglor, tjäderföryngringsplatser mm. Man kan förvänta sig både kraftiga habitatsförluster och försämrade artrikedom om man placerar vindkraft i ett sådant område. Det finns både fritidshus och fastboenden inom högriskområde för lågfrekvent skadligt buller. Utöver detta så kan området inte bebyggas med några vindkraftverk alls eftersom det finns sekretessbelagda riksintressen för totalförsvarets militära del inom området som inte är utredda alls i vindkraftsanalysen. Dessa riksintressen omöjliggör all form av vindkraft inom 2 mil från Hycklinge och det är beklagligt att kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning inte lyckats få med denna information i sin analys. Det finns utöver detta både regionala kulturmiljöområden och naturreservat i området som gör det ytterst olämpligt för vindkraft. Området söder om Gröninge borde av ovanstående skäl i översiktsplanen snarare vara märkt **som ett synnerligen olämpligt område för vindkraft** än som ett lämpligt.

Underlaget till översiktsplanen avseende vindkraft som tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen (den s.k vindkraftsanalysen) är direkt undermåligt och saknar behandling av flera hälsoförsämrade, klimatförsämrade, miljöförstörande, kulturmiljövärdesförstörande och artrikedomsförsämrade aspekter. Dessa måste analyseras, behandlas och samrådats igen innan vindkraftsdelen av översiktsplan Kinda kan antagas överhuvudtaget.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

Synpunkter på Översiktsplan Kinda

Samrådsmöten för Översiktsplan Kinda har ej gått rätt till

Samhällsbyggnads förvaltningens ordförande [REDACTED] [REDACTED] har inlett samrådsmötena med att tala om för alla närvarande att: "inga synpunkter som kommer upp på detta möte kommer att beaktas utan endast de synpunkter som skickas in via formulär på hemsidan eller via brev till samhällsbyggnadsnämnden i Kinda".

Jag anser att detta förfarande är ett felaktigt agerande enligt Plan och bygglagen. Alla synpunkter som uppkommer på ett samrådsmöte ska beaktas och tas med i samrådsunderlaget. Förvaltningschefen har med sitt yttrande "hämmat" samrådsprocessen och samrådsmötena måste därför göras om.

Vidare ställer jag mig tveksam till själva kallelsen till samrådsmöten som egentligen inte kan betraktas som en kallelse. Det har från samhällsbyggnadsförvaltningen gått ut ett vykort till alla hushåll med texten tyck till om Översiktsplanen. Många privatpersoner och företag har hört av sig till mig och meddelat att de inte ens fått vykortet i sin låda. Det har inte stått några datum och platser för samrådsmöten på vykortet utan enbart en uppmaning att gå in på Kinda kommuns hemsida och söka information. Det här duger inte, många boende och intressenter i Kinda har inte vetat om att samrådsmöten skall äga rum, inte heller vad de handlar om.

Av ovanstående kan man konstatera att genom en otydlig kallelse får man få som deltar och yttrar sig på ett samrådsmöte. När man dessutom direkt i starten på samrådsmöten säger till deltagare att dina synpunkter på det här mötet tar vi inte hänsyn till utan de måste du skicka in så har man lagt ribban högt så att samrådsprocessen inte ska fungera som det är tänkt i Plan och bygglagen.

Alla samrådsmöten för Översiktsplan Kinda måste göras om.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt

under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.94 Synpunktsförfattare 64

”Sjöriket Kinda - Utflyktsbygd”

Av kommunens hemsida framgår, att Kinda ” har en mångfacetterad och storslagen natur” Likaså är kommunen ett av Sveriges sjörrikaste områden med runt 400 sjöar.

Stort fokus på befolkningsökning i detaljplanen. Det förväntas en betydande ökning runt orterna Kisa, Rimforsa och Horn. Enligt Hemsidan bor närmare 10.000 innevånare i kommunen, av dessa arbetar 945 inom kommunal verksamhet. I landet som helhet förändras åldersstrukturen. Födelsetalen i Sverige minskar allmänt. År 2010 var det 1,97 barn/ kvinna och år 2020 är det 1,52 barn/ kvinna. En dramatisk minskning under 10 år. Genom den längre livslängden och de stora kullarna av 40-talister kommer den åldrande befolkning att öka. Detta kommer att förändra kraven på de olika samhällsfunktionerna.

Närheten till Linköping är positiv för Rimforsa, som får karaktär av sovstad till Linköping.

Antalet arbetstillfällen måste öka markant om kommunen ska nå den önskade innevånarutveckling. Utvecklingen av ” Kinda sågen” är mycket positiv, men om antalet anställda kommer att öka är ovisst, utan detta blir avhängigt av de tekniska lösningarna som kommer att användas. Under lågkonjunktur med hög inflation och stigande räntor brukar antalet konkurser öka och därmed arbetslösheten.

Befolkningsökningen - realistisk eller önsketänkande?

Kinda är inte enbart sjörikt utan även skogsrikt. Skogen har under århundraden bidragit till vår försörjning. Genom att ge arbetstillfällen, virke, bränsle, mat, rekreation mm. Spännande utvecklingsarbete pågår av skogsprodukter, som ger ökad användbarhet. Förutom att bidra till samhällsutvecklingen och välståndet har skogen en mycket viktig funktion som kolsänka. För att nå de uppsatta klimatmålen har skogen en stor betydelse. Byggnation av luftburna kraftledningar borde därför inte ges tillstånd. En 130 kV ledningen Kisa - Vimmerby går i delar går genom orörd skog och har en ledningsgata bredare än en fyrfilig motorväg med kantområden. Om ledningen istället grävts ner hade skogen kunnat fortsätta att växa och vara en kolsänka och ingreppet i omgivningen blivit betydligt mindre.

Även byggnation av vindkraft har väckt känslor och stort engagemang i området Hycklinge och Horn. I planen utpekats området som förslag på eventuell lämplig placering av en park. Vilket är något förvånande eftersom området togs bort från den nationella listan 2013. Vindkraft påverkar livsmiljön för människor och djur. På flera ställen i kommunen finns militära restriktioner för vindkraft.

Vindkraftetablering skulle även kunna motverka "Kinda som sjörike och utflyktsbygd" - Vindkraftparker, Luftledningarna - Livsmiljö, Levande landsbygd?

Sjöriket Kinda med sina runt 400 sjöar innebär ett stort antal strandnära områden 37 stycken har bedömts ingå i gruppen LIS område. En av förutsättningarna för att utveckla turism, rekreation, friluftsliv i en gleskommun är att ha en positiv syn på byggnation inom LIS områden, naturligtvis med hänsynstagande av gällande föreskrifter och lagar. Byggnation ger positiva följdverkningar som arbetstillfällen, ökad handel både tätort och gårdsbutik m.m. - Dialog och positiv inställning till byggnation inom LIS?

- Samhället har förändrats snabbt både vad gäller digitalisering och säkerhet. Det är komplexa frågor som förändrar civilsamhället. Erfarenheter från kriget i Ukraina och ansökan om medlemskap i militär alliansen kommer att påverka och förändra säkerhetstänkandet. Ansvar och arbetssätt kommer att behöva ändras. Viktiga aktörer är bla Räddningstjänst, Polis, Sjukvården, Bankväsendet, Transportsektorn, Telefonisektorn. I nuläget saknas mobiltäckning och bredband i delar av kommunen.

Att säkerställa att informationskanalerna är säkra och robusta är av största vikt för demokratin och ett fungerande samhälle. För att få ett övergripande styrdokument måste även den förändrade omvärlden med snabb digitalisering och säkerhetspolitiska aspekter vägas in. Klimataspekter finns redan redovisades planen.

- plandokumentet bör omfatta förutom klimataspekter även samhällsförändringarna enl. ovan?

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett mål och visionsdokument som är vägledande vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. Markens användning fastställs först i samband med bygglovsprövning eller i samband med upprättande av detaljplan.

Politiken i kommunen arbetar ständigt med frågor som på olika sätt har koppling till samhällsförändringar både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt utan att dessa behöver hanteras i översiktsplanen.

Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört

med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell förfrågan om vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

Samhällsförändringar som nämns ovan hanteras inte i en översiktsplan utan av respektive ansvarig myndighet eller kommunal förvaltning.

6.95 Synpunktsförfattare 65 Yttrande överförslaget till Översiktsplan

Det är ett omfattande, och välformulerat förslag som utgör underlag (samrådsversion 2022-10-28) för arbetet med framtagandet av den nya översiktsplanen för kommunens fortsatta arbete och utveckling.

Här finns också en innehållsförteckning som anger ett antal kapitel med väl sammanhållna underrubriker som gör det relativt enkelt att hitta de olika ämnesområdena.

Alla de i förslaget uppräknade områdena är mer eller mindre viktiga för kommunens fortsatta utveckling. Vissa torde dock vara mer angelägna än andra.

Det går inte att arbeta med "allt" på en gång och med sammakraft och fokus. Därför behov av att prioritera.

Det finns några områden att hantera skyndsamt t ex 2.14 **Transport och kommunikationer** utöver den viktiga, men mer allmänna hållningen, som finns under rubriken Översiktliga viljeinriktningar:

GC-väg Värgårdsskolan — IP-Kisa

Följande har tidigare framförts av undertecknad till Kinda kommun varför jag tillåter mig därför citera tillämpliga delar från den skrivelsen:

"År 2015 fanns på den politiska agendan, och bland de planerade åtgärderna, byggandet av GC-väg (gång- och cykelväg) sträckan Värgårdsskolan - IP Kisa (Kisa idrottsplats).

Det fanns i den då gällande länstransportplanen möjlighet till medfinansiering till GC-vagnar med 50 % av totalkostnaden. Ansökan gjordes och beviljades. Men av någon anledning fullföljdes inte denna viktiga och angelägna åtgärd.

Det är nu av största vikt att projektet kommer igång och fullföljs enligt de ursprungliga planerna. Trafiken på Enebygatan/väg 134 har ökat ytterligare på de senaste åren. Framförallt den tyngre trafiken. Tunga fordon tar också gångbanantill hjälp, tid till annan. Inte minst vintertid.

Det ser också ut att dröja ytterligare ett antal år innan den omtalade och efterlängta förbifarten /nya sträckningen av väg 23/34 kommer tillstånd.

Undertecknad som är pensionär torde därför inte tillhöra den primära målgruppen för byggandet av GC- vägen, då det grundläggandekriteriet var, barns säker skolväg och arbetspendling med cykel eller till fots. Men, som en som både cyklar och går den aktuella sträckan på Enebygatan två till tre gånger per dag så har jag insyn och kunskap om behovet av en ny GC-väg som inte alla har.”

Även i Rimforsa finns ett stort behov av GC-vägar och då inte minst söderut från torget, Rimforsa Strand, Storgården och vidare mot Krågedal. Även österut mot Opphem.

Ny sträckning väg 23/34 öster om Kisa tätort. Sedan mitten av 1960-talet har det funnits planer och delvis också ritningar/kartor på en vägsträckning öster om Kisa tätort. Nu är det på tiden att dessa planer omsätts i konkret handling. Den tunga trafiken har ökat år efter år och därmed också miljö- och trafiksäkerhetsproblematiken. Inte acceptabelt med detta tunga trafikstråk genom tätorten. Ger också ett fysiskt ”delat” samhälle med barriäreffekter och risker för bl.a de skolelever som ska korsa 23/34 på väg till- och från Värgårdsskolan och IP-Kisa. All kraft måste nu läggas i arbetet med LTP (Länstransportplan) på regionnivå i denna fråga nu när 2+1-vägen Kisa —Linköping är färdigställd. Undersök också möjligheten till statliga medel för arbetets genomförande utöver den begränsade ”pott” som finns i LTP.

Nysträckning väg23/34 torde vara en av de viktigaste åtgärderna för en bättre miljö i Kindas centralort och högre trafiksäkerhet generellt!

Stångådalsbanan och tågtrafiken Kalmar— Linköping. För att säkra och utveckla trafiken på Stångådalsbanan —Tjustbanan (sammastråk i väsentliga delar) så måste arbetet fortsätta och intensifieras. Även om det nu är Region Kalmar, som har ansvaret för frågan övergripande och för tågen så måste de ha några som är positiva till järnvägen och tågtrafiken att samarbeta med. Tidigare har inte Region Östergötland och Östgötatrafiken varit de främsta tillskyndarna för trafiken på Stångådals- och Tjustbanan. Sedan några år är också det formella samarbetet mellan kommunerna utmed Stångådalsbanan avslutat, d.v.s. det som gjordes inom Infrastrukturkansliet ram. Infrastrukturkansliet som hade sitt säte i Hultsfred. Därför är det viktigt att Kinda kommun har goda kontakter med Region Kalmar i detta ärende och Kinda kan därvid utgöra en länk och påtryckare i Region Östergötland för arbetet med att säkra och utveckla tågtrafik på Stångådalsbanan.

I detta sammanhang är det viktigt att kommunen utnyttjar alla kontaktvägar för att påskynda Trafikverkets arbete med att säkra de obevakade passagerarna över järnvägen. Förse medljus- och ljudsignaler. Samordna övergångartill färre platser alternativt stänga de minst lämpliga.

Arbetet med att stoppa planerna på att låta banorna sluta och börja i Tannefors måste kraftfullt intensifieras tillsammans med smålandskommunerna och andra aktörer t ex regionerna och företagen som har behov av trafikunderlaget på de aktuella banorna.

Näringsliv 2:8

Ett varierat och framgångsrikt näringsliv är viktigt för att bevara och utveckla Kinda. Alla kan och bör heller inte pendla till arbetsplatser på andra orter. En viktig förutsättning är att det finns lämplig industrimark att ta i anspråk för nya intressenter och för de som har behov av att utveckla sina verksamheter.

I detta sammanhang måste det framhållas vikten av att det "finmaskiga" vägnätet har sådan kapacitet och underhåll att det inte lägger onödigt hinder för utveckling och bevarande av verksamheter. Det handlar bl a om jord och skogsbrukets transportbehov. Inte primärt kommunens ansvar, med genom dialog och påverkan så kan flera "flaskhalsar" och problem åtgärdas i samverkan med Trafikverket.

Mötesplatser 2.10 —Samlingslokaler— Medborgarträffar återinför

Den beskrivning och de åtgärder som finns angivna under rubriken i förslaget till Översiktsplan är alla värda att beakta. Det finns dock en mer specifik typ av mötesplatser som saknas i förslaget nämligen, Medborgarträffar. En nystart torde vara särskilt viktigt nu efter pandemin och då större sammankomster inte varit lämpliga. Det är bra om medborgarna får träffa och samtala med politiker och ledande tjänstemän i någon av kommunens samlingslokaler. En annan viktig aspekt, är att det finns en del nya politiker med i den nu påbörjade mandatperioden och likaledes nya tjänstemän som i betydande utsträckning inte är kindabor. Värdefullt för alla att lära känna kommunens olika områden. Viktigt att kunna träffas över en kopp kaffe (the" eller saft) och dryfta både lokala och kommunövergripande frågor. Medborgarna får en direktkontakt och ett ansikte på de som styr, och de som verkställer besluten. Förslaget är att åter hålla medborgarträffar på de orter som har samlingslokaler och där kommunalt bidrag till driften/verksamheten utgår. Självfallet ska det i det aktuella fallet vara i enlighet med den lokala föreningen/byalagets önskan. De orter som här är åtanke är Dockekulla, Björkfors, Hycklinge, Horn, Klockargården i Västra Eneby, Ydrefors, Rimforsa och Kisa (t ex Leoparden som är i kommunens ägo f.n.) Tror att detta är viktigt för dialogen och förståelsen för både kommunens och de olika orternas utmaningar. Direktkontakt och möten ska inte underskattas i de sociala mediernas tidevarv.

Kinda-ambassadörer. Under många år har Kinda haft ett övertid varierat antal s.k. Kinda-ambassadörer. Det fanns tidigare på Kinda kommuns hemsida information om denna gruppering, som torde finnas kvar i någon form, men tydligen så har det inte från kommunens sida initierats några träffar med de personer som är Kinda-ambassadörer under de senaste mandatperioderna. Naturligtvis, ska vi alla i våra olika roller och nätverk vara ambassadörer för Kinda. Dock, är det så att om den merformaliserade verksamheten inte betraktas som viktig eller angelägen så ska den ges ett officiellt avslut. Lämpligen i form av ett väl utformat tackbrev, till de som finns med på "listan", eller varför inte en avslutningsmåltid på någon av våra fina näringsställen med ett tack framfört av kommunledningens främsta företrädare.

Utveckling i strandnära läge (LIS) Här ska Kinda vara generösa med att utöka de LIS-områden som nu finns angivna om intresse finns från boende och exploatörer. Vi måste ta vara på våra komparativa fördelar i form av den rikliga tillgången på sjöar och vattendrag.

Landsbygd och övriga samhällen 2.5 Underlätta för exploatörer som vill bidra till utvecklingen av Kindas mindre bebyggelsenoder. Björkfors, Hycklinge, Ydrefors, Slätmon, Tidsum, Valla.

Vision och målbild 1.0 Tillväxtmål anger 15 000 invånare. Det är bra med högt ställda mål, men ännu bättre med realistiska. 15 000 invånare hade vi senast 1940 dvs. före den stora flytten till städer och större orter dvs. urbaniseringsprocessen. Under överblickbartid, t ex 10 till 20 år så torde en befolkningsökning med 1000 personer vara mer realistisk, men ändå ställa nya och utökade krav på samhällsstrukturen.

Förnybar energi 2.16 Nej till vindkraft i Kinda! Vindkraftverk ska förläggas till havet långt från land. Inte förstöra Kindas natur och inte heller den obrutna horisontlinjen. Solceller på tak och parker (icke produktiv mark för odling och skog) bör vara lämpligt. Men inte på kulturhistoriskt intressanta byggnader och kyrkor.

Energifrågan är av central betydelse för Kinda och hela landet, samt EU. Kärnkraften ska bevaras och utvecklas. Nya reaktorer måste installeras. Vi lider av tidigare dåliga och felaktiga beslut på nationell nivå.

Övrigt att beakta i arbetet med Översiktsplan Kinda

Intensifierat arbete för att stärka nationella och regionala verksamheter som är till gagn för Kinda och regionen. Kinda i likhet med många andra kommuner har förlorat eller fått längre avstånd till viktig service och samhällsfunktioner. Här kan noteras AF, Polis och försäkringskassa mm. Även minskad kommersiell service färre dagligvarubutiker, optiker, fotobutiker och andra försäljningsställen för mer specialiserade tjänster.

Namnet och kommuns logan Sjöriket Kinda! Kommuns logans är sällan unika eller säger något viktigt

Finns några kommuner i närområdet som har fler sjöar än Kindas (492 större än 1 ha). —Till exempel Västervik har 500 sjöar och 500 öar. Det torde där också vara större en vattenareal i form av Östersjön Sjöriket finns i Småland bl.a Ljungby som har Sjöriket hemtjänst sedan mer än 10 år tillbaka

En kommun med en bra kommunslogan är Oskarshamn som har devisen "Kommunen med energi" som bl.a. refererar till OKG i kommunen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I översiktsplanen redovisas kommunens intentioner avseende utbyggnad av gång- och cykelvägar, ny sträckning väg 23/34, Stångadalsbanan och övrig järnväg.

I översiktsplanen redovisas förslag till LIS-områden i kommunen.

Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har

relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

Övriga synpunkter hanteras inte i översiktsplanen.

6.96 Synpunktsförfattare 66

Angående översiktsplan; Sjöriket Kinda, samrådsversion 2022-10-28

Synpunkter

Att ha tillgång till kommunens hemsida är ingen självklarhet.

1/ Tidig dialog, (sid 11) ... att ge invånare likvärdiga möjligheter att påverka .... är på många plan inte överensstämmande med verkligheten på grund av:

- Alla har inte tillgång till nätinformation, (diskriminering)?
- Tidsaspekten; samrådsversionen klar 2022-10-28, fysiskt brev med inbjudan i mitten av december, fysisk information i januari 2023. Vilket medför att ett antal människor blir chockade av planen.
- En utskrivna översiktsplan finnstillgänglig på biblioteket, först under senare delen av februari 2023. Synpunkter ska avges senast 2023-02-26.

2/ "Chockade" individer får ofta en negativ inställning till planen, när deras livssituation/ försörjning/ livsverk plötsligt eventuellt tas ifrån dem och deras familjer (arvingar).

3/ Att förutsätta att människor, som arbetar dagtid, har möjlighet att besöka Kisa Torg för att få information om kommunens översiktsplan är en variant av att tro/ förutsätta att andra människor har det som jag, (tjänstepersoner/ människor som har semester).

4/ Många fastighetsägare, som berörs av översiktsplanen har inte hört talas om den samma och ej heller blivit informerade, om man inte aktivt sökt information på kommunens hemsida.

Noterat att politikerna haft fler tillfällen att bearbeta och diskutera översiktsplanen än vad invånarna haft.

Angående sid 130; ... behovet av marken för bostäder är viktigare än produktiv jordbruksmark.

sid 131; ....endast rationellt jordbruk verkar tillåtas

sid 196; .... Marköverlåtelser: Vad har Ödeshögs kommun med Kindas marköverlåtelser att göra?

Vad gäller RV34 och förslag på ny sträckning:

Den korsning/rondell som föreslagits planeras att ligga i princip där våra tre friskvatten- flöden sammanstrålar från tre dalgångar till vattenverket Bjärkeryd/ Mjällerum.

(Farligt gods transporter —vattenskyddsområden).

Enligt en undersökning för tre till fem år tillbaka tiden letade man efter en eller flera tysta platser utefter Östgötaleden. Den som ansågs vara bland de mest tysta hittades vid Olofsboda i Horn.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

Jordbruksmark: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Marköverlåtelse: Ödeshög har inget att göra med Kindas marköverlåtelse utan är en felskrivning som rättas i dokumentet.

RV34: I samband med upprättande av vägplan (Trafikverket) fastställs den slutgiltiga dragningen och då beaktas bland annat påverkan på friskvatten och vattenskyddsområde med mera.

Området som pekats ut är fortsatt aktuellt, men det är först när finansieringen och upprättande av vägplan är klar som den slutgiltiga dragningen fastställs. I översiktsplanen pekar kommunen endast ut dragningen på en övergripande nivå.

6.97 Synpunktsförfattare 67

Synpunkter på pågående översiktsplanarbete

Sammanfattande inledning

Som fastighetsägare, företagare inom livsmedelsproduktion och boende på [REDACTED] motsätter vi oss att Kinda kommun i översiktsplan pekar ut betydande områden på gården som möjliga för exploatering (RBU17), samt att än större områden på gården i planen ska klassificeras som områden för sammanhållen bebyggelse och tätort (öster om Rimforsa mot Schedewid - utan områdesbeteckning).

I det reviderade förslaget till översiktsplan vill vi att inga områden på fastigheten [REDACTED] i översiktsplanen pekas ut för bebyggelse eller klassificeras som tätort.

Bakgrund

På gårdens marker bedrivs i dag livsmedelsproduktion. Företagets huvudsakliga produkter som går till konsumenter är mjölk och kött. I genomsnitt producerar företaget årligen en miljon kilo mjölk och 60 000 kilo kött. För att sätta det i perspektiv räcker gårdens mjölkproduktion för att förse över 15 000 person med konsumtionsmjölk - med andra ord hela befolkningen i Kinda och Ydre kommuner. Företaget producerar även vall och spannmål som foder till djuren. Skogsbruket är en integrerad del i verksamheten, i och med att intäkter från skogen möjliggör större investeringar. Mjölkproduktion, växtodling och skogsbruk är de tre ben som verksamheten huvudsakligen vilar på och de kan inte skiljas från varandra, utan att de andra delarna av företagandet blir lidande.

Gårdens produktionsinriktning är formad av naturen på platsen. Det småbrutna landskapet är gynnsamt för djurhållning - med god tillgång på vatten, naturbetesmarker och åkrar där goda vallskördar kan tas. Sedan gammalt hävdade naturbetesmarker, som är dominerande på [REDACTED] klassas som den artrikaste naturtypen i Sverige. Djuren föds huvudsakligen upp på gräs, genom bete eller vall, en produkt som människor inte kan tillgodogöra sig. I vallar liksom skogar binds koldioxid och agerar som kolsänka. Företagets verksamhet är med andra ord i den rätta bemärkelsen naturnära och på allvar hållbar.

Företagets livsmedelsproduktion skapar flertalet allmänna nyttigheter - som biologisk mångfald, kolinlagring och upprätthåller kulturlandskapet runt den uråldriga sätesgården [REDACTED]. Genom att landskapet vårdas, betas och brukas uppstår landskap som enligt de flesta definitioner anses vara vackert och attraktivt. Något som märks genom ett stort tryck från det rörliga friluftslivet på fastigheten.

Tjärstad hembygdsförening har även prisat gårdens arbete med att bevara kulturlandskapet. I ljuset av det skärpta säkerhetsläget är dessutom en spridd livsmedelsproduktion över landet viktigt för svenskt totalförsvär.

Lantbruksföretag har inte bara egna anställda utan skapar i snitt åtta ytterligare jobb i kommande led.

Våra synpunkter

Vi anser att Rimforsa tätort bör växa på den västra sidan om Kinda kanal och Asunden. För detta anför:

Det som gör Rimforsa till en attraktiv boendeort uppstår inte ur ett vakuum. De obrutna strandlinjerna, de betade markerna och det öppna odlingslandskapet på fastigheten [REDACTED] menar vi är en tillgång för hela samhället och för dess framtida möjligheter att attrahera fler invånare. Detta landskap är en biprodukt av livsmedelsproduktionen på fastigheten.

Att områden viktiga för det livsmedelsproducerande företaget ska pekas ut för exploatering anser vi felaktigt. I stället förväntar vi oss att Kinda kommun ska se positivt på att en markägare på motsatt sida från Rimforsa tätort inte vill bebygga stränderna - ett förhållningssätt som bidrar till att bevara Rimforsas särart som ett naturnära samhälle med utsikt mot obrutna stränder.

Översiktsplanen pekar också på kommunens attraktivitet med natur och sjösystem och att många dras till samhällenas trygghet och småskalighet. Det måste värnas och att placera bostäder utanför Rimforsa tätorts naturliga utbredningsområde, som är på den västra sidan av Kinda kanal, skulle förstöra mycket av detta. Upplevelsen av sjösystemet i Rimforsa vilar i mångt och mycket på att det finns långa obrutna strandlinjer på [REDACTED] samt det kulturlandskap som återfinns kring Schedewid kanal.

En mer naturlig vidareutveckling och utbyggnad av Rimforsa samhälle, menar vi, finns på den västra sidan av Kinda kanal. Särskilt tre områden framstår som lämpliga:

- 1) Västlig riktning mot Ulrika. Området är redan idag kraftigt exploaterat och nya detaljplaner är på väg. I området finns förskola, befintlig och under byggnation, samt rekreation i närheten. Det är även här kommunikationsmöjligheterna är som bäst, givet att väg, busslinjer och tågstation finns här. Området definieras redan i dag av hög grad av samhällsnära skogsmark och sammanhängande bebyggelse längs med Ulrikavägen. Avsaknad av aktivt jordbruk talar även starkt för den här lokaliseringen. Det är även här som befintligt reningsverk finns i närheten. Man får därutöver en möjlighet att knyta an till Hallstaängars naturreservat och Järnlunden.
- 2) Sydlig riktning. Området mellan Rimforsa strand, Storgården och Murgröneberget är idag redan kraftigt exploaterat och ny infrastruktur behövs redan i dag, så som gång och cykelväg. I detta område finns även goda möjligheter till sjönära lägen vilket möjliggör etablering av bryggor och

båtklubbar utan att obrutna strandlinjer behöver brytas.

- 3) Samhällets existerande centrum bör utvecklas. Förtäta byggnationen vid ICA Melkers, till exempel, vid återvinningsstationen, silon och fotbollsplanen vid stationen. Dessa lägen utnyttjar även existerande infrastruktur, vilket är ett utpekat mål.

Om Kinda kommun menar allvar med sin vision: "Sjöriket Kinda - en hållbar kommun fylld av framtidstro, engagemang och närhet!" bör utgångspunkten vara att planera bostäder på mark där ägarna vill se exploatering. Översiktsplanen bör inte dra en våt filt över investeringsvilja och framtidstro hos företag och medborgare i kommunen.

Vi vill inte att några områden på fastigheten [REDACTED] ska pekas ut för exploatering eller klassificeras som tätortsområde. Det är marker som behövs för den fortsatta livsmedelsproduktionen, och för att öka arealen beten samt uppföra nya djurstallar. Översiktsplanens mål om att bygga ett hållbart samhälle kan inte anses uppfyllda om området RBU17 kvarstår i planen. Inte heller bör något område på Skedewid 1:1 klassificeras som tätort eller pekas ut för sammanhållen bebyggelse. För detta anför:

Översiktsplanen är tänkt att avspegla en vision för samhället och anger tydliga intentioner 20-30 år framåt. För ett jordbruk är tidshorisonterna oftast betydligt längre än så och sträcker sig över generationer. Ska vi våga satsa framöver - för att utöka betesmarker, djurantal och livsmedelsproduktionen - krävs att vi kan vara helt säkra på att det i alla andra offentliga sammanhang önskvärda lantbruket inte motarbetas i Kinda kommun.

Översiktsplanen behöver utgå från förutsättningarna för livsmedelsproduktion på platsen. Kindas jordbruk kan inte jämföras med det i exempelvis Linköping, Vikbolandet och Vadstena, områden som besitter en helt annan typ av brukande och jordtyp.

Området kring Schedewid är ett kulturhistoriskt område med ett tusenårigt brukande av markerna. Det brukas idag av fjärde generation i samma familj. Viljan att fortsätta att bedriva lantbruk återspeglas i livsvalen där två av barnen i familjen har utbildat sig inom lantbruk.

Ett modernt livsmedelsproducerande företag bygger idag på flera ben. På Schedewid är mjölkproduktion, växtodling och skogsbruk de huvudsakliga grenarna i företaget. Men växande verksamheter är jakt, fiske, turism och uthyrning av bostäder. Detta är en lika naturlig som nödvändig diversifiering.

Exempelvis används ofta skogen för att i perioder stötta upp livsmedelsproduktionen, detta då råvaru- och energipriser som sätts på en global marknad kan fluktuera stort. Det betyder att man inte kan kapa ett ben i företaget utan alla delar behövs. Det skogsområde som pekas ut i förslaget till översiktsplan som möjligt för bostäder (RBU17) har därmed en viktig roll i det livsmedelsproducerande företaget. Men området RBU17 är inte bara viktigt för

företagets virkesproduktion, utan även för våra möjligheter att utöka arealen betesmark.

Söder om Schedewid kanal har 25 hektar betesmark restaurerats tillsammans med Länsstyrelsen Östergötland. Nu är siktet inställt på att fortsätta på norra sidan av kanalen - det område som historiskt sett har varit gårdens huvudsakliga betesmarker. Ett tydligt tecken på den uråldriga hävden är de två grindstugorna från 1700-talet vid den kulturhistoriskt värdefulla gamla Kalmarvägen, som ligger inom området RBU17.

Restaureringen av de i dag skogsklassade gamla betesmarkerna syftar dels till att utveckla produktionen av naturbeteskött och företaget. Dels är syftet att återskapa det gamla kultur- och naturlandskapet. En strategi som vi även anser ha lokalsamhällets stöd för. Vi får ofta få höra hur fint folk tycker att hagmarkerna sköts och hur man gillar att promenera i dessa. Under många decennier saknades incitament, engagemang att hålla dessa marker öppna och under hävd men vi upplever att de senaste åren har ändrat det.

Att kommunen skulle planera in områden för bostadsbyggande på [REDACTED] skulle dra en våt filt över möjligheten att bedriva modernt jordbruk och matproduktion. En planläggning skapar en osäkerhet för framtiden, särskilt eftersom vi ser en allt starkare tendens att livsmedelsproduktion försvåras ju närmare tätorterna den kommer. Problemen märks särskilt kopplade till gödselhanteringen.

Flyt- och stallgödsel har blivit allt mer viktigt för att kunna bedriva ett hållbart jordbruk med betydande kolinbindning. Dagens prisutveckling på mineralgödsel bidrar än mer till att göra hantering av flyt- och stallgödsel till en nyckelaktivitet i företaget. Gödseln sprids alltid utifrån växtodlingens bästa tidpunkt men den nödvändiga spridningen tenderar att inte alltid uppskattas av boende runt åkrar. Lukt och flugor är nästan alltid något man får på köpet när jorden ska få sin näring.

Särskilt i Kinda kommun är den här faktorn - hanteringen av stallgödseln - viktigt att ta hänsyn till. Vi befinner oss i en stark jordbruksbygd där djurhållningen spelar en central roll i företagandet, då landskapstypen gynnar denna inriktning. Djurhållningen gör också att användningen av inköpt gödning minskas, tack vare tillgången på egen gödsel från djurproduktionen. Marken behöver även naturlig stallgödsel för markstruktur och avkastande gröda. Det enda som kan vara ett problem i sammanhanget är att boende granne med åkrar tenderar att ogilla doften, vilket på flera håll leder till konflikt mellan boende och lantbruk. Att bebygga skogsmarker i ett småbrutet landskap – som förslaget till översiktsplan gör på [REDACTED] - är således ett långt större besvär för livsmedelsproduktionen i praktiken än vad det kan verka i teorin.

Ett annat perspektiv är hur förslaget till översiktsplan påverkar hanteringen av viltstammarna på [REDACTED]. Ett för Kindas jordbruk större utmaningar och tillgångar är de ökade stammarna av dovilt och vildsvin. Ska växtodlingen kunna avkasta så måste dessa hållas nere. För vår del skulle detta försvåras väsentligt vid en exploatering av det föreslagna område då det inte längre skulle gå att bedriva en

effektiv och säker jakt i resterande del av området. Det skulle också omöjliggöra en av gårdens verksamheter i dag, som är att sälja drev- och pyrschjakter till svenska och utländska jägare. I områden med stora viltstammar och där jakten inte har kunnat bedrivas effektivt av en eller annan anledning har resultatet ofta varit att jordbruk läggs ner.

Vi anser inte att kallelser och information kring översiktsplanen har genomförts på ett sätt som gör att vi som medborgare och berörda fullt ut har kunnat tillvarata våra rättigheter. För detta anför vi:

Information om den så kallade tidiga dialogen och samrådet har inte nått ut till alla kommuninvånare. Utskick som kommunen redovisar att ha skickat ut per post har inte nått flertalet hushåll. Själva samrådet i Rimforsa var dessutom begränsat till ett antal platser där flera kommuninvånare inte fick möjlighet att delta, ställa frågor eller inkomma med synpunkter. Att inte heller ansvarig för översiktsplanen deltog i samrådet i Rimforsa gjorde att frågor inte fick svar då deltagande tjänstemän inte kunde redogöra för alla delar i översiktsplanen.

Avslutande sammanfattning

Vi motsätter oss starkt samtliga områden i förslaget till översiktsplan som är placerade på fastigheten [REDACTED] och ser att man stryker dessa från översiktsplanen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. Markens användning fastställs först i samband med bygglovsprövning eller i samband med upprättande av detaljplan.

I granskningsversionen av översiktsplanen har område RBU17 tagits bort.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

6.98 Synpunktsförfattare 68

Synpunkter på nya översiktsplanen för Rimforsa

Samhället behöver en ansiktslyftning och bli mer välkomnande. Far man förbi Rimforsa på 34:an ser man silobyggnader, industrilokaler, ett hotell med en stor grusparkering mm, och det känns knappast intressant. Åker man över järnvägsbron kommer man till en t-korsning och tittar rakt in gaveln på ett hyreshus. Men sedan finns torget med den charmiga miljön vid Gästis.

Torget

Gör om torget till en inbjudande, vacker samlingsplats med planteringar, trevliga sittplatser och möjlighet till torghandel och uppträdanden. Torget är vår enda naturliga samlingsplats centralt i Rimforsa. Bygg absolut inte på torget! Lägg ner eventuella planer på ett hyreshus som skulle skymma sikten ännu mer och vi skulle förlora vår enda möjlighet till en central, trevlig, öppen mötesplats. Det finns inte plats för både hus och ett torg värt namnet. Ett hus skulle avskärma torget från Kalmarvägen. Tycker man att det är fint med ett kringbyggt litet torg ska man bo i en stad.

Flerbostadshus i Rimforsa

Bygg hyreshus vid den nya förskolan på Hackelområdet. Om brandstationen flyttas blir där ett centralt område att bygga på. Man kanske kan bygga på en eller två våningar på ICA Supermarket?

Nya bostadsområden

Bygg inte på åkermark! Vi behöver den för att kunna odla vår mat nu och i framtiden. Våra bönder måste kunna planera sin verksamhet utan att riskera att få bebyggelse i närheten som hindrar deras verksamhet.

Rimforsa behöver växa i långsam takt så att alla kommunala servicefunktioner hinner med. För att Rimforsa ska vara en bra boendeort kvävs: BVC, distriktssköterska, mötesplatser, bibliotek, föreningsliv, bio, laddstolpar mm. Det är viktigt att stötta civilsamhället genom bra samarbete. Satsa inte bara på nya bostadsområden.

Cykelvägar

Det behövs nya cykelvägar, bl.a till Krågedal och till Björkliden. Det behövs även tydligare cykelvägar i centrala Rimforsa tex från skolan till järnvägsbron.

Biltrafik

Det behövs en överfart till 34:an från Krågedal. Där finns många nya hus och planeras ytterligare boenden. Det medför en allt intensivare trafik på Kalmarvägen ner i samhället. Där rör sig även många skolbarn, och vi behöver minska trafiken på den vägen.

Klimatplan

Kommunen måste ha en kommunal plan med avseende på klimatkonsekvenser vid nybyggnationer, befintliga byggnader och annan verksamhet. En kommunstrateg behövs för att bevaka miljöaspekterna i all verksamhet.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Torget: Kommunen håller på med ett arbete kring ett planprogram för torget där olika alternativa utformningar undersöks. Planprogrammet har varit ute på samråd under våren 2023.

I översiktsplanen redovisar kommunen viljeinriktningen för torget enligt följande: "Utveckla Rimforsa torg för ett estetiskt lyft av centrala Rimforsa och en stärkt mötesplats för invånare"

Flerbostadshus i Rimforsa: Översiktsplanen är ett visionsdokument som är vägledande vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Om bostäder ska vara hyreshus hanteras inte i översiktsplanen.

Nya bostadsområden: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark, där ibland i Rimforsa.

Cykelvägar: I granskningsversionen av översiktsplanen har sju nya primära gång- och cykelvägar pekats ut.

Biltrafik och klimatplan: Översiktsplanen är ett vägledande dokument vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Överfart och klimatplan hanteras därför inte i översiktsplanen.

6.99 Synpunktsförfattare 69

VINDKRAFTPLANEN

På många ställen i ÖP talas om att kommunen ska göras mer attraktiv för turismnäringen, att nyinflyttningen ska stimuleras. Steg ett för att åstadkomma detta, GARANTERA ATT SJÖRIKET KINDA FÖRBLIR FRITT FRÅN VINDKRAFT. För Horns del önskar man en fördubbling av invånarantalet. Ingen vill riskera att satsa på boende i ett ev vindkraftområde GARANTERA ATT OMRÅDET FÖRBLIR FRITT FRÅN VINDKRAFT.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.100 Synpunktsförfattare 70

Kinda har en unik möjlighet att etablera sig som "sjöriket Kinda" - en plats för ostörda naturupplevelser samt rekreation. En plats där människor lever i samklang med naturen och dess resurser. En förutsättning för att detta ska vara möjligt är att man beslutar sig för att vara en vindkraftsfri kommun. Kapitlet om vindkraft i ÖP är missvisande då man inte redogör för vindkraftens alla baksidor. Tex står felaktigt att djur samexisterar med vindkraftverk. Det stämmer inte enligt SLUs 10- åriga studie som visar att renar flyr områden med vindkraft. De boende i områdena har dessutom tydligt sagt sitt i frågan. Man vill inte ha vindkraft i Kinda! Ta bort delen om vindkraft i ÖP! Satsa på energiformer som inte likt vindkraft förstör livsmiljö för människor, djur samt natur. Vindkraftens alla baksidor blir ju mer och mer allmänt kända. Sverige behöver inte mer slumpkraft. Säkerställ istället framtiden för sjöriket Kinda genom att bli en vindkraftsfri kommun!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.101 Synpunktsförfattare 71

Tyck till om översiktsplanen för sjöriket Kinda!

Vill lämna några synpunkter/yrkanden enligt nedan främst avseende Vision & strategi, Markanvändning samt Hänsyn och riksintressen i samtliga fall med beaktande av världsläget och EU:s mål om Klimatneutralt/koldioxidneutralt år 2050.

Vision och strategi

Planen” beskriver hur kommunen **vill** att mark -och vattenområden ska användas” och bygger i mångt och mycket på en vision om en markant befolkningsökning och därtill nya områden för bostäder.

Detta kräver förutsättningar för ett rikt och starkt näringsliv med goda utvecklingsmöjligheter och här har Kinda skogen som den största och mest naturliga utvecklingspotentialen.

Växande skog är den viktigaste biologiska resursen för att motverka klimatförändringarna. Det är den i särklass och utan konkurrens den största landbaserade koldioxidfångaren i världen!

I fredags presenterade skogsägarföreningen och tillika industrikoncernen Södra planer för ett nytt sågverk i Kisa. Kindasågen har sedan 1960-talet varit en stor nyckelspelare i Kinda för såväl skogsnäringen som näringslivet omkring och skapat många arbetstillfällen.

En fråga som kommer aktualiseras på nytt blir ju "förbifart Kisa" med möjlighet till ny in/utfart från Kindasågen till Rv 23/34. En annan fråga blir – vad händer med fjärrvärmeanläggningen?

Nu har/får kommunen möjlighet att "sätta ner foten" och dra upp riktlinjer för framtiden.

1. All byggnation av småhus/parhus skall ske med små –(läs mindre) – energieffektiva hus tillverkade av trä med tomter som ansluts till fjärrvärme och är tillräckligt stora för att möjliggöra odling för utökad självhushåll och hjälper till att stärka beredskapen.
2. Ny fjärrvärmecentral med utökad kapacitet i anslutning till sågverket med kulvert till Rimforsa, och de tänkta nya villaområden norr om Kisa.
3. Fjärrvärmekulvert till Rimforsa skall samförläggas med ny markkabel för el, redundans till Rimforsa och skapar samtidigt förutsättningar för ny cykelväg Kisa – Rimforsa i samma stråk. Effektiv markanvändning!
4. Förbifart Kisa Rv23/34 skall söderut ansluta söder om Gummetorpsjön. Befintlig väg 23/34, söder om Kisa, kommer utgöra naturlig påfart vid Gummetorpsjön från samhället Kisa och från den tänkta nya ringleden väg 134 från Ydre till trafikplats RV 23/34 öster om Millingetorp, från trafikplats vid "Parken", söderut för anslutning vid Gummetorpsjön. Nuvarande RV 23/34 norrut från samhället kommer att utgöra naturlig avfart från 23/34 vid Köleforsbron in mot samhället Kisa.
5. RV 23/34 söderut mot Vimmerby byggs om till 2+1 väg och samband därmed skall den nyligen anlagda 130kV luftledningen Kisa-Vimmerby ersättas med markkabel längs Rv 23/34.

Motiv: Ledningsgator för luftledningar är väldigt ineffektiv markanvändning och inte hållbart. Mark tillverkas inte längre. Skogsmark kommer till bättre nytta när den brukas som skogsmark vilken upptar koldioxid och de produkter som kommer ur en eller flera skogliga omloppstider.

Mitt yrkande: Att kommunen nekar nya luftledningar under omloppstiden för planen fram till 2050 och därefter. Kommunen **skall** alltjämt avråda från luftledningar med hänsyn till dessas ineffektiva markanvändning och förlusten av koldioxidfångst. **Motiv:** När det gäller t.ex. elledningar som kommer få en än mer ökad betydelse gäller att de kan inte tillåtas omdana vår natur, förutsättningar för skogsbruk, inkräkta på bestämmandet över enskild egendom utan de måste helt enkelt anpassa sig och ta mindre plats i landskapet och finna former för frivilliga avtal där de vill bedriva sin verksamhet. Att bygga och driva elledningar är ingen välgörenhet. Det görs av vinstdrivande aktörer som dessutom opererar på en starkt skyddad marknad och då måste de anpassa sig efter de goda ekonomiska (i princip konkurrensfria) förutsättningarna i sin verksamhetsutövning.

Vindkraft

Vindkraftsfrågan har näst efter frågan om förbifart Kisa varit en följetång sedan 2008 och väckt frågor och stort engagemang i kommunen och främst i området Hycklinge-Horn. I det nya förslaget till områdesplan pekas området, benämnt nr 1, ut som lämpligt för vindbruk/vinkraftspark.

Området

Området Syd-och sydost om Hycklinge och Horn blev 2008 utpekade som riksintresse för vindbruk enligt då gällande kriterier. Under senare delen av 2010 inledde Energimyndigheten en uppdatering av riksintresse för vindbruk. Skälen till denna revidering var bristande systematik vid föregående revidering. Vissa län hade använt annan årsmedelvind än den som angivits av Energimyndigheten, vilket medförde att vissa riksintressen hade olika vindförutsättningar. Resultatet av revidering blev en uppdatering 2013-12-16 där utpekade riksintressen för vindbruk blev baserade på samma grundläggande kriterier och på samma underlag. Dessutom höjdes kravet på årsmedelvind till 7,2m/s på 100 m ovan mark på land och dessutom skall området vara större än 5 km². Området vid Hycklinge-Horn blev i samband med denna revidering 2013 bortplockat som nationellt riksintresse då vindförhållandena var för svaga. (Källa Energimyndigheten 2013).

Kinda kommun vindkraftplan

Vindkraftsplanen, som anger en ambitionsnivå för Kinda kommun att ca 20 vindkraftverk ska producera 100 GWh/år till år 2020, antogs i oktober 2009 som ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan. Den kommunala översiktsplanen ska aktualiseras och uppdateras varje mandatperiod där nytt underlag exempelvis uppdaterade riksintresseområden för vindkraft arbetas in. Den kommunala översiktsplanen/vindkraftsplanen har ej aktualiserats för någon av mandatperioderna 2010-2014, 2014-2018, 2018-2022 eller 2022 till dags dato. Från politikerhåll har uttalats att arbetet med ny översiktsplan och en mer omfattande/övergripande energiplan, inkluderande eventuell vindkraftsplan har initierats. Den offentliga process som krävs för att ta fram en översiktsplan innebär att medborgarna är informerade, vilket ökar förståelsen och acceptansen för planens innehåll och konsekvenser. Riksintressen ska enligt 3 kap. PBL redovisas och behandlas i den kommunala översiktsplanen. Länsstyrelsen har i detta steg ansvar som tillsynsmyndighet att bevaka hur utpekade riksintressen hanteras av kommunerna i den fysiska planeringen enligt bestämmelserna i PBL. (Källa Energimyndigheten "Riksintresse vindbruk 2013-12-16")

Under perioden 2009-2014-04-22 drev E.Ons dotterbolag E.ON Vind AB, jämsides med E.ON Elnät Sverige AB ansökan om nätkoncession för linje avseende planerad 130 kV elkraftledning mellan Vimmeby och Kisa, ett vindkraftsprojekt i det utpekade området omfattande totalt 5300ha. Projektet omfattade slutligen 18, nedbantat från ursprungligt drygt 30-talet, vindkraftverk med en beräknad produktion om 140 GWh/år. Projektet avslutades av E.ON 2014-04-22 p.g.a. dålig lönsamhet enligt E.ON.

Ny exploatör, Fred Olsen Renewables AB, dök upp 2018? Kinda kommun använde, efter stor opinion i bygden, sitt veto i juni 2020 och sade nej till ansökan.

Området plockades bort som nationellt riksintresse dec. 2013. E.ON Vind avslutade sitt projekt 2014-04-22 och Kinda kommun använde sitt veto mot den nya exploatören Fred Olsen Renewables AB i juni 2020 Kinda kommuns vindkraftsplan anger ambitionsnivå till år 2020. I och med detta torde Vindkraftplanen från 2009 ha spelat ut sin roll och vara totalt inaktuell.

All ovanstående information är tagen ur min skrivelse maj/juni 2020 till dåvarande Ks, samliga ledamöter i Kf och länsstyrelsen inför kommunens handläggning och beslut om ansökan från Fred Olsen Renewables AB.

Tilläggas kan att Kinda kommun under perioden 2008-2023, då vindkraftsfrågorna hanterats haft en handfull olika politiska sammansättningar och tillika lika många kommunalråd och dessutom även en handfull olika kommunchefer.

Förslag till områdesplan/vindkraftsplan

I förslaget till områdesplan dyker området, benämnt nr 1, syd- och sydost om Hycklinge- Horn åter upp som "det allra största vindkraftsvänliga området i kommunen med över 1400 hektar". Vidare" området ligger c:a 700 m från kommungränsen till Vimmerby och inga riksintressen existerar inom området".

Hela Kinda kommun är påverkat av totalförsvarets riksintressen i större eller mindre omfattning. Hela norra delen, norr om Kisa och sydvästra delen väster om Rv 23/34 är hinder för höga objekt. Kvar är den sydöstra ¼-delen, även den påverkansområde för väderradar men i övrigt saknar hinder. Området innefattar stor del av Stångå/Kinda kanals sjösystem, som är av intresse för friluftsliv. Utöver detta har området en mängd småsjöar och ett utpekad regionalt kulturmiljöområde. Stora skogsområden blandat med byar och inägor till forna brukningscentra karaktäriserar området.

Enligt miljöbalken MB 3 kap. 2§ skall "stora mark-och vattenområden som inte eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön" så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdets karaktär. "Stora opåverkade områden" är områden som inte är sönderskurna av stora trafikleder, kraftledningar eller påverkade av buller och andra miljöstörningar. Dessa områden är viktiga för människors hälsa och välbefinnande, men även för att bevara de naturliga ekosystemen. Särskilt angeläget är att ta tillvara stora sammanhängande strövområden som är lämpliga för naturupplevelser, friluftaktiviteter, jakt och fiske. I dessa sammanhang är en bullerfri miljö av stor betydelse.

En eventuell utbyggnad av vindkraften i området kommer att förändra landskapet. Det är av största vikt att en sådan förändring då görs med hänsynstagande till diversifierad verksamhet hos jord- och skogsbruksföretag som är avhängigt ett visuellt och ljudmässigt ostört småbrutet odlingslandskap. Exempel på diversifierad verksamhet är jaktturism. Fisketurism, rekreation och övrig upplevelseturism. (ex.vis riddurer, skogsbad etc.)

Planen indikerar följande viljeinriktningar

Inom skogsbruksbygder ska exploatering av skogsmark huvudsakligen ske på ett sätt som inte markant försvårar möjligheten till ett rationellt skogsbruk. Värden för rekreation och friluftsliv ska tas tillvara vid exploatering inom skogsbruksbygder

Mitt yrkande

Handläggning och besluten av tidigare exploateringsansökningar och med hänvisning till tidigare politiska ståndpunkter i vindkraftfrågan yrkar jag att frågan om vindkraft skall lyftas bort från områdesplanen. Den sydöstra delen av kommunen skall tjäna bygden och dess näringar och skapa möjligheter till utveckling av skogsnäringen och av turism och friluftsliv i det sjörika och skogsdominerade Kinda.

Återigen: Växande skog är den viktigaste biologiska resursen för att motverka klimatförändringarna. Det är den i särklass och utan konkurrens den största koldioxidfångaren i världen!

I en artikel i Kinda-Posten den 25 februari 2023 framgår att en vindkraftsexploatör tänker pröva frågan då platsen är utpekad som lämplig i översiktsplanen. Enligt Hultsfreds kommun är kapitlet om vindkraft i översiktsplanen inaktuellt. Men i Förslaget till vindbruksplan pekades det aktuella området ut som lämpligt för vindkraftsetablering. I förslaget är det ett av de områden där man ser att det skulle kunna vara möjligt säger miljö- och hälsoskyddsinspektören i kommunen.

Detta visar hur viktigt det är att tydligt markera i planen vad man vill eller inte vill.

Sammantaget är det förvånande hur vindkraftsfrågan dyker upp på nytt knappt två år efter att frågan stöds och blöts under en 10-årsperiod fram till 2020 då kommun använder sitt veto och säger nej till etableringen. Detta efter att samtliga partier utom ett vid ett möte i Hycklinge meddelat att man säger nej. Mötet föranlett av starkt engagemang i bygden med en bred opinion mot den tänkta vindkraftsetableringen.

Utifrån ovanstående är det besynnerligt hur man i förslaget till områdesplan formulerar området som "det allra största **vindkraftvänliga** området i kommunen". Det lär bli svårt för kommunen att förklara sig inför invånarna i området och det stämmer dåligt överens med kravet på "den offentliga process som krävs för att ta fram en översiktsplan innebär att medborgarna är informerade, vilket ökar förståelsen och acceptansen för planens innehåll och konsekvenser".

Mitt yrkande är att kommunen säger nej till utbyggnad av vindkraft.

Övrigt

Närheten till Linköping med enheter som Malmen, FMV, FOI och SAAAB kan komma innebära förfrågningar om mark till "militärbas" strategiskt placerad i förhållande till ovan nämnda verksamheter i Linköping.

Fråga: Hur ställer sig Kinda kommun till detta? Ja vi vill – eller Nej vi vill inte.

Lokalt kommer sannolikt civilförsvaret att bli/vara i behov av mark för utökad verksamhet.

Fråga: Hur kommer detta att beaktas i planen?

Är väl en fråga för Kyrkan/församlingarna. Kravet på begravningsplatser till 5% av invånarantalet. Markfrågan?

Det är många frågor och frågetecken inför planarbetet, speciellt med tanke på det förändrade världsläget.

Hur realistisk är visionen om befolkningstillväxten i Kinda. Flertalet måste komma från andra orter/kommuner. Vilka olika typer av samhällsmedborgare står på kö? Kommunen präglas i dag av alltmer äldre. Hur ser äldreomsorgen ut? Vilka "självförsörjande" medborgare vill kommunen satsa på?

Kinda måste värna om det unika i bygden. Då återkommer man till närheten till naturen, det sjörika och skogsrika Kinda med förutsättningar för ett livsbejakande leverne i harmoni med naturen – Ett gott liv!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell ansökan om vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

Översiktsplanen hanterar inte frågor med koppling till eventuella framtida militära etableringar. Dessa frågor hanteras av annan myndighet.

6.102 Synpunktsförfattare 72

Naturmiljö

I konsekvensbedömningen för naturmiljö skrivs: " I all samhällsplanering ska hänsyn tas till hur kommunens särskilda naturvärden och **gröna infrastruktur kan upprätthållas och utvecklas**, vilket innebär att särskilt värdefulla natur- och friluftsområden bevaras och att **nya barriärer i landskapet undviks** så långt möjligt."

Även om en ÖP är just en översikt och inte till fullo beskriver läget för kommande exploatering så väcker det ändå tankar när utvecklingsområden för bostäder på vissa platser i Rimforsa har lagts helt inom värdenätverk för gräsmark och för ädellöv. Bland annat ligger utvecklingsområden för bostäder från Håkantorps till Storgården och bort mot Murgröneberget helt inom värdenätverk för gräsmark och ädellöv.

Exploatering inom värdenätverk innebär en stor risk för fragmentering av livsmiljöer som arter är beroende av samt skapar barriärer vilket försvårar spridande. Det går helt emot det som kommunen har beskrivit att de ska ta hänsyn till och undvika.

En viljeriktning som beskrivs i ÖP är "Vid exploatering och ny bebyggelse ska särskild hänsyn tas till att spridningsvägar och gröna samband kan vidmakthållas och att nya barriärer inte tillkommer"

Att detta lyfts som en viljeriktning i ÖP samtidigt som utvecklingsområden för bostäder utpekats inom värdenätverk för gräsmark och ädellöv samt triviallöv är motsägelsefullt.

Definitionen av en värdekärna är ett sammanhängande naturområde med höga naturvärden. När flera värdekärnor ligger nära varandra skapas förutsättningar för arter att kunna röra sig mellan dessa - vilket i sin tur bildar ett värdenätverk. När kommunen lagt utvecklingsområden för bostäder inom värdenätverk och på värdekärnor, dvs. på naturområden med höga naturvärden så bör detta lyftas och bör ingå i den samlade bedömningen. Att detta inte tagits i beaktning medför att konsekvensbedömningen upplevs som bristfällig.

Att kommunen inte presenterar en sammanslagen karta med planerade utvecklingsområden och underlag för natur och miljö försvårar för läsaren att få en helhetsbild och se hur föreslagna utvecklingsområden ligger i landskapet och med hänsyn till andra värden. Med tanke på att ÖPn är digital vore det önskvärt att det fanns klickbara skikt att addera för olika aspekter såsom natur, kultur, friluftsliv etc.

I ÖP finns ett avsnitt om Värdeetrakter. Här beskrivs att stora delar av kommunen är utpekade för olika värdeetrakter. Det vore intressant med ett resonemang och motivering hur dessa har tagits hänsyn till vid planeringen av ex. utvecklingsområden för bostäder.

Jordbruksmark

Utdrag ur ÖP

"Översiktsplanens samtliga redovisade utvecklingsområden skulle vid ett genomförande av alla områden medföra att cirka 356 hektar produktiv jordbruksmark tas i anspråk, vilket motsvarar cirka 2,5 % av den totala jordbruksmarken i Kinda. Omkring 70 % av jordbruksmarken ligger inom särskilt utpekade jordbruksbygder där jordbruksmarkens värden och brukande särskilt ska beaktas och skyddas vid eventuell utveckling. Bedömningen är att översiktsplanen sammantaget har tagit stor hänsyn till produktiv jordbruksmark."

Motivera gärna hur bedömningen stor hänsyn till produktiv jordbruksmark gjorts när meningen innan beskriver att 70% av jordbruksmarken som tas i anspråk ligger inom särskilt utpekade jordbruksbygder där jordbruksmarkens värden och brukande ska beaktas och skyddas vid ev. utveckling.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Naturmiljö: Översiktsplanen är ett visionsdokument som är vägledande vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. I samband med upprättande av detaljplan prövas markens lämplighet och hänsyn tas till bland annat ädellöv samt triviallöv.

I översiktsplanen finns det under utpekade utvecklingsområden förklaring till om det är något som särskilt behöver beaktas vid exempelvis framtida detaljplaneläggning och lovprövning.

Jordbruksmark: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion mm. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av föreslagna utvecklingsområden som innebär ett ianspråktagande av jordbruksmark.

6.103 Synpunktsförfattare 73

De tre tätorterna behandlas inte med samma respekt i översiktsplanen. Jämlika livsvillkor bör uppnås i hela kommunen. Helhetsvisionen för att attrahera framtida etablering av nya näringar till kommunen kan stärkas. Den behöver kombineras med att möjliggöra tillväxt för det befintliga näringslivet.

Horn

Tillskott av bostäder saknar motsvarande centrumutveckling och möjlighet till lätt industri.

Rimforsa

Karakteren av pendelort förstärks, snarare än att Rimforsa utvecklas till att stå på egna ben. En utökad möjlighet för lätt industri skulle kunna attrahera nya näringar.

Kisa

Anslutningarna till vägservitutet för kringfartsled kan tas bättre om hand. En accentuerad väst- respektive nordostnod, med tillhörande utvecklingsområden för lätt industri skulle öka attraktiviteten för etablering av nya näringar. Det befintliga Industriområdet öster om idrottsplatsen kan kompletteras med bostäder i centralt läge. Signaturbyggnader som berättar om en orts historiska utveckling bör förvaltas och respekteras som det kulturarv det utgör. Platsen för utvecklingen av ett nytt vårdcentrum i relation till befintliga huvud-, ekonomi- och industribyggnader i norr ser lite begränsad ut i yta, med avseende på den logistik som ett sådant kräver. Satsningen bör även ta höjd för och inrymma kommunens framtida utveckling med tillväxt. Brandstationens arkitektur är av hög klass och byggnadens disposition är lämplig för många andra ändamål, bland annat för kultur. Den problematik som finns utgör inte skäl för rivning. Bostäder på denna plats stärker inte Kisas behov av ökad centrumutveckling nära stationsområdet. Stationsområdet med omnejd är en ytterst viktig plats för Kisas identitetsbygge. Vilken vision om Kisa skall

stationsområdet och den kommande centrumutvecklingen i dess närhet förmedla, när en besökare går av tåget?

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Rimforsa: Under avsnitt 2.3 *Rimforsa tätort* beskrivs kommunens vision och viljeinriktning för orten.

Horn: I granskningsversionen av översiktsplanen har ett område för bostäder tagits bort och tre nya områden för förtätning med bland annat flerfamiljshus tillkommit.

Kisa: Kommunen har gjort bedömningen att område KVU19 ska pekas ut för verksamheter med låg påverkan på omgivningen i och med att det redan idag är ett verksamhetsområde. Kommunen bedömer det inte som lämpligt att peka ut området för bostäder. Öster om området finns ett större område utpekade för nytt bostadsområde.

Kommunen har gjort bedömningen att området KVU17, utvecklat vårdcentrum inte behöver utökas och är oförändrat i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.104 Synpunktsförfattare 74

Yttrande över översiktsplan Sjöriket Kinda

Allmänt

Jag har följande synpunkter på den föreslagna översiktsplanen.

Mycket jordbruksmark planerar att tas i anspråk för kommunens planerade expansion och då främst för bostadsbebyggelse. I dagsläget känns det nästan omodernt att tänka och planera i banor där möjligheten till framtida livsmedelsförsörjning får "stryka på foten" för att nå uppsatta mål för befolkningstillväxt. Planens markdisposition inkräktar på befintlig åkermark och förutsättningarna för framtida livsmedelsproduktion vilka förutsättningar inte bör minskas eller försämrats då dessa kan vara livsavgörande för både denna och kommande generationer.

Annan mark än jordbruksmark kan ianspråk tas för att möjliggöra den befolkningstillväxt som politiken menar ska ske. I konkurrens mellan befolkningstillväxt och bevarande av produktiv åkermark bör befolkningstillväxten stå tillbaka. Det finns annan mark att tillgå inom kommunen utan att bygga på åkermark.

Specifikt kring Rimforsa

För att det även för framtiden ska vara trovärdigt att "Aktivt förmedla bilden av Rimforsa som ett attraktivt boendeanternativ i storstadsnära läge" på sätt anges i den föreslagna planen gäller att närheten till naturen med dess skogar, sjöar och

strövområden i möjligaste mån bevaras med oförändrad tillgänglighet. Detta därför att de som bor här sedan länge även fortsättningsvis ska trivas, så att de som senare flyttat till Rimforsa inte har flyttat hit under falsk förespegling och att de som vill flytta hit verkligen kan få uppleva det naturnära Rimforsa. Var vaksam och eftertänksam i planeringen så mycket av det mesta av det bästa med Rimforsa inte förstörs. Lev upp till det positiva som finns och den bild man vill förmedla av Rimforsa. För många av de som flyttat hit under senare år är ett rimligt antagande att närheten och tillgängligheten till den vackra naturen haft betydelse för bostadsvalet. Vårda detta. Skapa goda förutsättningar för barn och ungdomar att få växa upp i trygghet med möjlighet till att utvecklas både enskilt och socialt. Samma gäller även för att äldre ska få åldras värdigt med möjligt boende och tillgodoseende av de behov som kan uppkomma.

Eftersom jag är mycket väl bekant med det område som angivits som RVU 4 för "planering av småbåtshamn" noterar jag att sjöbotten i området ifråga från sjökant och norr ut är mycket sank och "dyig" samt att viken är grund varför det är svårt att tänka sig att ens en småbåtshamn kan anläggas utan föregående muddring om nu det kan tillåtas eller är önskvärt. Därutöver tillkommer att i den mån båtfarare önskar att från RVU 4 ta sig sjövägen till andra sidan av Hackelboö eller Åsunden utan att "runda" Hackelboö under bron vid Hamra är detta möjligt endast med riktigt små båtar och då genom tunneln vid Hålevasse under väg 23/34. Vidare är viken utan skydd för vindar från den, som det i vart fall upplevs, där ofta förekommande vindriktningen nord/nordväst från Fjälla/Gammelsbo och rakt in i viken med stora vågor som följd. Sammantaget anser jag att det inte är en lämplig plats varför den inte bör planeras som småbåtshamn. Mitt privata intresse som ägare till markområdet RVU 14 hindrar inte att mina synpunkter är beaktansvärda.

Ett bättre alternativ för småbåtshamn är att förlägga en sådan vid Åsundens strand i området från Åsundahallen och fram till "berget" nordöst om Åsundabadet där den tidigare campingen låg och där bryggor och båtar tidigare funnits.

En sådan småbåtshamn har en naturlig närhet till Rimforsa centrum och ligger nära bostadsbebyggelse. Lättillgängligt såväl till fots som med cykel och bil. "Båtcentralt" med närhet till badplats, förhållandevis vindskyddat, nära till Kinda kanal och Schedevi kanal för att kunna ta sig vidare/ir/i Jarmlunden och Ämmern samtidigt som båten ligger i Åsunden.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

I granskningsversionen av översiktsplanen har område RVU4 tagits bort med anledning att området är långgrundt och bedöms därmed inte vara lämplig för en småbåtshamn.

6.105 Synpunktsförfattare 75

Synpunkter gällande nya översiktsplanen för Kinda Kommun i Rimforsa

Några generella synpunkter

För att en kommun ska kunna utvecklas på ett hållbart sätt kan det argumenteras att befolkningsökning är en nödvändig faktor. För att möta den ökade efterfrågan på bostäder och gemensamma ytor, liksom samhällsviktiga funktioner såsom vägar och räddningsstationer, är det uppenbart att infrastrukturen behöver utökas och effektiviseras.

Det mindre uppenbara är var och hur denna utökning av infrastrukturen bör ske. Personligen motsätter jag mig starkt exploatering av åker- och ängsmark utan tillräcklig eftertanke. Tyvärr är detta en trend som har ökat, inte bara i kommunen utan även på nationell nivå, under de senaste åren, och jag anser att det är mycket oansvarigt. Särskilt åkermark, som är en resurs med ökande betydelse i ett samhälle där självförsörjning blir alltmer viktigt. Men även ängsmark som är en viktig livsmiljö för en mängd olika djur- och växtarter, av vilka många är hotade. Genom att bevara ängsmarken kan man bibehålla den biologiska mångfalden och skydda sällsynta arter från att försvinna. Dessutom fungerar ängsmarken som en naturlig vattensänka som hjälper till att minska översvämningar och erosion.

Områdesspecifika synpunkter

RVU 4, Kinda Hackel 2:5 - Utveckling av småbåtshamn

Kinda kommun har mycket att vara stolta över, särskilt vår närhet till vattnet. Med denna närhet kommer dock också ett ansvar att förvalta och göra vattnet tillgängligt för alla.

En del av detta ansvar är naturligtvis att bygga och underhålla småbåtshamnar. För närvarande finns det tre småbåtshamnar i Rimforsa: Kinda Båtklubb i Smedjeviken, Kinda Kanals Veteranbåtsklubb och Rimforsa Båtklubb. De sistnämnda är placerade vid Björksund och har ett centralt läge på Rimforsas östra strand vid Åsunden.

Ert förslag att bygga en ny småbåtshamn vid Järnlunden, på mark som har varit i min släkts ägo under en längre tid varför jag har god kännedom om det aktuella området, finner jag vara ett önskemål att snabbt placera en hamn i första lediga vik. Järnlunden är en av de mer svårnavigerade delarna utav sjöriket Kinda, med många grynnor som lurar under vattnet, särskilt i den aktuella viken.

Dessutom är viken extremt utsatt för vindar från norr, vilket gör den högst olämplig för en omfattande hamnverksamhet. För att ta sig till den östra sidan av Rv 23/34 måste båtfarare dessutom åka upp till Hamra runt Hackelboön, eftersom trumman vid ön Hålevasse endast är lämplig för mindre roddbåtar.

Järnlunden är en sjö som på många ställen kännetecknas av sin grundhet. Sjöns maximala djup i den projekterade viken uppgår även en bra bit ut i sjön till endast 1-1,5 meter. Detta innebär att det kommer att krävas muddring. Huruvida detta är en möjlig åtgärd är tveksamt eftersom det gamla utloppet från reningsverket mynnar mitt i viken. Att muddra runt en sådan utloppsledning som dessutom ligger mycket nära vattenskyddsområde torde vara en synnerligen illa övervägd åtgärd. Det finns

även anledning att tro att denna botten är påverkad av utsläpp från reningsverkets dammar innan tidigare ledning ersattes med den nu befintliga. Det har även förekommit översvämningar från reningsverkets dammar vilket även kan antas ha bidragit till direkta utsläpp i viken. Observera även närheten till den tidigare soptippanläggning som varit belägen alldeles i anslutning till viken på reningsverksområdet.

En annan aspekt av denna problematik, vilken jag tidigare påpekade, är att de befintliga båthamnarna i Rimforsa redan är lokaliserade på östra stranden. Det är därför högst tveksamt att överväga att uppföra en ytterligare båthamn på den andra sidan av Rimforsa, i en annan sjö dessutom. En bättre strategi skulle vara att fokusera på utvecklingen av området kring de befintliga hamnarna, exempelvis det område där den gamla campingen tidigare var belägen. Detta område utgör en utmärkt möjlighet att utveckla Rimforsas båtliv. Att bygga strandnära villor på detta område är en synnerligen ogynnsam åtgärd som bör undvikas till varje pris. Rimforsa utgör ett oerhört värdefullt område för Kinda, som borde förvaltas på ett sätt som gör det tillgängligt för alla.

Sammanfattningsvis finner jag det förhastat att uppföra en ytterligare småbåtshamn vid Skinnarängsviken som en del av utvecklingen av Kindas mest värdefulla naturresurs. Det finns otaliga andra, betydligt mer lämpade metoder för att uppnå detta syfte.

RBU 7, Kinda Hackel 2:14 och 4:3 - Ny bostadsbebyggelse

För att möjliggöra Rimforsas tillväxt och ökning av befolkningen, är det nödvändigt att skapa nya bostadsområden. Det bör dock noteras att jag är av åsikten att exploatering av åker- och ängsmark bör undvikas till högsta pris, då det är en ändlig resurs som bör hanteras med stor försiktighet när det gäller eventuella byggnationer.

Angående ert förslag att uppföra bostäder på [REDACTED], skulle jag vilja uttrycka min starka tveksamhet. Dessa områden utgörs idag av en mycket bördig ängsmark, vilken nyttjas för bete. Dessutom fungerar de omgivande områdena som en populär destination för promenader, där besökare kan njuta av den vackra naturen längs sträckan. Om bostäder byggs här skulle denna känsla av ro och stillhet helt och hållet försvinna.

Jag skulle vilja påpeka att det finns flera sällsynta alkärr på [REDACTED] som förtjänar särskild uppmärksamhet. Dessutom finns det ett antal unika geologiska formationer som kräver att man hanterar dem med högsta respekt och värdering. Dessa områden dokumenteras i bilaga 1.

Nämnda aspekter diskuterades under FÖP-arbetet över Rimforsa 2019, då ni planerade att exploatera detta område på samma sätt. Vid det tillfället noterades dessa specifika kännetecken och bostadsområdet på [REDACTED] togs bort från projektet. Det verkar dock som om detta område har återinförts i planerna.

Norra Rimforsa består av det historiska "gårdslandskapet" Hackel, som inkluderar fyra bevarade gårdar: Norrgården och Södergården på kullen i öst, samt den

tidigare Södergården, som numera ligger på Ulrikavägen 2 i söder, och Lillängen i väst. Även om Norrgården betraktas som en regionalt skyddad kulturhistoriskt värdefull miljö, anser jag att man har ett ansvar att förvalta alla gårdar i området som är representativa för gamla jordbruks- och gårdsmiljöer, även om de inte är formellt skyddade som kulturmiljöer. I detta sammanhang vill jag framföra min oro över ert förslag att bygga bostäder alldeles intill Lillängen ([REDACTED]). Lillängen är en gård med många boskapsdjur, där den idylliska gårdsstilen har bevarats och där promenadstråket som går genom gården är mycket uppskattat av allmänheten.

Jag anser att det är av yttersta vikt att noggrant överväga konsekvenserna innan man eventuellt raserar denna idylliska känsla genom att uppföra bostäder i omedelbar närhet till denna historiskt och biologiskt värdefulla gård, samt den biologiska mångfald som finns i de åker- och ängsmarker som omger den.

RBV 9, 10, 11, 12, 16 och 19, [REDACTED] m.fl - Ny bostadsbebyggelse

Angående exploatering av åkermark på ovan nämnda områden hänvisar jag till min beskrivning av åkermarkens betydelse under mina generella synpunkter.

RBV 8 och RVU 1, [REDACTED] - Bostadsområde och ringled

En vanligt förekommande anledning till varför nyinflyttade väljer att bosätta sig i samhället är närheten till naturen, antingen vattnet eller skogen. Det är en naturskatt som vi kan vara stolta över, men med den stoltheten följer även ett ansvar att förvalta och bevara denna naturtillgång på ett ansvarsfullt sätt.

Jag känner en avsmak och bestörtning över ert förslag att bygga och exploatera betydande delar av skogarna väster om Rimforsa. Dessa skogspartier används dagligen av en stor del av Rimforsaborna för att söka stillhet och ro. Detta är något som utgör en stor del av Kindas charm, nämligen närheten till och bevarandet av naturen. Därför är det mycket beklagligt att man överväger att förstöra denna unika och värdefulla naturtillgång.

En föreslagen lösning från er sida tycks vara att bygga runt området där elljusspåret finns. Jag vill dock poängtera att det inte är lika tillfredsställande att motionera i ett instängt område omgivet av bostäder, jämfört med det stora och sammanhängande skogsområde med elljus- och milspår som vi har idag. Under samrådsmötet informerade en planarkitekt mig om att bostadsområdena inte kommer att vara heltäckande utan utspridda, men jag tvivlar på att detta kommer att göra någon skillnad. Vi kommer fortfarande att förlora den närhet till naturen som vi har idag.

I min uppfattning är det av högsta vikt att ni tar hänsyn till de föreningar som är verksamma i skogsområdet, såsom Friluftsförbundet och särskilt Björkfors GOLF som har sin klubbstuga belägen i området. Dessa föreningar är beroende av tillgången till skogarna för att bedriva sin verksamhet och främja en aktiv fritid för både unga och gamla i samhället. Att inte ta hänsyn till deras behov och verksamhet kan få allvarliga konsekvenser för deras möjligheter att fortsätta bedriva sin verksamhet.

Det är av stor vikt att ta hänsyn till föreningslivets behov och verksamhet i samband med eventuella exploateringar och byggnationer. I detta fallet är det tydligt att Björkfors GOIF är en viktig aktör vars verksamhet bygger på närheten till den omkringliggande naturen. En bebyggelse precis intill deras klubbstuga skulle kunna innebära en förödande effekt på deras verksamhet och möjligheter att bedriva orienteringsaktiviteter i ett stort, sammanhängande skogsområde. Detta bör tas i beaktning i planeringsprocessen för att säkerställa att föreningslivet inte blir lidande i samband med eventuella exploateringar.

En möjlig invändning är att det fortfarande finns en sammanhängande skog väster om det planerade bostadsområdet. Men det skulle kräva att man förflyttar sig flera kilometer från Björkfors GOIF:s klubbstuga för att nå detta område. Med en så ung målgrupp som deltar i orienteringsaktiviteterna är detta fullständigt ohållbart.

En annan aspekt att ta hänsyn till är risken som en ringled skulle innebära för den unga målgrupp som regelbundet rör sig i skogarna. För att kunna förflytta sig till det nya skogsområdet som krävs, behöver barnen korsa en väg som utgör en potentiell fara för deras säkerhet. Även om man kan bygga under- eller överfarter, kvarstår risken för olyckor. Detta är en viktig faktor att beakta när man överväger en eventuell ringled.

Mitt förslag på möjlig lösning för att bevara det viktiga skogsområdet för orienteringsverksamheten och Björkfors GOIF är att undvika exploatering i de södra delarna av planområdet RBU 8, som återfinns i bilaga 2, samt vidta stor försiktighet och eftertanke vid eventuell ringled. Istället finner jag skogarna i de norra delarna av området mer lämpliga för exploatering. Skogarna i dessa norra delar är ung och tät, och orienteringsaktiviteter utförs där i mycket mindre omfattning. Genom att bygga på skog som inte är i direkt behov av Björkfors GOIF och samhället i övrigt kan man bevara den viktiga skog som krävs för orienterings- och motionsverksamheten och samtidigt möjliggöra för bostadsbyggande i området.

RVU 13, [REDACTED] - Ny räddningsstation

Det råder ingen tvekan om att Rimforsa är i behov av en ny räddningsstation, med tanke på att den nuvarande stationen är gammal och i behov av ersättning. En viktig fråga som då uppkommer är var den nya räddningsstationen bör placeras.

Som det redan har diskuterats är det önskvärt att placera den nya räddningsstationen utanför centrum för att förbättra tillgängligheten till Rv 23/34 och minska trafikstockningar på Kalmarvägen. Men är grusplanen vid rondellen ([REDACTED]) verkligen den bästa platsen för detta ändamål?

När man närmar sig Rimforsa från norr möts man av en rad kännetecknande platser, inklusive en silo, åkrar på båda sidor om vägen, en blomsterbutik med tillhörande golfbana, samt en bensinstation med en Ica-butik. Frågan är då om det verkligen är lämpligt att placera en brandstation på grusplanen vid rondellen, som är det aktuella alternativet för närvarande. Att placera en brandstation där förstör det visuella intrycket av Rimforsa när man kommer norrifrån, då man isåfall skulle att mötas av en till stor dominerande byggnad.

Dessutom används den aktuella grusplanen som en parkeringsplats för lastbilar som passerar genom samhället. Som observatör noterar jag att om denna yta skulle försvinna, skulle det orsaka stora problem för lastbilsindustrin.

Jag anser att det finns en mer lämplig plats för placeringen av en ny räddningsstation istället för att bara välja första bästa tillgängliga yta. En sådan plats skulle kunna vara Järnlundahallen (██████████) vid Rimforsa Station. Även om det har varit diskussioner om förlängt bygglov och begränsningar av fotbollsaktiviteter i hallen, tror jag att det skulle vara en utmärkt plats för en ny räddningsstation. Platsen ligger på ett avstånd från bostäder och erbjuder enkel tillgänglighet för deltidsbrandmännen med flera lämpliga vägar, såsom bilvägen via Industrivägen, Västra vägen och gångvägen över järnvägen. Dessutom skulle man utnyttja en yta som annars skulle behöva hitta en ny användning.

Jag föreslår att man behåller grusplanen med dess nuvarande användningsområde och eventuellt utför kosmetiska förbättringar för att förbättra dess utseende och funktionalitet. Det kan vara lämpligt att plantera träd mellan parkeringen och Ulrikavägen för att förbättra dess estetiska inverkan på området. Dessutom kan det vara lämpligt att ta bort de asfaltsrester från tidigare vägarbeten som tar upp ungefär 15% av parkeringsområdet.

Jag vill poängtera att lastbilsparkeringen faktiskt fyller en mycket viktig funktion i Rimforsa och det är viktigt att bevara den. Samtidigt är jag övertygad om att ytan kan snyggas till för att ge en mer positiv bild av samhället. Det är den första ytan man möts av när man kommer till Rimforsa norrifrån och den spelar en viktig roll för samhällets uppfattning. Att placera en stor och dominerande brandstation på en yta som redan har en viktig funktion och potential för att bli mer attraktiv är en lättvindig och icke genomtänkt lösning. Ytan kan användas på bättre sätt.

RB 4, ██████████ - Utveckling av torget

En fundamental del av ett samhälle är en torgplats. Det är en gemensam samlingsplats där till exempel PRO kan samlas för utflykter, fotbollslaget kan mötas upp innan de åker på turneringar, besökare kan parkera sina bilar medan de upptäcker Rimforsa och en plats där marknader kan hållas under sommarmånaderna.

Jag anser att det finns utrymme för förbättring när det kommer till torget i Rimforsa. Även om torget redan används som en gemensam samlingsplats för olika aktiviteter, tror jag att det kan förbättras betydligt. Med tanke på almsjukan som drabbat träd på platsen, skulle jag vilja se fler träd planterade där för att undvika en stor, tom och grå asfaltsyta mitt i samhället. Detta skulle hjälpa till att förbättra torgets estetik och locka fler besökare att spendera tid där.

Jag anser att ert förslag om att uppföra ett bostadshus på det öppna området i Rimforsa är en avvikelse från den riktning jag anser vara mest lämplig. Istället för att bygga en struktur som begränsar användningen av ytan till ett specifikt ändamål, förespråkar jag att platsen förblir öppen för många olika användningsområden. Att tillåta ett bostadshus på platsen skulle innebära att man offerar andra möjliga

användningar av ytan. Detta kan leda till att det öppna området minskar i storlek och begränsas i sin användning, vilket inte är önskvärt.

Nyligen släppte ni planprogrammet för Rimforsa torg, och det blev precis som jag hade förmodat. Oavsett hur ett bostadshus placeras på torget, så kommer det antingen att dela upp torget eller skärma av det från samhället. Om ett flerbostadshus byggs på torget, kommer det på något sätt att kännas som en tillstängd innergård. Jag skulle som sagt istället vilja se ett öppet torg med träd och blommor som passar för många olika användningsområden.

Rimforsa Gästgivaregård som ligger i direkt anslutning till torget är även klassat som en regionalt skyddad kulturmiljö. Att då bygga bostadshus på den mark som en gång var betesmark för alla de förbipasserandes hästar vore i min mening ett tråkigt sätt att förvalta Rimforsas kulturhistoria. Istället borde man överväga att sätta upp ett informationsplakat på platsen som berättar om dess historiska betydelse och hur den används idag som en öppen och grönskande yta med träd för gemensamma aktiviteter.

Jag anser att uppförandet av ett bostadshus på torget är ett olyckligt sätt för att få fram bostäder i centrala Rimforsa som får till följd en förstörelse av ett område som annars kan utvecklas till en vacker och mångsidig plats för olika verksamheter.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

I granskningsversionen av översiktsplanen har område RVU4 tagits bort med anledning att området är långgrundt och bedöms därmed inte vara lämplig för en småbåtshamn.

RBU7: I granskningsversionen har området minskats ner i nordost.

RBU9, 10 med flera: I granskningsversionen har område RBU9 tagits bort. Område RBU10, 11 och 12 är oförändrade. RBU16 har utökats västerut och RBU19 har minskats ner kraftigt.

RVU8 och RVU1: I granskningsversionen har RVU1 tagits bort och RBU8 har justerats och den södra delen tagits bort.

RVU13: Översiktsplanen är ett vägledande dokument vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen. Markens användning fastställs först i samband med bygglovsprövning eller i samband med upprättande av detaljplan.

Kommunen har gjort bedömningen att området är lämpligt att peka ut för en ny räddningsstation. I granskningsversionen av översiktsplanen har området minskats ner.

RBU4: Kommunen håller på med ett arbete kring ett planprogram för torget där olika alternativa utformningar undersöks. Planprogrammet har varit ute på samråd under våren 2023.

I översiktsplanen redovisar kommunen viljeinriktningen för torget enligt följande: "Utveckla Rimforsa torg för ett estetiskt lyft av centrala Rimforsa och en stärkt mötesplats för invånare"

6.106 Synpunktsförfattare 76

Yttrande 76 A

Efter att först ha bävat för att titta på översiktsplanen (bland annat kopplat till herr *NN* utläggningar på sociala medier) kan jag nu ändå känna viss ro i det faktum att den tänkta utvecklingen bär mot det strategiska målet för kommunen med att tillväxa i Rimforsa genom att attrahera tillflytande från Linköping och då på ett uppfattat klokt och kontrollerat sätt. Det är med glädje jag ser att det tas höjd för en andra grundskola i Rimforsa, min förhoppning här är att tänkt till-/utbyggnad av redan befintlig skola inkluderar planer på att inrymma en högstadielklass där. Det planerade antalet platser för nya förskolor (4 st) verkar peka i den riktningen på sikt, givet möjligheten att attrahera pendlare torde det vara en tanke att etablera Åk 7-9 tämligen skyndsamt även på kort sikt.

Några punkter jag skulle vilja poängtera, dels som boende i Rimforsa i allmänhet och dels som boende på Västerberget i synnerhet:

1. Att attrahera inflyttande från Linköping är en god tanke, jag och hustrun är själva av den sorten. Det som attraherade oss var närheten till naturen, ett lugnt samhälle där barnen kan växa upp med stor frihet, bra bostadspriser i förhållande till vad man får för pengarna och de mycket goda pendlingsmöjligheterna in till Linköping. Vi har inte ångrat flytten en sekund, vi stormtrivs. Med detta sagt så vill jag trycka på vikten av att inte bygga bort det som är en av Rimforsa största attraktionskrafter - närheten till naturen. Planförslaget bevarar elljusspåret på Västerberget vilket är positivt, det hade däremot varit tacksamt om mer av skogen gick att bevara i anslutning till Västerberget, bland annat kopplat till orienteringsklubbens och Friluftsrämjandets verksamhet.

2. Att attrahera tillflytande är en god strategisk tanke för kommunen, bitvis något av en lågt hängande frukt. Det som bör poängteras här är att förväntansbilden ökar ju större ett samhälle blir, tillförande av en vårdcentral och apotek skulle göra mycket, måhända i anslutning till byggnationer på torget? Det planerade området för "verksamhet" sydvästra delen av samhället är välkommet då fler jobb behövs på orten för att ytterligare öka attraktionskraften överlag, men med fler (yngre) inflyttande från Linköping så behöver lokal infrastruktur och samhällsfunktioner

förstärkas (apotek, vårdcentral, skola Åk F-9, etc). För egen del saknar jag i översiktsplanen exempelvis möjlighet för en livsmedelsbutik i nordvästra utkanten av samhället (läs: Västerberget). Jag kan ha fel men med en utökning av boenden i nordvästlig riktning skulle sannolikhet möjlighet att idka handel även i den delen av samhället vara mycket uppskattad. Vet inte om planen som den ser ut nu skulle möjliggöra en sådan etablering eller ej om handlare skulle få upp det intresset?

3. Ju fler som flyttar in och desto större samhälle är rent geografiskt desto mer ökar behovet av att kunna förflytta sig med olika transportmedel och då inte enbart motordrivna fordon. Förslagsvis tas höjd för att etablera proportionerlig sträckning av gång- och cykelbanor för att knyta ihop samhället även till fots eller med cykel. Detta ger de boende ökade möjligheter att njuta av omgivningarna samt minskar beroendet av motordrivna fordon. På samma linje skulle jag vilja föreslå att kommunen i dialog med Östgötatrafiken/Regionen förstärker antalet avgångar från Rimforsa till Linköping för att säkerställa att pendlingsmöjligheterna fortsätter att vara mycket goda även vid en växande befolkning. De goda pendlingsmöjligheterna i kombination med den fina naturen är de stora dragplåstren till Rimforsa för folk från Linköping, det vore synd att missa det första (pga ökad befolkningstillväxt utan kompensering åtgärder) genom att bygga sönder det andra (för tätt, för snäva byggnationer i förhållande till naturen väst till nordväst om samhället, underdimensionerad skola, etc).

Överlag är översiktsplanen inte alls dålig, med viss fingerspetskänsla och omedelbara åtgärder kan det bli riktigt bra.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats och den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

Stycke 2 och 3: Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar hur mark- och vattenområden avses användas, utvecklas och bevaras. Vilken typ av handel som ska finnas och antal avgångar med kollektivtrafik hanteras inte i översiktsplanen.

6.107 Synpunktsförfattare 77**Synpunkter på Kinda kommuns pågående översiktsplan 2023**

Kinda kommun har vid flera tillfällen uppvaktats med en önskan om att satsa på en miljöstrategi/klimatansvarig dvs en heltidstjänst för en person som bara engagerar sig i klimat, miljö och frågor om den biologiska mångfalden. Detta för att möjliggöra att det är någon enskild som kan hålla ihop hela detta viktiga arbete och inte att det blir många olika som har detta som en extrauppgift som lätt kan ramla mellan stolarna.

Såvitt jag förstått är det också ett krav att kommunen har en tjänst tillsatt för ändamålet för att man ska kunna ingå i föreningen klimatkommunerna där bl.a. Linköping, Boxholm och Finspång är med.

Syftet med denna förening är att man ska jobba aktivt med lokalt klimatarbete och det övergripande målet är att minska utsläppen av växthusgaser i Sverige. Detta ska ske genom erfarenhetsutbyte, påverkansutbyte och spridning av goda exempel.

Svaret på önskan om miljöstrateg har från Kinda kommuns sida varit att man inte har råd med detta och med beaktande av vad Östgöta Correspondenten skrev häromdagen om Kinda kommuns vinst 2022 förefaller det hela minst sagt besynnerligt. Det är svårt att föreställa sig något som kan vara mer angeläget än detta att satsa på med tanke på dagens globala situation. Samtidigt som frågan är av global karaktär är det lika angeläget att ägna sig åt problematiken även i liten skala för att därigenom kunna få en spridningseffekt.

Kinda kommun är ju en av de kommuner som också har så mycket av naturens skönhet och variation med skogar, kulturmark och sjösystem som vi också är stolta över och angelägna att berätta för andra om och även göra reklam för. Då finns det vare sig logik eller rim och reson i att vi ska vara bland de kommuner som hamnar i bakvattnet när det gäller att bevara allt denna skönhet.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar hur mark- och vattenområden avses användas, utvecklas och bevaras. Frågan om miljöstrateg/ klimatansvarig hanteras inte i översiktsplanen.

Yttrandet föranleder ingen ändring av förslag till ny översiktsplan.

6.108 Synpunktsförfattare 78**Brev till Kinda kommun, Samhällsbyggnadsnämnden gällande pågående översiktsplanarbete av Rimforsa**

Mitt namn är [REDACTED] född och uppväxt i Rimforsa. Jag skriver till er i form av ägare av [REDACTED], en gård som påverkas starkt av kommunens översiktsplanarbete för Rimforsa.

Jag vill börja detta brev med att jag anser att samrådsmötena för Kinda kommun inte har gått rätt till.

Att jag som markägare, som påverkas väldigt kraftigt av det pågående översiktsplanarbetet, inte har blivit formellt kallad eller fått tillräcklig information om när och var möten kommer att ske är förkastligt. Att endast ett litet vykort har gått ut till hushåll att de ska tycka till om översiktsplanen, ett vykort jag som markägare inte ens har mottagit.

Att [REDACTED] Plan- och byggchef, uttrycker sig att de synpunkter som tas upp på samrådsmötet inte kommer att tas i beaktande och att endast synpunkter som skickas in till samhällsbyggnadsnämnden kommer att beaktas. Ett förfaringsätt jag anser är ett felaktigt agerande enligt Plan och Bygglagen. Synpunkter som förs fram på ett möte gällande framtagande av översiktsplan ska beaktas och noteras i underlaget. Med detta yttrande är processen är hämmad och samrådsmötena måste göras om.

Tävelstad gård

Sedan 2001 är min familj ägare till [REDACTED] som ligger strax söder om Rimforsa längs väg 34. Jag tror inte att jag med ord kan beskriva den tid och det engagemang mina föräldrar nn och nn nn har lagt ned de senaste 20 åren för att rusta och bygga upp vår familjegård. Med förfäran läser vi kommunens pågående översiktsplan och dess avsikter att slita vår gård i bitar genom att annektera producerande jordbruksmark RBU9, samt del av RBU8. Att annektera RVU6 som nytt verksamhetsområde och att dra en ny väg genom vår skogsmark, som för övrigt är Rimforsas största rekreationsområde med gammal anrik skog.

Jag som har vuxit upp här vet hur viktig Tävelstadskogen är för Rimforsas djur och naturliv. Det är här orienteringsklubben har sin bas, utflykter med skolan sker, människor som promenerar sina hundar och åker skidor. Här känner man sig trygg och behöver inte vända sig över axeln när man korsar en skogsväg, här finns det ingen trafik och så ska det förbli. Det är just detta jag tror varför många väljer att flytta till Rimforsa, dess naturnära kvalitéer och lugna känsla – inte att det är en förort till Linköping med masshusbyggnation på vackra producerande jordbruksfält.

Kommunens intention att utveckla Rimforsa till 4500 personer kommer med all sannolikhet att innebära stora förändringar just gällande trygghet, småskalighet och samhörighet. Det är inte en utveckling vi ser fram emot och inte anser gynnsam för dem som redan bor och verkar i Rimforsa då kommunen måste annektera mark som generationer har brukat i jordbrukssyfte. Vid det digitala informationsmötet som hölls av [REDACTED] den 2/2–23 ställde min mor [REDACTED] en fråga om hur [REDACTED] hade reagerat om Tävelstad gård var hennes och hon hade fått se kommunens pågående översiktsplan. [REDACTED] respons var då att hon hade varit tacksam att kommunen ens hade låtit gården få finnas kvar. Ett uttalande som visar på en sådan oförståelse och respektlöshet för dem som har vikt sina liv för att kunna bygga upp det vi har idag.

Område RVU6 är min familjs livsverk. Här har vi lagt 20 år av slit och investeringar, vilket även har blivit en vacker entré till Rimforsa. Området är min systers hem och basen för vår hästverksamhet. Marken runt omkring är hagar till våra hästar samt jordbruksmark som producerar deras mat. Det är även här vattenkällor från Tävelstadskogen rinner ner.

Förlag på åtgärder

I stället för att annektera mark som har i generationer brukats i jordbrukssyfte, fundera på återbruk och att ta hand om det som redan finns idag. Bredda Ulrikavägen så den klarar tyngre trafik, om ytterligare en väg krävs för att klara den ökade norrgående trafiken mot Linköping finns det redan en väg upp från 34:an mot

område RBU7. Varför inte bygga på en befintlig väg som redan finns och som fyller ett kommande behov?

Att [REDACTED] exploaterar ett nytt bostadsområde bör inte läggas till last på andra närliggande markägare. På det digitala samrådsmötet gjordes det klart att kommunen inte tar hänsyn till vem som är markägare till de olika områdena, ett uttalande som jag starkt sätter mig emot och finner mycket märkligt. Låt [REDACTED] lösa vägfrågan för det område Han planerar att exploatera och gör riktiga mätningar för att undersöka hur mycket av trafiken från dessa områden går norr resp. söderut. Det känns absurt att förstöra Rimforsas fina rekreationsområde med en väg, oavsett hastighet, i enormt kuperad mark som ett begränsat antal kommer att nyttja.

Rimforsas Silo, en nagel i ögat och en skamfläck för kommunen. Om mark behövs för att utveckla äldrevården, skola och omsorg. Vänligen demolera denna samt flytta återvinningen vid ICA till en mer avlägsen plats så har kommunen ett stort markområde med centralt läge att förbättra och utveckla Rimforsa med.

Överfarten vid Efsinge från väg 34, se nedan bild, gå att utveckla och bredda för att anknyta till Kalmarvägen. Detta skulle bli en naturlig lösning att knyta an 34:an till Rimforsa och redan utvecklade bostadsområden.

Avslutande ord

När man ser den pågående översiktsplanen för Rimforsa så känns flertalet planerade bostadsområden oerhört ogenomtänkta. Känslan som lämnas är att dem som markerat dessa ytor och dragit streck över mark kommunen inte förfogar över inte är insatt och lokalt förankrad i bygden. Att planera bostäder på producerande jordbruksmark för att möjliggöra kommunens tillväxtplaner, och i samband med detta förstöra många av de gårdar som familjer har haft i generationer, känns inte bara vårdslöst utan också helt respektlöst mot dem som idag verkar i bygden.

Jag hoppas att Kinda Kommun tar emot dessa åsikter och tänker till. De som bor och verkar i Rimforsa idag vill inte bli en förort till Linköping, vänligen visa respekt till dem som har valt att leva och verka i Rimforsa just av den anledningen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte.

Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

I granskningsversionen av översiktsplanen har område RBU9 tagits bort och RBU8 har justerats och den södra delen har tagits bort. Rörande RVU6 har det området utökats söderut, då kommunen ser att det finns ett behov av verksamhetsmark.

6.109 Synpunktsförfattare 79

Yttrande över förslag till översiktsplan, Kinda kommun

I Kinda kommun bor 10 048 personer varav 90,9% är födda i Sverige. Av Kindas population bor 66,4% i tätort och 33,6% på landsbygden (Statistiska Centralbyrån, 2022). Kinda har befolkningsmässigt en "smal demografisk midja" med hög andel barn och unga, förhållandevis få vuxna i yrkesverksam ålder och många äldre över 65 år (Företagarna, 2020). Den äldre populationen bor kvar allt längre i sina hem jämfört med i övriga Sverige. Bilden av Kindas befolkning skiljer sig i jämförelse med många andra kommuner och liknar på många sätt kommuner i Norrland (Företagarna, 2020). Kommunen har som mål att öka Kindas befolkning och skapar möjlighet till tillväxt genom nya tomter där närhet till stad, skog och sjö samt flygplats med direktanslutning till Europa lanseras som attraktiva möjligheter för att leva och bo. Kommunens värdegrund består av ledorden framåtanda, ansvarskänsla och dialog (Kinda kommun, 2022). I kommunen pågår i dagsläget flera insatser som kan definieras vara främst åtgärdande och förebyggande inom flera förvaltningar. Även flera hälsofrämjande satsningar som nyetablerade paddelbanor, idrottshallar och utegym har byggts på respektive centralort i Horn, Kisa och Rimforsa. Hastigheter i trafiken sänks och ny skola och förskola planeras att byggas samt planer för gång och cykelbana under en längre sträcka i Rimforsa. Även ett vårdcentrum i Kisa planeras i samverkan med Region Östergötland (Kinda kommun, 2022). I "den lilla kommunen" finns närhet både fysiskt och organisatoriskt till samtliga förvaltningar men också mellan organisationsnivåer och samhällets föreningar samt samhällsstrukturer. Trots närheten finns en utmaning i att skapa en samsyn och ha kännedom om den egna organisationen (Ulrika Norburg, 2021) vilket försvårar ett folkhälsostrategiskt förebyggande och främjande arbete för en jämlik och likvärdig kommun.

I ett internationellt och nationellt perspektiv belyses behovet av att arbeta mer aktivt med ett hälsofrämjande förhållningssätt och insatser för att öka och bibehålla

befolkningens hälsa (WHO, 2018a; 2020:19, 2020; SOU 2021:11, 2021; SOU2021:34, 2021). Ett hälsofrämjande förhållningssätt fokuserar på att bibehålla fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande (Socialstyrelsen, 2007) ur ett salutogent perspektiv. Den fördjupade översiktsplanen kan om den förvaltas väl vara ett verktyg för att tillgängliggöra, utjämna skillnader och skapa en mer likvärdig kommun. Kinda kommuns organisation behöver ha kunskap om och fatta medvetna beslut för ett hälsofrämjande förhållningssätt som gynnar och skapar förutsättningar för en hållbar social, ekonomisk och miljömässig utveckling samt jämlik folkhälsa för kommunens medborgare över tid, där är vi inte än. FN antog 2015 de globala målen för AGENDA 2030, 17 globala mål med 169 delmål för social, ekonomisk och miljömässigt hållbar utveckling av jordens resurser. Flera av målen är beroende av varandra och förhåller sig till flera strukturella organisationsnivåer. Ett av dessa omfattar hälsobegreppet och de stödstrukturer för hur fysisk aktivitet bör genomsyra samhällen, miljöer, människor och system (WHO, 2018b). Regeringen har under de senaste cirka 10 åren gjort flera utredningar som belyst vikten av ett hållbart samhälle där de tryckt särskilt på att samverka kring och arbeta förebyggande och hälsofrämjande med tidiga insatser. De senaste utredningarna kring "God och nära vård (SOU 2020:19, 2020), Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven (2020:19, 2020), Börja med barnen! (SOU 2021:34, 2021) samt Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor (Socialstyrelsen, 2018) är några exempel. Även skollagen och skolans läroplan (SFS 2010:800) belyser vikten av att arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande istället för åtgärdande. Hälsofrämjande förhållningssätt utgår från WHO:s hälsodefinition men fokuserar på att bibehålla fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande (Socialstyrelsen, 2007) ur ett salutogent perspektiv. Med förebyggande arbete avses mota/minska risken för kända ohälsosamma faktorer ur ett patogent perspektiv för individer och samtidigt stärka skyddsfaktorer. I skolans kontext bedrivs det förebyggande och främjande arbetet på individ, grupp och organisationsnivå (Socialstyrelsen & Skolverket, 2016). Inom andra delar av kommunen kan det handla om att tillgängliggöra samhället med Universal Design (Iwarsson och Ståhl, 2003).

Sambandet mellan individen, aktiviteten och miljöns betydelse för hälsa är tydlig och avspeglas oberoende av ålder (Taylor m.fl., 2020) varför hela Kindas organisation är aktuell för utvecklingsarbetet. Kinda kommun mäter folkhälsotalet i flera variabler där bland annat enkäten "Om mig" (Region Östergötland i samverkan med länets kommuner och Länsstyrelsen Östergötland, 2020) belyser högstadie- och gymnasieungdomars psykiska hälsa och mående i en nedåtgående trend. Även socialtjänsten signalerar ett ökat behov av stöd och insatser kring psykisk ohälsa för barn och familjer. Samtidigt skickas ett ökat antal remisser till barn- och ungdomspsykiatri för vidare bedömning. Vidare beskriver samtliga nyckeltal för folkhälsa i kommunen de senaste åren en nedåtgående trend med undantag för ökat antal elever med gymnasieexamen, antal personal i förskolan med högskoleutbildning samt andelen ansökande om ekonomiskt bistånd och fallskador bland äldre. Äldre skattar även i lägre grad sin ensamhet som besvärande (Kinda kommun, 2021).

Kommunens verksamheter erbjuder en rad åtgärdande insatser ur ett patogent perspektiv. Till exempel finns en uppsjö insatser att ansöka om vid akut eller prekärt

läge. Andra insatser beskrivs vara förebyggande med information som exempelvis ANDTS. Det finns även ett begränsat antal hälsofrämjande insatser ur ett salutogent perspektiv som exempelvis PULS. Att alla perspektiven behövs är ett känt fenomen (Hylander och Guvå, 2017) likaså att tidiga insatser för ökad hälsa är viktigt och att fokus i allt högre grad behöver ligga på det hälsofrämjande och förebyggande spektrumet (Socialstyrelsen & Skolverket, 2016; WHO, 2018b; 2020:19, 2020; SOU 2021:11, 2021; SOU 2021:34, 2021; Regeringen, 2022).

Hållbar utveckling i strävan mot WHO:s globala mål, Agenda 2030 ligger i tiden. WHO lyfter vikten av att rikta de globala målen mot samhällen, miljöer, människor och system (Regeringen, 2022). Folkhälsoarbete främjar hälsa på alla samhällsnivåer och täcker mångfacetterade arenor och är per definition både målinriktat och organiserat samt lägger tonvikt vid en jämlik hälsa (Folkhälsomyndigheten, 2022). Samtliga förvaltningar inom kommunen omfattar och har möjlighet att påverka barn och ungas hälsa utifrån hälsofrämjande faktorer som fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande (Socialstyrelsen, 2007) varför tidiga insatser, samverkan och samsyn är starka incitament för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet kring folkhälsoarbete i kommunen (SOU 2020:19, 2020; SOU 2021:11, 2021; SOU 2021:34, 2021). Ingen ensam förvaltning kan göra allt för en jämlik hälsa men alla kan göra något. Med kommunens värdegrund och ambition som består av ledorden framåtanda, ansvarskänsla och dialog (Kinda kommun, 2022) och den sammansättning av kommunens population följer ett folkhälsostrategiskt ansvar för hållbar utveckling varför ett hälsofrämjande folkhälsostrategiskt projekt som genomsyrar hela verksamheten är relevant.

Därför är det av extra vikt att:

1. Fortsättningsvis freda tillgängligheten för samhällsmedborgarna i Rimforsa för ett aktivt friluftsliv med att vistas i naturen, röra sig i skog och mark samt att få tillgång till vattnet året runt.
2. Skapa mötesplatser centralt i Rimforsa för alla åldrar med tillgängliga utemiljöer. Förslagsvis lekplatser med pergola, boulebana och sittplatser.
3. Uppmuntra till aktivitet och rörelse med ytor för möjlighet till aktivt föreningsliv och säkra cykelbanor i Rimforsa.
4. Centralt belägna lägenheter i Rimforsa för äldre i nära anslutning till skola och centrum för integration mellan åldersgrupper samt möjlighet till självständighet med tex inköp i matbutik.
5. Skapa aktivitetsytor samt möjligheter åt barn och ungdomar för att minska attraktionen av att "hänga" kring Kinda motell och framför allt riksväg 23/34. Idag är både Kinda Motell och riksvägen tillhåll för barn och ungdomar både dagtid och kvällstid med lastbilarna och trafiken som dragningskraft vilket utgör en fara för barn och ungdomars säkerhet.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Tillskapande av nya mötesplatser, tillgängliga utemiljöer, lägenheter, aktivitetsytor mm hanteras inte i översiktsplanen, men är en fråga som behandlas i för Rimforsa gällande fördjupad översiktsplan och som också aktualiseras i pågående planprogram för Rimforsa torg.

Förslag till utveckling av gång- och cykelvägar återfinns i översiktsplanen under markanvändning/Rimforsa/Transportinfrastruktur.

6.110 Synpunktsförfattare 80 **Synpunkter på översiktsplan, Rimforsa**

Översiktsplanen är i stort bra och ger en bra inriktning för utvecklingen av Kinda i allmänhet och Rimforsa i synnerhet. Med den befolkningsökning som planeras så ser jag särskilt positivt på den nya grundskolan, antalet nya förskolor, fokus på utveckling av centrum, en ytterligare rondell på RV34 med anslutning till östra Rimforsa, och en ny brandstation belägen nära RV34.

Jag vill ändå trycka på vikten av att det byggs en trottoar eller annan form av gångväg åtskild från bilvägen längs med Västra vägen i Rimforsa. Västra vägen är anslutningsvägen till flera bostadsområden väster om RV34 och den nyttjas flitigt till promenader, löpturer och som cykelstråk, trots att hastighetsbegränsningen är 40 och det är många bilar som kör där. Det är även viktigt att det i nya bostadsområden tidigt läggs planer för hur barn, ungdomar, promenerande vuxna, och cyklister ska ta sig till centrum, till skolan och mellan bostadsområdena på ett säkert sätt (t.ex. barn som besöker vänner i närliggande bostadsområden). Det behöver tidigt planeras så att det inte blir som idag, en cykelväg som upphör för att ta vid på andra sidan en större väg eller farlig korsning utan att hjälpa gångtrafikanten eller cyklisten över. Exempel från cykelvägen bakom Björklidens förskola som slutar mitt på Västra vägen och börjar igen inne i bostadsområdet vid elljusspåret eller i förlängningen av Granstigen ner till centrum. Ytterligare exempel från infarten till macken/Motellet bredvid RV34 där bilar och lastbilar kan komma från 5 håll (rondellen, backen, grusplanen, Motellet och macken). Denna korsning ska barnen/ungdomarna klara sig igenom på vägen till skolan då cykelvägen upphör innan korsningen och fortsätter efter korsningen.

Jag instämmer även i Friluftsförbundet Kindas synpunkter nedan.

Friluftsförbundet Kinda är en lokal del av riksorganisationen Friluftsförbundet vars ändamål är att främja en aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Friluftsförbundet Kinda har ca 300 medlemmar och är en förening med stark tillväxt under de senaste 10 åren.

Friluftsförbundet Kinda har aktiviteter under vår och höst för barn i åldrarna 1-15 år, där barnen utifrån ålder och förutsättningar bekantar sig med skogen och dess invånare. De leker och lär sig färdigheter såsom att laga mat på stormkök och slå

upp en lägerplats. De får med sig erfarenheter som de kan dra nytta av hela livet. Barngrupperna aktiverar ca 120 barn varannan vecka under vår och höst. Utöver det bedriver föreningen aktiviteter inom bl.a. vandring, löpning, mountainbike och paddling.

I dagsläget utgår en stor del av verksamheten i barngrupperna från samlingsplatsen med parkering vid Björkfors Golf's klubbstuga och elljusspåret. Det är en relativt centralt belägen plats som är enkel att ta sig till, den har en stor yta att samla ihop grupperna på och parkering för enkel tillgänglighet. Till denna plats kan även de lite större barnen cykla själva. Utifrån samlingsplatsen går barnen i åldrarna 5-10 år ungefär 15-20 min in i skogen för att komma till den plats där gruppen återkommande bedriver aktivitet. De äldre barnen tar sig på denna tid förbi elljusspåret och en bit uti skogen.

En vandringsaktivitet kan idag planeras där utgångspunkten är torget i Rimforsa. Efter 10 minuters promenad är deltagarna i grönområdet nedanför vattentornet och kan därefter ta sig ut i skogen utan att behöva gå genom några bostadsområden.

Utöver aktiviteterna för medlemmar så har Friluftsförbundet i samarbete med kommunen arrangerat Tomtevandring de senaste 7 åren. Vanligtvis kommer mellan 200-300 personer från Kinda och Linköping kommun för att ta del av denna speciella och mysiga upplevelse. Tomtevandringen utgår från starten för elljusspåret vid Björkfors Golf's klubbstuga, den korsar elljusspåret och går vidare upp på höjden med masten precis söder om elljusspåret, där tar tomten emot önskelistor och pratar med barnen.

Närheten till naturen är en tillgång för Rimforsa. Det finns både sjöar och skog nära inpå samhället vilket drar nya invånare att flytta till orten, och det är inte ovanligt att invånarna har ett naturintresse både för vatten och för skog. I planen finns särskilt utsedda grönområden nära vattnet men Friluftsförbundet noterar att skogen väster om samhället, vilken är en stor tillgång i sig, inte har några utsedda naturvärden.

Planen som den ser ut skulle innebära att en stor del av Friluftsförbundets verksamheter påverkas. Att vistas i skogen är en upplevelse som inte går att jämföra med att vistas i ett grönområde inringat av bostäder och vägar. Planen behöver ta större hänsyn till barnperspektivet, så att barngrupperna kan komma ut i skogen direkt från sin samlingsplats, utan att gå genom bostadsområden. För att kunna bedriva verksamheten behövs en samlingsplats som tillgängliggör skogen. Hur har kommunen planerat att Friluftsförbundet ska kunna fortsätta att bedriva verksamhet och att allmänheten ska få tillgång till skogen med denna översiktsplan?

Friluftsförbundet föreslår en förändring av planen för att öka naturvärdena för hela Rimforsa. Vi vill se en anslutning mellan elljusspåret och skogen, se rödmarkerat område på kartan. Även ringleden behöver dras om. Utan bostäder och större väg som stänger in elljusspåret så kan:

barngrupperna även fortsatt utgå från samlingsplatsen vid Björkfors Golf's klubbstuga,

vandringar utgå från torget/stationen/busshållsplatsen på 34:an med endast en kort promenad genom bebyggelse innan man når grönområde och skogen, och

även framöver befintlig parkering och samlingsplats komma hela Rimforsa och tillresande från övriga kommunen/kommunerna till nytta.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Redan i samrådsförslag till ny översiktsplan för Kinda finns Västra vägen utpekad där det finns behov av en ny gång- och cykelväg (RCU3). Kommunen tar i beaktande i samband med detaljplanering frågor kring hur oskyddade trafikanter har det i den byggda miljön. Är Trafikverket ansvarig för vägen är det mer komplext och det blir längre ledtider för att få igenom byggnation av gång och cykelvägar. Kommunen har i förslag till ny översiktsplan pekat ut ett antal nya gång och cykelvägar där kommunen anser att det finns behov.

I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats. Den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

6.111 Synpunktsförfattare 81 Synpunkter på översiktsplan, Rimforsa

Översiktsplanen är i stort bra och ger en bra inriktning för utvecklingen av Kinda i allmänhet och Rimforsa i synnerhet. Med den befolkningsökning som planeras så ser jag särskilt positivt på den nya grundskolan, antalet nya förskolor, fokus på utveckling av centrum, en ytterligare rondell på RV34 med anslutning till östra Rimforsa, och en ny brandstation belägen nära RV34.

Jag vill ändå trycka på vikten av att det byggs en trottoar eller annan form av gångväg åtskild från bilvägen längs med Västra vägen i Rimforsa. Västra vägen är anslutningsvägen till flera bostadsområden väster om RV34 och den nyttjas flitigt till promenader, löpturer och som cykelstråk, trots att hastighetsbegränsningen är 40 och det är många bilar som kör där. Det är även viktigt att det i nya bostadsområden tidigt läggs planer för hur barn, ungdomar, promenerande vuxna, och cyklister ska ta sig till centrum, till skolan och mellan bostadsområdena på ett säkert sätt (t.ex. barn som besöker vänner i närliggande bostadsområden). Det behöver tidigt planeras så att det inte blir som idag, en cykelväg som upphör för att ta vid på andra sidan en större väg eller farlig korsning utan att hjälpa gångtrafikanterna eller cyklister över. Exempel från cykelvägen bakom Björklidens förskola som slutar mitt på Västra vägen och börjar igen inne i bostadsområdet vid elljusspåret eller i förlängningen av Granstigen ner till centrum. Ytterligare exempel från infarten till macken/Motellet bredvid RV34 där bilar och lastbilar kan komma från 5 håll (rondellen, backen, grusplanen, Motellet och macken). Denna korsning ska barnen/ungdomarna klara sig igenom på vägen till skolan då cykelvägen upphör innan korsningen och fortsätter efter korsningen.

Jag instämmer även i Friluftsförbundet Kindas synpunkter nedan.

Friluftsförbundet Kinda är en lokal del av riksorganisationen Friluftsförbundet vars ändamål är att främja en aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Friluftsförbundet Kinda har ca 300 medlemmar och är en förening med stark tillväxt under de senaste 10 åren.

Friluftsförbundet Kinda har aktiviteter under vår och höst för barn i åldrarna 1-15 år, där barnen utifrån ålder och förutsättningar bekantar sig med skogen och dess invånare. De leker och lär sig färdigheter såsom att laga mat på stormkök och slå upp en lägerplats. De får med sig erfarenheter som de kan dra nytta av hela livet. Barngrupperna aktiverar ca 120 barn varannan vecka under vår och höst. Utöver det bedriver föreningen aktiviteter inom bl.a. vandring, löpning, mountainbike och paddling.

I dagsläget utgår en stor del av verksamheten i barngrupperna från samlingsplatsen med parkering vid Björkfors Golf klubbstuga och elljusspåret. Det är en relativt centralt belägen plats som är enkel att ta sig till, den har en stor yta att samla ihop grupperna på och parkering för enkel tillgänglighet. Till denna plats kan även de lite större barnen cykla själva. Utifrån samlingsplatsen går barnen i åldrarna 5-10 år ungefär 15-20 min in i skogen för att komma till den plats där gruppen återkommande bedriver aktivitet. De äldre barnen tar sig på denna tid förbi elljusspåret och en bit uti skogen.

En vandringsaktivitet kan idag planeras där utgångspunkten är torget i Rimforsa. Efter 10 minuters promenad är deltagarna i grönområdet nedanför vattentornet och kan därefter ta sig ut i skogen utan att behöva gå genom några bostadsområden.

Utöver aktiviteterna för medlemmar så har Friluftsförbundet i samarbete med kommunen arrangerat Tomtevandring de senaste 7 åren. Vanligtvis kommer mellan 200-300 personer från Kinda och Linköping kommun för att ta del av denna speciella och mysiga upplevelse. Tomtevandringen utgår från starten för elljusspåret vid Björkors Golf klubbstuga, den korsar elljusspåret och går vidare upp på höjden med masten precis söder om elljusspåret, där tar tomten emot önskelistor och pratar med barnen.

Närheten till naturen är en tillgång för Rimforsa. Det finns både sjöar och skog nära inpå samhället vilket drar nya invånare att flytta till orten, och det är inte ovanligt att invånarna har ett naturintresse både för vatten och för skog. I planen finns särskilt utsedda grönområden nära vattnet men Friluftsförbundet noterar att skogen väster om samhället, vilken är en stor tillgång i sig, inte har några utsedda naturvärden.

Planen som den ser ut skulle innebära att en stor del av Friluftsförbundets verksamheter påverkas. Att vistas i skogen är en upplevelse som inte går att jämföra med att vistas i ett grönområde inringat av bostäder och vägar. Planen behöver ta större hänsyn till barnperspektivet, så att barngrupperna kan komma ut i skogen direkt från sin samlingsplats, utan att gå genom bostadsområden. För att kunna bedriva verksamheten behövs en samlingsplats som tillgängliggör skogen. Hur har kommunen planerat att Friluftsförbundet ska kunna fortsätta att bedriva verksamhet och att allmänheten ska få tillgång till skogen med denna översiktsplan?

Friluftsförbundet föreslår en förändring av planen för att öka naturvärdena för hela Rimforsa. Vi vill se en anslutning mellan elljusspåret och skogen, se rödmarkerat område på kartan. Även ringleden behöver dras om. Utan bostäder och större väg som stänger in elljusspåret så kan:

barngrupperna även fortsatt utgå från samlingsplatsen vid Björkfors Golf klubbstuga,

vandringar utgå från torget/stationen/busshållsplatsen på 34:an med endast en kort promenad genom bebyggelse innan man når grönområde och skogen, och även framöver befintlig parkering och samlingsplats komma hela Rimforsa och tillresande från övriga kommunen/kommunerna till nytta.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats. Den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

Se vidare svar till yttrande nummer 80.

6.112 Synpunktsförfattare 82

Snälla kommunalpolitiker jag ber er besinna er och ta bort det utpekade området lämpligt för vindkraft utgående från område 1 som går som en utlöpare mot Hycklinge av följande skäl.

1. Om jag inte missminner mej togs nämnda område bort i samband med tidigare försök att etablera vindkraft i området då den fredade fiskgjusen häckar i området.
2. Hycklinge är en idyll för både boende o besökande. Ett stort antal människor utifrån använder vår by som startpunkt för utfärder med tex kanot på sommaren o skridskoutflykter på vintern. Om man i princip skapar ett industriområde av vindsnurror intill byn så sjunker attraktionskraften kan jag säga utan att överdriva.

Jag inser att vi på olika sätt måste bidra till energiförsörjningen men återigen snälla kommunalpolitiker låt det inte i onödan gå ut över den fantastiska miljö alla Kindabor o andra tillresta kan njuta av vid Hycklinge vid Åsundens södra strand.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.113 Synpunktsförfattare 83

Synpunkter på Kinda kommuns översiktsplan

Först och främst ifrågasätter vi om befolkningsmålet för tillväxt i Rimforsa är realistiskt, alla kommuner vill ju växa. Det är inte rimligt att Rimforsa ska bära en så stor del av kommunens önskade tillväxt. Trots allt är Kisa tätorten!

Vi ifrågasätter det ensidiga satsandet på arbetspendling till andra kommuner. Det behövs mera satsning på näringslivet, då stannar mer pengar i kommunen

Eftersom vi bor söder om Rimforsa lägger vi tyngdpunkten på våra åsikter på området i vår närhet. Kommunens översiktsplan har som vanligt inte tagit hänsyn till åkermarkens bevarande. Stor areal åker och betesmark är planerad för bostadsbyggande söder om Rimforsa. Vi kommer i framtiden behöva all tillgänglig odlingsvärd mark till livsmedelsproduktion, bebyggd åkermark är för alltid förstörd!

Vi har strandskydd och vattenskyddsområden, men det saknas ett livsviktigt nationellt skydd för åkermark! Sjöutsikt mättar inga magar!

På kartförslaget är en väg planerad mellan väg 603 och riksväg 23-34, den ska börja i höjd med Rimforsa Strand och inbegriper en planskild korsning över järnvägen och en rondell vid riksvägen. Detta är ett mycket dåligt, dyrbart och ogenomtänkt förslag, Trafikverket kommer troligen aldrig att bygga en planskild korsning över järnvägen på den platsen. Det skulle även förstöra mycket åkermark.

Ett bättre vägförslag är att utgå från den befintliga vägen strax söder om Storgården Kurs & Konferens, och därifrån få till en anslutning till riksväg 23-34. Då kommer man också ifrån att göra en planskild korsning över järnvägen. Och man kan redan där fånga upp trafiken från bebyggelsen kring Storgården och Krågedal, och avslutar därmed väg 603 genom Rimforsa.

Angående sträckningen av ny gång- och cykelväg längs med väg 603 söderut, har vi ett förenklat förslag: vi föreslår att cykelvägen tar sin början strax söder om infarten till Håkantorps Lillgård, där den lilla grusvägen börjar som går västerut över järnvägen. Då blir det inget problem med att ta sig över det stora diket, och den stora fridlysta asken nära vägen kommer inte heller att skadas. Lämpligt är då att

flytta ut hastighetsbegränsningen på 40 km/tim till nämnda punkt, en förlängning av 40-sträckan med c:a 500 m. På den sträckan är det ett flertal utfarter, och det bedrivs också hästverksamhet.

En förutsättning är då att Trafikverket gör en förbättring av väg 603 från Rimforsa och fram till gång- och cykelvägens startpunkt.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett visionsdokument som är vägledande vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras.

Kommunen ser det som viktigt att satsa på näringslivet i kommunen, men det går inte att bortse från Rimforsas läge till Linköping. I översiktsplanen beskrivs det under avsnitt 2.3 *Rimforsa tätort* hur kommunen ser på utvecklingen av orten.

Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

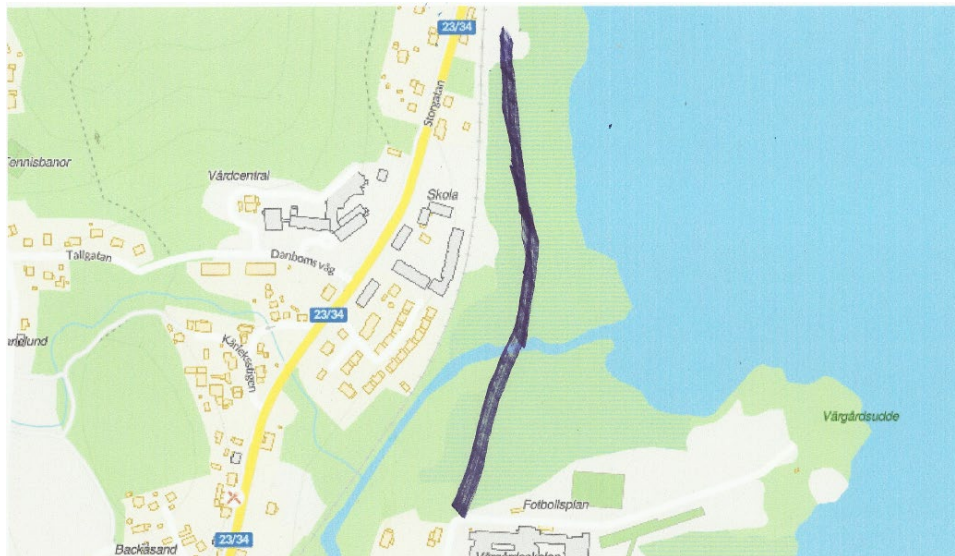
Kommunen gör bedömningen föreslagen sträckning för RCU15 fortsatt är aktuellt och inga ändringar har genomförts i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.114 Synpunktsförfattare 84

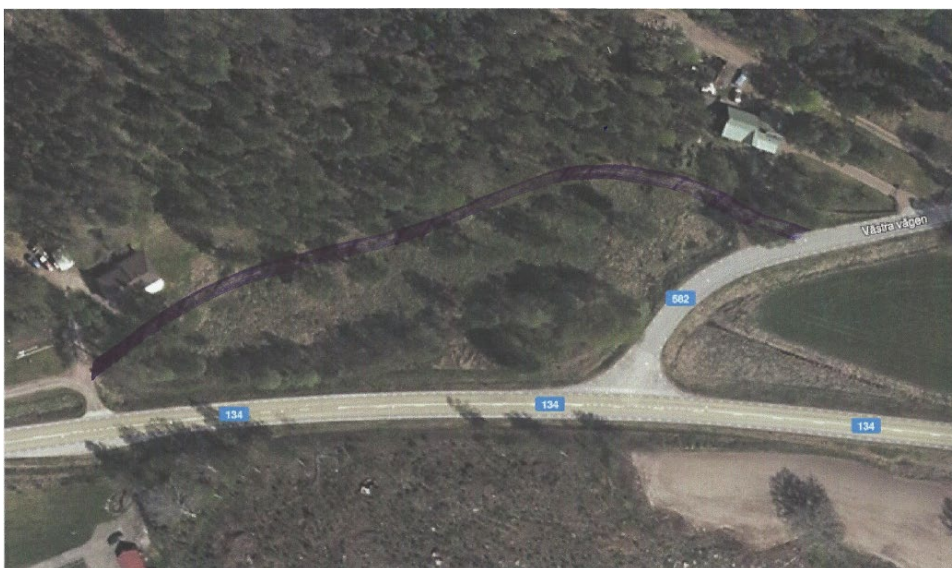
Angående översiktsplanen.

Inkommer med förslag till gång- och cykelvägar i Kisa samhälle.

1. Norrut från Östgötagatan fram till pumpstationen söder om reningsverket. Detta ger möjlighet för de som arbetar på sågen att slippa cykla på riksväg 23/34. Dessutom kan man anlägga dagvattendammar mellan järnvägen och denna gång- och cykelväg som då tar emot dagvattnet från 23/34-an och fastigheterna mellan denna väg och järnvägen.

2. Den gamla Ydrevägen från Västra vägen och fram mot korsningen där gamla vägen in till Forså. Detta skulle ge möjlighet för de som promenerar och cyklar att slippa komma ut på nuvarande Ydrevägen om de ska vidare in på den gamla infarten till Forså.

Bifogar kartor hur jag tänkt mig dragningarna i princip.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Detta förslag till sträckning av ny gång- och cykelväg är inte aktuell då detta skulle kräva att man korsar Åsunden, järnvägen och befintlig våtmark.

Stycke 2: I översiktsplanen redovisas ett förslag till utvecklande av gång och cykelväg i anslutning till angiven plats längs väg 134 och väg 582.

6.115 Synpunktsförfattare 85

Synpunkter om förslag till ny översiktsplan:

"Ny sydlig infart till Rimforsa från väg 23/34 i höjd med Rimforsa Strand".
Så dumt och osmart förslag! Tänk om tack...

Överfartsvägen (transportinfrastruktur) bör inte ligga där förslaget lagt den dvs, att den möter väg 603 vid infarten till Rimforsa Strand. Den bör ligga söderöver för att bli så bra som möjligt. Den mesta bebyggelsen är mot söder, Krågedal. Då behöver man inte ta till någon jordbruksmark för att göra den och det blir mindre trafik i samhället för att den tar upp det södra området. Och man slipper bygga en ny bro över järnvägen. Och även vid trafikolyckor på väg 34 så är det lättare att fördela om trafiken om vägarna inte ligger precis bredvid varandra.

Detta står i FÖP:

"En situation som inte är ovanlig för många städer och samhällen, som när de behöver ny mark orsakar markanvändningskonflikter där exploatering av jordbruksmark måste vägas mot fortsatt jordbruksdrift. Kommunen är ansvarig för att göra denna viktiga avvägning för den framtida markanvändningen och lagstiftningen är tydlig med att i första hand använda annan mark än jordbruksmark."

Den ska inte gå över jordbruksmark eftersom det går att lägga vägen mer söderöver och då slipper man ta så mycket jordbruksmark i anspråk!

Om den ligger där den är utritad så blir den mycket mer kostsam i och med att det behövs byggas en bro över järnvägen, vilket man slipper om man lägger den söderöver (man slipper/undviker/räddar både järnväg och jordbruksmark).

Om man lägger den extravägen som den är inritad så kommer infarterna till Rimforsa att ligga väldigt nära varandra och det är negativt för flytet på vägen. Vid en olycka eller stopp på vägen så medför närheten till infarterna att det blir svåra re för trafiken att ledas om. Det skulle också göra att räddningstjänsten skulle få svårare att få trafiken att flyta på så bra som möjligt. Blir det ett stopp och den andra infarten låg längre söderut så skulle de hinna med att spärra av den ena och kunna leda om trafiken.

Något som kommunen borde jobba mer för är att återinföra Rimforsa camping i någon form. Den lockade många turister som kom och bodde och gynnade både camping och Rimforsas affärliv likväl Rimforsas invånare som utnyttjade sommarens café och även en träffplats kvällstid.

Kommunen strävar efter en "Säker anslutning söderut till Krågedal" och den absolut bästa lösningen ligger i att cykel/gångväg ligger utmed järnvägen. Vid påpekande och förslag på den tanken blev svaret att det inte var bra för att det skulle utgöra en stor risk för att tåget åker där. Risken måste vara större när cykel/gångbanan går utmed en bilväg. Cykel/gångvägen skulle då placeras så att målet skulle vara platsen för buss och tågförbindelser. Kortast sträcka att bygga, ekonomiskt försvarbart. Då får man en GCväg i direkt anslutning till resecentrum och till olika busshållplatser. Buss/tågstation - Krågedal.

Näst bästa borde vara att sänka hastigheten till högst 40 km och inte öka till 70 där samhället slutar. Fortsätta med 40 förbi Håkantorps/Bengtssons och Håkantorps/Hedell och även förbi vattendraget och Asken och sedan kanske få till en cykelbana.

Hastigheten på Gamla Kalmarvägen MÅSTE sänkas för att göras säkrare för alla!

Kommunens viljeriktning är att:

"Rimforsa ska vara särskilt attraktivt för verksamheter inom teknik- och tjänstesektorn".

Det finns ingen vilja att skapa industritomter till invånarna och då se till att de bor kvar i kommunen. Ni säger då att kommunen inte äger någon mark för att skapa industritomter men det är ju en konstig förklaring... Ni äger ingen mark men ni vill att det byggas hus för boende trots att ni inte äger någon mark till det heller. Fram för fler industritomter till våra invånare så vi ser till att de stannar kvar i kommunen. Man skapar arbetstillfällen och allt bidrar till samhällsnyttan.

"Planera och skapa förutsättningar för 4 500 invånare i Rimforsa"

Vi anser att det inte är ett bra mål att sträva mot. Vi vill behålla känslan av ett litet samhälle där lugnet råder. Det finns inte all service precis i närheten men bor man här för man valt det. Vi har fått en stor inflyttning senaste åren och vuxit. Trafiken har ökat nämnvärt, vi har fått parkeringsplatser där betalning krävs för att hälsa på sina nära, även fast parkeringsplatser står tomma. Och allt tar längre tid för vi är fler människor. Det slängs mer skräp i diken utmed vägen. Naturen tar stryk!

Skolan behöver byggas om. Kommunen väljer att inte utnyttja den fina stora gräsplanen som skolan under åren använt och gett barnen både bra minnen och använt för friidrott och utomhusaktiviteter. Skolan borde ju vara en av kommunens första och största saker som man bryr sig om. Det är ju skolan man tittar på när man ska flytta och bosätta sig på en ny plats om man har familj.

Nä, fram för ny skola på den nuvarande skolans plats och bygg inte hyreshus som granne till skolan och därmed bygg inte in skolan. Det är bra att man satsar på en ny skola, det behövs i Rimforsa. Men det behövs även grönområden runt skolan för att det ska bli trivsamt för barnen. Även tänka långsiktigt så att man inte bygger in skolan det första man gör. Behåll möjligheten att kunna bygga ut skolan i framtiden genom att behålla grönområdena.

En anledning till att vi inte vill bli större är, att ett samhälle som endast växer med villor och bebyggelse och inte får med industrier blir bara som en sov- och för-stad till Linköping där det inte bidrar så mycket till samhällsnyttan. Folk kommer att jobba och även handla etc där de jobbar, tex i Linköping. Vi vill inte bli ett sovsamhälle till Linköping.

Det är ju brist på hyres-/bostadsrätter i Rimforsa. Bygg det till våra ungdomar för att få dem att stanna kvar. Vi behöver då inte få in fler invånare utan vi får våra invånare att stanna istället för att få en utflyttning. Ett bra läge för byggnation kan vara på Hackel där det ändå kommer att byggas en ny förskola och där det tidigare har legat byggnader.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar hur mark- och vattenområden avses användas, utvecklas och bevaras. Trafikfrågor som trafiksäkerhetsfrågor och hastighetsbegränsningar hanteras inte i översiktsplanen.

Kommunen har upprättat och antagit ett planprogram för Rimforsa – Krågedal där olika alternativa dragningar av en gång- och cykelväg utredes.

Många av de lämnade synpunkterna är relevanta frågor som dock inte hanteras i översiktsplanen utan faller på annan myndighet eller kommunal förvaltning. Övriga synpunkter föranleder ingen ändring av förslag till ny översiktsplan.

6.116 Synpunktsförfattare 86

Nedan följer mina åsikter om översiktsplanen. Jag ber om ursäkt om ni har fått samma meddelande flera ggr eftersom jag fick ett felmeddelande (och ingen bekräftelse) när jag skickade mina synpunkter via ert formulär på er webbplats.

FASTIGHET: XXXXXXXXXX

Under Kapitel 2.3 Rimforsa tätort Gröna och blå stråk, står det "Grönområden längs riksvägen och järnvägen ska utvecklas med primärt syfte att agera som översvämningsområden vid skyfall och höga vattenflöden. Vid normal vattenföring agerar de som trevliga rekreativa parkområden som även bidrar till att dämpa buller från järnväg och riksväg."

Samtidigt visar Trafikbullerkartläggning_Bilaga.pdf Bilaga 35 att hastigheten längs med Riksvägen förbi ovan nämnda grönområde är 100 km i timmen och att Bilaga 24 och 25 i samma dokument visar en ljudnivå på upp till 70 dB i ovan i nämnda grönområde och höga ljudnivåer för närmaste bostadsområdet väster om riksvägen.

Ett förslag är att begränsa hastigheten längs med riksvägen till 70 km/h ifrån Tåvelstad till Västra vägen (dvs längs hela grönområdet markerat i er karta) samt att bygga en skyddande vall i höjd med befintlig vall vid Tåvelstad och längs hela grönområdet för att motverka trafikbuller inom grönområdet och närliggande bostadsområden.

Under Kapitel 2.3 Rimforsa tätort Bostadsbebyggelse, står det

"Närheten till vatten och natur ska vara genomgående för hela orten, inte minst bostadsbebyggelsen. Genom god planering kan Rimforsa växa i samklang med naturen, exempelvis genom att bevara grönytor och gröna stråk i samband med planering och exploatering."

Att det eventuellt ska byggas bostäder väster om befintligt elljusspår vid Västerliden ser vi som en mindre bra idé. En stor vinst med att bo på Rimforsas västra sida är närheten till lugna tysta skogsområden där det finns möjlighet till avslappnande aktiviteter, rekreation och friluftsvksamhet. Befintligt elljusspår är gjort för promenader och idrottsutövning inte lugnare typer av aktiviteter. Det kommer heller inte bli lugnare där om det byggs bostäder runt om hela elljusspåret samt en ringled som skär av området.

Ska det byggas bostäder i Västerliden, lämna då en bred sammanhängande korridor av skog ifrån befintligt elljusspår. Bygg inte in elljusspåret. Djurliv behöver också dessa gröna korridorer för att kunna migrera ifrån en miljö till en annan t ex vid översvämningar eller ett förändrat varmare klimat.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar hur mark- och vattenområden avses användas, utvecklas och bevaras. Trafikfrågor som buller och hastighet hanteras inte i översiktsplanen.

I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats. Den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

6.117 Synpunktsförfattare 87

Yttrandet gäller översiktsplan, 2.1 översiktlig markanvändning och gäller område KBU 2, Froghult-Nygärde.

Vi motsätter oss all exploatering av åker- och betesmark för byggnation av bostadshus och industrilokaler som berör vår fastighet [REDACTED]

Vi vill att kommande generationer ska få möjlighet att hålla djur som betar hagar och ängar för ett öppet landskap. Möjlighet att bruka jorden som föregående generationer har slitit hårt för att få odlingsbar.

Vi som lever på landsbygden har gjort valet att inte ha grannen nära inpå oss utan värnar om friheten. Vi känner ansvar inför att kommande generationer också ska få möjligheten att välja var man vill bo och leva.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

I granskningsversionen av översiktsplanen har område KBU2 justerats och delats upp i två områden. Justeringar har gjorts med hänsyn till bland annat jordbruksmark i området.

6.118 Synpunktsförfattare 88

Här kommer mina synpunkter på förslaget till översiktsplan.

Kisa:

- Undermåligt fokus på besöksnäring och de möjligheter som finns i Kisa med omnejd. Bland annat skulle Tolvmannadalen kunna pekas ut som område för rekreation och besöksnäringens verksamhet.
- Bättre fokus på förbindelsen Centrum-Vråken-Värgårds kopplat till säker passering av rv 23/34 för gång och cykeltrafikanter.
- Stråket längs Kisaån skulle kunna förtydligas.
- KBU3 ska minskas i omfattning för att säkerställa fortlevnad av skjutbanan vid IP. Det är ont om skjutbanor med längre håll än 80 m och det finns idag inga möjligheter att anlägga en ny skjutbana inom rimliga ekonomiska ramar.
- Som ovan gäller även korrigerings av den föreslagna sträckningen av förbifart Kisa som även den inkräftar på skjutbaneområdet.

Rimforsa:

- RBU18 vad skulle kunna anläggas i direkt anslutning till järnvägen? Vad tanken är borde kanske förtydligas.
- Saknas utpekande av plats för pendlarparkering.
- Södra infarten är placerad för långt norrut. Den måste anläggas så långt söderut att järnvägspassering undviks.
- Området öster om Liljeholmen som pekas ut för bostäder bör tas bort då fastighetsägaren har långsiktiga planer som inte omfattar bostäder.
- Bredare bostadsexploatering västerut borde lyftas.
- "Ringleden" ska kanske anpassas till större område för bostäder och verksamheter på västsidan söderut? Kanske flytta hela tanken om cirkulationsplats längre söderut?

Horn:

- Den föreslagna exploateringen av området där idrotts- och andra rekreationsfaciliteter idag ligger bör ses över och antingen minskas eller släppas helt. Flytt av fotbollsplaner/idrottsanläggning till det föreslagna området på östsidan är en dålig idé.
- Besöksnäringens fokus kring camping och badet förtydligas/utvecklas.
- Tydligare förbindelse av centrum till hamnen måste till.

Generellt:

Inget lämpligt område för kolonilotter/odlingslotter utpekade. Ska finnas på samtliga orter med tanke på den låga självförsörjningsgraden vi har i Sverige. Saknar också rimliga tankar på områden för anläggning av förnyelsebar energiproduktion. Vindkraftsplanen är gammal och många typer av energiproduktion skulle kunna vara aktuella.

Jag saknar planering för möjligheten till flera och utveckling av befintliga besöksnäringensanläggningar. Jag vill se en tydligare prioritering av just besöksanläggningar i översiktsplanen då det är en av våra stora näringsgrenar i kommunen.

Dåligt fokus på Sjöriket Kinda. Få med tydligare utvecklingsområden kring blåstrukturen. Exempelvis båttrampor och ställplatser. Båtturism i hela sjöriket Kinda, inte bara Rimforsa.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Kisa:

I granskningsversionen av översiktsplanen har område KBU3 utökats väster ut. Kommunen har gjort bedömningen att det i framtiden kan bli svårt att behålla skjutbanan på den aktuella platsen. Kommunen håller på att ta fram ett planprogram för området och undersöker hur området i framtiden ska kunna utvecklas och bygga nya bostäder. Gällande föreslaget markreservat för "Förbifart Kisa" har det området utökats efter dialog med Trafikverket.

Rimforsa:

I granskningsversionen av översiktsplanen har område RBU17 öster om Liljeholmen och RBU18 tagits bort.

Området vid ringleden har justerats och område RBU8 har justerats och den södra delen av området tagits bort. Områdena RVU1 och RVU17 har tagits bort.

Plats för pendlarparkering hanteras inte i översiktsplanen.

Horn:

I granskningsversionen av översiktsplanen har område HBU5 som idag är ett idrottsområde tagits bort.

Övriga synpunkter föranleder ingen ändring av förslag till ny översiktsplan.

6.119 Synpunktsförfattare 89

Jag har bott i Rimforsa i hela mitt liv. Det som gjort den uppväxten så bra har varit vår vackra natur och sjöliv samt det såpass korta avståndet till Linköping. Rimforsa ligger på en sådan plats där natur inte behövt vara en kompromiss för att hitta en bostad inom 4 mil av Linköping. Den nya utvecklingsplanen har däremot börjat kompromissa gällande just naturen. Med byggandet av RBU8 och ringleden runt om den är nu en lokal idrottsförening i fara. Den föreningen är Björkfors Golf som i namet i trots primärt härstammar i Rimforsa. Idag erbjuder dem vuxna och barn i alla åldrar möjlighet till orienteringsträningar, möjlighet till skidåkning samt även friidrottsträning. Den största delen av verksamheten går till ungdomsträning där barn i alla åldrar. De kommer med den nya ringleden ha sin verksamhet borttagen. Det är för att Björkfors Golf är beroende av närheten till öppen skog och inte har möjlighet att begränsa sig till skogsområdet runt elljuspåret. För att Björkfors ska kunna fortsätta sin verksamhet och erbjuda den träningen kommer då Föreningen behöva en ny klubbstuga vid den nya utkanten av Rimforsa, på andra sidan ringleden. För när ringleden byggs kommer inte västra vägen 10, 590 44 fungera för

det ändamålet, då eljusspåret inte längre är en del av resten av skogen. Något jag har funderat på, utöver det, är huruvida det finns tillräckligt mycket intresserade att flytta hit. Tanken som jag fattat det är att nästan dubbla Rimforsas befolkning men då kan jag inte annat än kolla tillbaka på de nya bostäderna vid Björkliden där det tog 10 år innan husen började byggas upp. Dessutom är jag osäker på att det nuvarande vägnätet kommer hålla för en sådan expansion. Exempelvis har vi Ulrikavägen som är en relativt smal väg och kommer utstå för majoriteten av trafiken i det nya området, RBU8. Den vägen kommer med stor sannolikhet bli vägen de flesta i RBU8 tar på vägen till jobbet då den kommer vara närmaste vägen till Linköping. Och oavsett om ringleden används eller inte kommer rondellen i Rimforsa få en helt annan belastning och säkerligen ha risk att stoppa infarten till Motellet, ICA Nära, och korsningen vid Hagströms då de är så nära rondellen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats. Den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

6.120 Synpunktsförfattare 90

Jag motsätter mig å det strängaste att jordbruksmark runt Linnäs och Råsätter ska tas i anspråk för bebyggelse. Vi måste värna om vår vackra natur, vi kan inte bygga överallt.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Kommunen ser att det finns ett fortsatt behov av bostäder i Rimforsa och kommunen har därför i översiktsplanen pekat ut nya områden i tätortsnära lägen som kan vara lämpliga för bostadsbyggnad.

6.121 Synpunktsförfattare 91

Vi motsätter oss området i södra Kinda som finns med i kommunens översiktsplan för möjlig vindkraftverk. Detta är mycket värdefulla områden för vår vardag att kunna leva och bo i den vackra natur som finns, utan natursköna områden i södra Kinda blir det svårt att motivera varför man ska bo här! Nej Nej inga områden i södra delen Gröninge/Finnde som vindkraftverk områden. Låt Kinda vara det vackra Sjörrike det är!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.122 Synpunktsförfattare 92

ÖP-förslaget är övergripande bra strategiskt och visionärt sett. Det är viktigt att skapa en vi-känsla för hela kommunen, samtidigt som de olika kommundelarnas särart behöver tas tillvara. För att Sjöriket Kinda ska hålla det som utlovas behöver hänsyn tas till naturvärden, stränder, kulturmiljö och åkermark. Här är exempel på några utvecklingsområden som skulle behöva justeras utifrån dessa grunder:

HBU5 - bostäder på Idrottsparken skulle förta naturupplevelsen för merparten av de som bor i och besöker Horn. Dessutom påverkas idrott och kultur negativt. Möjligen kan enstaka hus byggas på vallen/parkeringen.

KBU2 - ett orört lantligt område som innehåller både natur/kultur/landskapsvärden och behöver anpassas i utbredning och skala. Risk finns att det uppstår en satellitbebyggelse här, långt från service. Det medför bilberoende. Jmf Krågedal.

RBU7 - minska ner till den yta som fastslogs i FÖP Rimforsa. Södra delen har geologiska värden (tänd ett GIS-skikt med skuggning så ser ni de tydligt dalformade sandformationerna från istiden) och värden som naturbete. Har uppträngande markvatten, inte lämpligt för byggnation.

RBU17 - stora delar olämpligt pga nyckelbiotop, strandskydd och kulturhistoria.

RBU15 - olämpligt pga topografi och risk för satellitbebyggelse, se ovan.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men ska ge vägledning för beslut gällande hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

I samband med detaljplaneläggning och bygglovsprövning prövas markens lämplighet och utredningar som bedöms behövas tas fram, utformning av området föreslås och anpassas till platsens förutsättningar.

I granskningsversionen av översiktsplanen har område HBU5 och RBU17 tagits bort. KBU2 har justerats och delats upp på två områden för bostadsbebyggelse.

RBU7 har justerats och minskats ner i nordost. RBU15 har minskats ner och anpassats efter topografin i området.

6.123 Synpunktsförfattare 93

Jag motsäger mig å det starkaste dessa idiotiska planer på vindkraftsparken ni vill anlägga intill oss. Det finns ingen miljövinning överhuvudtaget i att skövla våra skogar för att anlägga vägar. För att kunna transportera allt skrot som går åt till att anlägga dessa vindkraftverk. Jag värnar om den artrikedom som finns runt oss här.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.124 Synpunktsförfattare 94

Jag motsäger mig planerna angående den vindkraftpark ni har planer på att anlägga i närområdet.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.125 Synpunktsförfattare 95

1. Som ägare till en fastighet som i hög grad berörs av den nya översiktsplanen anser jag att en riktad kallelse med datum och tid för samrådsmötena borde ha skickats ut. Någon sådan kallelse har ej förekommit och av detta kan man dra slutsatsen att många berörda fastighetsägare inte har fått kännedom om att kommunen planerar byggnation på deras mark, och inte heller närvarat på samrådsmötena. Jag anser därför att samrådsmötena måste tas om, efter att kommunen först informerat om datum och tid till berörda fastighetsägare.

2. Jag anser att det är principiellt fel att planera för husbyggen på fastigheter som idag är produktiv jordbruksmark. Speciellt som det redan idag råder brist på odlingsbar mark i kommunen.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan, i lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

Vid samrådsmötena förde tjänstepersoner sammanfattande minnesanteckningar kring de diskussioner och synpunkter som framkom vid respektive möte. Minnesanteckningarna finns sammanställda och redovisade i en bilaga till granskningsversionen. Vid mötena lyfte kommunens tjänstepersoner den demokratiska vikten av att den enskilde lämnar in sina egna synpunkter skriftligt under samrådet, detta för att minnesanteckningar från möten inte blir heltäckande och då gruppdiskussioner kan bli missvisande mot vad individen anser.

Vykort med en inbjudan till att tycka till om översiktsplanen skickades ut till alla hushåll med registrerad postadress i kommunen under mitten av december år 2022. Postnord har inte noterat några fel i postgången under denna tid.

Förslaget till översiktsplan är nu ute på granskning, där alla ytterligare en gång har möjlighet att tycka till om förslaget till ny översiktsplan.

6.126 Synpunktsförfattare 96

Jag har lite synpunkter angående översiktsplanen och området "Områdes-ID: RVU1. Beskrivning: Marina med koppling till centrum."

Vi tycker det är en ganska bra idé att upplåta området för allmänhetens tillträde då området är ett av de mest centrala sjönära områdena i Rimforsa samhälle.

Vidare stödjer vi utbyggnad av fler båtplatser men det bör dock göras i balans och i rimlig skala. Vi anser inte att det bör bli en stor hamn med många tillfälliga bilburna gäster.

Några korta synpunkter:

Avsätt området för mindre båtar, typ fiske och familjebåtar Max 6-7m.

Tillåt inte större båtar, bobåtar eller skepp.

Undvik uppställning av båtar vintertid på området i någon större skala. (Upplåt istället på annan plats för det där det inte stör att det kan bli lite stökigt/mycket prylar).

Undvik att området används för förvaring av båtsläp sommartid i större skala än idag (upplåt istället förvaring på ej lika central plats).

Undvik de stora båttälten för båtförvaring som idag står i veteranbåtshamnen.

Undvik att området används för inläggning av båtar för tillfälliga besök (tex fiske över dagen. Peka på ej lika central hamn för det).

Undvik att området används för att parkera båtsläp vid tillfällig inläggning (tex över dagen, över helgen, etc).

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument som visar hur mark- och vattenområden avses användas, utvecklas och bevaras. Storlek och typ av båtar hanteras inte i översiktsplanen.

Yttrandet föranleder ingen ändring av förslag till ny översiktsplan.

6.127 Synpunktsförfattare 97

Gällande vindkraft "område 1" så skriver ni " största vindkraftsvänliga området i kommunen". Jag flyttade själv upp efter det att EON mötte ett stort motstånd mot detta att de skrinlade sina planer och jag satt med i salen när *NN* ville etablera. Min bedömning är inte att det är särskild vindkraftsvänligt, till och med så ovänligt att flertalet av politikerna lovade att detta område skulle tas bort ifrån den gamla planen. Oklart varför de inte reagerat på detta i översiktsplanen. Ser i mina ögon konstigt ut att tjänstemän vill lägga ett förslag som går emot den politiska och medborgerliga viljan. Synd att man i ett annars gediget arbete, väljer att behålla gamla och kritiserade planer för vindkraft och inte i detta arbetet tagit sig tid att faktiskt arbeta igenom ta en funderare och anpassa efter den politiska och medborgerliga viljan som framkommit.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.128 Synpunktsförfattare 98

Spännande med ny översiktsplan! Kul att läsa att man vill satsa på hållbar samhällsutveckling med bra arkitektur och samhällen där det är enklare för medborgarna att gå och cykla. Bra också att man skriver om att man vill värna om Kindas friluftsliv och att medborgarna enkelt ska kunna ta sig ut i naturen.

Dock så tycker jag inte riktigt att detta återspeglas när man ser på kartan över Rimforsa. Att skära av samhället från skogen med en västlig ringled känns inte som rätt väg att gå om det ska vara enkelt att ta sig ut i naturen. Skogen väster om Rimforsa nyttjas idag mycket av väldigt många medborgare, och stigarna för promenader, löpning och cykling är många och välanvända.

Tycker även att det som skrivs om samhällen där det ska vara enkelt att ta sig fram gående eller med cykel missas lite när man breder ut Rimforsa över väldigt stora områden istället för att göra samhället ganska tätbebyggt. Jag tycker att man istället ska satsa på bebyggelse så nära centrum och resecentrum som möjligt så att inte avståndet ska bli en anledning till bilpendling. Dessutom så ger ett tätare samhälle att man kan spara mer omkringliggande skog och åkermark vilket är positivt för att lantbrukarna runt om Rimforsa ska kunna bedriva sitt lantbruk på bästa sätt. En del åkermark tycker jag kan användas till bebyggelse, men då ska det vara åkermark som ligger nära centrum, och som ger korta avstånd till kommunikationer, så som t.ex området söder om Tävelstad.

Tycker även att områdena öster om Rimforsa, uppe vid Linnäs, skulle kunna användas för bostäder. Den yta mellan Rimforsa och Liljeholmen där det idag ligger en ladugård, skulle kunna bli ett mycket fint bostadsområde med närhet till Åsunden och nära till Liljeholmens folkhögskola med kulturutbud.

Åkermark är ju bra att spara för jordbruk, men idag ser vi ju att de flesta lantbrukare brukar flera gårdars åkrar, så att riva en samhällsnära ladugård ser jag inte som något problem.

Tycker även att området ute kring Hackel, norr om den nya förskolan skulle kunna bebyggas. Även det är ett mycket samhällsnära område med närhet till vatten vilket skulle kunna ge mycket attraktiva bostäder.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har området kring ringleden justerats. Det innebär att område RVU1, RVU3 och RVU17 tagits bort och RBU8 har minskats ner och den södra delen har tagits bort.

Översiktsplanen har eftersträvat en förtätning i tätortsnära lägen.

I granskningsversionen av översiktsplanen har tre områden för bostadsbebyggelse pekats ut vid Linnäs.

Området vid Hackel har inte pekats ut för bebyggelse då området består av jordbruksmark.

6.129 Synpunktsförfattare 99

Jag och min fru äger [REDACTED] och är majoritetsägare i [REDACTED]. Enligt översiktsplanen ska utökad stadsbebyggelse gå till våra fastigheter och delvis även på våra fastigheter.

██████████ anlades 1749 och den jordbruksmark som finns på fastigheten är minst lika gammal. ██████████ köptes av min mormors farfar 1875 och har varit i släkten sedan dess. Jag och min hustru flyttade till Rimforsa just för att vi fick möjlighet att ta över jordbruket på ██████████. Vi har inrättat våra liv efter detta och med intresset att bevara kulturlandskapet för nästa generation. Översiktsplanen utgör ett hot mot våra planer. Översiktsplanen innebär också ett hot mot det kringliggande kulturlandskapet bland annat längs Drillaån och kring Borgarmon.

Översiktsplanen tar jordbruksmark i anspråk för sammanhållen bebyggelse vilket utgör ett hot mot samhällsförsörjningen. Samtliga jordbruk i området är små och producerar inte stora ekonomiska värden. Men småskaligt jordbruk innebär möjligheter att producera livsmedel med betydligt högre miljövärden och högre djurvälstånd än vad som är gångbart i större produktion. Vid kris eller krig utgör också flera små lokala producenter ett skydd för försörjningen av lokalbefolkningen. Bevarandet av kulturlandskapet och jordbruksmarken som den nuvarande lågintensiva användningen av marken möjliggör, innebär en möjlighet att kraftigt öka produktionen med mer högintensiva grödor om behov uppstår. Som exempel: bredvid vår fastighet ██████████ finns ett gärde på ca 2 hektar som utnyttjas för vall idag. Vid behov skulle man kunna odla potatis där och producera mer än 25 kilo potatis för varje invånare i Rimforsa per år.

Även om vi har ett privat intresse i bevarandet av kulturlandskapet så utgör detta inte enbart ett enskilt intresse utan är ett allmänt intresse. Översiktsplanen verkar däremot vara utformad enbart för att tillse *NN* enskilda intressen. Det är t.ex. talande att översiktsplanen har planerat att en ringled runt *NN* fastigheter ska dras över grannfastigheterna. Det allmänna ska alltså stå för en kostnad för att öka värdet på hans fastigheter men har nogsamt belastat andra fastigheter för utrymmet så att *NN* kan maximera bostadsbyggandet på sin mark. Detta uppfattar vi som ett uppenbart oskäligt gynnande av ett enskilt intresse. Vi kommer aldrig frivilligt sälja mark till den planerade ringleden.

Vi ansluter oss också till friluftsförbundet invändningar om försämrade möjligheter att utnyttja grönområdena och vill också lägga till att planen påverkar Östgötaleden som vi genom överenskommelse med kommunen upplåter vår mark till. Det verkar anmärkningsvärt ogenomtänkt att omgärda elljusspåret med bebyggelse och väg. Detta då elljusspåret och dess närområde utgör en portal till naturen för boende i Rimforsa och som friluftsförbundet påpekat så sträcker sig den portalen idag ända in till centrala Rimforsa.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats. Den södra delen av området har tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

6.130 Synpunktsförfattare 100

Tycker att det är väldigt positivt att man ser den potential som Rimforsa har när det gäller befolkningsutveckling. Att låta Rimforsa växa med 2200 invånare ställer dock stora krav på den infrastruktur som finns. Viktigt att man arbetar starkt för att underlätta att välja bort bilen när man ska till lokala målpunkter snarare än att möjliggöra bilåkande inom orten.

Det finns flera viktiga aspekter som Rimforsa kännetecknas av. De flesta av dessa har ni beskrivit i ÖP:n. Men en viktig fråga som jag tycker att ni utelämnat är hur friluftslivet fungerar. Friluftslivet är starkt i Rimforsa på de platser där bl. a. Friluftsfrämjandet och GOIF bedriver sin verksamhet. De områden som de och andra använder har man inte tagit hänsyn till vilket är något som behöver utvecklas i översiktsplanen. Det är en styrka för Rimforsa att man har nära koppling till den natur som denna typ av verksamhet nyttjar. Att enkelt kunna ta sig till GOIF-stugan och elljusspåret och direkt komma ut i skogen för vandringar, orientering, mountainbike, löpning mm är en tillgång som riskerar omöjliggöras genom att förtäta och skapa en västlig ringled på det sätt som förslaget redovisar. Det vore olyckligt om verksamheten tvingas flytta och utövare istället behöver ta sig med bil till andra ej tätortsnära samlingsplatser.

En bostadsexploatering i denna del skulle kunna anpassas så att en korridor mellan bostadsbebyggelsen skapas för att möjliggöra friluftslivets behov här. Behovet av en ringled med tanke på den låga trafikföring som idag finns på västra vägen och Ulrikavägen känns obefogad. Att skapa en ytterligare infart (tex RVU3) till Rimforsa finns absolut behov av men med koppling österut. Istället för en västlig ringled från denna nya infart borde en koppling ske till västra vägen antingen i direkt anslutning väster om område RVU12 (ny förskola) eller mellan områdena RGU1 och RBU8.

Bostadsexploateringen RBU8 borde delas upp i två delområden. Ett delområde söderut som blir en naturlig fortsättning på villabebyggelsen inom västerliden fram till ny infart vid RVU3. Ett delområde skapas från Ulrikavägen men tar hänsyn och håller ett avstånd till de rekreativa och friluftsfrämjande värden som naturen och specifikt skogen har i dessa delar.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats. Den södra delen av området har tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

6.131 Synpunktsförfattare 101

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.

- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.

- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.

- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.

- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.

- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.

- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.

- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Självt ser jag detta som ett "sump"område där

pålning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.

-Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.

I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.

-Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

-En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

-Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

-Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kinda kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

-Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

Båtopptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtopptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekad område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekat som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

6.132 Synpunktsförfattare 102

- Elljusspåret i Horn används flitigt för rekreation. Det här bör tas upp som ett område för fritids- /idrottsaktiviteter och rekreation i Översiktsplanen.

- Campingen i Horn är viktig för turism och privatliv. Eftersom tanken är att det ska bli 900 invånare i Horn så blir campingen väldigt viktig även för fastboende. Campingen bör vara förlagd där den ligger i dag då området lämpar sig väl för Camping.

- Det bör i Översiktsplanen tillförsäkras lämpliga platser för laddstolpar i tillräcklig omfattning i Horn, Hycklinge och Björkfors Kisa och Rimforsa då många ställer om till elbilar. I Björkfors är brandstationen lämplig placering av laddstolpar I Hycklinge bör de förläggas vid ställplatser/Båthamnen.

- Motionsspåret vid Höganlid, Hycklinge är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det behöver säkras plats för fler ställplatser i Horn Hycklinge och Björkfors. Det behövs ställplatser med laddstolpar på alla orterna.
- Fotbollsplanen i Hycklinge bör vara kvar då befolkningen förväntas växa och behovet av en plan för fotboll brännboll och andra aktiviteter ökar.
- Biblioteket i Horn är viktigt. Det måste vara kvar. Biblioteket är samlingspunkten och utgör centrum i Horn och är viktig för ett kulturellt utbud när befolkningen ska växa.
- Motionsspåret i Björkfors är viktigt för rekreation och fritidsliv. När antalet invånare nu ska ökas så bör det elektrifieras med LED belysning.
- Det bör planeras platser i Hycklinge och Björkfors för förpackningsinsamling och lokala ristippar på dessa orter.
- Det bör planeras för en Lekplats i Horn/Flarka. Det är inte rimligt att barn ska behöva passera Väg 135 för att ta sig till en lekplats.
- Den kommunala servicen är otroligt viktig för en levande landsbygd. Stångågården ska vara kvar. Den demografiska utvecklingen gör att behovet av äldreboenden kommer att öka markant och när Horn nu planeras för en fördubbling av antalet boende så behöver antalet platser på Stångågården öka. Man bör dessutom planera placering av förskola så att ett tätt samarbete mellan förskola och äldreboende på Stångågården kan ske. Köket på Stångågården i Horn behöver återuppbyggas. Med förskola nära Stångågården blir det naturligt med placeringen av ett kök i Horn just på Stångågården. Att återupprätta köket på Stångågården i Horn handlar om många aspekter t.ex bättre matkvalitet, kortare transporter, bättre beredskap vid en kris och inte minst att äldres aptit ökar när de känner lukten av mat under tillagning.
- I underlaget för ÖP Kinda framstår nuvarande idrottsplats i Horn med tillhörande parkering som möjlig bostadsmark. Självt ser jag detta som ett "sump"område där påmlning lär bli nödvändig för alla typer av byggnationer. Markens beskaffenhet bör utredas noga innan området markeras som lämplig bostadsmark i ÖP Kinda.
- Det behövs en fotbollsplan i Horn. I ÖP arbetet har Fotbollsplanen flyttats till Åshorva sidan. Om så ska kvarstå i planen så bör det ritas in gång-cykelväg Från det nya bostadsområdet (Vid nuvarande fotbollsplan) till Åshorva via tunnel under RV 135.
- I Hycklinge finns ett område som är ypperligt lämpat för bostäder. Hela "Udden" vid Sundsholm. Centralt, sjönära och lättbebyggt. Det här området bör ritas in som lämpligt för bostäder i ÖP.
- Skolområdet i Hycklinge är lämpligt som bostadsmark. Det här området bör ritas in i ÖP som lämpligt för bostadsmark.

-Åkern ovanför Badplatsen Näset i Hycklinge är kommunal mark. Det här området är lämpligt för bostäder eller fritidshus. Området bör markeras för detta ändamål i ÖP. Den kommunala badplatsen Näset är viktig för boende och turister och måste vara kvar.

-En förskola i Björkfors är av yttersta vikt. Idag finns nästan tillräckligt antal barn för att driva en förskola. Det är lämpligt och rimligt att köra några barn från Oppeby m.fl omgivande områden till Björkfors så att en förskola kan öppnas där.

-Centrum i Horn (runt biblioteket) bör planeras så att det blir ett trevligt centrumområde där t.ex torgdagar kan genomföras.

-Brandstationen i Horn ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänsten är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Björkfors ska vara kvar där den ligger. Läget är centralt och bra och räddningstjänstens deltidsbrandmän är den sista kommunala tryggheten som finns i Södra Kinda.

-Brandstationen i Rimforsa ska vara kvar. Fungerande räddningstjänst är en trygghet som behövs på alla orter.

-I Rimforsa Horn Björkfors och Hycklinge bör båtupptagningsplatser finnas markerade i ÖP. De båtupptagningsplatser som finns idag är generellt undermålig och behöver upprustas till fungerande anläggningar anpassade för den båttrafik som finns.

-Gästhamnen i Hycklinge bör upprustas så att båten Kind kan lägga till enkelt igen i änden på sjöriket Kinda. I Kisa bör torget utvecklas till ett trevligt bilfritt affärscentrum.

-Kisa ska vara centralort i Kinda. Det är viktigare att bostadsmark tas fram snabbt i Kisa så att befolkningstillväxten blir snabbast där ur infrastruktur och kommunikationsperspektiv.

-Det är viktigt med grundservice på alla orter såsom skola affär bibliotek och bank.

-Sjöriket Kinda är livsnerven som håller ihop kommunen. Därför är det väldigt viktigt att kommunen gör sjösystemet lättillgängligt för både boende och turister.

-Båtupptagningsplatser som fungerar är oerhört viktigt, men man kan också tänka på bra stöd till båtföreningar och att anpassa lämpliga markområden i anslutning till båtupptagningar eller båtföreningar för t.ex sommarcaféer.

- Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Horn. Ett område för en skateboardpark i anslutning till skolan bör planeras in i ÖP.

- I både Horn, Hycklinge och Björkfors är behovet av fritidshus stort. När utbudet till sjönära fritidsbebyggelse inte finns så köper intressenter hus lämpliga för

fastboenden. Det här utarmar våra småorter och noder. I översiktsplanen bör man därför planera mark för en balans mellan fritidsboenden o fastboenden.

- Bussförbindelser är oerhört viktigt för att hela Kinda ska leva. Buss 545 måste vara kvar och utgå från Hycklinge. Busskommunikation från södra Kinda till gymnasiet i Vimmerby är också viktig när Horn ska växa till dubbelt antal fastboende. Likaså är buss 39 och stångådalsbanan otroligt viktiga för pendling norrut. I Björkfors finns behov av trafik så att gymnasieelever kan ta sig till Rimforsa och vidare till Linköping.

- Bron vid ICA i Horn utgör en säkerhetsrisk för gång och cykeltrafik. Det är alldeles för smalt som det är nu och i ÖP Kinda bör det planera för gång-cykeltrafik över bron.

- I Hycklinge finns en hel del sjönära mark detaljplanerad för parkmark och industri. Dessa områden bör gås igenom och anpassas i en uppgraderad ÖP.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet.

Stycke 1: Kinda kommun gör bedömningen att elljusspåret i Horn inte ska pekas ut i förslag till ny översiktsplan i och med att det är ett befintligt elljusspår. Det finns heller ingen planering om att området ska utvecklas eller i dess närområde.

Stycke 2: Campingen är utpekad som en befintlig besöksanläggning som delvis är detaljplanelagd.

Stycke 3: I granskningsversionen av översiktsplanen har viljeinriktningen kompletterats med ställningstagande gällande laddstolpar.

Stycke 12: I granskningsversionen av översiktsplanen, har utpekat område tagits bort.

Stycke 14: Kinda kommun gör bedömningen att det inte är lämpligt att peka ut området för bostäder. Området ligger inte inom området som skulle skapa en sammanhållen bebyggelse på orten.

Stycke 15: I granskningsversionen av översiktsplanen har området pekats ut för utvecklingsområde för bostäder.

Stycke 16: Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Stycke 18: I översiktsplanen är det utpekad som centrum.

Stycke 29: Det är en nationell trend att fritidshus blivit permanentboende. Kommunen ser det motsatta förhållandet, permanentboende är viktigt för underlaget för service i de mindre orterna året om. Kommunen kan inte styra hur olika bostäder används utan det är marknaden som styr. Enda gången som kommunen har möjlighet att bestämma om det ska vara fritidshus eller permanentboende är om kommunen själv äger marken och skriver ett markanvisningsavtal i samband med detaljplaneläggning.

Stycke 30: I översiktsplanen är de stråken utpekade som strategiska stråk. Det är Region Östergötland och Östgötatrafik som planerar och tillhandahåller trafiken.

Stycke 31: I granskningsversionen av översiktsplanen finns en alternativ väg över Åsunden.

Stycke 32: Kommunen har tittat närmare på detta och resultatet går att se i granskningsversionen av översiktsplanen.

Övriga synpunkter berör inte arbetet med översiktsplanen.

6.133 Synpunktsförfattare 103

Jag tycker det är viktigt att Rimforsa torg INTE bebyggs. Det ska vara en plats för möten, t ex lekplats, park, scen, bänkar, torghandel mm. Vi som bor i Rimforsa gör det för att vi vill bo på landet och komma ifrån stadskänslan. Bygg i stället ovanpå ICA, en redan bebyggd tomt och ett fult hus som skulle behöva förskönas.

Villkor styrda av gångtrafikanter i centrum-området.

Gör förbifarten rv 34 mer inbjudande. Rimforsa ser anskrämligt ut därifrån.

Bygg inte på åkermark.

Rimforsa är tillräckligt stort, en av fördelarna är just dess småskalighet.

Järnvägen är viktig.

Inventera ödehus.

Det behövs en väg mellan 34an och Kalmarvägen söder om samhället för att minska trafiken genom byn.

Flytta återvinningen till en mer lättåtkomlig plats. Eller ännu hellre: låt oss lägga ALLA sopor i tunnan sorterade i påsar i olika färger. Fungerar i åtskilliga kommuner.

Låt den nya skolan vara en hållbarhetsskola, både i byggande och skolverksamhet. Se Studenthuset på Linköpings universitet som en förebild

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen håller på med ett arbete kring ett planprogram för torget där olika alternativa utformningar undersöks. Planprogrammet har varit ute på samråd under våren 2023.

I översiktsplanen redovisar kommunen viljeinriktningen för torget enligt följande: "Utveckla Rimforsa torg för ett estetiskt lyft av centrala Rimforsa och en stärkt mötesplats för invånare"

Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

Kommunen ser att det finns ett fortsatt behov av bostäder i Rimforsa och kommunen har därför i översiktsplanen pekat ut nya områden som kan vara lämpliga för bostadsbyggande.

Övriga synpunkter lämnas utan åtgärd.

6.134 Synpunktsförfattare 104

2.8 Näringsliv, Besöksnäring/Naturturism/Viljeinriktningar.

'Möjliggör fler attraktiva badplatser runt om i Kinda'

PINNARP (ta en titt på det gamla testamentet 'som trillat bort')

Vi hyr ut 'LillStugan' på vår fastighet, har gjort detta sedan 2012. Pinnarp har ALLTID varit ett samtalsämne, mellan gästerna och oss. Gästerna älskar Pinnarp: Placeringen, omgivningen, sjön, aktiviteterna, närheten till LillStugan bl.a., MEN INTE skötseln! Vi har bott i kommunen sedan 1997 och Pinnarp har ALLTID varit på 'allas läppar'.

I och med 'Sjöriket Kinda' ÄR DET VÄL DAGS för kommunen ATT TA HAND OM PINNARP SJÄLVA. Vårt samt gästernas ÄLSKADE Pinnarp (det finaste Kinda kommun kan visa upp), SKA INTE skötas av 'kreti å pleti' som tidigare! Det finns personer i närheten, som skulle kunna tänka sig att hjälpa till med 'än det ena och än det andra'. SÄNK inte kommunens status genom att 'slänga bort' Pinnarp.

Om/När Pinnarp nu blir sålt igen, hoppas vi VERKLIGEN att någon seriös person tar hand om driften.

Rimforsa i all ära ... närheten till centrum, javisst. Det har inte Pinnarp (tyvärr), men 'shopping' är inte allt här i livet, eller hur? Och sjön Övre Föllingen, tycker vi INTE ska förringas.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Översiktsplanen är ett vägledande dokument vid beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Förvaltning och skötsel hanteras därför inte i översiktsplanen.

Yttrandet föranleder ingen ändring av förslag till ny översiktsplan.

6.135 Synpunktsförfattare 105

Jag instämmer med Friluftsförbundets synpunkter:

Friluftsförbundet Kinda är en lokal del av riksorganisationen Friluftsförbundet vars ändamål är att främja en aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Friluftsförbundet Kinda har ca 300 medlemmar och är en förening med stark tillväxt under de senaste 10 åren.

Friluftsförbundet Kinda har aktiviteter under vår och höst för barn i åldrarna 1-15 år, där barnen utifrån ålder och förutsättningar bekantar sig med skogen och dess invånare. De leker och lär sig färdigheter såsom att laga mat på stormkök och slå upp en lägerplats. De får med sig erfarenheter som de kan dra nytta av hela livet. Barngrupperna aktiverar ca 120 barn varannan vecka under vår och höst. Utöver det bedriver föreningen aktiviteter inom bl.a. vandring, löpning, mountainbike och paddling.

I dagsläget utgår en stor del av verksamheten i barngrupperna från samlingsplatsen med parkering vid Björkfors Golfklubbstuga och elljusspåret. Det är en relativt centralt belägen plats som är enkel att ta sig till, den har en stor yta att samla ihop grupperna på och parkering för enkel tillgänglighet. Till denna plats kan även de lite större barnen cykla själva. Utifrån samlingsplatsen går barnen i åldrarna 5-10 år ungefär 15-20 min in i skogen för att komma till den plats där gruppen återkommande bedriver aktivitet. De äldre barnen tar sig på denna tid förbi elljusspåret och en bit ut i skogen.

En vandringsaktivitet kan idag planeras där utgångspunkten är torget i Rimforsa. Efter 10 minuters promenad är deltagarna i grönområdet nedanför vattentornet och kan därefter ta sig ut i skogen utan att behöva gå genom några bostadsområden.

Utöver aktiviteterna för medlemmar så har Friluftsförbundet i samarbete med kommunen arrangerat Tomtevandring de senaste 7 åren. Vanligtvis kommer mellan 200-300 personer från Kinda och Linköping kommun för att ta del av denna speciella och mysiga upplevelse. Tomtevandringen utgår från starten för elljusspåret vid Björkfors Golfklubbstuga, den korsar elljusspåret och går vidare upp på höjden med masten precis söder om elljusspåret, där tar tomten emot önskelistor och pratar med barnen.

Närheten till naturen är en tillgång för Rimforsa. Det finns både sjöar och skog nära inpå samhället vilket drar nya invånare att flytta till orten, och det är inte ovanligt

att invånarna har ett naturintresse både för vatten och för skog. I planen finns särskilt utsedda grönområden nära vattnet men

Friluftsförbundet noterar att skogen väster om samhället, vilken är en stor tillgång i sig, inte har några utsedda naturvärden. Planen som den ser ut skulle innebära att en stor del av Friluftsförbundets verksamheter påverkas. Att vistas i skogen är en upplevelse som inte går att jämföra med att vistas i ett grönområde inringat av bostäder och vägar. Planen behöver ta större hänsyn till barnperspektivet, så att barngrupperna kan komma ut i skogen direkt från sin samlingsplats, utan att gå genom bostadsområden. För att kunna bedriva verksamheten behövs en samlingsplats som tillgängliggör skogen.

Hur har kommunen planerat att Friluftsförbundet ska kunna fortsätta att bedriva verksamhet och att allmänheten ska få tillgång till skogen med denna översiktsplan?

Friluftsförbundet föreslår en förändring av planen för att öka naturvärdena för hela Rimforsa. Vi vill se en anslutning mellan elljusspåret och skogen, se rödmarkerat område på kartan. Även ringleden behöver dras om. Utan bostäder och större väg som stänger in elljusspåret så kan:

- barngrupperna även fortsatt utgå från samlingsplatsen vid Björkfors Golf klubbstuga,
- vandringar utgå från torget/stationen/busshållplatsen på 34:an med endast en kort promenad genom bebyggelse innan man når grönområde och skogen, och
- även framöver befintlig parkering och samlingsplats komma hela Rimforsa och tillresande från övriga kommunen/kommunerna till nytta.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har justerats och den södra delen har tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

6.136 Synpunktsförfattare 106

Vid mötet i Höganlid kom jag fram till att tre frågor är viktiga för mej när det gäller Horn.

Ingen bebyggelse på åkermark, varken av bostäder eller företag. Företag bör läggas i anslutning till de företagsbyggnader som redan finns.

Bostäder ska läggas på sådan mark att det inte inkräktar på lantbrukarnas mark. Det är särskilt viktigt att bevara åkermarken i dessa orostider då vi kanske framöver behöver varje liten åkerbit att odla på.

När det gäller bron precis innan ICA Vahlströms vore bästa alternativet trafikljus. Då blir det ingen trängsel på bron med bilar, gångare och cyklister m fl. Idag är det lagom att två bilar kan mötas på bron.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunens viljeinriktning gällande jordbruksmark är att värna om jordbruksmark i kommunen och ser det som en viktig resurs i den samhällsomvandling som sker med behov av jordbruksarealer för livsmedelsproduktion. Kinda kommun har genomfört en kompletterande analys av jordbruksmark i kommunen och omarbetat översiktsplaneförslaget med en minskning av ianspråktagande av jordbruksmark.

I granskningsversionen av översiktsplanen har en viss minskning av ianspråktagande av jordbruksmark för bostäder och verksamhets gjorts med undantag för utökning av områden som ligger intill befintliga verksamheter.

Övrig synpunkt är ingen översiktsplanefråga, utan är en fråga för Trafikverket.

6.137 Synpunktsförfattare 107**2.4 LIS-områden.**

Önskar att beskrivning/användning av LIS-område LIS22 utökas till att både omfatta bostäder och verksamhet.

Idag endast verksamhet.

(Påtalade detta förra gången då det var samråd utan att få gehör för detta.)

3.3 Utökat strandskydd

Önskar att det utökade strandskyddet för sjön Åsunden tas bort.

3.5 Områden där vindkraft kan prövas.

Jag önskar att område för möjlig vindkraftsetablering även omfattar gröna klass 1 och gula klass 2 områden på fastighet XXXXXXXXXX

Kommentar

I översiktsplanen är LIS – område (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) LIS22 utpekad för både verksamheter och bostäder.

Gällande utökat strandskydd är det länsstyrelsen i Östergötland som beslutar om strandskyddsområden ska utökas upp till 300 meter. I aktuellt fall är det 150 som länsstyrelsen har beslutat ska gälla.

Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekats ut i detalj i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell ansökan om vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.138 Synpunktsförfattare 108

Då var ni där igen,,, Jag vet att ni politiker strävar mest av allt efter att vara så PK som möjligt. Ni vill ha bekräftelse på att ni är "duktiga" och vill jättegärna ha den där stämpeln i protokollet att ni är miljöcertifierade. Kosta vad det kosta vill. Har ni verkligen inte förstått vad vindkraftsparker innebär för både miljön och människorna??? Ni måste blunda hårt och förneka det mesta av alla fakta ni fått upplagt för er under åren som gått. Eller ni kanske gör som många andra människor i samhället idag... Läser bara det ni vill veta. Jag tycker inte att jag ska behöva upprepa alla fakta för er IGEN om vad vindkraftsparker orsakar för miljön, klimatet och naturen. Om ni inte har förmågan att läsa och ta in fakta även från dom håll som ni inte anser vara PK, har ni inte förmågan att ta bort era skygglappar som förblindar er totalt i er strävan att vara tilllags för dom som ni anser vara PK, om ni inte vågar läsa på på riktigt om vindkraften och dess miljöpåverkan... Då tycker jag kanske att det är dags för er att lyfta er ur politikerstolen och gå vidare med era liv och lämna plats för dom som har förmågan att se vad besluten ni fattar idag kommer att innebära långt efter att ni politiker försvunnit från era maktpositioner.

Nu pratar vi långt framåt i tiden, hur våra barn och barnbarn kommer att påverkas av detta påhitt.

Jag tror (vet) att just nu behöver vi ha is i magen och invänta energilösningar (som ligger i pipeline) som inte kommer att påverka miljö, djur och natur så negativt som vindkraften tyvärr gör. Vi ska inte springa med i hordarna av sinnelösa politiker som i sin strävan efter att vara så PK som möjligt nu IGEN håller på att fatta beslut som kommer att späda på klimatkrisen och miljöförstörelsen. Min vädjan till er är kort och gott...

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.139 Synpunktsförfattare 109

Jag motsäger mig bestämt att Kinda kommun ska investera i denna form av kortsiktiga investeringar.

Vindkraft släpper ut stora mängder microplast, gör stor skada på fågellivet, är till stor belastning för de som bor i närheten pga det oljud dessa vindkraft för, samt att den el som produceras ej är planerbar.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.140 Synpunktsförfattare 110

Som Kindabo och Hornbo motsätter jag och en stor majoritet av boende i södra kommundelen vindkraftsparker i det område som enl översiktsplanen skall göras tillgängligt för vindkraft. De protester som stoppade Eo's projekt är i dag lika starka.

Vindkraft skall byggas till havs.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.141 Synpunktsförfattare 111

Vi vill inte ha någon vindkraft.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.142 Synpunktsförfattare 112

Vi har sökt oss till naturen och har bott, nära fågelkvitter och i lugn omgivning i 20 år. Det skulle vara fruktansvärt för oss att i ålderns höst behöver flytta från vår älskade stuga för att komma ifrån blinkande ljus och svischande oljud. Vi vet inte om orken räcker till att flytta, inte heller om vi har råd med det, då fastighetsvärdet kommer att sjunka när man har vindkraftmonster som granne.

Vi kommer att motsätta oss med all kraft en vindparkspark i närheten av vår bostad och fastighet [REDACTED]

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.143 Synpunktsförfattare 113

Jag tycker att bostadsutbyggnaden på västerberget-sidan ska begränsas till den delen av RBU8 som ligger närmast Ulrikavägen. På det sättet hänger det nya bostadsområdet samman med tidigare bostadsområden och exploatering begränsas till en del av skogen som inte används lika mycket. Detta förslag innebär att skogen och de friluftsområden som används till stor del bevaras och att ringleden inte byggs. Att ringleden inte byggs innebär att skogen inte byggs in utan kan ha en fortsatt hög tillgänglighet.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har RBU8 justerats. Den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet.

6.144 Synpunktsförfattare 114

Detta med vindkraftverk är inget annat en vinstmaximering syfte. För gynna sina egna intressen. Och inte själv behöva bo eller leva intill dessa miljöförstörande vindkraftverk. Där ute i Råshult utanför Hycklinge finns väldigt rikt djurliv, plus häst verksamhet. Kommer dessa miljöförstörande vindkraftsverk att byggas där ute. Så kommer djur, i de vilda, och människor, plus hästarna att fara illa av allt oljud dem rotorbladen tillför. Och hur tänker ni som ska vilja bygga dessa vindkraftverk? om man räknar på allt som måste göras innan allt kommer på plats ute i den härliga skogen. Som ta ner massa kubik skog, göra nya vägar, gräva för få betongfundament på plats. Vem tror ni? åker på den notan för de här. Så klart vi skattebetalare, som

bara ska sitta tysta och knyta näven i byxfickan. Så nu är det dags att resa på sig och säga NEJ! till detta vansinne.

Några viktiga punkter: Att tänka på!

- 1# 1300 ton betong
- 2# 675 ton kablar -stål, järn
- 3# glasfiber 40 till 50 ton
- 4# Bisfenol A
- 5# Mikroplaster
- 6# oljud
- 7# Döda fåglar och insekter
- 8# Människors hälsa

Detta med vindkraft är inget annat en stor bluff och bra vinmaximering för sitt eget syfte. Och inte alls något som gynnar den stora massan människor utan bara ett få tal som blir rikare på andras människors bekostnad. Kolla på dessa punkter och tänk efter är det verkligen, förnyelsebart och miljövänligt detta.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.145 Synpunktsförfattare 115

Här har vi några punkter som vad ett vindkraft gör samt innehåller:

- ca 1300 ton betong går åt
- 675 ton stål och järn
- Glasfiber/mirco plaster
- 60 ton glasfiber/ micro plaster för endast 3 st rotorblad på ett vindkraftverk
- 6-7 meter gata sammanlagt ca 20 meter gata på varje sida av denna gata föra att köra ditt ett vindkraftverk!
- För ett vindkraftverk behövs 5 tusen ha skog tas ned för att sätta upp detta vindkraftverk
- Djurliv/ människor runt vindkraftverken tar stor skada
- Djurarter som fåglar och insekter blir offer för rotorbladen
- Miljön runt om vindkraftverken tar skada som tex turismen som vistas i skog och mark (Stall Råshult utanför Hycklinge)
- Bisfenol A är ett hormon störande ämne som dessa vindkraftverk frigör

Detta är bara en liten lista på vad ett vindkraftverk bidrar till ett mycket dålig miljöpåverkan på både oss som människor samt djurlivet i skog och mark, samt turismen då jag är mycket ute Stall Råshult som de ska sätta upp två vindkraftverk rätt nära stallet samt att vår förening

Södra Kinda hästförening kommer att komma till stor skada på grund av detta bygge om detta blir verklighet!

Så ni tycker att detta kommer att bli hållbart och är klimatsmart samt att detta vill ni att vi ska lämna över till vår nästa generation så bör ni tänka om!

Ni vill att vi människor och djurlivet ska ta stryk PGA ert vansinne och vinstmaximerings syfte och berika er på andras människors bekostnad!

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.146 Synpunktsförfattare 116

Som ägare till fastigheten [REDACTED], Hycklinge, trodde vi verkligen på kindapolitikernas utfästelser 2018-05-03 på mötet i Höganlid om att inga vindkraftssnurror skulle anläggas i Gröninge på Riddarhusets marker.

Tyvärr verkar det som om ni redan har glömt era löften till oss fastighetsägare, som i allra högsta grad berörs negativt av en ny planering av vindkraft i ovannämnda område enligt de gulmarkerade fälten på översiktsplanen. Tänker ni nu bryta de givna löfterna med hjälp att inte använda ert veto i denna så angelägna fråga?

Vi talar här om en orörd natur med stora värden för landskapet ut mot sjön Anen. En sjö med ett rikt fågelliv som fiskgjusar, havsörn, berguv, gräsänder, skäggdopping, häckande fiskmåsar, tranor, ormråk och korpar. Där finns även ett naturreservat intill Korpebogölen mellan Borggölen och sjön Anen.

Över markerna går varje vår ett våtvattensträck över Klarvattensjöarna med storlommar och flyttfåglar som vadare som söker sig till vattendragen. Dessutom finns sällsynta arter av fladdermöss som Barbastell och Brunlångöra.

Vad kommer att hända med skogen vad beträffar flora och fauna? Det är ju den orörda skogen med bär och svamp som är så värdefull och ger oss den rekreation vi behöver. I detta fall talar vi om en gammal kulturbygd med omistliga värden som Hedingsbo fornborg och Kila by.

En stor vindkraftpark rimmar riktigt illa med en sådan gammal kultur- och naturbygd som Kinda – en kommun som marknadsför sig som sjöriket där man bryr sig om varandra och känner harmoni i själen.

Vi vädjar nu till er som folkvalda representanter för oss kommuninvånare, fastighetsägare och kindabor: Ta ert förnuft till fånga och använd era befogenheter att avstyra detta projekt! Det gynnar absolut inte dessa rika naturvärden eller att bjuda in besökare som uppskattar just den fina orörda natur Kinda kan erbjuda.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.147 Synpunktsförfattare 117

Industrimark för störande verksamhet som planeras söder om väg135 i Horn borde vara bättre att placera öster om byggnaden som Rimaster är i med tanke på att kunna bygga ut för dom. En annan högst personlig anledning att flytta den marken är att vi har vårt fritidshus i närheten och det skulle bli helt förstört läge med industrimark framför.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen bedömer att det finns behov av ny verksamhetsmark i Horn och inga justeringar av området har genomförts i granskningsversionen av översiktsplanen.

6.148 Synpunktsförfattare 118

Vi säger NEJ till vindkraft i närheten av Horn/Hycklinge Södra Kinda. Dels pga av förstörelse av fin natur med fina bär, svamp och jaktmarker samt flera sällsynta djurarter. Det är också konstaterat att människor inte mår bra av att ha vindkraft så nära (mötet i Kisa Leoparden)

HÄLSOSKÄL. Våra fastigheter kommer sjunka i värde och vem står för förlusten som fastighetsägare gör vid försäljning. Jo det blir ju fastighetsägaren som då får gå ifrån husförsäljningen med förlust och dyra blancolån som följd.

Vi tycker inte att det ska få byggas fastigheter på åkermarken/sjönära läge vid Kisamorsväg, Åbylund, Åbyhill samt båthamnen. Områdesid HBU4. Tycker att den marken ska bevaras som den är. Bygg i första hand på de tomter som redan finns.

Använd befintligt äldreboende fullt ut och öppna köket så kan de personer som idag är äldre och vill bo kvar i Horn sälja sina fastigheter/hus och flytta in på äldreboendet. Då har vi rätt många fastigheter i Horn som frigörs då många som äger hus är idag 75+. Det är ingen ålder när man är frisk och orkar med trädgård och underhåll av sin fastighet. Då kan yngre som vill flytta tillbaka till Horn flytta tillbaka med sina familjer, barn. Då får vi också bra underlag för barnomsorg, skola, affär mm. Bra dock att utveckla områden för aktiv fritid.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. Kommunen har diskuterat olika former av förnybara energislag utifrån det nationella målet om att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi år 2040. Som underlag till förslag till ny översiktsplan har en övergripande analys gällande vindkraft tagits fram. Analysen visar att området utanför Horn/Hycklinge har relativt goda vindförhållanden och relativt låg påverkan på omgivningen jämfört med andra delar i kommunen. Inga områden för vindkraft pekas dock ut i översiktsplanens tänkta markanvändning, utan varje eventuell vindkraftsetablering kommer att prövas i varje enskilt fall. Detta har förtydligats i granskningsversionen av översiktsplan.

6.149 Synpunktsförfattare 119

Vid samrådsmötet tog kommunen vid flera tillfällen upp att man fört diskussioner med föreningar i kommunerna. Jag har frågat styrelserna till flera föreningar i Rimforsa, och ingen av dem känner till att kommunen haft någon dialog med dem kring en kommande översiktsplan.

Vilka föreningar i Rimforsa har ni haft en dialog med under arbetet med ny översiktsplan?

Både Friluftsförbundet och Björkfors Golf bedriver i princip hela sin verksamhet i området som nu pekas ut för ringled och bostäder. Verksamheten sysselsätter varje vecka fler än 100 ungdomar i åldern under 18 år i Rimforsa med omnejd.

Anser inte kommunen att denna verksamhet är viktig för samhällets utveckling?

Hur anser kommunen att Friluftsförbundet och Björkfors Golf ska kunna fortsätta bedriva sin verksamhet om området kring elljusspåret och Björkfors Golf:s klubbstuga bebyggs med bostäder som omsluts av en ringled?

Området kring elljusspåret är idag mycket frekvent utnyttjat av Rimforsas invånare, och även om många håller sig till själva elljusspåret så är det också många som joggar/springer de längre slingorna om 5 och 10 km, eller rör sig fritt i området, för motion eller svamp- & bär-plockning. Tar man en promenad på stigar och skogsvägar mot Eriksholm eller Åfsinge möter man nästan alltid andra motionärer/flanörer.

På Samrådsmötet nämndes som argument för ringleden sydost om samhället att det skulle reducera trafiken på Ulrikavägen. Merparten av trafiken på Ulrikavägen

idag kommer från, eller åker vidare, norrut på rv 34. En ringled som ansluter till RV34 vid Tävelstad kommer att medföra en omväg för merparten av de fordon som trafikerar Ulrikavägen. Det kommer därmed troligen leda till ökade utsläpp för de fordon som idag trafikerar Ulrikavägen, eller att man fortsätter använda befintlig väg, då den ger tidsvinst jämfört med ringleden.

Vid samrådsmötet lyfte man fram att man vill locka med Sjöriket Kinda, med närheten till vatten. Är det då inte bättre att fokusera utbyggnaden till områden närmare vattnet?

När jag flyttade till Kinda med min familj för 20 år sedan var närheten till sjöar och vatten en viktig faktor, men minst lika viktig var tillgången till skog och grönområden. Låt nuvarande och framtida Rimforsabor få fortsatt tillgång till fina grönområden i direkt anslutning till samhället. I tidigare översiktsplan från 2004 lyfter man fram behovet av att slå vakt om gemensamma utemiljöer och gränsområden. Låt området sydost om samhället fortsätta vara en resurs för att locka nyinflyttade till Rimforsa med tillgång till inte bara sjö och vatten, utan även fina grön- och motionsområden. Förstör inte verksamheten som bedrivs av Friluftsförbundet och Björkfors Golf. Skippa ringleden, och begränsa området för ny bebyggelse till området mellan Ulrikavägen och nuvarande elljusspåret.

När villaområdet runt Björklidens förskola byggdes tog det långt över 10 års tid innan alla tomter var bebyggda (Finns fortfarande någon tomt som ännu inte är bebyggd). Om man undviker att bebygga skogen söder och öster om elljusspåret så är det ändå ett område kvar i anslutning till Ulrikavägen som är minst 5 gånger så stort som Björklidenområdet, och det borde räcka i många årtionden framöver för de som inte önskar bygga närmare vattnet.

Kommentar

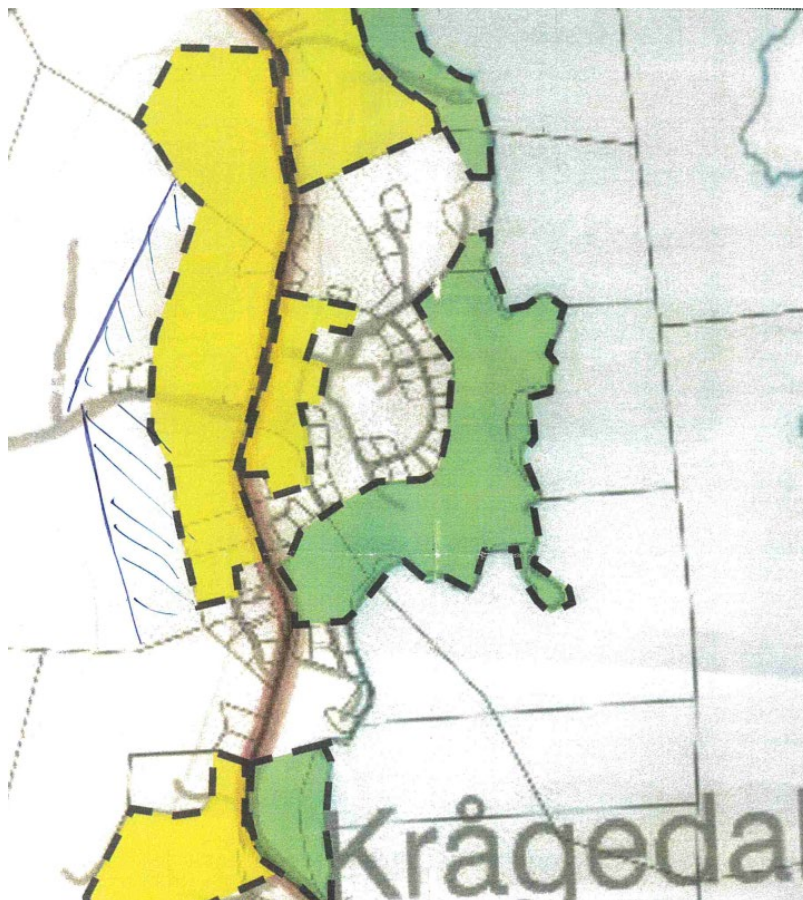
I samband med den tidiga medborgardialogen skickades det ut en föreningsenkät till 127 föreningar i Kinda kommun. Svaren från föreningsenkäten finns redovisad i bilaga till samrådsredogörelsen.

I plan- och bygglagen anges vilka krav som kommunen ska uppfylla vid samråd om en översiktsplan. I lagen finns inga krav om medborgarträffar eller fysiska medborgardialoger under ett samråd. Kinda kommun anser att dialogen är viktig och har därför valt att gå längre än vad lagen kräver genom att hålla flera fysiska medborgardialoger för att få ta del av fler medborgares synpunkter samt för att svara på kommuninvånarnas frågor om översiktsplanering och förslaget till översiktsplan.

I granskningsversionen av översiktsplanen har områdena RVU1 och RVU17 tagits bort och område RBU8 har omformats och den södra delen av området tagits bort. Detta för att spara tätortsnära skog med hänsyn till bland annat friluftslivet

6.150 Synpunktsförfattare 120

Vi skulle vilja ha in området (skrafferat) som gul mark för tomter.

Kommentar

Kinda kommun tackar för yttrandet. I granskningsversionen av översiktsplanen har område RBU16 utökats västerut.

7 Medverkande tjänstemän

Samrådsredogörelsen har upprättats av Oscar Holmgren, planarkitekt, Samhällsbyggnadsförvaltningen i samarbete med Elise Ryder Wikén, planarkitekt och Diana Lindström planarkitekt Sweco Sverige AB.

Samhällsbyggnadsnämnden

Maria Hedberg
Verksamhetschef för plan och myndighet